แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

โดย

นางสาวบุษย์มาพร เกตน์อัครวินท์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบริหารรัฐกิจ
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Ref. code: 25595303031107VRN

แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

โดย

นางสาวบุษย์มาพร เกตน์อัครวินท์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบริหารรัฐกิจ
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Ref. code: 25595303031107VRN

AN APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF THE ADVANCE TARIFF RULING SERVICE PROVIDED BY CUSTOMS TARIFF BUREAU, CUSTOMS DEPARTMENT

BY

MISS BUDSMAPORN KED-UKKARAWIN

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS (POLITICAL SCIENCE)
PUBLIC ADMINISTRATION
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2016

COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

Ref. code: 25595303031107VRN

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะรัฐศาสตร์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

นางสาวบุษย์มาพร เกตน์อัครวินท์

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า
ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2560

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถสิทธิ์ พานแก้ว)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิดา กมลเวชช)

คณบดี .....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร
ชื่อผู้เขียน	นางสาวบุษย์มาพร เกตน์อัครวินท์
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	บริหารรัฐกิจ รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวิดา กมลเวชช
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของผู้ประกอบการ ศึกษาถึงข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร และเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากรต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร รวมถึงสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า และทดสอบแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป จากสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

ผลจากการศึกษาพบว่า 1) กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีความรัดกุม และเหมาะสมกับสภาพการณ์ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรในปัจจุบัน หากแต่ยังขาดการประชาสัมพันธ์และการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่

Ref. code: 25595303031107VRN

ผู้ประกอบการ 2) ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีความเหมาะสมต่อเงื่อนไขในการให้บริการฯ และสภาพการณ์ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร อย่างไรก็ดียังเป็นระบบที่ไม่เอื้อต่อความสะดวกของผู้ประกอบการ 3) ข้อจำกัดเรื่องปริมาณงานและภาระงานของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการที่มีมากเมื่อเปรียบเทียบกับอัตรากำลังที่มีน้อย ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการฯ ทั้งในเรื่องของระยะเวลาดำเนินการและคุณภาพในการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่ 4) ความรู้ความสามารถเฉพาะ ทั้งในด้านความรู้ที่เกี่ยวกับสินค้าและความรู้ในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ มีผลต่อการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลาการดำเนินการและความชัดเจนถูกต้องของผลในการพิจารณาฯ และ 5) ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้รับบริการจะมีผลต่อความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้า อันเป็นปัจจัยสำคัญของการให้บริการฯ ต่อระยะเวลาการดำเนินการและความถูกต้องในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้า

ดังนั้น ด้วยข้อจำกัดด้านองค์กรของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปัญหาปริมาณงานค้างและภาระงานของเจ้าหน้าที่ ประกอบกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ทำให้กล่าวได้ว่าสำนักพิกัดอัตราศุลกากรไม่สามารถพัฒนาการให้บริการฯ ในแนวทางที่สอดคล้องต่อความต้องการของผู้ประกอบการได้ทุกประการและภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ผู้ศึกษาจึงได้เสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการฯ โดยการสร้าง “ชุมชนเครือข่ายความรู้” ระหว่างสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่นซึ่งเป็นผู้แสดงที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าไม่เป็นข้อจำกัดในการให้บริการฯ และเป็นปัจจัยที่สร้างเสริมประสิทธิภาพในการให้บริการฯ ตามแนวทางการบริหารการปกครองและการบริหารราชการใหม่

นอกจากนั้น จากชุมชนเครือข่ายความรู้ สำนักพิกัดอัตราศุลกากรสามารถพัฒนาต่อยอดรูปแบบความร่วมมือ ให้เป็น “ภาคีเครือข่ายความรู้” ได้ในอนาคตต่อไป อันเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างหลายองค์กรรูปแบบหนึ่ง ตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของไทยไม่เป็นอุปสรรคทางการค้าและเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่จะช่วยสร้างขีดความสามารถของภาคการค้าและภาคการลงทุนได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า, การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า, การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร, พิกัดอัตราศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

Independent Study Title	AN APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF THE ADVANCE TARIFF RULING SERVICE PROVIDED BY CUSTOMS TARIFF BUREAU, CUSTOMS DEPARTMENT
Author	Miss Budsmaporn Ked-ukkarawin
Degree	Master of Arts (Political Science)
Major Field/Faculty/University	Public Administration Political Science Thammasat University
Independent Study Advisor	Assistant Professor Tavida Kamolvej, Ph.D.
Academic Years	2016

ABSTRACT

Even though the advance tariff ruling benefits the public sector, the number of the business operator applying for the advance tariff ruling service by Customs Tariff Bureau, in accordance with the Customs Notification No 39/2558, has still been low. So the question guiding this study was how to enhance the service to be in demand. To investigate, the study used the Mixed Methods Research as following: Documentary Survey collecting the service's data and information from Customs Tariff Bureau during October, 2015 to Present; In-depth interviews with the Customs Tariff Bureau' executives and officers enquiring their opinion and difficulties in offering the service; and Questionnaire Survey asking a sample of 462 business operators who came to ask for HS Code at Customs Tariff Bureau but not applying the service.

According to the study's exploration, the business operators and Customs Tariff Bureau' officials shared the related opinions in some extent. The business operators had opinions that, in order to make the service more compelling, it need to be faster, simplifier, more practical, and lower fee. Meanwhile, the Customs Tariff Bureau' executives have aimed to shorten operating period and to increase

Ref. code: 25595303031107VRN

communication channels. However, due to the organizational limitations and the heavy workloads in comparison with the manpower, the bureau could not improve instantly the service as requested.

As a result, this study proposes that the appropriate approach to enhance the service efficiency is creating “knowledge community”, since the proper product information from the business operator and the serving officer knowledge are the key elements in the tariff classification. The community is based on the Public Administration concept of Good Governance and New Public Service that promote participation of all sectors in state activities. Moreover, in case that the community succeeded, it could be developed more in collaborating stage to be “unincorporated association of knowledge” according to the idea of Collaborative Governance.

Keywords: the advance tariff ruling service, the advance tariff ruling, the tariff classification, customs tariff

Ref. code: 25595303031107VRN

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวิดา กมลเวชช ที่ได้ให้โอกาสและกรุณาสละเวลารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ชี้แนะแนวทาง ให้คำแนะนำ และแก้ไขจนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ และขอขอบพระคุณอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถสิทธ์ พานแก้ว ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ อีกทั้งยังได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้การค้นคว้าอิสระนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในคณะรัฐศาสตร์ ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้อันมีค่าให้แก่ผู้เขียน ตลอดจนขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่คณะรัฐศาสตร์และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกและช่วยดำเนินการต่าง ๆ อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรทุกท่านที่ให้การสนับสนุน คำแนะนำ และสละเวลาในการให้สัมภาษณ์ รวมถึงให้ข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการศึกษาวิจัยนี้ รวมทั้งขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้การสนับสนุนจนการค้นคว้าอิสระนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านเป็นอย่างดี รวมไปถึงขอขอบคุณเพื่อนพี่น้องร่วมรุ่นคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้สนับสนุนช่วยเหลือและให้กำลังใจกันเสมอมา

สุดท้ายนี้ หากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกรมศุลกากร หน่วยงานภาครัฐ หรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการศึกษาด้านนี้ในประการใด ๆ ก็จะยังความยินดีแก่ผู้เขียนเป็นอย่างยิ่ง และหากเกิดมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนกราบขออภัยไว้ ณ ที่นี้

นางสาวบุษย์มาพร เกตน์อัครวินท์

Ref. code: 25595303031107VRN

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(3)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	10
1.3 ขอบเขตการศึกษา	11
1.4 วิธีการศึกษา	11
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
1.7 คำจำกัดความ	13
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	14
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบราชการและการบริหารจัดการภาครัฐ	14
2.2 แนวคิดเรื่องการประเมินนโยบายสาธารณะ	39
2.3 พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์และหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร	44
2.4 สำนักพิกัดอัตราศุลกากรและส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 กับหน้าที่ความรับผิดชอบ	47

Ref. code: 25595303031107VRN

2.5 วรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 51

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา 53

3.1 วิธีการศึกษา 53
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา 53
3.3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 54
3.4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง 54
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 55
3.6 คำถามการวิจัย 55
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล 55

บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล 56

4.1 ผลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Survey) ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร 57
4.2 สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 69
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถามของผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร 77
4.4 การอภิปรายผลการวิจัย 101

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 112

5.1 สรุปผลการวิจัย 112
5.2 สรุปผลการวิจัยกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าในการสร้าง “ชุมชนเครือข่ายความรู้” 116

Ref. code: 25595303031107VRN

5.3 “ภาคีเครือข่ายความรู้”: รูปแบบองค์กรความร่วมมือตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) กับข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ 122
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับประเด็นการวิจัยต่อไป 125

รายการอ้างอิง 127

ภาคผนวก 131

ประวัติผู้เขียน 223

Ref. code: 25595303031107VRN

สารบัญตาราง

ตารางที่ หน้า

4.1 สรุปขอบเขตพิกัดอัตราศุลกากรและประเภทงานที่แต่ละฝ่ายมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร (ฝพศ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร (สพศ.) รับผิดชอบ 63
4.2 สรุปอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร ที่ 1-4 66
4.3 สถิติปริมาณงานของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 66
4.4 สรุปเฉลี่ยภาระงานของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร (เฉพาะการพิจารณางานใบขนฯ และการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ไม่นับรวมการตอบข้อซักถามเกี่ยวกับพิกัดศุลกากรแก่หน่วยงานภายนอก หน่วยงานภายใน การตอบคำถามทางโทรศัพท์) 67
4.5 สถิติงานเข้า-ออก เรื่องพิจารณาใบขนฯ วางประกัน/ สงวนสิทธิ์ และการจำแนกพิกัดฯ ล่วงหน้า ของเดือน ธันวาคม 2559 ยอด ณ วันที่ 12 มกราคม 2560 68
4.6 ยอดเงินวางประกันของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 68
4.7 สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 79
4. 8 สรุปอายุของกลุ่มตัวอย่าง 80
4.9 เปรียบเทียบจำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้าที่ผู้ประกอบการมาสอบถามพิกัดฯ) กับจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ 81
4.10 สรุปการรับรู้ของผู้ประกอบการว่าทราบหรือไม่ว่าสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า 82
4.11 สรุปข้อมูลว่าผู้ประกอบการเคยขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ 82
4.12 เปรียบเทียบเหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้ารับบริการกับจำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า 85
4.13 เปรียบเทียบเหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้ารับบริการกับจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ 86
4.14 สรุปคะแนนของข้อคำถามในตอนที่ 2 เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า 88
4.15 ตารางสรุปคะแนนในแต่ละข้อคำถาม โดยเรียงลำดับจากจากอันดับคะแนนสูงสุดไปหาน้อยที่สุด 88

Ref. code: 25595303031107VRN

4.16 ตารางสรุปคะแนนของข้อคำถามที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการในเรื่องของประโยชน์และสิทธิ์ที่ผู้ประกอบการได้รับจากการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า 90
4.17 สรุปคะแนนข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผู้ประกอบการไม่เลือกขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า โดยสรุปตามอันดับที่ผู้ประกอบการเลือก 91
4.18 ช่องทางที่ผู้ประกอบการเห็นว่าควรนำไปใช้สำหรับระบบการให้บริการ 93
4.19 สรุปอันดับรายละเอียดการให้บริการฯ ที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคมากที่สุด 93
4.20 ตารางสรุปกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคและควรมีแนวทางแก้ไขอย่างไร 94
4.21 สรุปแนวทางการแก้ไขของกระบวนการต่างๆ ที่ผู้ประกอบการเห็นว่าควรปรับปรุง 97
4.22 สรุปความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า 99
4.23 สรุป 3 อันดับของสาเหตุและความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร 109

Ref. code: 25595303031107VRN

สารบัญภาพ

ภาพที่ หน้า

2.1 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) 30
2.2 โครงสร้างสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560 50
4.1 กระบวนงานของการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า 61
4. 2 กระบวนงานของการพิจารณาจำแนกพิกัดศุลกากรกรณีใบขนวางประกัน/โต้แย้ง 64
4.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อประสิทธิภาพในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ 104
5.1 ชุมชนเครือข่ายความรู้ 121

Ref. code: 25595303031107VRN

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พิกัดอัตราศุลกากรเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินพิธีการทางศุลกากรสำหรับการนำ “ของ” เข้าและส่ง “ของ” ออกจากราชอาณาจักร นอกจากพิกัดศุลกากรทำหน้าที่เปรียบเสมือนภาษาทางการค้าระหว่างประเทศที่สื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจตรงกันว่า “ของ” ที่ได้นำเข้าหรือส่งออกนั้นคืออะไร เพื่อป้องกันอุปสรรคทางด้านภาษาและการใช้คำเรียกที่แตกต่างกัน พิกัดอัตราศุลกากรยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินพิธีการทางศุลกากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่แสดงให้รู้ว่าของนั้น ๆ มีภาระภาษีที่จะต้องชำระหรือไม่ในอัตราภาษีเท่าใด จะต้องมีใบอนุญาตจากหน่วยงานอื่น ๆ ประกอบด้วยหรือไม่ หรือสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าการลงทุนหรือตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศใดได้บ้าง เป็นต้น

ทั้งนี้ การเก็บหรือเสียค่าภาษี[1] ในการนำของเข้าหรือส่งของออกนั้นจะต้องเป็นไปตาม

[1] “ค่าภาษี” หมายความว่า ค่าภาษี ค่าอากร ค่าธรรมเนียม หรือ ค่าภาระติดพันในทางศุลกากร หรือ อากรชั้นใน

Ref. code: 25595303031107VRN

กฎหมายพระราชบัญญัติศุลกากรและพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร[2] ซึ่งได้กำหนดให้ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกต้องระบุหรือสำแดงพิกัดอัตราศุลกากรของ "ของ" ในใบขนสินค้าทุกครั้งเมื่อมีการนำของเข้าหรือส่งของออกไปนอกราชอาณาจักร เว้นแต่กรณีที่กฎหมายได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ หากผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกสำแดงพิกัดอัตราศุลกากรผิด ซึ่งถือเป็นหนึ่งในการสำแดงรายการในใบขนสินค้าไม่ถูกต้อง ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกย่อมมีความผิดตามกฎหมายศุลกากรฐานสำแดงเท็จ[3] และอาจมีความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร[4] ด้วยเช่นกัน ซึ่งทั้งสองความผิดนี้ไม่คำนึงถึงว่าผู้กระทำจะมีเจตนากระทำความผิดหรือไม่[5] โดยการกระทำความผิดฐานสำแดงเท็จนั้นมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในส่วนของการกระทำความผิดฐาน

---

[2] ตามมาตรา 40 และมาตรา 45 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 329 *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ* เล่มที่ 89 ตอนที่ 190 (13 ธันวาคม 2515): 142.) ได้กำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับการปฏิบัติพิธีการศุลกากรนำของเข้าหรือส่งของออกไว้ว่า นอกจากต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการชำระภาษีอากรหรือวางเงินประกันจนถูกต้องครบถ้วนแล้ว ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกจะต้องยื่นใบขนสินค้าให้ถูกต้องด้วย เว้นแต่เป็นกรณีรีบด่วนที่กรมศุลกากรอาจอนุญาตให้นำของออกจากอารักขาของศุลกากรหรือส่งออกไปก่อนการยื่นใบขนสินค้า หรือกรณีเป็นหีบห่อของส่วนตัวของผู้โดยสารที่สามารถขนออกจากเรือหรือยานพาหนะที่ขนส่งเข้ามาได้โดยไม่ต้องยื่นใบขนสินค้าตามมาตรา 10 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พุทธศักราช 2482 ตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พุทธศักราช 2482 (*ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 56 (13 ตุลาคม 2482): 1168.) ได้ระบุถึงการยื่นใบขนสินค้าต่อกรมศุลกากรไว้ว่า ผู้นำของเข้าและส่งของออกจะต้องสำแดงรายการเกี่ยวกับชนิดของ คุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก ราคาอันแท้จริงในท้องตลาด และรายการอย่างอื่น ๆ ตามที่ศุลกากรกำหนด

ประกอบกับ มาตรา 7 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พุทธศักราช 2530 (*ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ* เล่มที่ 104 ตอนที่ 276 (31 ธันวาคม 2530): 1.) เป็นบทบัญญัติที่ให้สำแดงประเภทของและเกณฑ์ปริมาณที่ใช้ในการเก็บค่าภาษีอากร คือให้สำแดงประเภทของให้ถูกต้องตามพิกัดอัตราศุลกากร รวมทั้งสำแดงปริมาณของให้ถูกต้องด้วย

[3] พระราชบัญญัติศุลกากร 2469, มาตรา 99, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 43 (13 สิงหาคม 2469): 272.

[4] เรื่องเดียวกัน, มาตรา 27.

[5] พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) 2482, มาตรา 16, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 56 (13 ตุลาคม 2482): 1168.

Ref. code: 25595303031107VRN

หลีกเลี่ยง มีโทษปรับเป็นเงิน 4 เท่าของราคาของที่ได้รวมค่าอากรเข้าไว้แล้ว หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ดังนั้น ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสำแดงพิกัดอัตราศุลกากรให้ถูกต้อง เพื่อไม่ให้เกิดเป็นความผิดทางศุลกากรดังที่ได้กล่าวไป อันนำมาซึ่งการเสียเวลาและการเสียค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้

ในส่วนของพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรได้กำหนดหลักเกณฑ์การเก็บ หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร และมีบัญชีแนบท้ายระบุอัตราอากรที่ต้องเรียกเก็บแก่ของที่นำเข้าและส่งออก รวมถึงของที่ได้รับการยกเว้นอากร โดยมาตรา 7[6] แห่งพระราชพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้สำแดงประเภทของตามพิกัดอัตราศุลกากร และเกณฑ์ปริมาณของในใบขนสินค้าทั้งขาเข้าและขาออกให้ถูกต้องเพื่อใช้ในการเก็บค่าภาษีอากร ทั้งนี้ประเทศไทยใช้กฎหมายพิกัดอัตราศุลกากรฉบับแรกเมื่อปี พ.ศ. 2478 ซึ่งอัตราอากรที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่เป็นการกำหนดอัตราอากรตามสภาพ คือ จัดเก็บตามหน่วยของของ เช่น ตามน้ำหนัก จำนวน ปริมาณ เป็นต้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2503 ประเทศไทยได้นำระบบพิกัดอัตราศุลกากรของบรัสเซลล์ (Brussels Tariff Nomenclature: BTN) มาใช้ และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา กรมศุลกากรได้นำเอาพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ มาใช้จนถึงปัจจุบัน[7] เพื่อให้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการพัฒนาของระบบการค้าโลก และเพื่อให้เป็นระบบสากลเช่นเดียวกับประเทศที่เป็นคู่ค้าที่สำคัญของไทย[8]

พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ (Harmonized System: HS) ที่ใช้ในปัจจุบัน คือ ระบบการจำแนกประเภทสินค้าที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงโดยองค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นำไปใช้ในกิจการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ เพื่อให้การปฏิบัติพิธีการและขั้นตอนทางการค้าดำเนินไปอย่างสอดคล้องกัน องค์การศุลกากรโลกได้กำหนดให้มีการแก้ไขพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ทุก ๆ 5-6 ปี เพื่อให้

---

[6] "มาตรา 7 การสำแดงรายการในใบขนสินค้าขาเข้าและใบขนสินค้าขาออกนั้น มิให้ถือว่าบริบูรณ์ นอกจากจะสำแดงประเภทของและเกณฑ์ปริมาณที่ต้องใช้ในการเก็บอากรให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่จำแนกและกำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดนี้" พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร 2530, มาตรา 7, *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ* เล่มที่ 104 ตอนที่ 276 (31 ธันวาคม 2530): 1

[7] มาโนช รอดสม, *ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร* พิมพ์ครั้งที่ 5 (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2558).

[8] กรมศุลกากร, *ระบบงานศุลกากรและความร่วมมือระหว่างประเทศทางด้านศุลกากร*, รวบรวมโดย โสภี ศิริ (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2544), 15-22.

Ref. code: 25595303031107VRN

ทันสมัยและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางรูปแบบการค้า และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์จะประกอบไปด้วยรหัสตัวเลขทั้งหมด 6 หลัก ซึ่งใน 4 หลักแรกจะเป็นรหัสหลัก และหลักที่ 5-6 เป็นรหัสย่อย โดยพิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์ 2012 มีการจัดกลุ่มสินค้าออกเป็น 21 หมวด 96 ตอน (ตอนที่ 77 ว่างไว้เพื่อประโยชน์ในอนาคต)

ทั้งนี้ในระดับภูมิภาคหรือในระดับประเทศ ประเทศสมาชิกองค์การศุลกากรโลกสามารถเพิ่มรหัสของพิกัดศุลกากรได้ โดยประเทศสมาชิกของสมาคมเศรษฐกิจอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้ทำข้อตกลงว่าด้วยพิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์อาเซียน (AHTN Protocol) มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านการค้า ส่งเสริมการค้าภายในกลุ่มประเทศอาเซียน และรองรับรายการสินค้าระดับประเภทย่อยของอาเซียน โดยเป็นการเพิ่มรหัสตัวเลขเข้าไปอีก 2 หลักหลัง จากเดิมของระบบฮาร์โมไนซ์ 6 หลัก เป็น 8 หลัก ดังนั้น พิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์อาเซียนจึงเป็นระบบการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรที่ทั้ง 10 ประเทศจะใช้รหัสตัวเลข 8 หลักร่วมกัน อันมีพื้นฐานและใช้หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรจากพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ขององค์การศุลกากรโลก[9]

ด้วยข้อดีของพิกัดอัตราศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ที่มีหลักการและวิธีการแบ่งกลุ่มหรือประเภทของสินค้าที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ประกอบกับมีการแบ่งประเภทของสินค้าออกเป็นประเภทย่อยจำนวนมากซึ่งทำให้รายการสินค้ามีความละเอียดชัดเจนแน่นอน อันเป็นผลให้ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐต่างได้รับประโยชน์ในการนำพิกัดอัตราศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์มาใช้ ซึ่งนอกเหนือจากประโยชน์ในด้านความสะดวกต่อการดำเนินพิธีการทางศุลกากร ดังนี้[10]

สำหรับภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคการลงทุน ผู้ประกอบการจะสามารถคำนวณต้นทุนการนำเข้าสินค้าได้อย่างแน่นอน ไม่ว่าจะเป็นการรู้อัตราภาษีที่จะต้องจ่าย การเลือกสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีต่าง ๆ หรือการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนทางการผลิต การค้า และการลงทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงช่วยในการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของผู้ประกอบการอีกด้วย

สำหรับภาครัฐนั้น พิกัดอัตราศุลกากรที่มีการแบ่งแยกสินค้าอย่างละเอียด จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดเก็บสถิติการนำเข้าและส่งออกของสินค้าประเภทต่าง ๆ โดยข้อมูลสถิติ

---

[9] กรมศุลกากร, สำนักพิกัดอัตราศุลกากร, *การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร & การวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า*, ด้วยความร่วมมือในการผลิตจุลสารจากความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (ไจก้า).

[10] กรมศุลกากร, *ระบบงานศุลกากรและความร่วมมือระหว่างประเทศทางด้านศุลกากร*, รวบรวมโดย โสภี ศิริ (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2544), 15-22.

Ref. code: 25595303031107VRN

ทางการค้าระหว่างประเทศเหล่านี้ จะถูกนำไปใช้ในการพิจารณาดำเนินนโยบายทางการคลัง การค้า การลงทุน ฯลฯ ไม่ว่าจะเป็นการเจรจาทางการค้าระหว่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ทางการค้า การกำหนดอัตราอากรสำหรับสินค้าขาเข้าประเภทต่าง ๆ ได้ง่ายและถูกเป้าหมายมากยิ่งขึ้น รวมถึงในด้านของการปกป้องประเทศ พิกัดศุลกากรถูกนำมาใช้ในการควบคุมสินค้าประเภทต่าง ๆ ที่จะต้องได้รับการอนุญาตหรือสินค้าที่ต้องห้ามในการนำเข้าส่งออกจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น การควบคุมสินค้าไม้ของกรมป่าไม้ การควบคุมมาตรฐานของสินค้าที่นำเข้ามาใช้ในประเทศของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และการควบคุมอาวุธปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธของกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ประโยชน์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเกิดขึ้นได้หรือจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นจะต้องอยู่บนเงื่อนไขสำคัญคือ การจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของสินค้าหรือ “ของ” ที่มีการนำเข้าส่งออกจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน หรือกล่าวได้ว่าพิกัดศุลกากรที่ผู้นำเข้าส่งออกสำแดงในใบขนสินค้านั้นจะต้องถูกต้องตรงกับลักษณะของสินค้าที่ได้มีการนำเข้าส่งออกจริงและจะต้องเป็นพิกัดอัตราศุลกากรที่ตรงกับการจำแนกฯ ของเจ้าหน้าที่ศุลกากรด้วยเช่นกัน มิเช่นนั้นแล้ว การสำแดงพิกัดอัตราศุลกากรที่ไม่ถูกต้องนอกจากจะส่งผลทำให้เกิดความล่าช้าในการนำเข้าส่งออกและมีผลทำให้ผู้ประกอบการมีความผิดทางศุลกากรตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วนั้น ผละกระทบอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อภาคเอกชนและทางภาครัฐก็มีไม่น้อยเช่นเดียวกัน

ผลกระทบต่อภาคเอกชนโดยตรงนั่นคือ งบประมาณหรือค่าใช้จ่ายในแผนทางการผลิต การค้า และการลงทุนของผู้ประกอบการไม่เป็นไปตามที่ได้คาดการณ์ไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่พิกัดศุลกากรที่เปลี่ยนไปแล้วมีผลทำให้อัตราอากรที่ผู้นำเข้าจะต้องชำระมีอัตราที่สูงขึ้น การไม่สามารถใช้สิทธิพิเศษตามความตกลงทางการค้า การไม่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอื่น ๆ ได้ รวมถึงหากเป็นความผิดทางศุลกากรแล้วนั้นอาจทำให้ผู้นำเข้าส่งออกจะต้องชำระค่าปรับซึ่งอาจสูงถึง 4 เท่าของอัตราอากร ซึ่งหากมองในมุมผู้ประกอบการรายย่อยที่มีการนำเข้าเพียงไม่กี่ครั้ง และมีมูลค่าการค้าไม่มาก ก็อาจจะไม่เห็นถึงความร้ายแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่หากเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการที่เป็นภาคลงทุนขนาดใหญ่มีปริมาณการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ และมีมูลค่าการค้าที่สูง จำนวนหรือมูลค่าภาษีที่ขาดรวมถึงค่าปรับและดอกเบี้ยที่ผู้ประกอบการจะต้องจ่ายคืนให้กับรัฐนั้นอาจมีมูลค่ามหาศาลที่ส่งผลต่อเสถียรภาพทางการเงินของผู้ประกอบการได้

เช่นเดียวกันหากผู้นำเข้าส่งออกสำแดงประเภทพิกัดอัตราศุลกากรไม่ถูกต้อง ในกรณีที่อัตราอากรต่ำกว่าที่เป็นจริง ก็จะส่งผลโดยตรงต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐ อีกทั้งหากการสำแดงพิกัดฯ ของผู้นำเข้าส่งออกไม่เป็นไปตามจริง ก็จะทำให้ข้อมูลสถิติที่ภาครัฐจัดเก็บคลาดเคลื่อนอันส่งผลต่อการวิเคราะห์และวางแผนนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นทางการเงิน การคลัง การลงทุน หรือการเจรจาทางการค้าระหว่างประเทศต่อไป

Ref. code: 25595303031107VRN

ทั้งนี้อุปสรรคสำคัญต่อการสำแดงพิกัดอัตราศุลกากรให้ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันได้นั้น คือวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรที่เป็นเรื่องทางเทคนิคที่มีความละเอียดซับซ้อนประกอบกับต้องอาศัยการตีความที่อาจทำให้เกิดเป็นความเห็นในการจัดประเภทพิกัดศุลกากรที่ไม่ตรงกันระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ศุลกากร หรือแม้แต่ระหว่างเจ้าหน้าที่ศุลกากรตามท่านำเข้าต่าง ๆ ได้ อีกทั้งยังอาจเป็นช่องว่างให้ผู้ประกอบการหลีกเลี่ยงการเสียอากรสินค้าในอัตราสูง รวมถึงเป็นช่องว่างให้เกิดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการตีความจำแนกประเภทพิกัดของสินค้าที่ไม่ชัดเจน

วิธีการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ (หรือวิธีการในการแปลงคำอธิบายว่าของที่ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกนั้นคืออะไรกลายมาเป็นตัวเลขทั้ง 6-8 หลักเพื่อใช้ในพิธีการศุลกากรนั้น) จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ (The General Rules for the Interpretation: GIRs) ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของอนุสัญญาระบบฮาร์โมไนซ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรเป็นไปอย่างถูกต้อง มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันระหว่างประเทศสมาชิกต่าง ๆ ในโลก เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ หลักเกณฑ์ฯ ประกอบไปด้วย หลักเกณฑ์ 6 ข้อที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดหมวดหมู่สินค้า รวมถึงหมายเหตุของหมวด หมายเหตุของตอน และหมายเหตุประเภทย่อย ที่ระบุไว้เพื่อเป็นประโยชน์ด้านการจำแนกประเภทพิกัดของสินค้า ทั้งนี้ยังประกอบร่วมกับเครื่องมืออื่นๆ เช่น คำอธิบาย Explanatory Notes (EN) และคำวินิจฉัยพิกัดฯ ขององค์การศุลกากรโลก (WCO) เป็นต้น ซึ่งจะปรากฏคำศัพท์เทคนิคและค่าวิทยาศาสตร์ต่าง ๆ โดยจะใช้ภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศสเป็นหลัก โดยนอกจากหลักเกณฑ์และเครื่องมือต่าง ๆ ดังกล่าว การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ของสินค้าจำเป็นจะต้องใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงของสินค้า ความรู้ทางวิชาการ มาประสานร่วมกันกับความรู้ในเรื่องหลักเกณฑ์การจำแนกฯ

จากหลักการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรดังกล่าวแสดงให้เห็นถึง การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ถูกต้องนั้น มีความละเอียดซับซ้อน มีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์หลายอย่างในการพิจารณาจำแนกสินค้าหนึ่ง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเป็นสินค้าที่เป็นนวัตกรรมใหม่ซึ่งยังไม่มีประเภทพิกัดฯ ระบุไว้เฉพาะ สินค้าที่มีความซับซ้อน หรือสินค้าที่ยังไม่สำเร็จรูปนั้น ก็จะยิ่งทำให้การจำแนกประเภทพิกัดมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากโดยส่วนใหญ่คำอธิบายหรือคำแปลพิกัดศุลกากร ไม่ได้ใช้คำเรียกของสินค้าที่มีการใช้เรียกกันโดยทั่วไป ยกตัวอย่าง สินค้า Smart Watch

Ref. code: 25595303031107VRN

ที่องค์การศุลกากรโลกได้จัดเป็นของในประเภทพิกัด 8517.62[11] (HS2012) ซึ่งคำอธิบายภาษาไทยระบุถึง “เครื่องจักรสำหรับการรับ การเปลี่ยน และการส่งหรือการสร้างเสียง ภาพ หรือข้อมูลอื่น ๆ รวมถึงอุปกรณ์ตัดต่อสัญญาณและจัดเส้นทาง” เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรหรือการหาพิกัดศุลกากรเพื่อใช้ในการสำแดงของในใบขนสินค้าสำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจำแนกพิกัดศุลกากรจึงเป็นเรื่องที่ยากลำบากเป็นอย่างยิ่ง แม้กระทั่งผู้นำเข้าส่งออกที่มีความรู้ความเข้าใจในการจำแนกประเภทพิกัดฯ หรือเจ้าหน้าที่ศุลกากรเองก็ยังประสบปัญหาในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่มีความเห็นในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประกอบกับช่องว่างที่เกิดจากการตีความโดยใช้ดุลยพินิจในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าตามที่ได้กล่าวไปแล้ว อันทำให้เกิดเป็นปัญหาการโต้แย้งระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ศุลกากรจำนวนมาก โดยจะเห็นได้จากผลดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ สินค้าที่มีปัญหาของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรในปีงบประมาณ 2558 โดยเป็นกรณีใบขนสินค้าวางประกันและสวนสิทธิ์โต้แย้งพิกัดฯ จำนวน 3,370 ฉบับ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากพิธีการศุลกากรเหล่านี้กระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐอย่างยิ่ง และยังมีผลขยายไปยังความน่าลงทุนของประเทศและความสามารถในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศอีกด้วย ยิ่งประเทศของเรามีความน่าเชื่อถือมากเท่าไหร่ นักลงทุนย่อมอยากที่จะเลือกเข้ามาลงทุนมากเท่านั้น

ดังนั้น เพื่อไม่ให้พิกัดอัตราศุลกากร รวมถึงพิธีการทางศุลกากรอื่น ๆ เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ อันจะเห็นได้จากความเห็นของบริษัทต่าง ๆ รวม 461 บริษัทในกลุ่มประเทศ APEC เมื่อปี พ.ศ. 2543 จากผลการศึกษาของ APEC (2002)[12] ระบุว่า พิธีการศุลกากรเป็นอุปสรรค

---

[11] องค์การศุลกากรโลก, *คำวินิจฉัยพิกัดศุลกากรขององค์การศุลกากรโลกตามมติการประชุมคณะกรรมการพิกัดระบบฮาร์โมไนซ์ (Harmonized System Committee: HSC) ครั้งที่ 56 (COMPENDIUM OF CLASSIFICATION OPINION (HSC 56TH SESSION),* แปลโดย ส่วนพิกัดอัตราศุลกากรระหว่างประเทศ สำนักพิกัดอัตราศุลกากร, http://www.customs.go.th/cont_strc_download.php?lang=th&top_menu=menu_homepage&current_id=14232a32414b505f4c464a4f (สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2559).

[12] สิทธิกร นิพภยะ, *การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติศุลกากร เพื่ออนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า องค์การการค้าโลก*, โครงการวิเคราะห์และติดตามร่างกฎหมาย, ThaiLawWatch, สถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ), 2556, http://tdri.or.th/wp-content/uploads/2014/02/TradeFacilitation.pdf, (สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2559).

Ref. code: 25595303031107VRN

ต่อการค้าระหว่างประเทศมากที่สุด และเป็นอุปสรรคต่อการค้ามากกว่าภาษีศุลกากรเสียอีก และร้อยละ 69 ของบริษัทในประเทศกำลังพัฒนามีความกังวลเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรนั้น ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Agreement: TFA) ระหว่างประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลก ซึ่งได้มีการริเริ่มผลักดันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 จนกระทั่งในการประชุมคณะมนตรี (General Council) สมัยพิเศษ ปี พ.ศ. 2557 ได้มีฉันทามติเห็นชอบผนวกความตกลงดังกล่าวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงองค์การการค้าโลก มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อปรับปรุงระเบียบปฏิบัติในการลดขั้นตอนพิธีการศุลกากรด้านต่างๆ ให้มีความชัดเจน โปร่งใส และเป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อลดระยะเวลาและต้นทุนในการตรวจปล่อยสินค้า และอำนวยความสะดวกให้กับการนำของเข้า-การส่งของออก และการผ่านแดนของสินค้า

ทั้งนี้ ในข้อบทที่ 3 ของความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (TFA) ได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีการให้บริการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้า (Advance Ruling) ซึ่งแบ่งออกเป็นคำวินิจฉัยล่วงหน้าพิกัดของสินค้าและคำวินิจฉัยล่วงหน้าถิ่นกำเนิดสินค้า โดยการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้านี้ เป็นการส่งเสริมการอำนวยความสะดวกทางการค้าได้เป็นอย่างดี อันเป็นประโยชน์ทั้งกับภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐ ยกตัวอย่างเช่น การช่วยลดปัญหาการสำแดงพิกัดอัตราศุลกากรที่ผิดให้แก่ผู้นำเข้า/ผู้ส่งออก ช่วยในการวางแผนการลงทุนของนักลงทุน ช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นจากความเห็นในเรื่องพิกัดของสินค้าที่ไม่ตรงกันระหว่างเจ้าหน้าที่ ณ จุดตรวจปล่อยสินค้าและผู้นำเข้า/ส่งออก และช่วยลดภาระในการตรวจสอบความถูกต้องของพิกัดสินค้าของเจ้าหน้าที่ศุลกากร ณ จุดตรวจปล่อย เป็นต้น

สำหรับประเทศไทย กรมศุลกากรได้เริ่มให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าโดยทั่วไปตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553 โดยมีสำนักพิกัดอัตราศุลกากรเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้บริการฯ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรให้เป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้อง และสามารถทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของของที่นำเข้าล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ และให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นการให้บริการแก่ผู้ที่มีความประสงค์จะนำของเข้าที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้มีการร้องขอ โดยเป็นการให้บริการที่ปราศจากค่าธรรมเนียม ในส่วนของผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ผู้ยื่นคำร้องจะสามารถนำผลไปใช้อ้างอิงในการสำแดงพิกัดอัตราศุลกากร ในใบขนสินค้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือ โดยจะสามารถนำไปใช้ได้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้องไว้เท่านั้น และเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลดังกล่าว

Ref. code: 25595303031107VRN

ต่อมาในปี 2558 หลังจากการมีฉันทามติของการประชุมคณะมนตรีสมัยพิเศษเห็นชอบผนวกความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (TFA) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงองค์การการค้าโลก กรมศุลกากรได้มีประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558[13] ให้ยกเลิกประกาศกรมฯ ที่ 13/2553 ข้างต้น และให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นไปตามการแก้ไขเพิ่มเติม พรบ. ศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 ซึ่งได้เพิ่มมาตรา 13/1 อันมีใจความเพื่อการอำนวยความสะดวกในการประเมินค่าภาษีและการเสียภาษีสำหรับผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่นำเข้าเป็นการล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 มีการเปลี่ยนแปลงสาระหลักของการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า คือ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสามารถใช้บังคับในระยะเวลา 2 ปี และมีค่าธรรมเนียมในการให้บริการ ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2558 ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าไว้ฉบับละ 2,000 บาท นอกจากนั้น ระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่จะต้องเป็นไปตามที่ได้กำหนดไว้ตามประกาศ คือ 30 และ 60 วันทำการ (แล้วแต่กรณี) มิเช่นนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะมีความผิดตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

จากหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ข้างต้น การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะเป็นผลดีในการสร้างความมั่นใจให้ทั้งแก่ผู้ประกอบการและแก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ศุลกากร โดยผู้ประกอบการจะสามารถคำนวณค่าใช้จ่ายในการวางแผนทางธุรกิจได้อย่างแน่นอน และไม่ต้องกังวลปัญหาที่จะเกิดจากความเห็นด้านพิกัดฯ ที่ขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ศุลกากร อันจะนำมาซึ่งการเสียเวลาและค่าใช้จ่าย เนื่องจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลดังกล่าว ในทางกลับกัน สำหรับเจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำท่านำเข้าจะเกิดความมั่นใจในการตรวจปล่อยสินค้าที่มีความละเอียดอ่อนในการตีความจำแนกประเภทพิกัดฯ เนื่องจากสำนักพิกัดอัตราศุลกากรได้ออกหนังสือรับรองประเภทพิกัดฯ ของสินค้านั้น ๆ แล้ว หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเจ้าหน้าที่จะไม่ต้องกังวลถึงความผิดที่อาจเกิดขึ้นจากการตรวจปล่อยสินค้าผิดประเภทพิกัดฯ อันทำให้รัฐเสียรายได้ โดยนอกจากผลดีเหล่านี้แล้ว

---

[13] อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 และมาตรา 13/1 มาตรา 13/2 และมาตรา 13/4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 131 ตอนที่ 82 ก (23 ธันวาคม 2557): 26.

Ref. code: 25595303031107VRN

การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะเป็นอีกหนึ่งการดำเนินงานที่ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงต่อการดำเนินงานของกรมศุลกากร สำนักพิกัดอัตราศุลกากรควรจะต้องสนับสนุนให้ผู้ประกอบการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ จากตัวเลขจำนวนคำร้องขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการขอรับบริการของผู้ประกอบการที่แม้ว่าจะมีเพิ่มมากขึ้น แต่ยังมีปริมาณน้อยกว่าการให้บริการตอบข้อซักถามและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรโดยทั่วไป เมื่อพิจารณาประกอบกับผลการดำเนินงานของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรในปี พ.ศ. 2558[14] อาจกล่าวได้ว่า แม้ว่าผู้ประกอบการมีความสนใจขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มขึ้น แต่ยังมีปริมาณการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพียง 1 ใน 3 ของจำนวนการให้บริการตอบข้อซักถามและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรโดยทั่วไปของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร อันเห็นได้จากตัวเลขการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 1,034 เรื่อง ในขณะที่การให้บริการตอบข้อซักถามและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรทั่วไปมีจำนวน 2,828 ครั้ง ซึ่งสูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 58.92 เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ที่มีจำนวน 1,161 ครั้ง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร เพื่อทำให้การให้บริการฯ สามารถบรรลุเป้าหมายในการอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนทางการค้าระหว่างประเทศ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อภาคเอกชนและภาครัฐต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

---

[14] “รายงานประจำปีกรมศุลกากร 2558,” http://www.customs.go.th/list_strc_annual_report.php?ini_content=annual_report&ini_menu=menu_public_relations_160421_05&left_menu=menu_about_160421_03_160421_02&lang=th&left_menu=menu_about_160421_03_160421_02 (สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2559).

Ref. code: 25595303031107VRN

2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของผู้ประกอบการ

3. เพื่อศึกษาถึงข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

4. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากรต่อไป

1.3 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร โดยจะศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาในการให้บริการ ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของผู้ประกอบการ ถึงข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 ตามการออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอการตีความอัตราศุลกากรล่วงหน้า ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2558 อันถือเป็นการเริ่มการให้บริการที่มีการเก็บค่าธรรมเนียม และวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ถือเป็นวันที่สิ้นสุดการใช้พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ ฉบับปี ค.ศ. 2012 (HS2012) [15]โดยวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 จะเป็นการเริ่มใช้พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ ฉบับปี ค.ศ. 2017 (HS2017)

1.4 วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยการศึกษา วิเคราะห์จากเอกสาร (Documentary research) ที่เกี่ยวข้องทางในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีหน้าที่ในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า และผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตรา

---

[15] โดยวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 จะเป็นการเริ่มใช้พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ ฉบับปี ค.ศ. 2017 (HS2017)

Ref. code: 25595303031107VRN

ศุลกากร รวมถึงการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Method) โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์และสภาพปัญหาในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของผู้ประกอบการ
3. ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร
4. ทำให้ทราบถึงเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากรต่อไป

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

Ref. code: 25595303031107VRN

1.7 คำจำกัดความ

1. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในที่นี้หมายถึง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

2. ระบบการให้บริการ ในที่นี้ หมายถึง ช่องทางการยื่นคำร้องขอรับบริการของผู้ประกอบการ ช่องการการติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ประกอบการ ช่องทางในการชำระค่าธรรมเนียม วิธีการส่งเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ วิธีการแจ้งผลพิจารณาแก่ผู้ประกอบการที่ยื่นคำร้อง การเผยแพร่ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

3. ทรัพยากร ในที่นี้หมายถึง จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โครงสร้างอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ประจำสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

4. สมรรถนะผู้ให้บริการ ในที่นี้หมายถึง ความชำนาญงาน ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการทำหน้าที่พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร

5. สมรรถนะและทัศนคติของผู้รับบริการ ในที่นี้หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร รวมถึงต่อวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร มีแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐ

2.1.1 ทฤษฎีระบบราชการ (Bureaucracy)

2.1.2 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM)

2.1.3 การบริหารราชการใหม่ (New Public Service: NPS)

2.1.4 แนวคิด Governance และหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

2.1.5 PMQA (การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ)

2.1.6 แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance)

2.2 แนวคิดเรื่องการประเมินนโยบายสาธารณะ

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของนโยบายสาธารณะ

2.2.2 ความหมายการประเมินผลนโยบาย

2.2.3 การประเมินผลนโยบายกับแนวคิดเชิงระบบ

2.3 พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์และหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร

2.3.1 สำนักพิกัดอัตราศุลกากรและส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 กับหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.4 วรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับระบบราชการและการบริหารจัดการภาครัฐ

2.1.1 ระบบราชการ (Bureaucracy) โดย Max Weber

Max Weber เป็นนักวิชาการคนหนึ่งที่มีความคิดว่าการจะให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานภาครัฐได้นั้น ระบบราชการซึ่งเป็นองค์กรที่มีโครงสร้างขนาดใหญ่นั้นจะต้องมีการจัดองค์กรที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ เพื่อจะนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของภาครัฐ

Ref. code: 25595303031107VRN

ระบบราชการของ Weber เป็นรูปแบบขององค์กรที่ใช้เหตุผลและประสิทธิภาพ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เป็นไปตามระเบียบและตามกฎหมาย[16] มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ดังนี้ 1) สายการบังคับบัญชา (Hierarchy) เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบังคับบัญชา โดยจะมีการจัดลำดับข้าราชการเป็นลำดับชั้น 2) อำนาจของสมาชิกองค์การมาจากอำนาจตามตำแหน่งราชการ ซึ่งถูกบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับขอบข่ายอำนาจและหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง ทำให้ไม่ว่าใครก็ตามที่มาดำรงตำแหน่งนั้น ๆ จะมีอำนาจและหน้าที่ที่เหมือนกัน ซึ่งในข้อนี้จะทำให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็นคนขององค์กร ทำหน้าที่เพื่อประชาชนและส่วนรวม ไม่ใช่ของเจ้านายคนใดคนหนึ่ง 3) การทำงานของข้าราชการนั้นเป็นไปตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งระเบียบแบบแผนเหล่านี้จะช่วยให้ข้าราชการสามารถตัดสินใจและนำนโยบายไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 4) ข้าราชการต้องวางตัวเป็นกลาง ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบแบบแผนที่ได้กำหนดไว้ โดยการทำงานของข้าราชการในระบบราชการนั้น ต้องปราศจาก อารมณ์ ความรู้สึกเกลียดชัง และไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน 5) ความมั่นคงในอาชีพ โดยมีค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้ข้าราชการที่ทุ่มเทความสามารถในการทำงานเพื่อประชาชนและเป็นการประกันให้กับข้าราชการหากมีปัญหากับผู้บังคับบัญชา ซึ่งจะทำให้ข้าราชการสามารถยึดถือเป็นอาชีพได้ 6) ระบบราชการเป็นองค์กรที่ถาวร 7) ระบบราชการมีแนวโน้มที่จะปกปิดความรู้ในความสลับซับซ้อนของกลไกระบบราชการไม่ให้คนภายนอกได้รู้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างอำนาจของตัวระบบราชการเอง

องค์ประกอบข้างต้นทำให้เห็นว่าลักษณะระบบราชการของ Weber ถูกออกแบบเพื่อให้ระบบราชการสามารถขับเคลื่อนได้ด้วยตัวเอง โดยฝ่ายการเมืองไม่สามารถเข้ามาแทรกแซงระบบราชการได้ เนื่องจากเป็นองค์กรที่มีระเบียบแบบแผนบังคับอำนาจและหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้ง กฎระเบียบเหล่านี้จะช่วยให้ข้าราชการสามารถทำงานเพื่อประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแต่อำนาจหน้าที่ของตน โดยไม่ต้องกังวลกับปัญหาส่วนบุคคลไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา วิธีการปฏิบัติงาน หรือแม้แต่ความก้าวหน้าในอาชีพ

อย่างไรก็ดี “ความเป็นระบบราชการ” ของ Weber ยังมีประเด็นที่ถูกโจมตี[17] ดังนี้ ความล่าช้าของการทำงานตามคำสั่งของสายการบังคับบัญชา (Red Tape) การยึดติดระเบียบมากเกินไป (Bureaupathology) ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่ายระบบการทำงานของราชการ ระเบียบมีความซับซ้อนและขาดความสอดคล้องกัน การลดความเป็นบุคคล (Depersonalization)

---

[16] สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ, *สาธารณบริหารศาสตร์*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543), 162-163.

[17] อัมพร ธำรงลักษณ์, *การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21*, บรรณาธิการโดย อัมพร ธำรงลักษณ์ (ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553), 2.

Ref. code: 25595303031107VRN

ที่ต้องการความสัมพันธ์ฉันเพื่อนทางสังคมที่มิใช่ความเป็นทางการ การคุกคามต่อพื้นฐานความเป็นเอกลักษณ์ส่วนตนของบุคคล การเข้มงวดเกินไปจนขาดความยืดหยุ่น บิดเบือนเป้าหมายในการทำงานเพื่อรับใช้ประชาชน ขนาดใหญ่เกินไปทำให้การตัดสินใจล่าช้ามากขึ้น

ทั้งนี้แนวทางคิดที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการภาครัฐได้มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมหรือบริบทโลก โดยได้ขยายและเพิ่มค่านิยมทางการบริหาร เน้นความรับผิดชอบต่อสังคม และปฏิบัติงานให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสังคม[18]

2.1.2 แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM)

แนวความคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่[19] ตั้งอยู่บนสมมติฐานของความเป็นสากลของทฤษฎีการบริหารและเทคนิควิธีการจัดการว่าสามารถนำไปประยุกต์ได้ทั้งในแง่ของการบริหารรัฐกิจและการบริหารธุรกิจ อันเป็นกระแสความคิดที่สอดคล้องกับรัฐประศาสนศาสตร์แบบคลาสสิค Woodrow Wilson ที่เน้นแยกการเมืองออกจากการบริหาร และหลักวิทยาศาสตร์การจัดการของ Frederick Taylor ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์และวิธีการบริหารงานภาครัฐจากเดิมที่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรหรือปัจจัยนำเข้า (Input) และอาศัยกฎระเบียบเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความถูกต้อง สุจริต และเป็นธรรม โดยหันมาเน้นถึงวัตถุประสงค์และสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน ทั้งในแง่ของผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) และความคุ้มค่าของเงิน (Value For Money) รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและการสร้างความพึงพอใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ โดยนำเอาเทคนิควิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้มากขึ้น เช่น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การวัดและประเมินผลงาน การบริหารคุณภาพโดยรวม การรื้อปรับระบบ เป็นต้น

อัมพร ธำรงลักษณ์[20] ได้กล่าวสรุปไว้ว่า แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM) นั้น มีพื้นฐานแนวคิดมาจาก 2 สายหลัก คือ 1) ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ (Public Choice Theory) ของเศรษฐศาสตร์ ที่ตั้งอยู่บนฐานของการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลตามความต้องการของมนุษย์ โดยจะช่วยให้การบริหารรัฐกิจตัดสินใจทางนโยบายได้อย่างมีเหตุผล มีการวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผลตามแนวทางของเศรษฐศาสตร์ มีการทำนายผล รวมถึงการอธิบายพฤติกรรมของบุคคลที่

---

[18] เรื่องเดียวกัน, 3.

[19] ทศพร ศิริสัมพันธ์, *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: บริษัท วิชั่น พริ้นท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด), 2549, 27.

[20] อัมพร ธำรงลักษณ์, การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21, 13.

Ref. code: 25595303031107VRN

สามารถนำไปเชื่อมโยงกับการสร้างทฤษฎีและหลักการจูงใจให้คนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ 2) หลักการจัดการธุรกิจเอกชน (Private Management) โดยเน้นการวัดการประเมินผลภาคปฏิบัติงานด้วยตัวชี้วัดและมาตรฐานที่กำหนด ความยืดหยุ่นในการจัดองค์การและการจัดการมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การนำแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้ในการจัดการภาครัฐจะสามารถสรุปลักษณะเด่นในภาพรวมออกได้เป็น 6 เรื่องคือ การปรับใช้หลักการจัดการนิยมของภาคเอกชนมาใช้กับการบริหารงานภาครัฐ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การแตกหน่วยงาน การแข่งขัน การกระจายอำนาจ และการมอบอำนาจให้กับพลเมือง

ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะเพื่อให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐและเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด

สำหรับทฤษฎีทางเลือกสาธารณะ ได้ถูกนำมาปรับใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐในประเด็นของการให้บริการสาธารณะ โดยทฤษฎีทางเลือกสาธารณะในการบริหารแบบประชาธิปไตย (democratic administration) เป็นแนวทางการบริหารที่ Vincent Ostrom นำแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์การเมืองมาผสมผสานกับปรัชญาการบริหารแบบประชาธิปไตย โดย Ostrom เชื่อว่าหลักการบริหารแบบดั้งเดิมที่ได้รับอิทธิพลทางแนวความคิดของ Wilson นั้นไม่เหมาะที่จะใช้กับสหรัฐอเมริกา

แนวทางของทฤษฎีทางเลือกสาธารณะที่มาจากแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์การเมืองมีดังนี้ 1) การใช้ปัจเจกบุคคลเป็นหน่วยวิเคราะห์ โดยคำนึงถึงหลักที่ว่ามนุษย์คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก มนุษย์มีเหตุผล ปัจเจกบุคคลต้องการทางเลือกที่ให้ประโยชน์กับตนมากที่สุด และการเลือกทางเลือกของปัจเจกบุคคลขึ้นอยู่กับความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสาร 2) ลักษณะของสินค้าและบริการสาธารณะ โดยปัจเจกบุคคลมีธรรมชาติที่จะลงทุนในสิ่งที่ตนเองต้องการให้น้อยที่สุด หรือในบางครั้งจะไม่ลงทุนลงแรงเลย และ 3) การจัดระบบการตัดสินใจ ปัจเจกบุคคลจะถูกขับเคลื่อนด้วยเป้าหมายของผลประโยชน์สูงสุด โดยถือเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เกิดเป็นสมมติฐานว่า ปัจเจกบุคคลมีความชอบ (Preference) บางอย่างมากกว่าบางอย่าง และสามารถตัดสินใจได้ดีเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อผลประโยชน์ของตน (Self-Interest) ดังนั้นการตัดสินใจจึงไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของความเป็นเหตุเป็นผล แต่อยู่บนพื้นฐานของประโยชน์ส่วนตน

เช่นเดียวกับพฤติกรรมของคนในกระบวนการทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็น ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นักการเมือง ล๊อบบี้ยิสต์ และข้าราชการ ล้วนแต่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก ถึงแม้ว่าจะคำนึงถึงผู้อื่นด้วยก็ตาม ดังนั้น หากพิจารณาจากสมมติฐานนี้จะช่วยให้อธิบาย ความล้มเหลวของภาครัฐ (Government Failure) ได้ดังนี้ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือประชาชนนั้นขาดแรงจูงใจในการตรวจสอบรัฐบาล ผู้ออกกฎหมายหรือฝ่ายนิติบัญญัตินั้นก็ไม่มีแรงจูงใจที่เพียงพอในการบริหารจัดการที่ดีต่อผลประโยชน์สาธารณะ รวมถึงฝ่ายบริหารหรือข้าราชการนั้นก็ให้ความสำคัญกับกลุ่ม

Ref. code: 25595303031107VRN

ผลประโยชน์ที่จะเอื้อประโยชน์ให้กับตน ดังนั้นเพื่อแก้ไขความล้มเหลวของภาครัฐในการดำเนินนโยบายสาธารณะ และการให้บริการสาธารณะ รัฐต้องทำให้เกิดการแข่งขัน ซึ่งอาจจะเป็นการแข่งขันระหว่างหน่วยงานของรัฐ หรือการแข่งขันระหว่างหน่วยงานของรัฐกับภาคเอกชน เช่นการให้หน่วยงานของรัฐให้บริการในสิ่งเดียวกัน เพื่อให้เกิดการแข่งขัน เพราะการแข่งขันจะช่วยให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานเกิดขึ้น

นอกจากนั้น ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะยังมุ่งเน้นการหาหนทางในการให้บริการของภาครัฐนั้นสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด และให้ประชาชนมีทางเลือกในการเลือกรับบริการจากภาครัฐ โดยที่ภาครัฐต้องให้บริการแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ ให้บริการด้วยสุจริต มีความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบ เพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ

หลักการจัดการธุรกิจเอกชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ

ด้วยการเจริญเติบโตของภาคธุรกิจ ทำให้เกิดแนวคิดในการนำหลักการจัดการธุรกิจเอกชนเข้ามาใช้ในการจัดการภาครัฐใหม่ เพื่อช่วยในเรื่องของการวัดประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตัวชี้วัดและมาตรฐานที่กำหนด และเพื่อให้การจัดองค์การและการจัดการมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยมุ่งเน้นให้การจัดการภาครัฐนั้นเกิดผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และประหยัด ตามลักษณะของ 3E (Effectiveness, Efficiency, Economy) อีกทั้ง แนวทฤษฎี Neo-classical Economic ไม่เชื่อในประสิทธิภาพของภาครัฐในการจัดทำบทบาททางเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้รัฐมีลักษณะเป็น Big Government และส่งผลให้รัฐมีภาระค่าใช้จ่ายมากและจะกระทบต่อภาพรวมงบประมาณของประเทศ ดังนั้นรัฐควรจะปรับบทบาทและลดขนาดของตัวเองลงเป็น Small Government

ส่งผลให้สาระสำคัญของการจัดการภาครัฐใหม่ ประกอบไปด้วย *1) ด้านการบริหารจัดการ* เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักการบริหารจากการเน้นที่วิธีการมาเน้นที่ผลงานและผลลัพธ์ (output and outcome) การสร้างมาตรฐานและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เช่น การทำ KPI ฯลฯ และเน้นวินัยและความประหยัดในการใช้ทรัพยากร *2) โครงสร้างองค์การ* ทำให้โครงสร้างองค์การมีขนาดกะทัดรัด แบนราบ เป็นอิสระ โดยทำได้จากการแตกหน่วยงาน การสร้างสายสัมพันธ์แบบสัญญามากกว่าสายการบังคับบัญชา เช่น การเขียนสัญญาจ้างซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง และ *3) ใช้กลไกตลาดและการแข่งขันในการจัดทำบริการสาธารณะ* เพื่อให้เกิดมาตรฐานที่ดีขึ้นและมีต้นทุนของภาครัฐน้อยลง เช่น การแปรรูปรัฐวิสาหกิจและการจ้างเหมาภาคเอกชนให้มาทำแทน (outsourcing) ซึ่งในส่วนนี้จะทำให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีความสัมพันธ์แบบหุ้นส่วนกันมากขึ้น

Ref. code: 25595303031107VRN

ตัวอย่างการปฏิรูปการบริหารงานราชการในสหรัฐอเมริกา[21] ได้นำเอาแนวคิด **Reinventing Government** ของ David Osborne และ Ted Gaebler มาใช้ เพื่อให้การบริหารงานภาครัฐมีความเป็นผู้ประกอบการธุรกิจมากขึ้น โดยมีหลักการบริหาร 10 ประการดังนี้ 1) รัฐเปลี่ยนจากผู้จัดหาและผู้ให้บริการสาธารณะมาเป็น "ผู้ถือหางเสือ" คอยชี้นำและกำกับดูแล 2) รัฐที่มีชุมชนเป็นเจ้าของ 3) รัฐที่เน้นการแข่งขันกันเอง 4) ลดความเข้มงวดของกฎเกณฑ์ มุ่งเน้นการทำงานให้ได้ตามเป้าหมาย 5) การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ 6) เน้นลูกค้าเป็นหลัก 7) รัฐผู้ประกอบการ 8) รัฐที่มองการณ์ไกลเห็นปัญหาล่วงหน้าแทนที่จะมาแก้ไขปัญหา 9) กระจายอำนาจให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานและเกิดทีมงาน และ 10) สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงด้วยการใช้กลไกตลาดเข้ามาช่วย

ประเด็นข้อวิพากษ์ของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่[22]

1) ความแตกต่างของการบริหารงานภาครัฐและการบริหารภาคธุรกิจเอกชน เช่น ความสัมพันธ์ของผู้ให้บริการกับผู้บริโภคไม่สามารถเทียบได้กับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในฐานะผู้ให้บริการสาธารณะกับประชาชนพลเมือง และกำหนดเป้าหมายของภาครัฐกับเป้าหมายของภาคเอกชน เนื่องจากการบริหารงานภาครัฐบางอย่างไม่สามารถวัดออกมาเป็นผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมได้ เช่น ความสุขของประชาชน เป็นต้น รวมถึงการบริหารงานภาครัฐไม่ได้เป็นไปเพื่อเป้าหมายเรื่อง "กำไร" หรือ การเพิ่มยอดขายหรือการบริการ *2) การลดสถานะของประชาชนกลายเป็นเพียง "ลูกค้า"* ทั้งที่ "ประชาชน" ยังรวมถึงสิทธิที่ได้รับตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เสียภาษีหรือไม่ก็ตาม *3) ปัญหาความรับผิดชอบ* ความรับผิดชอบของนักการเมืองต่อประชาชนหายไป เนื่องจากการจัดการแนวนี้ได้ตัดช่องความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมืองออกไป และจะยิ่งส่งผลให้นักการเมืองแสวงหาโอกาสในการทุจริตได้มากกว่าเดิม อีกทั้งปัญหาความรับผิดชอบของภาครัฐที่มีต่อประชาชนที่ไม่ได้รับการตอบสนองที่ดี เนื่องจากมีภาคธุรกิจเข้ามาทำหน้าที่แทนภาครัฐ *4) ปัญหาจริยธรรม* ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการทุจริตเชิงนโยบายของนักการเมือง และการที่นักบริหารไม่มีสูตรสำหรับการทำงาน เช่น ความเป็นกลางทางการเมือง ระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจน อีกทั้งการมุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ของงานอาจทำให้เกิดการละเลยต่อระเบียบข้อบังคับหรือข้อจำกัดทางกฎหมายต่าง และ *5) ความเป็นทฤษฎีทางแนวคิด* เนื่องจากไม่ได้มีข้อสรุปที่เป็นสากล หรือเป็นคำตอบเกี่ยวให้กับการบริหารงานภาครัฐที่มีความซับซ้อนขึ้น แต่เป็นเพียงแค่การศึกษารวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเท่านั้น

---

[21] เรื่องเดียวกัน, 13.

[22] เรื่องเดียวกัน, 18.

Ref. code: 25595303031107VRN

ด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นจากบทบาทของภาคเอกชนในการจัดการภาครัฐใหม่ที่บั่นทอนคุณค่าของการบริหารภาครัฐ อีกทั้งอาจคุกคามประชาชน เนื่องจากเน้นเรื่องกำไรเป็นสำคัญ ประกอบกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ช่วยเร่งให้ความซับซ้อนทางสังคมมีมากขึ้น รวมถึงแนวคิดเรื่องประชาธิปไตยในการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีบทบาทเป็นอย่างมากทั้งสังคมในประเทศและสังคมระหว่างประเทศ ทำให้การบริหารภาครัฐต้องมีการปรับตัวใหม่อีกครั้ง เพื่อสามารถรับมือกับสภาพสังคมที่เป็นจริง

2.1.3 การบริหารราชการใหม่ (New Public Service: NPS)

การบริหารราชการใหม่ (New Public Service หรือ NPS) เป็นแนวคิดซึ่งมีทั้งทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติที่มีความก้าวหน้าของนักบริหารรัฐกิจทั้งหลาย โดยแนวคิดนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นมรดกทางความคิดของ Dimock, Dahl และ Waldo เป็นต้น แนวคิดการบริหารราชการใหม่ที่ Denhardt J.V. และ Robert B. Denhardt ได้เสนอไว้ประกอบด้วย หลักคิดพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้ *1) ความเป็นพลเมืองแบบประชาธิปไตย (Democratic citizenship)* ในความหมายของสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง โดยไม่คำนึงถึงสถานะทางกฎหมาย (legal status) เน้นเกี่ยวกับความสามารถของปัจเจกบุคคลในการเข้าไปมีบทบาทในระบบการเมือง โดย Sandel กล่าวไว้ว่ารัฐต้องรับประกันว่าพลเมืองสามารถกำหนดทางเลือกให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของเขาเองได้โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การออกเสียงเลือกตั้งและการใช้สิทธิส่วน *2) ตัวแบบชุมชนและประชาสังคม (Models of Community and Civil Society)* ชุมชนและประชาสังคมเป็นอีกหลักคิดพื้นฐานที่ถูกนำมาใช้ในหลักการบริการสาธารณะแนวใหม่ ด้วยสภาพสังคมที่ชาวอเมริกันรู้สึกแปลกแยกและไม่ได้มีความสำคัญทางการเมือง ทำให้ชาวอเมริกันเข้าร่วมทางการเมืองน้อยลง แต่อย่างไรก็ดีประชาชนก็ยังคงต้องการความมีส่วนร่วม จึงเกิดการแสดงออกทางการเมืองในชุมชน จนทำให้เกิดกลุ่มทางการเมืองย่อยๆ เกิดขึ้น แนวคิดเรื่องชุมชนและประชาสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากชุมชนนั้นจะเป็นโครงสร้างที่ไกล่เกลี่ยหรือประสานระหว่างปัจเจกบุคคลและสังคม เพราะชุมชนนั้นตั้งอยู่บนความห่วงใย ความเชื่อใจ และการทำงานร่วมกันที่ถูกยึดกันไว้ด้วยระบบที่แข็งแรงและมีประสิทธิภาพในการสื่อสารและการแก้ไขความขัดแย้ง โดย Joseph Gray และ Linda Chapin ได้กล่าวไว้ว่าประชาชนจะไม่ได้สิ่งที่พวกเขาต้องการเสมอไป แต่การรวมพวกเขาเข้ามาอยู่ในกระบวนการด้วยนั้นจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารรัฐกิจและสาธารณะ ซึ่งการเชื่อมโยงนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างพลเมืองและนักบริหาร (administrators) *3) มนุษยนิยมเกี่ยวกับองค์การและทฤษฎีวาทกรรม (Organizational Humanism and Discourse Theory)* และ *4) การบริหารรัฐกิจแบบ Postmodern (Postmodern Public Administration)* นักทฤษฎีบริหารรัฐกิจที่ใช้แนวคิดแบบ Postmodern ยึดหลักร่วมกันในเรื่องของ “การสนทนา” (Discourse) โดยมีความคิดว่าปัญหาสาธารณะนั้นจะสามารถแก้ไขได้โดยการสนทนา มากกว่าโดยการใช้วิธีการที่เป็นวัตถุวิสัยหรือ

Ref. code: 25595303031107VRN

การวิเคราะห์โดยใช้เหตุผล โดยการสนทนาที่แท้จริงนั้นจะเห็นนักบริหาร (Administrators) และพลเมือง (Citizens) เป็นการมีส่วนร่วมและการเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่

ด้วยหลักคิดพื้นฐาน ทั้ง 4 ประการ นั้นส่งผลให้แนวคิดการบริหารราชการใหม่มีลักษณะดังนี้ 1) ให้บริการพลเมืองมิใช่ลูกค้า 2) แสวงหาผลประโยชน์สาธารณะ 3) เห็นคุณค่าของความเป็นพลเมืองและการบริการสาธารณะเหนือการเป็นผู้ประกอบการ 4) คิดเชิงกลยุทธ์ กระทำอย่างประชาธิปไตย 5) ตระหนักถึงความยากลำบากในการสร้างความสามารถรับผิดชอบได้ 6) เป็นผู้นำในการให้บริการโดยยึดคุณค่าทางสังคมมากกว่าจะเป็นผู้กำกับหรือควบคุม และ 7) เห็นคุณค่าของ “ประชาชน” โดยการสร้างโอกาสและเปิดประตูสร้างเครือข่ายความร่วมมือของการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในกลุ่มประชาชนพลเมืองเพื่อให้เกิดชุมชน[23] จะเห็นได้ว่าแนวคิดของการบริหารราชการใหม่นั้น ให้ความสำคัญกับประชาชนในฐานะพลเมืองเป็นสำคัญ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงเน้นผลของการดำเนินงานที่คุณค่าทางสังคม

การปฏิรูประบบราชการในแต่ละครั้งนั้น อาจพูดได้ว่า เป็นการขยายขอบเขตการมีส่วนร่วมของตัวแสดงในเวทีการบริหารรัฐกิจ ในสมัยการปฏิรูประบบราชการหลังจากการประชุม Minnowbrook ได้ทำให้ภาคส่วนทางธุรกิจเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐตามแนวคิดการจัดการภาครัฐใหม่ (NPM) และตั้งแต่กระแสแนวคิดการบริหารราชการใหม่ (NPS) นี้เองที่ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม หรือชุมชน ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการบริหารรัฐกิจยุคปัจจุบัน ซึ่งเราสามารถเรียกได้ว่าเป็นยุคของการบริหารรัฐกิจแบบมีส่วนร่วม (Participatory Public Administration)

ส่งผลให้การบริหารรัฐกิจในยุคนี้ มีลักษณะเป็นการบริหารจัดการเครือข่าย (network management) ตามแนวคิดของ Rhodes โดยต้องบริหารจัดการเครือข่ายของภาคส่วนต่าง ๆ ให้สามารถทำงานบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการจัดตั้งเครือข่าย การกำหนดคุณค่านิยมสาธารณะ (Public Values) ร่วมกัน อย่างไรก็ตาม การจะบริหารจัดการเครือข่ายให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ 1) การสร้างระบบความไว้เนื้อเชื่อใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกเครือข่าย มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน ซึ่งจะทำให้สามารถชี้บุคคลหรือกลุ่มที่จะรับผิดชอบต่อความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้ 2) ความเป็นมืออาชีพของนักบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพของการเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจากหน้าที่และความรับผิดชอบของนักบริหารนั้นมีลักษณะที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นความซับซ้อนของนโยบาย กระบวนการเจรจาต่อรองที่มีหลายภาคส่วนเข้ามาเกี่ยวข้อง 3) ทักษะในการประสานความร่วมมือ โดยนักบริหารนั้นจะต้องทำหน้าที่ในการประสานกลุ่มต่าง ๆ เข้าด้วยกัน รวมถึงความสามารถใน

---

[23] เรื่องเดียวกัน, 20.

Ref. code: 25595303031107VRN

การอำนวยความสะดวก เพื่อให้การบริหารงานในเครือข่ายนั้นเกิดประสิทธิภาพ และ 4) การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม จะช่วยการทำงานของรัฐประสบผลสำเร็จได้มากที่สุด

2.1.4 การบริหารจัดการภาครัฐตามแนวคิด Governance และหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การบริหารจัดการภาครัฐตามแนวคิด Governance

คำว่า "Governance" ไม่ได้เป็นคำศัพท์ที่เกิดขึ้นใหม่ หากแต่เป็นคำศัพท์ที่มีใช้กันมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 14 ในประเทศฝรั่งเศส โดยในสมัยนั้นใช้เพื่อเรียก ข้าราชการในสำนักราชวัง เมื่อเวลาผ่านไป ในปัจจุบันคำนี้ได้หมายความรวมถึง กระบวนการของการปกครองหรือการกำกับควบคุม (steering)[24]

การนำแนวคิด "Governance" มาใช้ในคำภาษาไทยนั้น ไม่ได้ถูกนำมาใช้ด้วยคำว่า "ธรรมาภิบาล" เท่านั้น หากแต่มีการใช้คำอื่นๆ เพื่อแสดงการนำแนวคิดของ Governance มาใช้ในบริบทที่ต่างกัน เช่น คำว่า "ธรรมรัฐ" อันสื่อถึงการปกครองโดยธรรมที่ได้รับอิทธิพลจากคำสอนในศาสนาพุทธ (พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชโย, ดร.) คำว่า "การบริหารจัดการบ้านเมือง (ที่ดี)" ถูกนำมาใช้ในส่วนราชการตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งเป็นการรวมกันระหว่างคำภาษาอังกฤษ 2 คำ คือ administration ที่หมายถึง การบริหาร และคำว่า management ที่หมายถึงการจัดการ คำว่า "การกำกับ" เมื่อมีการนำมาใช้ในบริบทของการบริการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในปัจจุบัน[25] รวมถึงคำว่า "การบริหารปกครอง" ซึ่งอัมพร ธำรงลักษณ์ ได้ให้ความเห็นว่า เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงการบริหารรัฐกิจเดิม และยังมีส่วนของการเมืองการปกครองเข้ามาเกี่ยวข้องในเรื่องของการชี้นำและกำกับดูแลอยู่ห่าง ๆ

อย่างไรก็ดี การกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลัก Good Governance เป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับจากสถาบันนานาชาติว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้องค์การประสบความสำเร็จ โดยมีการนำคำว่า Good Governance มาใช้ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.1989 ซึ่งปรากฏในรายงานของธนาคารโลก (World Bank) และในปี ค.ศ. 1994 ธนาคารโลก (World Bank: WB) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้นำเสนอในแวดวงการบริหารงานภาครัฐ ให้ประเทศต่าง ๆ มีการปฏิรูประบบราชการโดยใช้หลัก "ธรรมาภิบาล" (Good Governance) อันมีการปรับ 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ระบบการจัดสรรอำนาจทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจในสังคม 2) การเมืองที่เน้นความชอบธรรมในอำนาจการปกครองได้รับมอบหมายตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และ 3) การบริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ความโปร่งใสและตรวจสอบได้

---

[24] Jon Pierre and B. Guy Peters, อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 22.

[25] อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน.

Ref. code: 25595303031107VRN

กระตุ้นการแข่งขันและใช้กลไกตลาดมากขึ้น ปรับลดขนาดของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หันมาใช้หน่วยงานที่มิใช่รัฐมากขึ้น เข้มงวดในกระบวนการใช้จ่ายงบประมาณและกระจายอำนาจ[26]

ทศพร ศิริสัมพันธ์[27] ได้กล่าวถึง ธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ว่าเป็นผลจากการปฏิรูประบบบริหารงานภาครัฐร่วมสมัยซึ่งได้รับอิทธิพลมาจาก 2 แนวความคิดคือ 1) แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างเศรษฐศาสตร์ (ทฤษฎีทางเลือกสาธารณะและเศรษฐศาสตร์สถาบันแนวใหม่) และการบริหารจัดการสมัยใหม่ 2) แนวความคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยแนวทางใหม่ ที่เป็นการผสมผสานระหว่างรัฐศาสตร์ (ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม) และกฎหมายมหาชน (หลักนิติธรรม)

ประการแรก แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ได้รับการพัฒนามาจากการปฏิรูปและอาศัยองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชา โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อลดขนาดและบทบาทของภาครัฐให้เล็กลงหรือให้มีเหลือน้อยที่สุด หรือการปรับให้เข้าสู่การแข่งขันในระบบตลาด (Marketization) โดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การลดการควบคุม การทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย การแปรสภาพกิจการของรัฐให้เป็นของเอกชน การทดสอบตลาดและการให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินการแทน หรือการให้ธุรกิจเอกชนสามารถคัดค้านเพื่อเปิดให้มีการแข่งขันเป็นต้น และ 2) เพื่อเปลี่ยนแปลงให้การบริหารราชการแผ่นดินมีความทันสมัยมากขึ้น (Managerialization) โดยพยายามนำเอาวิธีการบริหารจัดการในเชิงธุรกิจ (Business-like Approach) เข้ามาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการให้บริการประชาชน ยกตัวอย่างเช่น ระบบการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การจัดทำข้อตกลงว่าด้วยผลงานเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานไว้ล่วงหน้า และการบริหารคุณภาพโดยรวม เป็นต้น

ประการที่สอง แนวความคิดประชาธิปไตยในแนวใหม่หรือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม เห็นถึงข้อจำกัดของระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทนและไม่ต้องการให้รัฐบาลและระบบราชการเข้ามามีอิทธิพลต่อการบริหารปกครองประเทศโดยลำพัง ซึ่งมีข้อจำกัดในหลายประการเกี่ยวกับการตอบสนองความต้องการของประชาชนและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่มีความซับซ้อนมากขึ้น อย่างไรก็ดี ต้องการทำให้การบริหารราชการแผ่นดินหรือการบริหารปกครองบ้านเมืองนั้นยึดหลักนิติธรรม มีความเปิดเผยโปร่งใส การกระจายอำนาจการตัดสินใจและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนมากขึ้น เช่น การให้โอกาสประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะมากขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ประชาชนร่วมมือกันอย่างสมัครใจเป็นกลุ่ม ชุมชน หรือองค์การประชาสังคม

---

[26] Rhodes, อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 22.

[27] ทศพร ศิริสัมพันธ์, 103.

Ref. code: 25595303031107VRN

และมีการประสานร่วมมือกันขึ้นเป็นเครือข่ายเพื่อสนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการดำเนินกิจกรรมที่จะตอบสนองความต้องการของตน การเปิดให้มีกระบวนการปรึกษาหารือหรือการอภิปรายถกเถียงกันในประเด็นต่าง ๆ อย่างกว้างขวางรอบคอบก่อนตัดสินใจ หรือการให้ประชาชนสามารถออกเสียงแสดงความคิดเห็นได้เองเป็นการโดยตรงและสามารถยับยั้งการตัดสินใจของผู้แทนทางการเมืองได้ในที่สุด

ดังนั้น การปฏิรูประบบบริหารงานภาครัฐอันเป็นผลมาจากกระแสแนวความคิดทั้งสองขั้วที่กล่าวมานั้น ต่างต้องการสร้างวิสัยทัศน์และจัดระเบียบ การบริหารกิจการบ้านเมือง (Governance) เสียใหม่ โดยมุ่งจำกัดบทบาทและขนาดของภาครัฐลงเพื่อเปิดโอกาสให้กลไกตลาดหรือภาคเอกชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของรัฐมากขึ้น ซึ่งต่อมาได้มีการหล่อหลอมรวมกันจนกลายเป็นเหลักการที่นิยมเรียกกันว่า ธรรมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) นั่นเอง

โครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน”[28] ได้อธิบายถึง “การบริหารกิจการบ้านเมือง” หรือ Governance ในช่วงปลายทศวรรษที่ 20 ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของตัวแสดงอื่น ๆ ในสังคม ซึ่งมีลักษณะที่กว่างไปกว่าเรื่องการใช้อำนาจของรัฐเพียงฝ่ายเดียว โดยเป็นการให้ความสำคัญกับบทบาทของ “เครือข่าย” (Networks) ที่เป็นการรวมกลุ่มของตัวแสดงต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นการประสานร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ทั้งในระดับเดียวกันหรือระดับที่ต่างกัน หรือเป็นการประสานร่วมมือกันระหว่างองค์กรภาครัฐกับองค์กรภาคส่วนอื่น ๆ อาทิ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม เป็นต้น อันจะเป็นเครือข่ายของความร่วมมือเพื่อร่วมกันผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดสรรและกระจายประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคม เพื่อจะนำไปสู่การบรรลุผลประโยชน์สาธารณะร่วมกัน

อัมพร ธำรงลักษณ์[29] ได้สรุปคุณลักษณะร่วมของ “การบริหารปกครอง” ดังนี้ 1) การพึ่งพากันระหว่างองค์การและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่ได้หมายความเพียงแค่หน่วยงานของรัฐ กระทรวง ทบวง และกรม แต่ยังหมายรวมถึงผู้เล่นอื่น ๆ นอกระบบราชการ

---

[28] วสันต์ เหลืองประภัสร์ และคณะ, “การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน,” (รายงานวิจัยเสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555), 40-42.

[29] อัมพร ธำรงลักษณ์, การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21, 28.

Ref. code: 25595303031107VRN

อันได้แก่ ประชาชน เอกชน และภาคหน่วยงานอาสาสมัครทั้งมวล ส่งผลให้เส้นแบ่งระหว่าง 3 ภาคส่วนในสังคมไม่ชัดเจน ซึ่งในลักษณะนี้อาจทำให้มองได้ว่า ภาครัฐ หรือระบบราชการมีความอ่อนแอลง และเพิ่มอำนาจให้กับประชาชนและภาคส่วนอื่นให้เข้ามาร่วมรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น 2) สมาชิกในเครือข่ายปกครองมีการปะทะสังสรรค์กันอย่างต่อเนื่อง ด้วยความจำเป็นในการแลกเปลี่ยนความรู้ ทรัพยากร และเจรจาประนีประนอมเป้าหมายร่วมกัน 3) ลักษณะการปะทะสังสรรค์คล้ายกับการเล่นเกมส์ แต่มีฐานอยู่บนความไว้เนื้อเชื่อใจกัน ปฏิบัติตามกฎกติกาที่ผ่านการเจรจาและตกลงโดยสมาชิกในเครือข่าย และ 4) มีความเป็นอิสระจากรัฐในการบริหารงานของตนเอง ไม่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐ บริหารปกครองตนเองอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐอย่างห่าง ๆ

ด้วยลักษณะของการบริหารปกครองที่มีการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานทั้งที่เป็นภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ ประชาชน เอกชน และหน่วยงานอาสาสมัครต่าง ๆ นั้น เพื่อให้สามารถนำพาระบบเครือข่ายเหล่านี้ให้สามารถปฏิบัติและประสบความสำเร็จได้นั้น จะมีเงื่อนไข[30] ดังนี้

(1) ระบบความสามารถรับผิดชอบได้ที่เน้นความไว้เนื้อเชื่อใจ โดยประเด็นสำคัญอยู่ที่ การสร้างระบบความไว้เนื้อเชื่อใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มสมาชิกในเครือข่ายและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน ทำให้สามารถชี้ถึงตัวบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

(2) ความเป็น “มืออาชีพ” ซึ่งในที่นี้หมายถึงการที่นักบริหารต้องพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เพิ่มศักยภาพ สมรรถนะและความรู้ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและได้รับโอกาสในการเข้าสู่กระบวนการทางนโยบาย อันเนื่องมาจากความซับซ้อนของนโยบายและกระบวนการเจรจาต่อรองที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายฝ่ายหลายหน่วยงาน ที่แข่งขันเพื่อให้เข้ามาอยู่ในกระบวนการ

(3) ทักษะในการประสานความร่วมมือ เนื่องด้วยผู้แสดงหรือผู้เล่นในกระบวนการเครือข่ายปกครองนี้ขยายวงกว้างครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม ทำให้นักบริหารงานในภาครัฐจะต้องมีสมรรถนะที่ไม่เพียงกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความตื่นตัว รวมกลุ่มและเข้ามามีส่วนร่วมเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการอำนวยความสะดวก สร้างความสัมพันธ์ ประสานความร่วมมือ ทรัพยากรและพลังจากหลายทิศ ประนีประนอม และเจรจาให้การบริหารงานในเครือข่ายเกิดประสิทธิภาพ[31] และ

---

[30] เรื่องเดียวกัน, 31.

[31] Rhodes, อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 33.

Ref. code: 25595303031107VRN

(4) การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนอื่นในสังคม โดยการบริหารปกครองที่เป็นไปได้และจะประสบความสำเร็จมากที่สุดจะต้องไม่ใช้วิธีการของระบบราชการ แต่จะต้องเป็นการเปิดโอกาสให้หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแบบชั่วคราว แบ่งปันกันช่วยเหลือ หรือร่วมกันในภาพรวมทั้งหมดด้วยกัน รวมถึงสื่อมวลชนยังมีความจำเป็นในการเป็นตัวช่วยในการประสานความร่วมมือและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและเปิดพื้นที่ขยายความร่วมมือในประเด็นนโยบายหรือปัญหาที่กระทบผู้เกี่ยวข้อง[32]

หลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

สำหรับประเทศไทย เริ่มรู้จักคำว่า “Governance” จากการนำคำว่า “Good Governance” หรือ “ธรรมาภิบาล” มาใช้กันอย่างกว้างขวางภายหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ.2540 โดยมีการบังคับใช้และปรับแก้กฎหมายต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนภายในประเทศ ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีพ.ศ. 2542 (ยกเลิกเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2547) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 มาตรา 3/1 พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ.2546 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการในระดับชาติ และระดับองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชนที่มีความบกพร่องและ ขาดประสิทธิภาพรวมถึงการกระทำผิดทุจริตและขาดจริยธรรม[33] อันเป็นผลจากการที่รัฐบาลไทยได้ให้คำมั่นในการสร้าง “good governance” ให้เกิดขึ้นในการบริการจัดการภาครัฐของไทยตามข้อตกลงการกู้เงินระหว่างประเทศไทยและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) (พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชโย, ดร.)[34]

การปฏิรูประบบราชการของไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยเฉพาะการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) เข้ามาประยุกต์ใช้ในระบบราชการของไทย ตามเจตนารมณ์ที่ปรากฏ

---

[32] Pollitt, Newman, Sterling, เรื่องเดียวกัน, 33.

[33] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)* (กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมียร์ โปร จำกัด), 2552, http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER1/DRAWER022/GENERAL/DATA0001/00001028.PDF (สืบค้นวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560)

[34] พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชโย, ดร., “หลักธรรมาภิบาล,” 202.29.87.101/articles/2555/DhammaBhiban.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560).

Ref. code: 25595303031107VRN

ในมาตรา 3/1 ของ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และมีการวางแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาระบบราชการไทย (ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – พ.ศ. 2550 และ พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2555) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางหลักในการผลักดันการพัฒนาระบบราชการไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 มาถึงปัจจุบัน ทำให้หน่วยงานราชการได้ปรับปรุง ประสิทธิภาพการทำงาน ทบทวนปรับโครงสร้าง บทบาท และภารกิจ [35]

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เสนอองค์ประกอบ **"หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี"** อันประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ และ 10 หลักการย่อย[36] ดังนี้

หลักการที่ 1 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management)

(1.1) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) เน้นให้การดำเนินงานของภาครัฐจะต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดเพื่อให้เกิดผลิตภาพสูงสุดที่คุ้มค่าต่อการลงทุนและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ด้วยการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสะดวกและลดค่าใช้จ่าย รวมถึงยกเลิกภารกิจไม่มีความจำเป็นและล้าสมัย

(1.2) มีการกำหนดหลักประสิทธิผล (Effectiveness) กำหนดให้วิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและของประชาชน โดยการปฏิบัติหน้าที่จะต้องเป็นไปตามพันธะกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ มีการวางเป้าหมายการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจนและเป็นไปในระดับที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศตลอดจนติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

(1.3) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง ความสามารถให้บริการได้อย่างมีคุณภาพ สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันได้อย่างเหมาะสม

---

[35] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556- พ.ศ. 2561)* (กรุงเทพฯ: บริษัท วิชั่น พริ้นท์ แอนด์ มีเดีย), 2556, http://www.opdc.go.th/uploads/files/2556/yutasadtext.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

[36] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, "หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี," สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=5&content_id=2442 (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

Ref. code: 25595303031107VRN

หลักการที่ 2 ค่านิยมประชาธิปไตย (Democratic Value)

(2.1) ภาระรับผิดชอบ/ สามารถตรวจสอบได้ (Accountability)

การปฏิบัติราชการต้องสามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย รวมทั้งต้องมีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจนมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

(2.2) เปิดเผย/ โปร่งใส (Transparency)

การปฏิบัติราชการต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตรงไปตรงมา รวมทั้งต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเชื่อถือได้ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นไปโดยง่าย

หลักการที่ 3 ประชารัฐ (Participatory State)

(3.1) หลักนิติธรรม (Rule of Law)

การปฏิบัติราชการต้องใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียฝ่ายต่าง ๆ

(3.2) ความเสมอภาค (Equity)

การปฏิบัติราชการต้องให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการแบ่งแยกด้านชายหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่นๆ อีกทั้งยังต้องคำนึงถึงโอกาสความเท่าเทียมกันของการเข้าถึงบริการสาธารณะของกลุ่มบุคคลผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

หลักการที่ 4 ความรับผิดชอบทางการบริหาร (Administrative Responsibility)

(4.1) การมีส่วนร่วม/ การพยายามแสวงหาฉันทามติ (Participation/ Consensus Oriented)

การปฏิบัติราชการต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ต้องมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจะต้องไม่มีข้อคัดค้านที่หาข้อยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ

Ref. code: 25595303031107VRN

(4.2) การกระจายอำนาจ (Decentralization)

การปฏิบัติราชการควรมีการมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการโอนถ่ายบทบาทและภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม

(4.3) คุณธรรม/ จริยธรรม (Morality/ Ethic)

การปฏิบัติราชการต้องมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนและจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการไทย หรือ I AM READY ซึ่งมีลักษณะดังนี้

I = Integrity หมายถึง ซื่อสัตย์และกล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

A = Activeness หมายถึง ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวกและมีจิตบริการ

M = Morality หมายถึง มีศีลธรรม คุณธรรมและจริยธรรม

R = Responsiveness หมายถึง คำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชนเป็นที่ตั้ง

E = Efficiency หมายถึง มุ่งเน้นประสิทธิภาพ

A = Accountability หมายถึง ตรวจสอบได้

D = Democracy หมายถึง ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย

Y = Yield หมายถึง มุ่งผลสัมฤทธิ์

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาพที่ 2.1 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (GG Framework) ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.), สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=5&content_id=2442 (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

Ref. code: 25595303031107VRN

2.1.5 การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ[37] (Public Sector Management Quality Award: PMQA)

PMQA เป็นกรอบการบริหารจัดการองค์การที่ประยุกต์มาจากเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา หรือ The Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ที่ได้กลายเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติให้กับประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานราชการนำไปใช้ในการประเมินองค์การด้วยตนเองที่ครอบคลุมภาพรวมในทุกมิติ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานราชการปรับปรุงองค์การอย่างรอบด้านและอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

<u>ด้านที่หนึ่ง</u> การนำองค์การ เป็นการประเมินการดำเนินการของผู้บริหารในเรื่องวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม ความคาดหวังในผลการดำเนินการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้ในส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน

<u>ด้านที่สอง</u> การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการประเมินวิธีการกำหนดและถ่ายทอดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หลัก และแผนปฏิบัติราชการ เพื่อนำไปปฏิบัติและวัดผลความก้าวหน้าของการดำเนินการ

<u>ด้านที่สาม</u> การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการประเมินการกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมชมชอบ การสร้างความสัมพันธ์ และการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ

<u>ด้านที่สี่</u> การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการประเมินการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์การ

<u>ด้านที่ห้า</u> การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล เป็นการประเมินระบบงาน ระบบการเรียนรู้ การสร้างความผาสุกและแรงจูงใจของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ตามทิศทางองค์การ

---

[37] สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, “การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ,” http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=4&content _id=153 (สืบค้นเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2560).

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>ด้านที่หก</u> การจัดการกระบวนการ เป็นการประเมินการจัดการกระบวนการการให้บริการ และกระบวนการอื่นที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกระบวนการสนับสนุน เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์การ

<u>ด้านที่เจ็ด</u> ผลลัพธ์การดำเนินการ เป็นการประเมินผลการดำเนินการและแนวโน้มของส่วนราชการในมิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านการพัฒนาองค์การ

ทั้งนี้ การประเมินองค์การตามเกณฑ์ PMQA จะใช้แนวทางการบริหารจัดการแบบ ADLI โดยการตอบคำถามตามเกณฑ์ในแต่ละหมวด ซึ่งเปรียบเสมือนการตรวจสุขภาพขององค์การที่จะทำให้ทราบจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุง และนำโอกาสในการปรับปรุงที่พบไปวางแผนพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพ โดยเลือกเครื่องมือทางการบริหารที่เหมาะสมมาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาองค์การในเรื่องต่างๆ เป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ส่วนราชการมีระดับการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานเทียบเท่าสากล

2.1.6 แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน[38] (Collaborative Governance)

ด้วยการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมที่ได้เปลี่ยนแปลงไป อันส่งผลให้เส้นแบ่งขอบเขตบทบาทหน้าที่ของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคมที่เคยชัดเจนมีลักษณะที่พร่ามัว แนวคิดเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันจึงเป็นการบริหารจัดการภารกิจสาธารณะรูปแบบใหม่ที่ภาครัฐมีลักษณะการบริหารงานแบบที่มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนและองค์กรหลายฝ่าย มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขและวิธีการในการบริหารกิจการสาธารณะของรัฐที่ไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นการแสดงบทบาทของรัฐและมีโครงสร้างการสั่งการแบบราชการที่มีลักษณะบนลงล่างเท่านั้น หากแต่มีการนำเอาเรื่องการแข่งขันตามกลไกตลาดของภาคเอกชน และการทำงานในรูปแบบของเครือข่าย

---

[38] เป็นคำภาษาไทยของคำว่า Collaborative Governance ที่ใช้ในโครงการวิจัยเรื่อง “การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบรวมมือกัน (Collaborative Governance) ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน” ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พร.) ใช้คำภาษาไทยว่า “การบริหารจัดการร่วมกัน”

Ref. code: 25595303031107VRN

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรซึ่งทำงานร่วมกันบนฐานของความไว้วางใจ การร่วมมือประสานงาน และการปรับตัวเข้าหากัน มาใช้เพื่อดำเนินการบริการกิจการสาธารณะของรัฐ[39]

ในขณะที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)[40] ได้สรุปการบริหารจัดการร่วมกัน (Collaborative Governance) ว่าเป็นกระบวนการทำงานที่เอื้อให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีเวทีเจรจาต่อรองซึ่งกันและกัน มีการทำงานแบบเปิดกว้าง และสร้างขีดสมรรถนะของภาคส่วนต่าง ๆ ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการใช้ทรัพยากร เป็นวิธีการบริหารร่วมกันเป็นกลุ่มที่อาจประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคเอกชน ภาครัฐ และภาคประชาชน โดยมีเป้าหมายพื้นฐานเดียวกันเพื่อให้การทำงานสำเร็จ ทั้งนี้กระบวนการทำงานนี้จะเกิดการบริหารจัดการอย่างร่วมมือกันที่มิใช่การแข่งขัน และเป็นการบริหารจัดการที่มีพลังในการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของผลการดำเนินงาน

ความแตกต่างของการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันจากรูปแบบการบริหารงานภาครัฐในลักษณะอื่น ๆ[41]

ข้อที่หนึ่ง ด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันมีหลักการว่า ถึงแม้ภาคผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายจะมีผลประโยชน์ตรงข้ามกัน แต่ก็จะสามารถมีความสัมพันธ์ในลักษณะของความร่วมมือได้ เนื่องจากการเปิดให้ทุกฝ่ายเข้ามาแสดงบทบาทตัดสินใจร่วมกันอย่างเสมอภาค อันเป็นกลไกที่ช่วยเปลี่ยนความสัมพันธ์แบบเผชิญหน้ากันมาเป็นความสัมพันธ์แบบร่วมมือกัน

ข้อที่สอง กระบวนการบริหารกิจการแบบร่วมมือกัน เป็นรูปแบบการบริหารงานที่มุ่งเน้นการดึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามาร่วมแสดงบทบาทอย่างเสมอภาคกัน ในการตัดสินใจของภาครัฐโดยตรงในฐานะของผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินภารกิจหรือนโยบายสาธารณะของรัฐ ซึ่งเป็นรูปแบบการร่วมมือระหว่างตัวแสดงที่มีลักษณะกว้างกว่าความร่วมมือแบบ “ภาคีรัฐ-สังคม” (Corporatism)

---

[39] วสันต์ เหลืองประภัสร์ และคณะ, “การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน,” 40.

[40] ศูนย์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาระบบราชการไทย, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, “สหอภิบาล: การบริหารจัดการร่วมกัน (Collaborative Governance),” www.opdc.go.th/psic/file/collab_gov.pdf (สืบค้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2560).

[41] วสันต์ เหลืองประภัสร์ และคณะ, “การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน,” 423-424.

Ref. code: 25595303031107VRN

ข้อที่สาม การบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันสร้างกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐที่เปิดกว้างถึงระดับปัจเจกบุคคลที่ถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินนโยบายสาธารณะหรือการดำเนินภารกิจของรัฐทั้งในฐานะพลเมือง และในฐานะสมาชิกของชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นลักษณะที่เปิดกว้างกว่าการบริหารงานภาครัฐที่เน้นการมีส่วนร่วมของสมาคมที่เป็นทางการ (Associated Governance)

ข้อที่สี่ การบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันเป็นการบริหารนโยบายสาธารณะบนฐานความร่วมมือที่มีการจัดโครงสร้างความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ มีกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และตัดสินใจร่วมกันบนฐานฉันทามติระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นการบริหารนโยบายสาธารณะที่มีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าการบริหารภายใต้รูปแบบเครือข่ายนโยบาย (Policy Network) ที่มีกระบวนการตัดสินใจในนโยบายร่วมกันแบบผิดระหว่างตัวแสดงที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายนโยบายนั้น ๆ เท่านั้น

ข้อที่ห้า การบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันเป็นรูปแบบความร่วมมือที่ทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดเป้าหมาย และสร้างกระบวนการตัดสินใจร่วมกันในทุกขั้นตอนการทำงานบนพื้นฐานของการคำนึงถึงเป้าหมายร่วมของสังคม ซึ่งจะแตกต่างจากรูปแบบความร่วมมือแบบภาคีหุ้นส่วนภาครัฐและเอกชน (Public-Private Partnerships: PPPs) ที่มีหลักการในการร่วมมือจากการสร้างข้อตกลงระหว่างภาคีแต่ละฝ่าย ที่ต่างตัดสินใจบนฐานของการคำนวณผลประโยชน์และเป้าหมายที่ตนเองต้องการเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ การบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน จำเป็นต้องมีเงื่อนไขพื้นฐาน 6 ประการ[42] ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การริเริ่มความร่วมมือ เป็นการเปิดพื้นที่การทำงานร่วมกันที่ริเริ่มโดยหน่วยงานหรือองค์กรภาครัฐ อันหมายรวมถึง หน่วยราชการ และองค์กรของรัฐรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับท้องถิ่น

ประการที่สอง ตัวแสดงที่เกี่ยวข้อง ต้องประกอบด้วยตัวแสดงภาครัฐและตัวแสดงที่ไม่ใช่ภาครัฐ อันเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารภารกิจหรือนโยบายสาธารณะและในกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ครอบคลุมทั้งภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะของพลเมืองและในฐานะของกลุ่มทางสังคมหรือองค์กร

ประการที่สาม การแสดงบทบาท ต้องแสดงบทบาทร่วมตัดสินใจกับตัวแสดงภาครัฐได้โดยตรง ไม่ได้เป็นเพียงการให้ข้อคิดเห็นหรือให้ตำปรึกษาแก่หน่วยงานภาครัฐเท่านั้น แต่ต้องมี

---

[42] เรื่องเดียวกัน, 425-426.

Ref. code: 25595303031107VRN

การพบปะเจรจาหารือกันอย่างต่อเนื่อง โดยตัวแสดงที่ไม่ใช่ภาครัฐจะต้องมีส่วนในการตัดสินใจได้ในทุกขั้นตอน แม้ว่าอำนาจตัดสินใจสุดท้ายจะอยู่ที่หน่วยงานภาครัฐก็ตาม

ประการที่สี่ การจัดโครงสร้างการทำงาน ต้องมีการจัดโครงสร้างความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการที่ทำให้ทุกฝ่ายเข้ามาแสดงบทบาทร่วมกัน โดยมีกระบวนการบริหารจัดการรูปแบบเฉพาะที่ทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดขึ้น ผ่านการวางกฎเกณฑ์ และระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เป็นทางการเพื่อรองรับการขับเคลื่อนการจัดบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ

ประการที่ห้า การตัดสินใจ อันมีเป้าหมายในการดำเนินภารกิจว่าต้องตั้งอยู่บนฐานของฉันทามติที่ทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดขึ้น แม้ว่าในบางกรณีอาจไม่สามารถสร้างความเห็นพ้องต้องกันได้ทั้งหมด แต่ต้องเป็นการตัดสินใจที่อย่างน้อยมีข้อตกลงที่ทุกฝ่ายยอมรับร่วมกันได้

ประการสุดท้าย เป้าหมายของการทำงานร่วมกัน ต้องเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหรือนโยบายสาธารณะ อันมีเป้าหมายในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะหรือการบริหารภารกิจของภาครัฐเป็นสำคัญ มิใช่เป็นการใช้พื้นที่เพื่อเจรจาต่อรองผลประโยชน์ของกลุ่มผลประโยชน์ภาคเอกชนเฉพาะกลุ่มที่มีส่วนได้เสียในประบวนการตัดสินใจของภาครัฐ ซึ่งเป็นเป้าหมายเพื่อจัดการผลประโยชน์ที่ขัดแย้งกันของตัวแสดงภาคเอกชนเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ดี **ขั้นตอนในกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกัน**[43] จะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามมิติที่ให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันพิจารณาจากมิติการเจรจาหาข้อตกลงร่วมกัน มิติการจัดการปัญหาร่วมกัน และมิติการบริหารนโยบาย อย่างไรก็ดีในที่นี้จะขออธิบายกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันตามมิติการเจรจาหาข้อตกลงร่วมกัน อันจะประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอนซึ่งดำเนินไปในลักษณะเป็นวงจรมากกว่าเป็นเส้นตรง โดยแต่ละขั้นตอนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่ผลลัพธ์ของความร่วมมือในครั้งแรก ๆ จะมีผลต่อการสร้างความร่วมมือในครั้งต่อ ๆ ไป โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเจรจาหารือพร้อมหน้ากันทุกฝ่าย (Face-to-Face Dialogue) เป็นขั้นตอนเริ่มต้นที่จะทำลายกำแพงความรู้สึกไม่ไว้วางใจในเจตนาของแต่ละฝ่าย ถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างความเชื่อถือไว้วางใจ ความเคารพซึ่งกันและกัน ความเข้าใจที่ตรงกัน และการยินยอมพร้อมใจในการทำงานร่วมกัน โดยเป็นการสนทนาระหว่างภาคีผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดที่เกี่ยวข้องมุ่งเน้นในการสร้างความเป็นมิตร การกระตุ้นให้ทุกฝ่ายยอมรับและเคารพกัน รวมถึงการมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อระดมความคิดเป็นอันนำมาซึ่งการสร้างฉันทานุมัติในการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย โดยบทบาทของผู้นำจำเป็นจึงสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความรู้สึกที่ดีและป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกอคติเกิดขึ้นของฝ่ายต่างๆ ทั้งนี้ในการสร้างความร่วมมือจำเป็นที่ทุกฝ่ายจะต้องมีการพูดคุย

---

[43] เรื่องเดียวกัน, 438-444.

Ref. code: 25595303031107VRN

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะระหว่างกันโดยตรง เพื่อให้สามารถแสวงหาแนวทางที่ทำให้ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (Trust Building) เป็นขั้นตอนที่ต้องเกิดขึ้นควบคู่ไปกับขั้นตอนของการเจรจาหารือ และใช้เวลาค่อนข้างมาก อันเนื่องมาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน มักจะมีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในระดับต่ำ หรืออาจเคยมีความขัดแย้งหรือจุดยืนความต้องการและผลประโยชน์ที่ตรงข้ามกันมาก่อน ดังนั้นในขั้นตอนนี้บทบาทของผู้นำจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอีกเช่นเดียวกัน โดยหากในท้ายที่สุด ฝ่ายต่างๆ ไม่สามารถเชื่อถือหรือไว้วางใจระหว่างกันได้ ก็ไม่ควรที่จะฝืนผลักดันกระบวนการความร่วมมือต่อไป เพราะหากไม่สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันได้ตั้งแต่ต้น กระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันก็ไม่อาจประสบผลสำเร็จได้ในท้ายที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างความยินยอมพร้อมใจในการทำงานร่วมกัน (Commitment to the Process) การมีความยินยอมพร้อมใจกันในการทำงานร่วมกัน หมายถึง การที่ภาคีผู้มีส่วนได้เสียเปิดใจที่จะผูกพันตัวเองภายใต้ผลการตัดสินใจที่เกิดจากกระบวนการเจรจาหารือไตร่ตรองเพื่อหาทางออกในการทำงานร่วมกัน แม้ว่าผลนั้น ๆ จะไม่ได้เป็นไปตามความคาดหวัง ทั้งนี้ระดับความยินยอมพร้อมใจจะขึ้นอยู่กับความเชื่อมั่นไว้วางใจ ว่าภาคีแต่ละฝ่ายจะให้ความเคารพและยอมรับความคิดเห็น รวมไปถึงขึ้นอยู่กับการมีหลักเกณฑ์และระเบียบวิธีการทำงานที่ชัดเจน เป็นธรรมและโปร่งใส ทั้งนี้ ระดับของความยินยอมพร้อมใจในการสร้างกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน โดยหากผู้มีส่วนได้เสียมีระดับความยินยอมพร้อมใจสูงก็ทำให้เกิดความสำเร็จได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ดี หากเป็นภาคีที่มีหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางหรือเป็นหน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารภารกิจภายใต้นโยบายสาธารณะ ภาคีดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีระดับความยินยอมพร้อมใจในการทำงานร่วมกันระหว่างภาคภาคส่วนอื่น ๆ ในระดับสูง และหน่วยงานภาครัฐดังกล่าวจะต้องมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายยินยอมที่จะทำงานร่วมกัน โดยหน่วยงานภาครัฐนั้น ๆ ก็จำเป็นที่จะต้องแสดงความยินยอมพร้อมใจด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อก่อให้เกิดเป็นแรงจูงใจที่จะเข้ามาร่วมสร้างกระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันในท้ายที่สุด นอกจากนั้นความยินยอมพร้อมใจในการทำงานร่วมกัน เป็นการยกระดับ “ความเป็นเจ้าของ” การตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่เคยผูกขาดให้หน่วยงานภาครัฐผู้มีอำนาจเป็นผู้รับผิดชอบแม้มีการเปิดให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามาแสดงบทบาท อันเป็นลักษณะของการบริหารงานภาครัฐแบบเดิม มาเป็นภาคีผู้มีส่วนได้เสียเป็นเจ้าของการตัดสินใจร่วมกัน เป็นเจ้าของกระบวนการทำงานที่เกิดขึ้นร่วมกัน

Ref. code: 25595303031107VRN

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน (Shared Understanding) เป็นไปเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันของภาคีเกี่ยวกับภารกิจที่แต่ละฝ่ายจะสามารถร่วมกันดำเนินการให้บรรลุผล โดยเป็นการสร้างความเข้าใจที่ครอบคลุมเรื่องดังนี้ การมีภารกิจร่วมกัน (Common Mission) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) การยึดถืออุดมการณ์ในการทำงานร่วมกัน (Shared Ideology) การเล็งเห็นเป้าหมายร่วมกันอย่างชัดเจน (Clear and Strategic Direction) การยึดถือค่านิยมหลักร่วมกัน (Alignment of Core Values) การมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจร่วมกัน (Common Ground) การวางเป้าหมายร่วมกัน (Common Purpose) การมีจุดมุ่งหมายในการทำงานร่วมกัน (Common Aims) การกำหนดวัตถุประสงค์ของงานในขั้นตอนต่าง ๆ ร่วมกัน (Common Objectives) รวมไปถึงการมีความเห็นพ้องต้องกันในการระบุนิยามสภาพปัญหา โดยการพัฒนาความเข้าใจร่วมกันจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างภาคีผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อขับเคลื่อนให้กระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันบรรลุผล และ

ขั้นตอนที่ 5 การสร้างผลลัพธ์ของความร่วมมือให้เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน (Intermediate Outcomes) คือการลงมือปฏิบัติงานในแต่ละกิจกรรมร่วมกัน โดยผลลัพธ์ในแต่ละกิจกรรมเป็นปัจจัยต่อการผลักดันให้กระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองสำเร็จ เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียเกิดความเชื่อมั่นในการทำงานร่วมกันและสามารถเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่แต่ละฝ่ายจะได้รับร่วมกันในท้ายที่สุด เป็นการสร้างแรงจูงใจที่ผลักดันให้ทุกฝ่ายรวมกันขับเคลื่อนให้สำเร็จ และทำหน้าที่เป็นผลสะท้อนกลับเข้าสู่วงจรที่จะช่วยให้ทุกฝ่ายเป็นจุดอ่อน ข้อบกพร่อง รวมไปถึงอุปสรรคในการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในส่วนของ **รูปแบบการจัดโครงสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันภายใต้ความสัมพันธ์ในเชิงภาคีหุ้นส่วน (Multi-Organizational Partnership)** มีโครงสร้างความสัมพันธ์โดยทั่วไปทั้งสิ้น 7 รูปแบบ ประกอบด้วย

(1) องค์กรความร่วมมือที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย (Statutory Body) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของกฎหมายเฉพาะที่ระบุไว้ มีสถานะเป็นนิติบุคคลที่มีการบริหารงานเป็นเอกเทศในตัวเอง และมีอำนาจหน้าที่เฉพาะตามขอบเขตที่กฎหมายระบุ (Statutory Corporate Body) ส่งผลให้องค์กรความร่วมมือในรูปแบบนี้มีการดำเนินภารกิจในอำนาจหน้าที่ขององค์กรเอง ไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารงานภายในองค์กรภาคีสมาชิก

(2) องค์กรความร่วมมือที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล (Joint Authority/ Joint Board) มีบทบาทหน้าที่และเป้าหมายในการดำเนินภารกิจภายในขอบเขตที่ร่วมกันกำหนดไว้ในข้อตกลงเชิงพันธสัญญา องค์กรรูปแบบนี้จะมีกลไกการบริหารในรูปคณะกรรมการ อันประกอบด้วยตัวแทนจากองค์กรภาคีสมาชิกทุกแห่ง ทั้งนี้ การบริหารงานขององค์กรจะเป็นอิสระจากองค์กรภาคี โดยมีระเบียบปฏิบัติงานของตนเอง มีสิทธิในการทำสัญญา ถือครองทรัพย์สิน ว่าจ้างบุคลากร รวมถึงการ

Ref. code: 25595303031107VRN

ทำนิติกรรมต่าง ๆ ในนามขององค์กร องค์กรภาคีมีพันธะหน้าที่ตามกฎหมายในการดำเนินการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารองค์กรความร่วมมือได้ร่วมกันตัดสินใจไป โดยยึดผลประโยชน์และเป้าหมายในภารกิจขององค์กรความร่วมมือเหนือกว่าผลประโยชน์ขององค์กรตนเอง ผู้แทนองค์กรภาคีสมาชิกมีอิสระในการตัดสินใจในฐานะกรรมการบริหารองค์กรความร่วมมือ คณะกรรมการบริหารองค์กรความร่วมมือสามารถตัดสินใจในเรื่องที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรความร่วมมือได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(3) องค์กรความร่วมมือที่ไม่มีสถานะนิติบุคคล (Joint Committee) เป็นรูปแบบองค์กรที่ไม่เป็นทางการและไม่มีอำนาจหน้าที่ของตนเอง จึงไม่สามารถกระทำการใด ๆ ในลักษณะขององค์กรที่เป็นนิติบุคคลได้ โดยเป็นรูปแบบองค์กรที่เกิดขึ้นจากการทำข้อตกลงเป็นภาคีหุ้นส่วนระหว่างองค์กรภาคีสมาชิก เช่น การทำบันทึกความเข้าใจร่วมกัน (Memorandum of Understanding) การแสดงบทบาทจึงมีลักษณะเป็นการดำเนินภารกิจเฉพาะตามที่ได้รับมอบหมายจากองค์กรภาคีสมาชิก ซึ่งหมายถึงเป็นจำกัดการดำเนินการภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรภาคีแต่ละฝ่ายและอาศัยระเบียบปฏิบัติงานที่องค์กรสมาชิกใช้อยู่ ทั้งนี้เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นโดยความสมัครใจขององค์กรภาคีที่เล็งเห็นความจำเป็นในการร่วมมือกันบริหารกิจการสาธารณะในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง โดยเฉพาะภารกิจที่กว้างเกินกว่าขอบเขตอำนาจหน้าที่รับผิดชอบขององค์กรใดองค์กรหนึ่ง หรือเป็นภารกิจที่ต้องอาศัยความชำนาญเฉพาะขององค์กรภาคีหลายฝ่ายเพื่อให้สามารถบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) ภาคีเครือข่าย (Unincorporated Association) เป็นรูปแบบองค์กรความร่วมมือที่เกิดจากการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงภาคีหุ้นส่วนในการที่จะขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะให้บรรลุเป้าหมาย (Public Policy Partnership) โดยรูปแบบความสัมพันธ์จะมีลักษณะเป็นเครือข่ายประสานความร่วมมือ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (Memorandum of Agreement) ระหว่างตัวแทนขององค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การจัดโครงสร้าง รูปแบบการประสานความร่วมมือระหว่างภาคีสมาชิก และเป้าหมายในการทำงานร่วมกันจะถูกกำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย อย่างไรก็ดีองค์กรในรูปแบบภาคีเครือข่ายนี้จึงไม่มีสถานะทางกฎหมาย มิใช่องค์กรนิติบุคคล และมีความแตกต่างจากรูปแบบการตั้งคณะกรรมการร่วมที่ไม่ได้เป็นองค์กรนิติบุคคลเช่นกัน ในลักษณะขององค์กรรูปแบบภาคีเครือข่ายไม่สามารถรับมอบหมายดำเนินภารกิจในอำนาจหน้าที่ขององค์กรภาคีสมาชิกได้ เนื่องด้วยโครงสร้างขององค์กรที่ยืดหยุ่นในลักษณะของเครือข่ายประสานความร่วมมือ เพื่อให้ภาคีทุกฝ่ายดำเนินภารกิจของตนเองไปในทิศทางที่ได้กำหนดเป้าหมายไว้ร่วมกัน

Ref. code: 25595303031107VRN

(5) ภาคีหุ้นส่วนในรูปสหกรณ์ และธุรกิจเพื่อสังคม (Mutual and Public Interest Company) เกิดจากการสร้างภาคีหุ้นส่วนระหว่างหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับองค์กรภาคธุรกิจเอกชน หรือองค์กรชุมชน หรือองค์กรภาคประชาสังคม ในการระดมทุน ทรัพยากร บุคลากร ทักษะและองค์ความรู้ ในการร่วมกันดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น สหกรณ์ ธนาคารชุมชน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ อันมีเป้าหมายเพื่อจัดการแก้ไขปัญหาหรืออำนวยประโยชน์แก่ผู้ที่เดือดร้อนในชุมชน

(6) กองทุนสาธารณประโยชน์ และองค์กรการกุศล (Trust and Charity) จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการสาธารณะแบบไม่แสวงหาผลกำไร มีเป้าหมายเพื่อร่วมกันระดมทุนและทรัพยากรสำหรับดำเนินโครงการหรือกิจกรรมตามเป้าหมายที่ภาคีหุ้นส่วนได้ตกลงร่วมกัน โดยองค์กรรูปแบบนี้เกิดจากการสร้างภาคีหุ้นส่วนระหว่างหน่วยงานภาครัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับองค์กรชุมชน หรือองค์กรภาคประชาสังคม (Local Authority – Community Partnership)

(7) ภาคีหุ้นส่วนในรูปบริษัท (Partnership as Companies) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อระดมทุนร่วมกันจัดตั้งองค์กรนิติบุคคลในรูปแบบบริษัทสำหรับดำเนินการจัดบริการสาธารณะในเชิงพาณิชย์ หรือดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะต่างๆ ทั้งนี้เป็นการสร้างภาคีหุ้นส่วนระหว่างหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับองค์กรธุรกิจเอกชน โดยเฉพาะการระดมทุนจัดตั้งกิจการร่วมค้า (Joint Ventures) เพื่อดำเนินกิจการสาธารณะในระดับท้องถิ่น ดังนั้นองค์กรความร่วมมือในรูปแบบบริษัทหรือกิจการร่วมค้านี้ จึงมีระบบการบริหารงานแยกจากองค์กรภาคีสมาชิก มีการบริหารงบประมาณของตนเอง สามารถว่าจ้างบุคลากร และทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ ได้

2.2 แนวคิดเรื่องการประเมินนโยบายสาธารณะ

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของนโยบายสาธารณะ

Kenneth Prewitt และ Sidney Verba[44] ให้ความหมายนโยบายสาธารณะว่า คือ พันธะสัญญาระยะยาวในการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นแบบแผนของรัฐบาล โดยมุ่งถึงสิ่งที่รัฐบาลกระทำจริงมากกว่าสิ่งที่รัฐบาลพูด ประกอบกับ เพื่อทำความเข้าใจต่อนโยบายสาธารณะของรัฐบาลอย่างชัดเจน ประชาชนจะต้องติดตามการบัญญัติกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติอย่างใกล้ชิด รวมทั้ง

---

[44] Kenneth Prewitt และ Sidney Verba อ้างถึงใน สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ*, พิมพ์ครั้งที่ 27 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2557), 10.

Ref. code: 25595303031107VRN

กฎกระทรวงและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารนำมาใช้ในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ปรากฏเป็นจริงในในกรณีเฉพาะของกฎหมายแต่ละกรณี ซึ่งแต่ละขั้นตอนล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนของการบัญญัติกฎหมาย ขั้นตอนการบริหาร และขั้นตอนการปฏิบัติ โดยสรุปคือ นโยบายสาธารณะมีลักษณะเป็นกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการบัญญัติกฎหมาย การบริหาร และการปฏิบัติ เพื่อให้เข้าใจกระบวนการนโยบายสาธารณะอย่างชัดเจน ประชาชนควรสนใจติดตามการประกาศใช้นโยบายสาธารณะของรัฐบาลตั้งแต่เริ่มต้น คือ การบัญญัติกฎหมาย จนกระทั่งเกิดผลลัพธ์นโยบาย เพื่อให้มั่นใจว่าผลจากการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นไปตามจุดมุ่งหมายแห่งพันธะสัญญาที่รัฐบาลให้ไว้หรือไม่ ดังนั้น ความหมายของนโยบายสาธารณะตามแนวคิดของ Prewitt และ Verba คือมุ่งศึกษาสัญญาระยะยาวที่รัฐบาลมีต่อประชาชน ซึ่งพันธะสัญญาดังกล่าวจะแสดงออกในรูปของกฎหมาย กฎระเบียบ แนวทางปฏิบัติ และหน่วยที่จะต้องรับผิดชอบการนำไปปฏิบัติให้ปรากฏเป็นจริงตามขุดมุ่งหมายของกฎหมาย

Richard Rose[45] มีความเห็นว่า นโยบายสาธารณะต่างจากการตัดสินใจทั่ว ๆ ไปของรัฐบาล เนื่องจากนโยบายสาธารณะจะต้องนำไปสู่การกระทำเสมอ คือ ชุดหรือแบบแผนของกิจกรรมของรัฐที่มีความต่อเนื่อง เพื่อก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา โดยเป็นการกระทำที่ต้องมีระบบ มีกระบวนการ โดยมีเป้าประสงค์ที่จะต้องกระทำให้บังเกิดผลลัพธ์ที่พึงปรารถนา

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์[46] ได้สรุปความหมายและจำแนกลักษณะที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของนโยบายสาธารณะไว้ดังนี้ 1) เป็นกิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำ 2) เป็นการใช้อำนาจของรัฐในการจัดสรรกิจกรรมเพื่อตอบสนองค่านิยมของสังคม 3) ผู้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายสาธารณะได้แก่ ผู้นำทางการเมือง ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ พรรคการเมือง สถาบันราชการ ข้าราชการและประมุขของประเทศ 4) กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องเป็นชุดของการกระทำที่มีแบบแผน ระบบ และกระบวนการอย่างชัดเจน เป็นการกระทำที่มีการสารต่ออย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง 5) กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำต้องมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือจุดมุ่งหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวนมาก 6) เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำให้ปรากฏเป็นจริง มิใช้เป็นเพียงการแสดงเจตนารมณ์ หรือความตั้งใจที่จะกระทำด้วยคำพูดเท่านั้น 7) กิจกรรมที่เลือกกระทำต้องมีผลลัพธ์ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของสังคม ทั้งปัญหาความขัดแย้งหรือความร่วมมือของประชาชน 8) เป็นการตัดสินใจที่จะกระทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนมาก มิใช่การตัดสินใจเพื่อประโยชน์เฉพาะบุคคล และเป็นชุดของการตัดสินใจที่เป็นระบบมิใช่การตัดสินใจแบบเอกเทศ 9) เป็นการเลือกทางเลือกที่จะกระทำ โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์

---

[45] Richard Rose อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 19.

[46] เรื่องเดียวกัน, 21-33.

Ref. code: 25595303031107VRN

ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม 10) เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการต่อรองหรือประนีประนอมระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง 11) เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมทั้งกิจกรรมภายในประเทศและระหว่างประเทศ 12) กิจกรรมที่รัฐบาลเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำอาจก่อให้เกิดผลทั้งทางบวก และทางลบต่อสังคม และ 13) เป็นกิจกรรมที่ชอบด้วยกฎหมาย

นอกจากนั้น สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ ได้สรุปความสำคัญของนโยบายสาธารณะไว้ว่า นโยบายสาธารณะที่ดีต้องสอดคล้องกับค่านิยมและความต้องการของประชาชน เมื่อนำไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเสมอภาค ในทางตรงกันข้าม หากนโยบายสาธารณะถูกนำไปปฏิบัติอย่างไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน มีคุณภาพชีวิตค่ำ ด้อยการศึกษา และยากจน ซึ่งจะกระทบต่อความเชื่อมั่นหรือความนิยมต่อรัฐบาลของประชาชนต่อไป นอกเหนือไปจากความสำคัญที่ได้กล่าวไปนั้น นโยบายสาธารณะยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับรัฐบาลในการบริหารประเทศในด้านต่าง ๆ อันได้แก่ เครื่องมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ เครื่องมือในการตอบสนองความต้องการของประชาชน เครื่องมือในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประชาชน เครื่องมือในการจัดสรรค่านิยมทางสังคม ในการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ในการเสริมสร้างความเสมอภาคในโอกาสแก่ประชาชน เครื่องมือในการกระจายความเจริญไปสู่ชนบท ในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ทั้งนี้ นโยบายสาธารณะจะสำเร็จหรือไม่นั้น สมบัติ ธำรงธัญวงศ์ ได้อธิบายปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายดังนี้ 1) การมีเป้าประสงค์หรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการนำนโยบายไปปฏิบัติ 2) ต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องเป็นหน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถและจะต้องมีระบบหรือกลไกการควบคุม กำกับ และตรวจสอบ เพื่อให้มั่นใจว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะบรรลุเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) ต้องมีงบประมาณสนับสนุนการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม และ 4) ต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชน อันแสดงให้เห็นได้ว่าเป็นนโยบายที่สอดคล้องกับค่านิยมและความต้องการของประชาชน อีกทั้งยังเป็นพลังสำคัญในการผลักดันให้การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติบรรลุเป้าหมายอีกด้วย

Ref. code: 25595303031107VRN

2.2.2 ความหมายการประเมินผลนโยบาย

Charles O. Jones[47] ได้ให้ความหมายการประเมินผลว่าเป็นการกระทำที่มีระบบและต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบถึงผลของนโยบายว่าเป็นไปตามที่เป้าหมายของนโยบายบายนั้นมุ่งแก้ไขหรือไม่ โดยเป็นกิจกรรมที่เป็นหน้าที่หนึ่งของรัฐบาลในทุกระบบการเมือง และเป็นเสมือนเครื่องมือที่รัฐบาลใช้ทบทวน ตรวจตรา ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานของตัวเองด้วย

William N. Dunn[48] อธิบายว่าการประเมินผลโครงการเป็นขั้นตอนหนึ่งของการวิเคราะห์นโยบาย ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มุ่งผลิตข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับผลของการดำเนินการตามนโยบายว่าสามารถตอบสนองความต้องการของสังคม และแก้ไขปัญหาที่เป็นเป้าหมายของนโยบายได้หรือไม่อย่างไร จึงอาจกล่าวได้ว่า การประเมินผลเป็นการตอบปัญหาหลังจากการดำเนินการตามนโยบายแล้วว่ามีการเปลี่ยนแปลงในสังคมหรือไม่ อย่างไร

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์[49] ได้กล่าวว่า การประเมินผลนโยบายเป็นกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดจากการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อรัฐบาลและต่อประชาชน เนื่องจากการประเมินผลจะนำไปสู่การพัฒนาทางเลือก นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้การประเมินผลสามารถประเมินได้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการทางนโยบาย หรือจะกำหนดให้เฉพาะเจาะจงก็ได้ว่าจะประเมินผลนโยบายในขั้นตอนใด ยกตัวอย่าง การประเมินผลนโยบายที่กระทำในระหว่างกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงระดับความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของนโยบาย ที่มุ่งให้เกิดผลที่พึงปรารถนามากที่สุดโดยใช้ต้นทุนในการดำเนินการน้อยที่สุด และเพื่อเป้าหมายในการให้บริการอย่างเป็นธรรม โดยเป็นการประเมินผลจากการดำเนินโครงการหรือการให้บริการสาธารณะไปถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนั้นการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข หรือ Formative Evaluation เป็นการประเมินผลโดยมีจุดมุ่งหมายในการติดตามผลการปฏิบัติงานของโครงการว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่นั้น เพื่อทำการตรวจสอบและวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการนำนโยบายไปปฏิบัติ และแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงให้การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

---

[47] Charles O. Jones อ้างถึงใน จุมพล หนิมพานิช, *การประเมินผลนโยบาย: หลักการแนวคิด และการประยุกต์ใช้*, พิมพ์ครั้งที่ 1 (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552), 18.

[48] William N. Dunn อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 19.

[49] เรื่องเดียวกัน.

Ref. code: 25595303031107VRN

2.2.3 การประเมินผลนโยบายกับแนวคิดเชิงระบบ

จุมพล หนิมพานิช[50] ได้อธิบายว่า การประเมินผลนโยบายโดยใช้กรอบแนวคิดเชิงระบบ (System Analysis) จะประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน อันได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการดำเนินงาน (Process) ผลผลิต (Output) ผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Result) อย่างไรก็ดี องค์ประกอบที่สำคัญของการประเมินผลการดำเนินนโยบาย แผนงาน หรือโครงการที่ควรพิจารณา ประกอบด้วย 3 ประการดังนี้

ประการที่หนึ่ง การประเมินผลปัจจัยนำเข้าของการดำเนินงาน (Inputs) ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบาย แผนงาน และโครงการ 2) ความพร้อมของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามนโยบาย แผนงาน/โครงการ และ 3) นโยบาย แผน/กิจกรรมที่กำหนดไว้มีโอกาสเป็นไปได้ตามที่เสนอไว้หรือไม่ ทั้งนี้ รายละเอียดที่จะสามารถนำมาใช้ในการประเมินปัจจัยนำเข้าอาจสามารถแจงออกมาได้ดังนี้

- การประเมินความสามารถของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน
- การประเมินความพอเพียงของทรัพยากรทางการบริหาร เช่น คน งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์
- การประเมินความเหมาะสมของเทคนิควิธีการ
- การประเมินความชัดเจนของนโยบาย แผนงาน/โครงการ
- การประเมินความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งนโยบาย/แผนงาน/โครงการ
- การประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์ ยุทธวิธีที่จะใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย
- การประเมินกลุ่มประชาชนเป้าหมายว่ามีการยอมรับ การมีส่วนร่วม การให้ความร่วมมือ และความพึงพอใจ

ประการที่สอง การประเมินผลกระบวนการดำเนินงาน (Process) ให้ความสำคัญในการพิจารณาประเด็นดังนี้ การปฏิบัติงานจริงมีการดำเนินตามขั้นตอนอย่างไร การใช้ทรัพยากรมีข้อบกพร่องในส่วนใดบ้าง ส่วนประกอบต่าง ๆ ของกิจกรรมในนโยบาย แผนงาน/โครงการมีความต่อเนื่องกันหรือไม่ เครื่องมือที่ใช้มีความเหมาะสมหรือไม่ ผู้ร่วมนโยบาย แผนงาน/โครงการได้รับการฝึกฝนการทำงานให้มีมาตรฐานหรือไม่ การเกิดปัญหาหรืออุปสรรคระหว่างการดำเนินการต่าง ๆ ว่าสาเหตุของปัญหาคืออะไร มีแนวทางในการแก้ปัญหาหรือไม่ หรือต้องมีการปรับเปลี่ยนทรัพยากรอย่างไรบ้าง

---

[50] เรื่องเดียวกัน, 37-91.

Ref. code: 25595303031107VRN

ประการที่สาม การประเมินผลผลิต (Outputs) ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานในขณะนั้น ซึ่งสามารถประเมินทั้งผลโดยตรงและผลโดยอ้อมของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ สามารถยกเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

- ผลโดยตรงของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ ไม่ว่าจะเป็น เวลาที่แล้วเสร็จ ปริมาณงานที่ได้ คุณภาพของงาน รวมถึงผลที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมายในแง่ของความเพียงพอและความทั่วถึง และผลที่ไม่ได้คาดหวังทั้งด้านบวกและด้านลบ

- ผลทางอ้อมของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ อันได้แก่ ผลต่อสภาพสิ่งแวดล้อม ผลต่อความเป็นอยู่ด้านอื่น ๆ ของประชาชน และผลต่อนโยบาย/แผนงาน/โครงการอื่น ๆ ว่ามีการสนับสนุน ขัดแย้งกับนโยบาย/แผนงาน/โครงการอื่น ๆ หรือไม่ อย่างไร

2.3 พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์และหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร[51]

2.3.1 พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ (Harmonized System: HS)

พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ มีชื่อเต็มว่า ระบบฮาร์โมไนซ์เพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า (The Harmonized Commodity Description and Coding System) เป็นระบบการแบ่งกลุ่มสินค้าอันประกอบด้วย เลขรหัสกำกับประเภทสินค้าและประเภทย่อยสินค้าที่เกี่ยวข้อง หมายเหตุของ หมวด ตอน และประเภทย่อย และหลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการตีความระบบฮาร์โมไนซ์ ซึ่งประเทศไทยได้นำมาใช้ตามข้อผูกพันของประเทศสมาชิกองค์การศุลกากรโลก ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2531 เป็นต้นมา และได้กำหนดเป็นกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรฉบับใหม่ คือพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ที่ใช้ในปัจจุบัน โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปี พ.ศ. 2557 จำนวน 10 ครั้ง

ทั้งนี้ ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมไนซ์เพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า และพิธีสารการแก้ไขอนุสัญญาฯ กำหนดว่าพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ต้องได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับรูปแบบการค้าระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการผลิตสินค้า ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับควบคุมและรักษาสภาพแวดล้อม สุขอนามัยของโลก ฯลฯ ดำเนินการปรับปรุงทุกช่วงระยะเวลา 4-6 ปี ซึ่งที่ผ่านมานับจากพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์ฉบับแรกปี ค.ศ. 1988 ได้มีการแก้ไขต่อมาในปี ค.ศ. 1992 (HS1992) ปี ค.ศ. 1996 (HS1996) ปี ค.ศ. 2002 (HS2002) ปี ค.ศ. 2007 (HS2007) ปี ค.ศ. 2012

---

[51] มาโนช รอดสม, *ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร* พิมพ์ครั้งที่ 5 (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2558), 296-312.

Ref. code: 25595303031107VRN

(HS2012) และกำลังดำเนินการแก้ไขฉบับใหม่ซึ่งจะมีการนำมาใช้ในปี ค.ศ. 2017 (HS2017)[52] กำหนดให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นไปโดยองค์การศุลกากรโลกได้มีการแก้ไขพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมไนซ์จำนวน 233 ชุด ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นหมวดหมู่ ดังนี้ 1) ภาคการเกษตร 85 ชุด 2) สารเคมี 45 ชุด 3) ป่าไม้ 13 ชุด 4) สิ่งทอ 15 ชุด 5) โลหะ 6 ชุด 6) เครื่องจักรกล 25 ชุด 7) ภาคการขนส่ง 18 ชุด และ 8) อื่น ๆ 26 ชุด

2.3.2 หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร[53]

หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร คือหลักเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรตามระบบฮาร์โมไนซ์ ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

<u>หลักเกณฑ์ 1</u>

ชื่อของหมวด ตอน และตอนย่อย ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้สะดวกแก่การอ้างอิงเท่านั้น ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การจำแนกประเภทให้จำแนกตามความของประเภทนั้น ๆ ตามหมายเหตุของหมวดหรือของตอนที่เกี่ยวข้องและตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ หากว่าประเภทหรือหมายเหตุดังกล่าว ไม่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

<u>หลักเกณฑ์ข้อ 2</u>

(ก) ประเภทที่ระบุถึงของใด ให้หมายรวมถึงของนั้นที่ยังไม่สมบูรณ์หรือยังไม่สำเร็จ หากว่าในขณะนำเข้ามีลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้วและให้หมายรวมถึงของที่ครบสมบูรณ์หรือสำเร็จแล้ว (หรือที่จำแนกเข้าประเภทของที่ครบสมบูรณหรือสำเร็จแล้วตามนัยหลักเกณฑ์นี้) ที่นำเข้ามาโดยถอดแยกออกจากกันหรือยังไม่ได้ประกอบเข้าด้วยกันของตามวรรคแรก จะนำเข้ามาต่างวาระกันก็ได้ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด

(ข) ประเภทที่ระบุถึงวัตถุหรือสารใด ให้หมายรวมถึงของผสมหรือของรวมที่มีวัตถุหรือสารนั้นรวมอยู่กับวัตถุหรือสารอื่น ความที่ระบุถึงของที่ทำด้วยวัตถุหรือสารใดให้มายรวมถึงของที่ประกอบด้วยวัตถุหรือสารนั้นล้วน ๆ หรือเพียงบางส่วน การจำแนกประเภทของของที่ประกอบด้วยวัตถุหรือสารมากกว่าหนึ่งชนิดขึ้นไปให้จำแนกตามหลักเกณฑ์ข้อ 3

---

[52] นุชนารถ สินสุวรรณสาร, “พิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์ 2017,” *จุลสารกรมศุลกากร* ปีที่ 24, ฉบับที่ 10 (2559): 14-17.

[53] มาโนช รอดสม, ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร, 313-315.

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>หลักเกณฑ์ข้อ 3</u>

ของที่อาจจำแนกประเภทได้ตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ 2 (ข) หรือตามเหตุผลอื่นใดก็ตาม ให้จำแนกประเภทโดยถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) ถ้าประเภทหนึ่งระบุลักษณะของของไว้โดยเฉพาะและประเภทอื่นระบุไว้อย่างกว้าง ๆ ให้จัดของนั้นเข้าประเภทที่ระบุไว้โดยเฉพาะ

อย่างไรก็ตามเมื่อมีประเภทตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปต่างก็ระบุถึงวัตถุหรือสารส่วนหนึ่งส่วนใดที่มีอยู่ในของผสมหรือในของรวม หรือระบุถึงของบางชนิดในของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก ให้ถือว่าประเภทเหล่านั้นระบุโดยเฉพาะถึงของดังกล่าวเท่าเทียมกันถึงแม้ว่าประเภทใดในประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นระบุถึงลักษณะของของได้สมบูรณ์หรือตรงกว่าก็ตาม

(ข) ของผสม ของรวม ที่ประกอบด้วยวัตถุต่างชนิดกันหรือทำขึ้นจากองค์ประกอบต่างกัน และของที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก ซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ ข้อ 3 (ก) ได้ ให้จำแนกประเภทโดยถือเสมือนว่าของนั้นประกอบด้วยวัตถุหรือองค์ประกอบที่แสดงลักษณะอันเป็นสาระสำคัญของของเท่าที่จะใช้หลักนี้ได้

(ค) เมื่อของใดไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ข้อ 3 (ก) หรือ 3 (ข) ได้ ให้จำแนกเข้าประเภทที่ลำดับไว้หลังสุด ในบรรดาประเภทที่อาจจำแนกเข้าได้โดยเท่าเทียมกัน

<u>หลักเกณฑ์ข้อ 4</u>

ของซึ่งไม่อาจจำแนกประเภทตามหลักเกณฑ์ข้างต้นได้ ให้จำแนกเข้าประเภทเดียวกันกับของซึ่งใกล้เคียงกับของนั้นมากที่สุด

<u>หลักเกณฑ์ข้อ 5</u>

นอกจากข้อกำหนดข้างต้นแล้ว หลักเกณฑ์ต่อไปนี้ให้ใช้กับของที่ระบุไว้

(ก) กระเป๋ากล้องถ่ายรูป หีบเครื่องดนตรี กระเป๋าปืน กล่องอุปกรณ์เขียนแบบ กล้องสร้อยคอและภาชนะบรรจุที่คล้ายกัน ที่ทำรูปทรงหรือขนาดเป็นพิเศษเพื่อบรรจุของหรือชุดของของโดยเฉพาะใช้ได้คงทนและนำเข้ามาด้วยกันกับของที่มีเจตนาใช้ร่วมกันให้จำแนกตามประเภทของของที่บรรจุ ถ้าตามปกติเป็นชนิดที่ต้องขายพร้อมกัน อย่างไรก็ตามหลักเกณฑ์นี้ไม่ให้ใช้กับภาชนะบรรจุที่เห็นได้ว่ามีลักษณะอันเป็นสาระสำคัญในตัวเอง

(ข) ภายใต้บังคับของหลักเกณฑ์ข้อ 5 (ก) ข้างต้น วัตถุและภาชนะสำหรับใช้ในการบรรจุที่บรรจุของเข้ามาให้จำแนกเข้าประเภทเดียวกันกับของนั้นถ้าวัตถุและภาชนะนั้นเป็นชนิดที่ตามปกติใช้สำหรับบรรจุของดังกล่าว อย่างไรก็ตามไม่ให้ใช้ข้อกำหนดนี้เมื่อเห็นได้ชัดว่าวัตถุและภาชนะสำหรับใช้ในการบรรจุนั้นเหมาะสำหรับใช้ซ้ำได้อีก

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>หลักเกณฑ์ข้อ 6</u>

ตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย การจำแนกประเภทของของเข้าในประเภทย่อยของประเภทใดประเภทหนึ่งให้เป็นไปตามความของประเภทย่อยที่เกี่ยวข้องและตามหลักเกณฑ์ข้างต้นโดยอนุโลม โดยพิจารณาเปรียบเทียบในระหว่างประเภทย่อยที่อยู่ในระดับเดียวกัน ตามวัตถุประสงค์ของหลักเกณฑ์นี้ให้ใช้หมายเหตุของหมวดและของตอนที่เกี่ยวข้องด้วย เว้นแต่จะมีข้อความระบุไว้เป็นอย่างอื่น

2.4 สำนักพิกัดอัตราศุลกากรและส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 กับหน้าที่ความรับผิดชอบ

2.4.1 สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

สำนักพิกัดอัตราศุลกากรเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมศุลกากร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในกิจการที่ว่าด้วยเรื่องพิกัดอัตราศุลกากรทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็น การดำเนินการและดูแลกฎหมาย กฎระเบียบ มาตรฐาน ระบบ และหลักเกณฑ์ต่างๆ รวมถึงการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของพิกัดอัตราศุลกากร โครงสร้างอัตราอากร การยกเว้นอากรตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า และการวิเคราะห์สินค้า ทั้งนี้ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง พ.ศ.2551 ลงวันที่ 25 มกราคม 2551 ได้ระบุอำนาจหน้าที่ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรไว้ดังนี้

<u>ข้อที่หนึ่ง</u> ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำพิกัดศุลกากร และการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการวินิจฉัยพิกัดศุลกากร เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลภายใต้ระบบฮาร์โมไนซ์ และตามพันธกรณีระหว่างประเทศ รวมทั้งเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร

<u>ข้อที่สอง</u> พัฒนาระบบฐานพิกัดศุลกากรและบริหารฐานข้อมูลดังกล่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอ

<u>ข้อที่สาม</u> ศึกษาและเสนอแนะเกี่ยวกับการนำข้อแนะนำขององค์การศุลกากรโลกที่เกี่ยวข้องกับระบบฮาร์โมไนซ์ รวมทั้งประสานงานกับองค์การศุลกากรโลกและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ในส่วนที่เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

<u>ข้อที่สี่</u> ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานหลักเกณฑ์การยกเว้นอากร และพิจารณายกเว้นอากรสำหรับของตามภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

<u>ข้อที่ห้า</u> พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่มีการโต้แย้งการนำของเข้าหรือส่งของออกหรือมีการขอหารือพิกัดอัตราศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>ข้อที่หก</u> พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์การประเมินอากร ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพิกัดอัตราศุลกากรและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนินสินค้า ตลอดจนให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการอุทธรณ์ดังกล่าว

<u>ข้อที่เจ็ด</u> ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงสร้างอัตราอากร

<u>ข้อที่แปด</u> กำหนดมาตรฐานวิธีวิเคราะห์สินค้า และเป็นศูนย์รวบรวมข้อมูลด้านวิเคราะห์สินค้าและข้อมูลเกี่ยวกับของต้องห้ามและของต้องกำกัดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเผยแพร่และสนับสนุนข้อมูลและความรู้ด้านการวิเคราะห์สินค้า

<u>ข้อที่เก้า</u> ดำเนินการพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า และตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความถูกต้องของใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

<u>ข้อที่สิบ</u> ดำเนินการเกี่ยวกับการออกหลักเกณฑ์ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรและกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

<u>ข้อที่สิบเอ็ด</u> ให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกพิกัดศุลกากรและสิทธิการยกเว้นอากรตามภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 และการวิเคราะห์สินค้า และ

<u>ข้อที่สิบสอง</u> ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

2.4.2 ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4

ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 เป็นหน่วยงานภายในของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร อันมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

<u>ประการที่หนึ่ง</u> กำหนดและพัฒนามาตรฐานการวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลภายใต้ระบบฮาร์โมไนซ์ (Harmonized System)

<u>ประการที่สอง</u> พัฒนาระบบฐานข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรและบริหารฐานข้อมูลดังกล่าว ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

<u>ประการที่สาม</u> ดำเนินการออกหลักเกณฑ์ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร

<u>ประการที่สี่</u> พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่มีการโต้แย้งในการนำของเข้าหรือส่งของออกหรือมีการขอหารือพิกัดอัตราศุลกากร

<u>ประการที่ห้า</u> ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับประเภทของที่ผู้นำเข้า/ ผู้ส่งออก ส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ สอบถาม รวมทั้งให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร และ

<u>ประการสุดท้าย</u> ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

Ref. code: 25595303031107VRN

2.4.3 หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากร ระดับปฏิบัติการและระดับชำนาญการ ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4

เจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากร ระดับปฏิบัติการและระดับชำนาญการ ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น หรือปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงาน ที่มีประสบการณ์และความชำนาญในงานสูง โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

<u>ประการที่หนึ่ง</u> พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่มีการโต้แย้งในการนำของเข้าหรือ ส่งของออก หรือมีการขอหารือพิกัดอัตราศุลกากร ตอนที่ 1 ถึงตอนที่ 34

<u>ประการที่สอง</u> ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการวินิจฉัยพิกัดศุลกากร ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลภายใต้ระบบฮาร์โมไนซ์ (Harmonized System)

<u>ประการที่สาม</u> ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรและบริหารฐานข้อมูลดังกล่าว ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

<u>ประการที่สี่</u> ดำเนินการออกหลักเกณฑ์ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร

<u>ประการที่ห้า</u> ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับประเภทของที่ผู้นำเข้า/ผู้ส่งออก ส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ สอบถาม รวมทั้งให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร

<u>ประการสุดท้าย</u> ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2560, สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

2.5 วรรณกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร”[54] มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยพื้นฐาน ส่วนบุคคล และส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีผลต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร การวิจัยมีการอภิปรายผล ดังนี้

ประการแรก ความต้องการในการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากรขึ้นอยู่กับบุคลากร ซึ่งจากการวิจัยผู้ประกอบการเห็นว่า เจ้าหน้าที่ศุลกากรตอบคำถาม ให้คำปรึกษาและบริการด้วยความสุภาพ และผู้ประกอบการมีความต้องการบุคลากรที่มีความรอบรู้ในการให้บริการมากที่สุด ทั้งนี้สอดคล้องกับข้อมูลการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เรื่อง “การสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมศุลกากร” ที่พบว่า ผู้ที่เข้ารับบริการกรมศุลกากร มีความประทับใจกับเจ้าหน้าที่ที่มีลักษณะเป็นกันเองและสุภาพ และการได้รับการถ่ายทอดความรู้และเสริมสร้างความเข้าใจกันระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร อย่างไรก็ดี ผลการวิจัย “ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร” พบว่า ตัวแปรเรื่องระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร เนื่องจากการผ่านพิธีการหรือความรู้ด้านศุลกากรเป็นวิชาชีพหรือความรู้เฉพาะทาง ไม่มีการจัดการเรียนการสอนอย่างละเอียดในสถานศึกษาทั้งในภาครัฐและเอกชนที่จะสามารถใช้ปฏิบัติงานได้จริง

ประการที่สอง ความต้องการในการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากรขึ้นอยู่กับต้นทุนของการใช้บริการ ผู้ประกอบการมีความต้องการบริการวินิจฉัยด้านพิกัดและอัตราอากรมากที่สุดและต้องการลดค่าใช้จ่ายโดยรวมในการขอคำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าจากกรมศุลกากร โดยยินดีเสียค่าธรรมเนียมหากได้รับการบริการแบบออนไลน์และได้รับบริการที่สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการยินดีจ่ายในการวินิจฉัยภาษีล่วงหน้ามากที่สุดคือจำนวน 500 บาท รองลงมาคือ 1,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดส่วนประสมทางการตลาดบริการที่ระบุว่า นอกจากราคาที่แข่งขันได้ การบริการที่เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างการใช้บริการยังเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึง

---

[54] ฉัตรพล มณีกูล, “ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร,” (โครงการวิจัยเสนอต่อ สาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยราชพฤกษ์, 2555).

Ref. code: 25595303031107VRN

ความยุติธรรมที่ได้รับจากผู้ให้บริการ ลูกค้ายินดีที่จะจ่ายค่าบริการเมื่อมีการบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าในราคาที่ยอมรับได้[55]

ประการที่สาม ความต้องการในการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากรขึ้นอยู่กับช่องทางการให้บริการ ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยของเบอร์รี่[56] ซึ่งกล่าวว่า ลูกค้ามีแนวโน้มที่จะรักษาความสัมพันธ์เมื่อมีการพัฒนาความไว้วางใจ โดยจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์กับผู้ให้บริการในการจัดการช่องทางการตลาด และประสบการณ์หุ้นส่วนในช่องทางจำหน่าย โดยผลการวิจัย พบว่าผู้ประกอบการมีความเห็นว่าการบริการวินิจฉัยพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความสะดวกมากที่สุดคือแบบออนไลน์ นอกจากนั้นผู้ประกอบการเห็นว่ากรมศุลกากรมีการประชาสัมพันธ์ทางเว็ปไซต์มากที่สุด โดยต้องการให้กรมศุลกากรประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมทางวิทยุและสื่อสิ่งพิมพ์

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยได้เสนอประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไปว่า 1) ควรมีการศึกษาด้านความต้องการวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากรอย่างต่อเนื่อง โดยศึกษาเชิงลึกกับผู้ประกอบการตามความต้องการเฉพาะของการให้คำวินิจฉัย แบ่งตามประเภทของการให้คำวินิจฉัย ไม่ว่าจะเป็นด้านพิกัดอัตราศุลกากร ด้านราคาศุลกากร ด้านถิ่นกำเนินสินค้า หรือในประเด็นความต้องการในการอบรมกฎเกณฑ์การวินิจฉัยดังกล่าว 2) ควรมีการแบ่งกลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการออกเป็นเฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ตัวแทนออกของ หรือผู้รับจัดการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ และ 3) ควรศึกษาปัญหาหรือความต้องการของบุคลากรของกรมศุลกากรในการให้บริการวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าเช่นกัน เพื่อให้เกิดข้อมูลความรู้ทั้งสองทาง เพื่อให้การบริการดังกล่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดตามความต้องการของกรมศุลกากรและผู้ประกอบการ

---

[55] Zeithaml & Bitner, อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 49.

[56] Berry, อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 49.

Ref. code: 25595303031107VRN

บทที่ 3
ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร” มีการใช้กระบวนการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มาวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในการวิจัยโดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Survey) ที่เกี่ยวข้องการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร โดยจะศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) ซึ่งมีแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดประเด็นไว้ล่วงหน้า แต่มีการยืดหยุ่นทั้งในการถามและการตอบ โดยจะทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลในเชิงลึกและเป็นประเด็นที่นอกเหนือและแตกต่างจากที่ได้กำหนดไว้ในแบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับ ผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

3. การทดสอบแบบสอบถาม (Questionnaire Survey) โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป จากสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

ประชากรที่ศึกษา คือ 1) เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า 2) ผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร และ 3) ผู้ประกอบการที่ต้องการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ 1) เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2558 จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 2) ผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ที่มีความเชี่ยวชาญในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร และที่มีความเชี่ยวชาญด้านโครงสร้างอัตราศุลกากร และ 3) ผู้ประกอบการที่ต้องการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรและเข้ามาติดต่อที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรด้วยตนเอง โดยเลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

3.3 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการที่ต้องการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรและเข้ามาติดต่อที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรด้วยตนเอง ตนเอง โดยเลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป ผู้ศึกษาใช้การคำนวณจากตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปตารางสูตรของ Taro Yamane และได้กำหนดระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือที่ระดับความคลาดเคลื่อนยอมรับไม่น้อยกว่า 5 เปอร์เซ็นต์

3.4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีหน้าที่ในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าและผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยต้องการศึกษาเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2558 จนถึงเดือน ธันวาคม 2559 รวมถึงต้องการศึกษาผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งจะมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร และผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างอัตราศุลกากร ซึ่งจะมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านโครงสร้างอัตราอากร

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการที่ต้องการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากร ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เช่นเดียวกัน เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากร ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรด้วยตัวเอง โดยศึกษาผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

ทั้งนี้ การกำหนดจำนวนผู้ประกอบการ ผู้วิจัยได้ใช้จำนวนผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือน

Ref. code: 25595303031107VRN

ตุลาคม พ.ศ. 2558 จนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2559 ซึ่งมีจำนวน 2,489 ราย มาเปรียบเทียบจากตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปตารางสูตรของ Taro Yamane ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการที่เลือกเข้าสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป คือ 345 คน

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมถึงความคิดเห็นและความรู้ความเข้าใจต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ของผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป โดยลักษณะของแบบสอบถามจะประกอบไปด้วย คำถามแบบปลายเปิดสั้น และคำถามแบบ checklist

3.6 คำถามการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ผู้วิจัยต้องการศึกษาประเด็นดังต่อไปนี้

1. การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร มีสภาพ อุปสรรค และปัญหาในการดำเนินการใดบ้าง อย่างไร
2. สาเหตุในการเลือกไม่เข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของผู้ประกอบการ
3. ความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ต่อแนวทางการพัฒนาการให้บริการการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) และคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน

1. แจกแจงความถี่และอัตราเปอร์เซ็นต์ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แจกแจงความถี่และอัตราเปอร์เซ็นต์ของข้อมูลเกี่ยวข้องกับการประเมินความสอดคล้อง

Ref. code: 25595303031107VRN

บทที่ 4
ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ผู้วิจัยต้องการศึกษาประเด็นที่หนึ่ง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร มีสภาพอุปสรรค และปัญหาในการดำเนินการใดบ้าง อย่างไร ประเด็นที่สอง สาเหตุในการเลือกไม่เข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของผู้ประกอบการ และ ประเด็นที่สาม ความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ต่อแนวทางการพัฒนาการให้บริการการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีการใช้กระบวนการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มาวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น 1) การศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Survey) ที่เกี่ยวข้องการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร 2) การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ประกอบด้วย 2 ท่าน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร และผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างอัตราศุลกากร รวมถึงสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จำนวน 7 ท่าน และ 3) การทดสอบแบบสอบถาม (Questionnaire Survey) โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป จากสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 462 คน คิดเป็นร้อยละ 133.91 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (345 คน) จากนั้น ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายประกอบตาราง ผู้วิจัยนำเสนอโดยแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

4.1 ผลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Survey) ที่เกี่ยวข้องการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

4.2 สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4

Ref. code: 25595303031107VRN

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถามของผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

4.4 การอภิปรายผลการวิจัย

4.1 ผลจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Survey) ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

4.1.1 การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นการให้บริการแก่ผู้ที่มีความประสงค์จะนำของเข้าที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้มีการร้องขอ ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ในปัจจุบันเป็นการให้บริการภายใต้กฎหมายดังนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการฯ โดยตรง ประกอบด้วย 1) พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2557 มาตรา 4 ให้เพิ่มเติมมาตราแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 อันมีมาตรา 13/1 มาตรา 13/2 และ มาตรา 13/4 ที่เกี่ยวข้อง 2) พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2557 โดยพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้เป็นการให้อำนาจแก่อธิบดีกรมศุลกากรในการพิจารณาตีความพิกัดอัตราศุลกากร เพื่อจำแนกประเภทของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักรไทยเป็นการล่วงหน้าได้ 3) กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2558 ซึ่งได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้าในการตีความพิกัดอัตราศุลกากร ฉบับละ 2,000 บาท[57] 4) ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2558 เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า[58] 5) ประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่ 2/2558 เรื่องการบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) ตามประกาศ กรมศุลกากรที่ 39/2558[59] โดยประกาศทั้ง 2 ฉบับนี้ จะเป็นการระบุหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นขอและในการพิจารณาอนุญาต รวมถึงบอกรายละเอียดในการยื่นคำร้องต่าง ๆ นอกจากนั้น

---

[57] ดูภาคผนวก ง

[58] ดูภาคผนวก ก

[59] ดูภาคผนวก ข

Ref. code: 25595303031107VRN

ผู้ประกอบการยังสามารถหารายละเอียดการให้บริการจากคู่มือประชาชนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ คู่มือประชาชน: การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (กรณีไม่มีเอกสารที่แสดงว่าจะมีการนำของเข้า)[60] และ คู่มือประชาชน: การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (กรณีมีเอกสารที่แสดงว่าจะมีการนำของเข้า)[61] ซึ่งคู่มือประชาชนทั้งสองฉบับนี้อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

นอกจากนั้น เนื่องด้วยการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรให้แก่ผู้ประกอบการก่อนการนำเข้าสินค้า เพื่อให้ผู้ประกอบการนำผลการพิจารณาฯ ไปใช้เป็นเอกสารยืนยันความถูกต้องของพิกัดอัตราศุลกากรที่ได้สำแดงในการดำเนินพิธีการทางศุลกากร จึงปฏิเสธไม่ได้ว่านอกจากกฎหมายที่เกี่ยวเนื่องกับการให้บริการฯ โดยตรงตามที่ได้กล่าวไปข้างต้นแล้วนั้น การให้บริการฯ ยังเป็นการดำเนินการภายใต้ 1) กฎหมายพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ในประเด็นที่เกี่ยวเนื่องกับการดำเนินพิธีการทางศุลกากรทั้งหมด และ 2) พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร ที่เกี่ยวเนื่องกับหลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร และโครงสร้างอัตราศุลกากร

จากการศึกษาประกาศที่เกี่ยวข้องในการให้บริการฯ ข้างต้น สามารถสรุปรายละเอียดของการบริการฯ ได้ดังนี้ การให้บริการแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ 1) ผู้ประกอบการมีเอกสารยืนยันการนำเข้าสินค้า และ 2) ผู้ประกอบการไม่มีเอกสารยืนยันการนำเข้าสินค้า ทั้งสองกรณีมีขั้นตอนการให้บริการที่เหมือนกัน ตั้งแต่กระบวนการยื่นคำร้อง การรับคำร้อง การพิจารณา และการแจ้งผลการพิจารณา โดยจะมีเพียงเงื่อนไขเอกสารยืนยันการนำเข้าและระยะเวลาการดำเนินการที่แตกต่างกัน โดย <u>กรณีที่หนึ่ง</u> ผู้ประกอบการมีเอกสารยืนยันการนำเข้าสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่ง อันได้แก่ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit) และบัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ซึ่งกรณีนี้ผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำร้องไม่น้อยกว่า 30 วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้าสินค้า โดยหากผู้ประกอบการยื่นเอกสารครบถ้วน รายละเอียดข้อมูลของสินค้าเพียงพอต่อการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จะเริ่มดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่เอกสารและข้อมูลพร้อม ทำให้ในกรณีนี้เจ้าหน้าที่จะใช้เวลาในการดำเนินการตั้งแต่การยื่นคำร้อง ตรวจเอกสาร จนจบกระบวนการเป็นเวลาทั้งสิ้น 37 วันทำการ (รวมขั้นตอนการตรวจเอกสาร 7 วันทำการและการดำเนินการพิจารณา 30 วันทำการ) ในส่วนของ <u>กรณีที่สอง</u> ที่ผู้ประกอบการไม่มีเอกสารยืนยันการนำเข้าสินค้า เจ้าหน้าที่จะมีระยะเวลาในการดำเนินการ 60 วันทำการนับจากวันที่

---

[60] ดูภาคผนวก ค

[61] ดูภาคผนวก ค

Ref. code: 25595303031107VRN

เจ้าหน้าที่มีข้อมูลเพียงพอ เมื่อรวมกับระยะเวลาขั้นตอนการตรวจสอบเอกสาร จะใช้เวลาดำเนินการทั้งสิ้น 67 วันทำการ

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการยื่นคำร้องตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 นั้น กำหนดว่า ผู้ประกอบการจะสามารถยื่นคำร้องขอพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าได้เพียง 1 ชนิดสินค้าต่อ 1 คำร้อง โดยจะต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นสำหรับการจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่สรุปเป็นภาษาไทย ในการบันทึกรายละเอียดของสินค้านั้น จะต้องเป็นไปตามประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ว่าด้วยเรื่องการบันทึกรายละเอียดของสินค้า (Checklist) ซึ่งจะเป็นเอกสารชี้แจงรายละเอียดข้อมูลของสินค้าที่ผู้ประกอบการจะต้องให้ โดยข้อมูลจะแตกต่างกันไปตามประเภทพิกัดฯ ของสินค้า พร้อมแนบเอกสารประกอบอื่น ๆ และรับรองความถูกต้องของเอกสารทุกฉบับ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้มายื่นคำร้องด้วยตนเอง หรือต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นมากระทำการแทน โดยหนังสือมอบอำนาจนั้นจะใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าแต่ละครั้งเท่านั้น อย่างไรก็ดี สำนักพิกัดฯ จะไม่รับพิจารณาในกรณีที่สินค้าของผู้ประกอบการหรือสินค้าชนิดเดียวกับสินค้าของผู้ประกอบการอยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร การดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร และการพิจารณาในชั้นศาล ซึ่งสำนักพิกัดฯ จะทำการตรวจสอบในขั้นตอนของการตรวจสอบเอกสาร โดยจะดำเนินการยกคำร้องหากตรวจพบข้อมูล หรือหากมีการตรวจพบข้อมูลภายหลังที่ได้มีการแจ้งผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการแล้ว สำนักพิกัดฯ จะดำเนินการยกเลิกผลดังกล่าวและจะมีหนังสือแจ้งการยกเลิกผลไปยังผู้ประกอบการต่อไป

ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร โดยผู้ประกอบการที่ยื่นคำร้องจะสามารถนำผลไปใช้อ้างอิงในการสำแดงประเภทพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นผลที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรทุกคนต้องถือปฏิบัติตาม ทั้งนี้ผลการพิจารณามีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลฯ อันจะสามารถใช้ได้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่มีรายละเอียดเหมือนกันทุกประการกับรายละเอียดของที่ได้ยื่นคำร้องเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสำนักพิกัดอัตราศุลกากรได้มีการเผยแพร่ข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าลงในแอพพลิเคชั่นที่มีชื่อว่า “HS Check” เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถสืบค้นข้อมูลได้

แม้ว่าจะมีการแจ้งผลการพิจารณาฯ ให้แก่ผู้ประกอบการแล้วนั้น สำนักพิกัดฯ สามารถยกเลิก ทำให้สิ้นผล และเปลี่ยนแปลงผลฯ ได้ หากเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้ การยกเลิกผลการพิจารณาสำนักพิกัดฯ จะสามารถยกเลิกได้หากผู้ประกอบการยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ โดยจะยกเลิกนับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลฯ ในส่วนของการสิ้นผลนั้นจะเกิดขึ้นได้หาก

1) มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรที่มีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดฯ

Ref. code: 25595303031107VRN

เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยผลเดิมจะสิ้นสุดนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และ 2) ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมหรือปรากฏข้อมูลใหม่ที่มีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดฯ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น คำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร โดยผลเดิมจะสิ้นสุดและใช้ผลใหม่แทน ซึ่งจะนับเวลาการใช้บังคับต่อเนื่องจากหนังสือแจ้งผลเดิม ทั้งนี้ มิให้มีผลย้อนหลัง สำหรับสินค้าซึ่งได้รับการแจ้งผลฯ ที่มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว และในการเปลี่ยนแปลงผลฯ จะเป็นไปในกรณีที่มีประกาศกระทรวงการคลัง ยกเว้น/ ลด อัตราอากรที่ระบุในหนังสือแจ้งผลโดยให้อัตราอากรเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ วันที่นำของเข้า

อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการที่ไม่เห็นด้วยกับผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่ได้รับมีสิทธิ์ร้องขอให้ทบทวนการพิจารณาได้ภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลฯ โดยจะเป็นการพิจารณาภายใต้เงื่อนไขของข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเดิมเท่านั้น กระบวนการพิจารณาทบทวนจะดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่องขอทบทวน ทั้งนี้ ผลการทบทวนฯ ให้ถือเป็นที่สุด และให้ใช้บังคับ 2 ปีนับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลเดิม

จากรายละเอียดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าที่ได้กล่าวไปนั้น สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ 4 ประเด็นคือ 1) ช่องทางในการยื่นคำร้อง ผู้ประกอบการหรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจจะต้องมายื่นคำร้องด้วยตนเองที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรเท่านั้น 2) การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ 3) ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเป็นเงื่อนไขสำคัญในการให้บริการฯ ต่อการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า อันจะเห็นได้จาก ในขั้นตอนของการดำเนินการ ข้อมูลของสินค้าเป็นปัจจัยสำคัญในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ หากผู้ประกอบการยื่นข้อมูลไม่เพียงพอก็จะไม่สามารถดำเนินการได้ ในส่วนของการนำผลการพิจารณาฯ ไปใช้ในการนำเข้าสินค้า ผู้ประกอบการจะสามารถใช้ผลได้เมื่อสินค้าที่มีการนำเข้ามีลักษณะตรงตามที่ผลได้ระบุแจ้งไว้เท่านั้น และในการตรวจสอบภายหลัง หากข้อมูลสินค้าที่ผู้ประกอบการได้ยื่นไว้ ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ผลการพิจารณาฯ นั้น ๆ ก็ต้องมีการยกเลิกด้วยเช่นกัน อีกทั้ง ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เกี่ยวเนื่องกับระยะเวลาดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่ถูกกำหนดด้วยระยะเวลาที่ชัดเจน โดยอาจกล่าวได้ว่า ยิ่งข้อมูลรายละเอียดของสินค้ามีความสมบูรณ์และถูกต้องมากเท่าไหร่ การดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ก็จะสามารถเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และ 4) ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการมีอัตรา 2,000 บาทต่อหนึ่งคำร้องหนึ่งชนิดสินค้า

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาพที่ 4.1 กระบวนงานของการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า, กรมศุลกากร http://www.customs.go.th/list_strc_simple_step.php?ini_content=customs_tariff_classification_01&ini_menu=menu_interest_and_law_160421_01&lang=th&left_menu=menu_customs_tariff_classification_01&fix_active=menu_customs_tariff_classification, (สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2560).

4.1.2 อัตรากำลังกับหน้าที่ความรับผิดชอบและภาระงานของเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

สำนักพิกัดอัตราศุลกากรเป็นหน่วยงานที่ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยเป็นหน่วยงานกลางของกรมศุลกากรที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในงานที่เกี่ยวข้องพิกัดอัตราศุลกากรทั้งหมด ประกอบด้วยหน่วยงานย่อย 9 ส่วน ตามแผนผังที่ 2.1 ซึ่งแบ่งตามลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับพิกัดอัตราศุลกากร[62] การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรนั้นจะเป็นหน้าที่ความ

---

[62] อันประกอบด้วย ส่วนพิกัดอัตราศุลกากรระหว่างประเทศ ส่วนโครงสร้างอัตราอากร ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ส่วนกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ส่วนมาตรฐานวิเคราะห์สินค้า ส่วนอุทธรณ์พิกัดอัตราศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

รับผิดชอบของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ซึ่งทั้ง 4 ส่วนจะมีการแบ่งขอบเขตประเภทพิกัดที่แต่ละส่วนรับผิดชอบ ตามตารางที่ 4.1 เจ้าหน้าที่พิจารณาจะเป็นเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรระดับปฏิบัติการและระดับชำนาญการ เป็นผู้ดำเนินการ เมื่อพิจารณาเบื้องต้นแล้วเสร็จจะต้องส่งต่อให้หัวหน้าฝ่ายซึ่งมีตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรระดับชำนาญการ และผู้อำนวยการส่วนซึ่งมีตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรระดับชำนาญการพิเศษ พิจารณาว่าเห็นด้วยกับผลการพิจารณาของเจ้าหน้าที่หรือไม่ โดยความเห็นของผู้อำนวยการส่วนถือเป็นที่สิ้นสุด

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรระดับปฏิบัติการและระดับชำนาญการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามตำแหน่ง ดังนี้ 1) พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่มีการโต้แย้งในการนำของเข้าหรือ ส่งของออก หรือมีการขอหารือพิกัดอัตราศุลกากร ในตอนที่ฝ่ายของตนรับผิดชอบ 2) ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดและพัฒนามาตรฐานการวินิจฉัยพิกัดศุลกากร ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลภายใต้ระบบฮาร์โมไนซ์ (Harmonized System) 3) ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากรและบริหารฐานข้อมูลดังกล่าวให้ทันสมัยอยู่เสมอ 4) ดำเนินการออกหลักเกณฑ์ ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่เกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร 5) ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับประเภทของที่ผู้นำเข้า/ผู้ส่งออก ส่วนราชการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ สอบถาม รวมทั้งให้คำปรึกษาและแนะนำเกี่ยวกับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร 6) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.1 สรุปขอบเขตพิกัดอัตราศุลกากรและประเภทงานที่แต่ละฝ่ายมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร (ฝพศ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร (สพศ.) รับผิดชอบ

ส่วน	ฝ่าย	ขอบเขตพิกัดฯ และประเภทงานที่รับผิดชอบ
สพศ. 1	ฝพศ. 1.1	พิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 1 ถึงตอนที่ 34
	ฝพศ. 1.2	พิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 35 ถึงตอนที่ 39
สพศ. 2	ฝพศ. 2.1	พิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 40 ถึงตอนที่ 43
	ฝพศ. 2.2	การให้สิทธิยกเว้นอากรสำหรับของตามภาค 4 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530
สพศ. 3	ฝพศ. 3.1	พิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 84.01 ถึงประเภทที่ 84.66
	ฝพศ. 3.2	พิกัดอัตราศุลกากรประเภทที่ 84.67 ถึงประเภทที่ 84.87 และตอนที่ 91 ถึงตอนที่ 97
สพศ. 4	ฝพศ. 4.1	พิกัดอัตราศุลกากรตอนที่ 85 ถึงตอนที่ 90
	ฝพศ. 4.2	การให้สิทธิการลดและยกเว้นอากรชิ้นส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ประกอบที่นำเข้ามาประกอบหรือผลิตเป็นยานยนต์

ในการปฏิบัตินั้น หน้าที่ในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรข้างต้นจะแบ่งออกเป็น 1) การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับใบขนสินค้าขาเข้าที่มีปัญหาโต้แย้งด้านพิกัดอัตราศุลกากรระหว่างผู้นำเข้าและเจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำท่าตรวจปล่อย[63] ซึ่งจะประกอบด้วยใบขนสินค้าวางประกันและใบขนสินค้าสงวนสิทธิ์ และ 2) การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า[64] ทั้งนี้เจ้าหน้าที่จะต้องทำหน้าที่ในการตอบข้อซักถามที่เกี่ยวข้องกับพิกัดอัตราศุลกากรจากหน่วยงานภายนอกและภายใน รวมถึงการตอบคำถามเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าให้แก่

---

[63] การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร กรณีใบขนฯ วางประกัน/ สงวนสิทธิ์ ในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับของนำเข้า หากมีปัญหาเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร อาจจะปฏิบัติพิธีการโดยการวางประกัน หรือการสงวนสิทธิ์โต้แย้งพิกัดอัตราศุลกากร โดยสำนักพิกัดอัตราศุลกากร จะเป็นผู้พิจารณาประเภทพิกัดศุลกากรในภายหลัง

[64] การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558) เป็นการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมินค่าภาษี และการเสียภาษีสำหรับผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่จะนำเข้าเป็นการล่วงหน้าเป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ

Ref. code: 25595303031107VRN

ผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร (การสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป) และทางโทรศัพท์อีกด้วย

ภาพที่ 4. 2 กระบวนงานของการพิจารณาจำแนกพิกัดศุลกากรกรณีใบขนวางประกัน/โต้แย้ง, “กรมศุลกากร,” http://www.customs.go.th/list_strc_simple_step.php?ini_content=customs_tariff_classification_01&ini_menu=menu_interest_and_law_160421_01&lang=th&left_menu=menu_customs_tariff_classification_01&fix_active=menu_customs_tariff_classification (สืบค้นเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2560).

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ตามตารางที่ 4.2 และปริมาณงานของส่วนพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ตามตารางที่ 4.3 กล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่พิจารณามีภาระงานสูงมาก โดยเฉลี่ยอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่พิจารณาทั้งหมดและภาระงานของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ทั้งหมด ตามตารางที่ 4.4 เจ้าหน้าที่พิจารณา 1 คนจะมีภาระงาน 91 งาน หากพิจารณาในราย สพศ. จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่พิจารณาของ สพศ. 4 มีภาระงานต่อคนมากที่สุดถึง 211 งาน ซึ่งหากพิจารณาประกอบกับจำนวนปริมาณงานที่เจ้าหน้าที่ สพศ. 4 ทุกคนสามารถดำเนินการแล้วเสร็จในหนึ่งเดือน ตามตารางที่ 4.5 โดยเป็นตัวเลขจากเดือนธันวาคม 2559 คือ 53 งาน เจ้าหน้าที่สพศ. 4 จะต้องใช้ระยะเวลาในการสะสางงานคงเหลือของ สพศ. 4 ซึ่งมียอดรวม ณ เดือนธันวาคม 2559 คือ 1,475 งาน (ตารางที่ 4.4) เป็นเวลา

Ref. code: 25595303031107VRN

ทั้งสิ้นกว่า 28 เดือน (เท่ากับ 2 ปี 4 เดือน) ในการดำเนินการให้เสร็จสิ้น โดยระยะเวลานี้เป็นระยะเวลาดำเนินการเสร็จสิ้นภายใต้เงื่อนไขที่ สพศ. 4 จะไม่สามารถรับงานเข้าใหม่ได้ อย่างไรก็ดี อาจกล่าวได้ว่าเป็นเงื่อนไขที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เนื่องจากสถิติงานเข้า-ออก ตามตารางที่ 4.5 สพศ.4 มียอดงานใหม่เข้าในเดือนธันวาคม 2559 รวม 145 งาน ซึ่งมากกว่าจำนวนงานออกกว่า 2 เท่าตัว

จากปัญหาดังกล่าวไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงภาระงานของเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ประกอบการและการจัดเก็บรายได้ของรัฐด้วยเช่นกัน ด้วยเงื่อนไขของการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าที่มีระยะเวลาดำเนินการที่เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จเป็นระยะเวลาเพียง 37 และ 67 วันทำการเท่านั้น (รวมระยะเวลาขั้นตอนการตรวจสอบเอกสาร 7 วันทำการ และการดำเนินการพิจารณา 30 หรือ 60 วันทำการ แล้วแต่กรณี) ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาจำเป็นต้องบริหารจัดการเวลา โดยเลือกดำเนินการพิจารณาของการบริการฯ ก่อน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 อันจะส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อการดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของงานอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสะสางงานใบขนฯ วางประกัน ซึ่งผลกระทบที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ประกอบการและการจัดเก็บรายได้ของรัฐ มาจากเงินวางประกันที่ผู้ประกอบการได้ยื่นไว้แก่กรมศุลกากร เพื่อเป็นหลักประกันให้ผู้ประกอบการสามารถนำของออกจากอารักขาศุลกากรไปได้ก่อนในระหว่างที่รอการพิจารณาปัญหาด้านพิกัดอัตราศุลกากรให้แล้วเสร็จ ซึ่งจะเป็นเงินที่ผู้ประกอบที่ผู้ประกอบการไม่สามารถนำมาใช้ได้ในช่วงระยะเวลาที่การพิจารณาปัญหาพิกัดฯ ยังไม่แล้วเสร็จ อีกทั้ง กรมศุลกากรก็จะไม่สามารถจัดเก็บเงินนี้เป็นเงินรายได้ของรัฐได้เช่นกัน ประกอบกับกรมศุลกากรอาจจะต้องจ่ายดอกเบี้ยให้แก่ผู้ประกอบการ หากผลการพิจารณาฯ จำแนกให้ของนั้น ๆ อยู่ในประเภทพิกัดฯ ที่มีอัตราต่ำกว่าอัตราที่ผู้ประกอบการได้วางเงินประกันไว้ ดังนั้นกล่าวได้ว่า ระยะเวลาดำเนินการของเจ้าหน้าที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจได้ โดยมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจจะแปรผันตามระยะเวลาในการดำเนินการ ยิ่งระยะเวลาดำเนินการพิจารณาปัญหาพิกัดฯ ของงานใบขนฯ วางประกันนานเท่าไหร่ ทั้งมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการและรัฐก็จะมากขึ้นเท่านั้น อย่างไรก็ดี ยอดเงินวางประกันที่ผู้ประกอบการได้ยื่นไว้ต่อกรมศุลกากรในกรณีของใบขนฯ วางประกันที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการโต้แย้งปัญหาด้านพิกัดอัตราศุลกากร เป็นจำนวนทั้งสิ้น 172,670,964.18 บาท ตามตารางที่ 4.6

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.2 สรุปอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร ที่ 1-4[65]

ตำแหน่ง	สพศ. 1	สพศ. 2	สพศ. 3	สพศ. 4	รวม
ผู้อำนวยการส่วน	1	1	1	1	4
หัวหน้าฝ่าย	2	1	2	1	6
เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ	10	5	11	7	33
รวม	**13**	**7**	**14**	**9**	**43**

ที่มา: แหล่งที่มา กรมศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

ตารางที่ 4.3 สถิติปริมาณงานของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4

รายละเอียด		**สพศ. 1**	**สพศ. 2**	**สพศ. 3**	**สพศ. 4**	**รวม**
งานใบขนฯ วางประกัน	ยอดยกมา	59	49	591	306	1,005
	รับเข้าใหม่	13	0	12	14	39
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	8	4	12	10	34
	ส่งส่วนวิเคราะห์สินค้า	2				2
	คงเหลือ	**62**	**45**	**591**	**310**	**1,008**
งานใบขนฯ สงวนสิทธิ์	ยอดยกมา	243	97	384	973	1,697
	รับเข้าใหม่	54	16	18	114	202
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	40	21	15	20	96
	ส่งส่วนวิเคราะห์สินค้า	5				5
	คงเหลือ	**252**	**92**	**387**	**1,067**	**1,798**

[65] ไม่นับรวมอัตรากำลังของฝ่ายมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 2.2 และฝ่ายมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 4.2 เนื่องจากไม่ได้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายละเอียด		**สพศ. 1**	**สพศ. 2**	**สพศ. 3**	**สพศ. 4**	**รวม**
จำแนกพิกัดล่วงหน้า (คำสั่ง 13/2555)	ยอดยกมา	0	15	25	7	47
	รับเข้าใหม่					0
	ดำเนินการแล้วเสร็จ					0
	คงเหลือ	**0**	**15**	**25**	**7**	**47**
จำแนกพิกัดล่วงหน้า (คำสั่ง 39/2558)	ยอดยกมา	33	34	33	97	197
	รับเข้าใหม่	24	17	33	17	91
	ดำเนินการแล้วเสร็จ	42	10	47	23	122
	คงเหลือ	**15**	**41**	**19**	**91**	**166**
รวม		**329**	**193**	**1,022**	**1,475**	**3,019**

ที่มา : สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม 2560

ตารางที่ 4.4 สรุปเฉลี่ยภาระงานของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร (เฉพาะการพิจารณางานใบขนฯ และการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ไม่นับรวมการตอบข้อซักถามเกี่ยวกับพิกัดศุลกากรแก่หน่วยงานภายนอก หน่วยงานภายใน การตอบคำถามทางโทรศัพท์)

รายละเอียด	**สพศ. 1**	**สพศ. 2**	**สพศ. 3**	**สพศ. 4**	**รวม**
ภาระงานใบขนฯ วางประกัน	62	45	591	310	1,008
ภาระงานใบขนฯ สงวนสิทธิ์	252	92	387	1,067	1,798
ภาระงานจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า (คำสั่ง 13/2553)	0	15	25	7	47
ภาระงานจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า (คำสั่ง 39/2558)	15	41	19	91	166
รวมภาระงาน	**329**	**193**	**1,022**	**1,475**	**3,019**
จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ	10	5	11	7	33
จำนวนเฉลี่ยภาระงานต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน	**33**	**39**	**93**	**211**	**91**

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.5 สถิติงานเข้า-ออก เรื่องพิจารณาใบขนฯ วางประกัน/ สงวนสิทธิ์ และการจำแนกพิกัดฯ ล่วงหน้า ของเดือน ธันวาคม 2559 ยอด ณ วันที่ 12 มกราคม 2560

ประเภทงาน	**สพศ. 1**		**สพศ. 2**		**สพศ. 3**		**สพศ. 4**	
	เข้า	**ออก**	**เข้า**	**ออก**	**เข้า**	**ออก**	**เข้า**	**ออก**
ใบขนฯ วางประกัน	13	8	0	4	12	12	14	10
ใบขนฯ สงวนสิทธิ์	54	40	16	21	18	15	114	20
จำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า	24	42	17	10	33	47	17	23
รวม	**91**	**90**	**33**	**35**	**63**	**74**	**145**	**53**

ที่มา : สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม 2560

ตารางที่ 4.6 ยอดเงินวางประกันของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4

จำนวนเงินวางประกัน	**สพศ. 1**	**สพศ. 2**	**สพศ. 3**	**สพศ. 4**	**รวม**
ยอดยกมา	21,995,242.17	7,216,710.00	76,784,782.35	61,439,322.48	167,436,057.00
รับเข้าใหม่	544,442.96		11,714,091.80	13,266,572.85	25,525,107.61
ดำเนินการแล้วเสร็จ	8,351,746.63	824,043.00	8,251,884.04	2,862,526.76	20,290,200.43
คงเหลือ	**14,187,938.50**	**6,392,667.00**	**80,246,990.11**	**71,843,368.57**	**172,670,964.18**

ที่มา : สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม 2560

จากเรื่องอัตรากำลังกับหน้าที่ความรับผิดชอบและภาระงานของเจ้าหน้าที่นั้น สามารถสรุปออกเป็นประเด็นสำคัญได้ว่า ระยะเวลาดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ เป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่พิจารณา โดยมีอัตรากำลังเป็นข้อจำกัดสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4

Ref. code: 25595303031107VRN

4.2 สรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4

ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร และผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างอัตราศุลกากร รวมถึงสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 ที่มีความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 จนถึงเดือน ธันวาคม 2559 จำนวน 7 ท่าน[66] โดยได้สรุปเป็นประเด็นจากการสัมภาษณ์ อันมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า[67]

- ระยะเวลาดำเนินการที่กำหนด ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่เห็นว่าเหมาะสมแล้ว แต่อาจจกลายเป็นข้อจำกัดในการให้บริการฯ ได้ โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยของข้อมูลรายละเอียดของสินค้า อัตรากำลังและภาระงานของเจ้าหน้าที่

ด้วยการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเกี่ยวข้องและมีผลโดยตรงต่อการจัดเก็บภาษีนำเข้า ประกอบกับการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรไม่ได้เป็นการพิจารณาอนุญาตที่มีลักษณะตายตัว เนื่องจากความยากง่ายในการพิจารณาฯ จะแตกต่างกันไปตามลักษณะและเงื่อนไขของสินค้า บางสินค้าอาจใช้เวลาไม่นานเนื่องจากลักษณะสินค้าไม่ซับซ้อน แต่หากสินค้าใดที่มีความซับซ้อน เจ้าหน้าที่จำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลามากในการพิจารณา ซึ่งยังต้องรวมขั้นตอนในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาด้วยเช่นกัน เพื่อให้ผลการพิจารณาฯ มีความถูกต้องมากที่สุด นอกจากนั้น ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ได้กำหนดไว้แล้วว่าเจ้าหน้าที่จะรับคำร้องของผู้ประกอบการได้หลังจากที่ได้ตรวจสอบข้อมูลของสินค้าว่ามีรายละเอียดที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาแล้วเท่านั้น ดังนั้น เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่ดำเนินการภายหลังจากที่มีข้อมูลเพียงพอในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ นั้นถือว่าระยะเวลาที่กำหนดเหมาะสมแล้ว

---

[66] ดูภาคผนวก จ

[67] อันประกอบด้วยพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า รวมถึงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

Ref. code: 25595303031107VRN

ทั้งนี้ ข้อกำหนดเรื่องระยะเวลาในการดำเนินการอาจถือเป็นข้อจำกัดในการให้บริการฯ ได้ อันเนื่องมาจากปัญหาด้านอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับภาระงานของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องบริหารจัดการเวลาในการปฏิบัติงานโดยการลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งหากในอนาคต หากผู้ประกอบการขอรับบริการฯ มากขึ้น รวมถึงปริมาณงานอื่น ๆ ของเจ้าหน้าที่ยังไม่ลดลงด้วยจำนวนอัตรากำลังเท่าเดิม อาจทำให้การดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเกิดความล่าช้าได้

นอกจากนั้น ระยะเวลาดำเนินการยังขึ้นอยู่กับความครบถ้วนของข้อมูลรายละเอียดของสินค้า ถึงแม้ระยะเวลาในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่จะเริ่มนับเมื่อเจ้าหน้าที่ลงรับเรื่องภายหลังที่ได้รับข้อมูลจากผู้ประกอบการที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ อย่างไรก็ดีจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่พิจารณา ขั้นตอนการประสานขอข้อมูลจากผู้ประกอบการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอก่อนหน้าที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการรับเรื่องได้นั้นเป็นขั้นตอนที่ใช้ระยะเวลาในการประสานงานมาก จนเป็นขั้นตอนหนึ่งที่ผู้ประกอบการไม่พอใจและไม่เข้าใจการทำงานของเจ้าหน้าที่ได้ โดยปัญหาหลัก คือ ผู้ประกอบการไม่เข้าใจและไม่ศึกษาว่าจะต้องให้ข้อมูลลักษณะของสินค้าอย่างไรบ้าง

- *การกำหนดค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการฯ เป็นส่วนช่วยในการคัดกรองผู้ประกอบการ และเป็นอัตราที่คุ้มค่าแก่ประโยชน์ที่ผู้ประกอบการจะได้รับ โดยค่าธรรมเนียมไม่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการรายใหญ่หรือผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ*

ค่าธรรมเนียมเป็นปัจจัยซึ่งช่วยกรองผู้ประกอบการที่มีความต้องการสอบถามพิกัดฯ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจและการนำเข้าจริง ๆ ให้มายื่นขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า เนื่องจากก่อนที่จะมีการให้บริการจำแนกพิกัดฯ ล่วงหน้า ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ซึ่งเป็นการให้บริการที่มีค่าธรรมเนียมนั้น สำนักพิกัดอัตราศุลกากรได้ดำเนินโครงการนำร่องการให้บริการฯ ดังกล่าว (ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553) ที่เป็นการให้บริการที่ไม่มีค่าธรรมเนียม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำร้องเพื่อขอรับบริการฯ ได้ ทุกกรณีอันส่งผลให้เกิดปริมาณคำร้องจำนวนมาก ที่ผู้ยื่นคำร้องไม่ได้ต้องการนำผลฯ ไปใช้เพื่อการนำเข้าหรือต้องการทราบผลฯ เพื่อนำข้อมูลไปใช้จริง ๆ จึงไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลสำหรับการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถจำแนกประเภทพิกัดฯ และกลายเป็นอีกหนึ่งสาเหตุของปริมาณงานค้างสะสมของสำนักพิกัดฯ

อีกทั้งค่าธรรมเนียมในอัตรา 2,000 บาทต่อหนึ่งคำร้อง ต่อหนึ่งชนิดสินค้านั้น แม้จะมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยหรือผู้ประกอบการที่ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้านั้นเป็นประจำ แต่ประโยชน์ที่ผู้ประกอบการได้รับนั้นคุ้มค่าอย่างมากทั้งต่อ

Ref. code: 25595303031107VRN

การดำเนินการทางศุลกากรและต่อการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็น ประโยชน์ในการนำพิกัดฯ ไปใช้ในการคำนวณต้นทุน สำหรับการวางแผนธุรกิจ ประโยชน์ในการดำเนินพิธีการทางศุลกากรที่ผู้นำเข้าสามารถมั่นใจได้ว่าจะไม่มีปัญหาด้านพิกัดอัตราศุลกากรในการนำเข้า ตั้งแต่ขั้นตอนพิธีการนำเข้าจนกระทั่งขั้นตอนการตรวจสอบภายหลังของกรมศุลกากร โดยสามารถใช้ผลการจำแนกฯ ในการนำเข้าได้เป็นระยะเวลาถึง 2 ปี จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่พิจารณา ต่างกล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่า ผู้ประกอบการที่มาขอรับบริการฯ มีความพร้อมและมีความยินดีต่อการจ่ายค่าธรรมเนียมเพื่อที่จะไม่ต้องมีปัญหาด้านพิกัดอัตราศุลกากรในการดำเนินการทางศุลกากรต่าง ๆ พร้อมทั้งสามารถวางแผนธุรกิจและแผนการลงทุนต่าง ๆ ได้อีกด้วย

ประกอบกับ โดยส่วนใหญ่สินค้าที่ผู้ประกอบการมาขอรับการพิจารณาพิกัดฯ ล่วงหน้านั้น จะเป็นสินค้าที่ค่อนข้างมีปัญหาในการจำแนกประเภทพิกัดฯ เนื่องจากสินค้ามีความซับซ้อน ไม่มีลักษณะชัดเจนว่าจะเป็นพิกัดฯ ใด ส่งผลให้เจ้าหน้าที่พิจารณา จะต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาสินค้าแต่ละชิ้น เพื่อให้สามารถจำแนกประเภทพิกัดที่ถูกต้องมากที่สุด จึงกล่าวได้ว่า เมื่อเปรียบเทียบกับกระบวนการขั้นตอนในการพิจารณาฯ อัตราค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บมีราคาสมเหตุสมผล โดยเจ้าหน้าที่พิจารณาบางส่วนยังเห็นว่าควรเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียม หากพิจารณาเปรียบเทียบกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการประสานข้อมูลและในการพิจารณาสินค้าในแต่ละคำร้อง ทั้งนี้ค่าธรรมเนียมในการให้บริการฯ นั้นถือเป็นรายได้ที่กรมศุลกากรจัดเก็บให้แก่รัฐ โดยมิได้ถือเป็นรายได้ของหน่วยงานโดยเฉพาะ

ประเด็นที่สอง ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

- ระบบการให้บริการฯ ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อทรัพยากรของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร และต่อการตรวจสอบข้อมูลของสินค้า

ด้วยเงื่อนไขของข้อมูลของสินค้าทำให้การอธิบายรายละเอียดต่าง ๆ โดยการสนทนาต่อหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการเป็นวิธีที่สามารถตรวจสอบข้อมูลและสื่อสารทำความเข้าใจระหว่างกันได้ดีที่สุด แม้ว่าหลักเกณฑ์ในการให้บริการฯ กำหนดให้ผู้ประกอบการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจต้องเป็นผู้มายื่นคำร้องด้วยตนเอง ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ภายหลังจากการยื่นคำร้องในช่วงของการประสานข้อมูลรายละเอียดของสินค้านั้น เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจะพยายามอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการให้ได้รับความสะดวกมากที่สุด ยกตัวอย่างเช่น การติดต่อประสานงานทาง e-mail หรือทางโทรศัพท์ในการประสานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อผู้ประกอบการไม่ต้องเข้ามาด้วยตนเองหากไม่ใช่ขั้นตอนที่จำเป็น อย่างไรก็ดี ด้วยเงื่อนไขของการให้อธิบายลักษณะรายละเอียดของสินค้าที่มีความซับซ้อน จึงจำเป็นที่บ่อยครั้งผู้ประกอบการจะต้องเข้ามาให้ข้อมูลด้วยตนเอง เนื่องจากการให้รายละเอียดของสินค้าผ่านทาง e-mail หรือทางโทรศัพท์ อาจทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือความคลาดเคลื่อน จากการสื่อสารที่ผิดพลาดได้

Ref. code: 25595303031107VRN

อีกทั้ง หากมีการปรับปรุงการให้บริการฯ โดยปรับให้เป็นการยื่นคำร้องหรือเอกสารที่หน่วยงานศุลกากรใดก็ได้ โดยสำนักพิกัดอัตราศุลกากรยังเป็นผู้ดำเนินการพิจารณาเองนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องการตรวจสอบข้อมูลของสินค้าและความครบถ้วนของเอกสารด้วยเช่นกัน รวมไปถึงอาจทำให้เกิดความล่าช้าจากการส่งเอกสารเข้ามาที่สำนักพิกัดฯ และจะเป็นปัญหาต่อการนับระยะเวลาการดำเนินการต่าง ๆ ต่อไป

อย่างไรก็ดี ด้วยกำลังคนและงบประมาณของสำนักพิกัดฯ ที่มีจำกัดในปัจจุบัน ทำให้ยังไม่สามารถให้บริการฯ ผ่านระบบออนไลน์ เช่น การยื่นคำร้องผ่านทางเว็ปไซต์กรมศุลกากรได้ เนื่องจากการดำเนินการทางระบบออนไลน์ สำนักพิกัดฯ ต้องมีวางมาตรการในขั้นตอนของการตรวจสอบข้อมูลให้รัดกุม เพราะข้อมูลของสินค้าเป็นหัวใจสำคัญในการจำแนกประเภทพิกัดฯ และเป็นเงื่อนไขการนับระยะเวลาดำเนินการ ด้วยสถานการณ์การให้บริการฯ ของสำนักพิกัดฯ ในปัจจุบัน การใช้ระบบออนไลน์อาจจะยังไม่คุ้มค่าเนื่องจากจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการพัฒนาระบบ ในขณะที่จำนวนผู้ประกอบการที่ต้องการใช้บริการฯ ยังมีจำนวนไม่สูง

ด้วยเงื่อนไขที่ได้กล่าวไป ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่โดยส่วนใหญ่จึงเห็นว่าระบบให้บริการฯ ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ เหมาะสม และเห็นว่าการอธิบายข้อมูลรายละเอียดของสินค้าโดยตรงต่อหน้าระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ เป็นวิธีการที่ดีที่สุด อีกทั้งเป็นวิธีที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่ผิดพลาดและคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด รวมทั้งสามารถสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ประกอบการได้ดีกว่าการสื่อสารที่ไม่เห็นหน้า หรือการสื่อสารผ่านคนกลาง ทั้งนี้เจ้าหน้าที่พิจารณาหนึ่งท่านมีความเห็นว่าการให้ข้อมูลผ่านระบบออนไลน์กับการให้ข้อมูลด้วยตนเองมีประสิทธิภาพไม่ต่างกัน ซึ่งสะดวกทั้งต่อผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่อีกหนึ่งท่านเห็นว่า หน่วยงานศุลกากรที่ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าควรเป็นผู้ดำเนินการให้บริการฯ นี้โดยตรง ทั้งนี้สำนักพิกัดฯ มีแผนและกำลังศึกษาข้อมูลที่จะพัฒนาการให้บริการฯ ผ่านระบบออนไลน์ได้ในอนาคต

ประเด็นที่สาม ทรัพยากรของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

- *เจ้าหน้าที่พิจารณามีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการ เนื่องจากเจ้าหน้าทีมีภาระงานสูงมาก ซึ่งส่งผลต่อระยะเวลาดำเนินการและคุณภาพของงาน*

ในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรมีภาระงานสูงมาก อันส่งผลอย่างแน่นอนต่อระยะเวลาการดำเนินการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่ เพราะเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องบริหารจัดการเวลาของตนให้สามารถสะสางงานในความรับผิดชอบได้ โดยเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าทุกท่านต้องรับผิดชอบงานอื่น ๆ ด้วย แต่หากเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเพียงหน้าที่เดียว เจ้าหน้าที่จะสามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้จนถึงปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า

Ref. code: 25595303031107VRN

ยังสามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ดี การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีนั้น การดำเนินการจึงควรเป็นไปอย่างรอบคอบและจำเป็นที่จะต้องใช้สมาธิในการทำงาน การมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่น้อยในขณะที่มีภาระงานสูงมากจึงอาจส่งผลต่อคุณภาพของงานด้วยเช่นกัน

ประเด็นที่สี่ สมรรถนะผู้ให้บริการ

- *หากเจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะจะช่วยให้การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีความชัดเจนมากกว่า*

ในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของสินค้า อาจกล่าวได้ว่า เจ้าหน้าที่จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ 2 กลุ่ม นั่นคือ กลุ่มความรู้เชิงเทคนิคในการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร และกลุ่มความรู้เฉพาะเกี่ยวกับสินค้าแต่ละประเภท ในส่วนของความรู้กลุ่มแรกนั้น เจ้าหน้าที่พิจารณาซึ่งมีตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรจะได้รับการอบรมวิธีการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรโดยใช้หลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรทุกคนโดยเป็นหนึ่งในหลักสูตรการอบรมพื้นฐานของนักวิชาการศุลกากรแรกเข้า หลังจากนั้นเมื่อได้เข้ามาทำงานที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร จะใช้เป็นการอบรมในลักษณะ On the job training

อย่างไรก็ดี ความรู้ในส่วนที่สอง คือความรู้เฉพาะเกี่ยวกับสินค้าแต่ละประเภท โดยพิกัดศุลกากรจะมีความหลากหลายและครอบคลุมสินค้าที่มีอยู่ในตลาดการค้าโลก ตั้งแต่สินค้าเกษตรไปจนถึงสินค้าที่เป็นเทคโนโลยีชั้นสูง ซึ่งจะมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่พิจารณาเรียบจบในสาขาที่มีความรู้เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกัน จะช่วยให้ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณารวดเร็วกว่าเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้จบสาขาวิชานั้น ๆ หรือไม่ได้มีความรู้เฉพาะมาก่อน เนื่องจากไม่ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสินค้านั้น ๆ รวมถึงจะมีมุมมองที่ลึกและแตกต่างจากเจ้าหน้าที่ต้องศึกษาหาความรู้ใหม่ ทำให้ผลการพิจารณาฯ มีความชัดแจนมากกว่า ยกตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ที่จบจากสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ด้านเครื่องจักรกล ไฟฟ้า ก็จะมีความรู้ความเข้าใจและมีมุมมองในสินค้ากลุ่มที่เป็นเครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า หรือของใช้อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มากกว่าและเข้าใจในเชิงเทคนิคลึก ๆ ของสินค้าได้ดีกว่าเจ้าหน้าที่ที่จบจากสาขาวิชาทางสังคมศาสตร์ที่จะต้องศึกษาความรู้ใหม่ เป็นต้น การมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะของเจ้าหน้าที่จึงเปรียบเสมือนต้นทุนในการเริ่มต้นที่แตกต่างกัน หากมีต้นทุนน้อย ก็จำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาศึกษามากกว่า

- *การจัดอบรมและการบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กรเป็นวิธีการที่จะช่วยสร้างเสริมความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะให้แก่เจ้าหน้าที่พิจารณา และช่วยให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ที่ทันต่อความก้าวทางเทคโนโลยีของสินค้าได้*

ด้วยการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้า เจ้าหน้าที่พิจารณาจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาหาความรู้ให้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของสินค้า เพื่อที่จะสามารถ

Ref. code: 25595303031107VRN

จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าได้อย่างถูกต้อง อย่างไรก็ดี การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอาจไม่เพียงพอหรือเท่าทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของสินค้าได้ ซึ่งทั้งผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่เห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า การจัดอบรมให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความรู้จะช่วยเสริมสร้างความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ได้ โดยเฉพาะหากเป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ การดูงานหรือการให้ความรู้จากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิตสินค้าจะทำให้เจ้าหน้าที่ได้ความรู้ในมุมที่ต่างจากสถาบันอุดมศึกษาที่จะสามารถให้ความรู้ในเชิงวิชาการเป็นส่วนใหญ่ หน่วยงานภาครัฐที่มีความรู้เฉพาะก็เป็นอีกกลุ่มที่เจ้าหน้าที่เห็นว่าจะช่วยให้ได้ทั้งความรู้เฉพาะที่ประสานเข้ากับการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องนั้น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้หากเป็นการอบรมจากสถาบันอุดมศึกษาที่ให้ประโยชน์สูงสุดแก่เจ้าหน้าที่ได้นั้น จำเป็นที่จะต้องให้อาจารย์ศึกษาหลักเกณฑ์การตีความพิกัดฯ หมายเหตุของหมวดของตอนในพระราชกำหนดพิกัดฯ และเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณาฯ ที่เกี่ยวข้อง เช่น Explanatory Notes (EN) ฯลฯ เนื่องจากหลักเกณฑ์ หมายเหตุ และเอกสารประกอบเหล่านี้จะทำให้การตีความพิกัดฯ ของสินค้ามีเงื่อนไขที่ต่างออกไป ซึ่งการอบรมในลักษณะเช่นนี้ที่ผ่านยังเกิดขึ้นไม่กี่ครั้ง เพราะอาจารย์ตามสถาบันศึกษาจำเป็นต้องประสานงานพูดคุยกับสำนักพิกัดฯ เพื่อให้ได้เนื้อหาการอบรมที่ประสานความรู้ด้านพิกัดฯ เข้ากับความรู้เฉพาะ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะไม่สามารถหาอาจารย์ที่ให้เวลาได้มากขนาดนั้น

ดังนั้น ในปัจจุบันส่วนมาตรฐานพิกัดฯ จะใช้การขอเข้าไปดูงานตามสถานประกอบการของผู้ผลิตสินค้าเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมภายนอกประเทศ ซึ่งเป็นการส่งเจ้าหน้าที่พิจารณาไปอบรมกับศุลกากรประเทศต่าง ๆ เพื่อให้เห็นมุมมองวิธีการในการพิจารณาฯ และความรู้ต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น การอบรมกับศุลกากรของเกาหลีใต้และญี่ปุ่น เป็นต้น นอกจากการอบรมทั้งภายในและภายนอกประเทศแล้ว การบริหารจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการบริหารจัดการข้อมูลที่ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างฯ เห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรพัฒนาให้มีต่อไป เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ห้า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้รับบริการ

- *ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้รับบริการมีความจำเป็นและมีผลอย่างยิ่งต่อความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้า ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่*

ด้วยข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่ได้รับจากผู้ประกอบการเป็นเงื่อนไขและเป็นสิ่งสำคัญในการให้บริการฯ โดยมีผลต่อระยะเวลาดำเนินการของเจ้าหน้าที่และความถูกต้องของผลการพิจารณา ซึ่งข้อมูลจะมีความเพียงพอ ถูกต้อง สมบูรณ์ สำหรับการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ หรือไม่นั้น อาจกล่าวได้ว่าขึ้นอยู่กับความร่วมมือและความเข้าใจของผู้ประกอบการในการให้ข้อมูลรายละเอียดสินค้าอย่างไรบ้างที่จำเป็นจะต้องให้แก่เจ้าหน้าที่ โดยสำนักพิกัดฯ ได้ประกาศ

Ref. code: 25595303031107VRN

รายละเอียดของสินค้าแต่ละกลุ่มประเภทพิกัดไว้ในประกาศเรื่อง Checklist[68] เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ต้องการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าสามารถศึกษาและเตรียมข้อมูลในการกรอกรายละเอียดได้อย่างถูกต้อง ประกอบกับรายละเอียดในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ไม่ว่าจะเป็นเงื่อนไขในการนับวันดำเนินการ รายละเอียดการยื่นเอกสาร ขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ ฯลฯ ก็เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้ผู้ประกอบการที่ต้องการขอรับบริการฯ เข้าใจในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

อย่างไรก็ดี จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่พิจารณาให้ข้อมูลในทิศทางเดียวกันว่าผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาประกาศฯ ดังกล่าว ทำให้รายละเอียดที่ผู้ประกอบการกรอกในใบคำร้องนั้นไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ไม่สามารถใช้ข้อมูลของสินค้าได้ จึงไม่สามารถรับเรื่องได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการยื่นข้อมูลที่สามารถจะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ได้นั้น เจ้าหน้าที่จึงต้องมีการแก้ไขตรวจสอบข้อมูลไปมาระหว่างผู้ประกอบการที่ยื่นคำร้องหลายครั้ง จนกว่าข้อมูลจะเพียงพอที่เจ้าหน้าที่สามารถรับดำเนินเรื่องได้ ซึ่งในขั้นตอนนี้เองที่อาจทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจผิดและเกิดเป็นทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ว่าเจ้าหน้าที่พยายามที่จะขอข้อมูลที่ยากและไม่จำเป็นเพื่อที่จะไม่ต้องรับเรื่องดำเนินการ เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่ที่เจ้าหน้าที่จำเป็นจะต้องใช้จะเป็นข้อมูลเชิงลึกหรือเป็นข้อมูลทางเทคนิคของสินค้าที่อาจจะต้องเป็นผู้ผลิตเท่านั้นที่จะมีข้อมูลเหล่านี้ เช่น สูตรทางเคมี ส่วนประกอบของสินค้า การทำงานเชิงลึกของเครื่องจักร องค์ประกอบของสูตรต่าง ๆ เป็นต้น

ทั้งนี้ การให้ความร่วมมือของผู้ประกอบการอาจเปลี่ยนไป เมื่ออยู่ในขั้นตอนหลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องและผู้ประกอบการได้จ่ายค่าธรรมเนียมสำหรับการดำเนินการแล้ว โดยเจ้าหน้าที่มีความเห็นว่า เมื่อผ่านมาถึงขั้นตอนนี้ซึ่งได้ผ่านการพูดคุยและประสานระหว่างกันในเบื้องต้นมาแล้ว ผู้ประกอบการจะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี พร้อมกับพยายามที่จะหาข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ต้องการมาให้ได้ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องการที่จะได้รับผลการพิจารณาฯ จริง ๆ

นอกจากนั้น ในส่วนของความรู้ความเข้าในพื้นฐานด้านการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการ ผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่เห็นว่าอาจไม่จำเป็นมาก แต่หากผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้ก็จะส่งผลดีในการให้ข้อมูลของสินค้าที่จะทำให้ระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้ แม้ผู้ประกอบการไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจำแนกประเภทพิกัด

---

[68] ประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่ 2/2558 เรื่องการบันทึกรายละเอียดของสินค้า (Checklist) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558

Ref. code: 25595303031107VRN

ศุลกากร แต่ผู้ประกอบการสามารถศึกษารายละเอียดในการเข้ารับบริการฯ ได้จากประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ก็จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเตรียมเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นในการขอรับบริการฯ ได้อย่างถูกต้อง อันจะส่งผลให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการให้ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ข้างต้นทำให้เห็นได้ว่า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้ประกอบการมีผลต่อความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้า ซึ่งจะส่งผลต่อระยะเวลาการดำเนินการและความถูกต้องของผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าด้วยเช่นกัน

ประเด็นที่หก แนวทางการพัฒนา

- *พัฒนาการให้บริการฯ โดยการเพิ่มความสะดวกและลดระยะเวลาดำเนินการให้น้อยลง*

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งสองท่าน กรมศุลกากรและสำนักพิกัดอัตราศุลกากรให้ความสำคัญในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยมุ่งหาแนวทางที่จะทำให้การบริการฯ มีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น เช่น การเพิ่มช่องทางการยื่นคำร้องให้มากขึ้น โดยหาแนวทางพัฒนาการยื่นคำร้องและเอกสารผ่านทางเว็ปไซต์ เป็นต้น ซึ่งจะต้องพัฒนาให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำร้องและเอกสารได้อย่างสะดวก และเจ้าหน้าที่จะสามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ได้สะดวกเช่นกัน รวมไปถึง การเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ผลการจำแนกพิกัดฯ ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเป็นแนวทางในการนำเข้าสินค้าของตนเองต่อไปได้ รวมไปถึงแนวทางการลดระยะเวลาดำเนินการให้เหลือเพียง 30 วันทำการในทุกกรณี

- *ใช้การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลมาช่วยในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงาน*

ปัญหาด้านอัตรากำลังคน กรมศุลกากรและสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการแบ่งแยกเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าออกจากหน้าที่ความรับผิดชอบอื่นๆ โดยอาจเป็นการเพิ่มอัตรากำลังหรือการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าโดยเฉพาะ ปัญหาด้านความรู้ความชำนาญเฉพาะ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอความเห็นว่า ควรใช้การบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กร (KM) การฝึกอบรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ และการสร้างบรรยากาศในการพูดคุยปรึกษาหารือระหว่างเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน รวมไปถึงการจัดทำแผนเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ (Career Path) ให้แก่เจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นวิธีการในการรักษาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญไว้ในองค์กร

Ref. code: 25595303031107VRN

- ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการฯ

ทั้งผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ต่างมีความเห็นในทางเดียวกันว่า การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการฯ เป็นแนวทางที่สำคัญและจำเป็นในการพัฒนาการให้บริการฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้ข้อมูลรายละเอียดสินค้าของผู้ประกอบการ ยกตัวอย่างเช่น การอัพโหลดไฟล์เอกสารตัวอย่างการกรอกข้อมูลสินค้าที่ถูกต้องของแต่ละกลุ่มสินค้า เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้เป็นตัวอย่างได้ คลิปวิโอประชาสัมพันธ์รายละเอียดและประโยชน์ของบริการฯ ที่ผู้ประกอบการจะได้รับ โดยเป็นคลิปที่สามารถส่งต่อไปยังผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือประชาชนทั่วไปได้โดยง่าย เป็นต้น

นอกจากนั้น ในปัจจุบัน สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ได้ส่งเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในโครงการพันธมิตรศุลกากร (Customs Alliance) ซึ่งเป็นโครงการที่กรมศุลกากรจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีของผู้ประกอบการในการดำเนินกิจการกับกรมศุลกากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วยประชาสัมพันธ์การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการด้วย

อย่างไรก็ดี ด้วยสถานการณ์งานสะสมของ สพศ. 1-4 ที่มีปริมาณมาก อันส่งผลต่อภาระงานของเจ้าหน้าที่พิจารณาซึ่งมีอัตรากำลังน้อย ทำให้การแก้ปัญหาสะสางภาระงานเหล่านี้เป็นวาระเร่งด่วนที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรและกรมศุลกากรจะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขก่อน เพื่อที่จะสร้างความพร้อมและศักยภาพของเจ้าหน้าที่พิจารณารวมถึงองค์กรให้มีความสามารถในการให้บริการฯ ได้อย่างเต็มที่ในการรองรับความต้องการของผู้ประกอบการได้ หลังจากนั้นจึงจะสามารถดำเนินการพัฒนาการให้บริการฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้ต่อไป ตามแนวทางที่กรมศุลกากรและสำนักพิกัดอัตราศุลกากรได้ศึกษาไว้

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสอบถามของผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถาม (Questionnaire Survey) โดยการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป จากสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร โดยรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 462 คน คิดเป็นร้อยละ 133.91 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (345 คน) ในแบบสอบถาม[69] ผู้วิจัยได้แบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) คำถามเพื่อทดสอบความรู้เกี่ยวกับการ

[69] ดูแบบสอบถาม ภาคผนวก ฉ

Ref. code: 25595303031107VRN

ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า และ 3) คำถามเพื่อทดสอบความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า จากนั้น ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายประกอบตาราง ดังนี้

4.3.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามประเภทพิกัดฯ ของสินค้า ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร โดยเลือกใช้การสอบถามแบบทั่วไป มีรายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้ (ตารางที่ 4.7 และ ตารางที่ 4.8)

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.7 สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n= 462)	
		จำนวน (คน)	**ร้อยละ**
1. เพศ	1.1 หญิง	168	36.36
	1.2 ชาย	294	63.64
	รวม	**462**	**100.00**
2. สินค้าที่ผู้ประกอบการต้องการสอบถามประเภทพิกัดอัตราศุลกากร	1. สินค้าในกลุ่มประเภทพิกัดฯ ที่ 1-39	90	19.48
	2. สินค้าในกลุ่มประเภทพิกัดฯ ที่ 40-83	90	19.48
	3. สินค้าในกลุ่มประเภทพิกัดฯ ที่ 84, 91-97	132	28.57
	4. สินค้าในกลุ่มประเภทพิกัดฯ ที่ 85-90	75	16.23
	5. สินค้าทั่วไป (หลายประเภทพิกัดฯ)	45	9.74
	6. ไม่ตอบ	30	6.49
	รวม	**462**	**100.00**
3. จำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า (ที่ผู้ประกอบการมาสอบถามพิกัดฯ)	1. ≤ปีละ 1 ครั้ง	117	25.32
	2. ≤6 เดือน/ครั้ง (1.5 - 2 ครั้ง/ปี)	84	18.18
	3. ≤3 เดือน/ครั้ง (2.5 - 4 ครั้ง/ปี)	96	20.78
	4. ≤1 เดือน/ครั้ง (4.5 - 12 ครั้ง/ปี)	45	9.74
	5. มากกว่า 12 ครั้ง/ปี	111	24.03
	6. ไม่ตอบ	9	1.95
	รวม	**462**	**100.00**
4. จำนวนเฉลี่ยในการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ	1.≤ ปีละ 1 ครั้ง	144	31.17
	2. ≤6 เดือน/ครั้ง (1.5 - 2 ครั้ง/ปี)	90	19.48
	3. ≤3 เดือน/ครั้ง (2.5 - 4 ครั้ง/ปี)	93	20.13
	4. ≤1 เดือน/ครั้ง (4.5 - 12 ครั้ง/ปี)	27	5.84
	5. มากกว่า 12 ครั้ง/ปี	105	22.73
	6. ไม่ตอบ	3	0.65
	รวม	**462**	**100.00**

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4. 8 สรุปอายุของกลุ่มตัวอย่าง

N	Valid	462
	Missing	3
Mean		49.032
Std. Deviation		10.0442
Minimum		22.00
Maximum		70.00

จากตารางที่ 4.7 และ ตารางที่ 4.8 พบว่า (1) เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 และเป็นเพศหญิง 168 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 (2) อายุ โดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง คือ 49.032 โดยผู้ตอบแบบสอบถาม มีอายุระหว่าง 22 – 70 ปี (3) สินค้าที่ผู้ประกอบการต้องการสอบถามประเภทพิกัดฯ มากที่สุด คือ สินค้าในกลุ่มประเภทพิกัดฯ ตอนที่ 84, 91-97 มีจำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 โดยสินค้าในกลุ่มที่มีการสอบถามรองลงมามีสัดส่วนที่เท่ากัน 2 กลุ่ม คือ 90 คน คิดเป็นร้อยละ 19.48 เป็นสินค้าในกลุ่มประเภทพิกัดฯ ตอนที่ 1-39 และตอนที่ 40-83 ทั้งนี้ สินค้าในกลุ่มประเภทพิกัดฯ ที่ 85-90 เป็นสินค้าที่มีอัตราการสอบถามน้อยที่สุดในบรรดา 4 กลุ่มสินค้า มีจำนวนผู้สอบถาม 75 คน คิดเป็นร้อยละ 16.23 (4) จำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้าที่ผู้ประกอบการมาสอบถาม ส่วนใหญ่มีการนำเข้าน้อยกว่าหรือเท่ากับปีละ 1 ครั้ง มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 อันดับที่สอง คือ มีการนำเข้ามากกว่า 12 ครั้งต่อปี มีจำนวน 111 คน คิดเป็น 24.03 โดยจำนวนเฉลี่ยที่ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้า 4.5 – 12 ครั้งต่อปี มีอัตราน้อยที่สุด คือ 9.74 (5) จำนวนเฉลี่ยในการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ ของผู้ประกอบการ โดยมีการเข้ามาสอบถามที่มีสัดส่วนมากที่สุด คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับปีละ 1 ครั้ง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 31.17 อันดับที่สอง คือ มีการเข้ามาสอบถามมากกว่า 12 ครั้งต่อปี มีจำนวน 105 คน คิดเป็น 22.73 โดยจำนวนเฉลี่ยที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ 4.5 – 12 ครั้งต่อปี มีอัตราน้อยที่สุด คือ 5.84

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบจำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้าที่ผู้ประกอบการมาสอบถามพิกัดฯ) กับจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ

		จำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ						
		≤ ปีละ 1 ครั้ง	≤ 6 เดือน / ครั้ง	≤ 3 เดือน / ครั้ง	≤ 1 เดือน / ครั้ง	มากกว่า 12 ครั้ง/ปี	ไม่ตอบ	**รวม**
จำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า (ที่ผู้ประกอบการมาสอบถามพิกัดฯ)	≤ ปีละ 1 ครั้ง	90	3	9	0	12	3	**117**
	≤ 6 เดือนครั้ง	15	48	12	0	9	0	**84**
	≤ 3 เดือนครั้ง	18	12	57	6	3	0	**96**
	≤ 1 เดือนครั้ง	3	12	6	18	6	0	**45**
	มากกว่า 12 ครั้ง/ปี	15	9	9	3	75	0	**111**
	ไม่ตอบ	3	6	0	0	0	0	**9**
	รวม	**144**	**90**	**93**	**27**	**105**	**3**	**462**

ทั้งนี้ เมื่อนำข้อมูลจำนวนครั้งในการนำเข้าสินค้าของผู้ประกอบการและจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ มาเปรียบเทียบกัน จากตารางที่ 4.9 สามารถสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการจะเข้ามาสอบถามพิกัดฯ เมื่อมีการนำเข้าสินค้า โดยจะเห็นได้จาก จำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้ามีความสัมพันธ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ โดยผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าและเข้ามาสอบถามที่สำนักพิกัดฯ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ครั้งต่อปี มีสัดส่วนมากที่สุด คือ 90 คน สัดส่วนรองลงมาคือกลุ่มที่มีการนำเข้าและเข้ามาสอบถามมากกว่าเดือนละครั้ง และกลุ่มที่มีการนำเข้า 2.5-4 ครั้งต่อปี เท่ากับ 75 และ 57 คน (ตามลำดับ)

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.10 สรุปการรับรู้ของผู้ประกอบการว่าทราบหรือไม่ว่าสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

คำตอบ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
1. ไม่ทราบ	186	40.26
2. ทราบ	276	59.74
รวม	**462**	**100.00**
ทราบ (* เลือกได้มากกว่า 1)		
จากเว็ปไซต์กรมศุลกากร	180	59.41
จากบอร์ดประกาศหน้าสำนักพิกัดอัตราศุลกากร	30	9.90
จากแผ่นพับประชาสัมพันธ์	3	0.99
อื่นๆ (เจ้าหน้าที่ศุลกากร, ตัวแทนออกของ, เพื่อน, หน่วยงานออกใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง,การอบรม)	90	29.70
รวม	**303**	**100.00**

ตารางที่ 4.11 สรุปข้อมูลว่าผู้ประกอบการเคยขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่

	คำตอบ	**จำนวน**	**ร้อยละ**
เคย		**0**	**0**
ไม่เคย		462	100.00
	รวม	462	100.00
เนื่องจาก (* เลือกได้มากกว่า 1)	ไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ นี้	144	25.95
	ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ	111	20.00
	ค่าธรรมเนียมราคาสูง	45	8.11
	ระยะเวลาดำเนินการนาน	48	8.65
	การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก	51	9.19
	ไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลของสินค้า	15	2.70
	ระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก	6	1.08
	ผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ไม่ชัดเจน	0	0.00
	การมีผลบังคับใช้ของผลฯ ที่ต้องปฏิบัติตาม	0	0.00

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

คำตอบ	จำนวน	ร้อยละ
อื่นๆ (ไม่ประสงค์ใช้บริการ, ทราบพิกัดของสินค้าอยู่แล้ว, นำเข้าสินค้าซ้ำๆ)	135	24.32
รวม	**555**	**100.00**
สรุปเหตุผลในการไม่ขอรับบริการฯ		
ไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ นี้	144.00	25.95
สาเหตุจากการให้บริการของสำนักพิกัดฯ (ค่าธรรมเนียมราคาสูง, ระยะเวลาการดำเนินการนาน, การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก, และระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก)	150.00	27.03
สาเหตุของผู้ประกอบการเอง (ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ, ไม่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลของสินค้า)	126.00	22.70
อื่น ๆ (ไม่ประสงค์ใช้บริการ, ทราบพิกัดของสินค้าอยู่แล้ว, นำเข้าสินค้าซ้ำ ๆ)	135.00	24.32
รวม	**555**	**100.00**

จากตารางที่ 4.9 และตารางที่ 4.10 พบว่าผู้ประกอบการส่วนมากจำนวน 276 คน คิดเป็นร้อยละ 59.74 ทราบว่าสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า โดยผู้ประกอบการจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26 ไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ ดังกล่าว โดยผู้ประกอบการที่รับรู้ว่ามีการให้บริการฯ ได้รับข้อมูลจากเว็ปไซต์กรมศุลกากรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.41 แหล่งข้อมูลที่มีสัดส่วนรองลงมาคือ เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรให้คำแนะนำและการบอกต่อของคนรู้จัก คิดเป็นอัตรา 29.70 ทั้งนี้ ผู้ประกอบการทั้ง 462 คนไม่เคยเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า โดยมีเพียง 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 25.95 ที่ให้เหตุผลในการไม่เคยเข้ารับบริการฯ เนื่องจากไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ นี้ ในสัดส่วนที่รองลงมาคือ ร้อยละ 20.00 เป็นกลุ่มผู้ประกอบการที่ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ โดยสาเหตุจากค่าธรรมเนียมราคาสูงนั้น มีอัตราเพียง 8.11 เท่านั้น

Ref. code: 25595303031107VRN

ทั้งนี้ สาเหตุของการไม่เข้ารับบริการฯ ของผู้ประกอบการ อันเนื่องมาจากสาเหตุของการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรเองนั้น (ค่าธรรมเนียมราคาสูง, ระยะเวลาการดำเนินการนาน, การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก, และระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก) มีจำนวนรวม 150 คิดเป็นร้อยละ 27.03 โดยสัดส่วนสาเหตุของตัวผู้ประกอบการเองนั้น (ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ, ไม่ประสงค์เปิดเผยข้อมูลของสินค้า) มีจำนวน 126 คิดเป็นร้อยละ 22.70

อนึ่ง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลสาเหตุของการไม่เข้ารับบริการฯ ของผู้ประกอบการมาเปรียบเทียบกับจำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้าของผู้ประกอบการ (ตารางที่ 4.12) และจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ (ตารางที่ 4.13) ผลที่ได้มาค่อนข้างมีความสอดคล้องกัน เนื่องจากจำนวนครั้งในการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ จะมีค่าที่แปรผันตามจำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้าของผู้ประกอบการ

อย่างไรก็ดี จากตารางที่ 4.12 และ 4.13 สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1) กลุ่มผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าและเข้ามาสอบถามพิกัดฯ มากกว่า 12 ครั้งต่อปี ให้เหตุผลในการไม่เข้ารับบริการฯ อันเนื่องมาจากการให้บริการฯ ของสำนักพิกัด มีสัดส่วนมากที่สุด

2) กลุ่มผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าสินค้าและเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ไม่เกินปีละ 1 ครั้ง ให้เหตุผลในการไม่เข้ารับบริการฯ ว่าเกิดจากสาเหตุของผู้ประกอบการเองที่ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ

3) หากผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ จะมีแนวโน้มในการทราบข้อมูลการให้บริการฯ มากกว่า อันจะเห็นได้จากตารางที่ 4.13 ตัวเลขกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าสินค้ามากกว่า 12 ครั้ง กลับมีสัดส่วนในการไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ ใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ประกอบการอื่น ๆ ในขณะที่ตัวเลขจากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า จำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามที่สำนักพิกัดฯ มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลการให้บริการฯ โดยจะเห็นได้จากกลุ่มผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ ไม่เกินปีละ 1 ครั้ง เป็นกลุ่มที่ไม่รับรู้ว่ามีการให้บริการฯ มากที่สุด ซึ่งกลุ่มที่มีจำนวนครั้งเฉลี่ยในการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่รองลงมา ก็จะมีสัดส่วนการไม่ทราบข้อมูลที่ลดหลั่นลงมาตามลำดับ

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบเหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้ารับบริการกับจำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า

		จำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า (ที่ผู้ประกอบการมาสอบถามพิกัดฯ)						
		≤ ปีละ 1 ครั้ง	≤ 6 ครั้ง/เดือน	≤ 3 ครั้ง/เดือน	≤ 1 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 12 ครั้ง/เดือน	ไม่ตอบ	**รวม**
เหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้ารับบริการฯ *เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ	**ไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ นี้**	**39**	**27**	**33**	**15**	**27**	**3**	**144**
	สาเหตุจากการให้บริการของสำนักพิกัดฯ	**18**	**15**	**36**	**15**	**66**	**0**	**150**
	ค่าธรรมเนียมราคาสูง	9	6	9	3	18	0	45
	ระยะเวลาดำเนินการนาน	3	3	9	9	24	0	48
	การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก	3	6	15	3	24	0	51
	ระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก	3	0	3	0	0	0	6
	สาเหตุของผู้ประกอบการ	**57**	**24**	**24**	**9**	**9**	**3**	**126**
	ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ	57	21	18	9	3	3	111
	ไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลของสินค้า	0	3	6	0	6	0	15
	เหตุผลอื่นฯ	**24**	**21**	**24**	**15**	**48**	**3**	**135**
	ผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ไม่ชัดเจน	0	0	0	0	0	0	0
	การมีผลบังคับใช้ของผลฯ ที่ต้องปฏิบัติตาม	0	0	0	0	0	0	0

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

		จำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า (ที่ผู้ประกอบการมาสอบถามพิกัดฯ)						
		≤ ปีละ 1 ครั้ง	≤ 6 ครั้ง/เดือน	≤ 3 ครั้ง/เดือน	≤ 1 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 12 ครั้ง/เดือน	ไม่ตอบ	**รวม**
	อื่นๆ (ไม่ประสงค์ใช้บริการ, ทราบพิกัดของสินค้าอยู่แล้ว, นำเข้าสินค้าซ้ำๆ)	24	21	24	15	48	3	135
	ไม่ตอบ	0	0	0	0	0	0	0
	รวม	**138**	**87**	**117**	**54**	**150**	**9**	**555**

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบเหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้ารับบริการกับจำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ

		จำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ						
		≤ ปีละ 1 ครั้ง	≤ 6 ครั้ง/เดือน	≤ 3 ครั้ง/เดือน	≤ 1 ครั้ง/เดือน	มากกว่า 12 ครั้ง/เดือน	ไม่ตอบ	**รวม**
เหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้ารับบริการฯ *เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ	**ไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ นี้**	**57**	**42**	**24**	**3**	**18**	**0**	**144**
	สาเหตุจากการให้บริการของสำนักพิกัดฯ	**24**	**21**	**33**	**18**	**54**	**0**	**150**
	ค่าธรรมเนียมราคาสูง	12	3	9	6	15	0	45
	ระยะเวลาดำเนินการนาน	3	9	9	6	21	0	48
	การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก	6	9	12	6	18	0	51

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

		จำนวนครั้งที่ผู้ประกอบการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ						
		≤ ปีละ 1 ครั้ง	≤ 6 ครั้ง/ เดือน	≤ 3 ครั้ง/ เดือน	≤ 1 ครั้ง/ เดือน	มากกว่า 12 ครั้ง/ เดือน	ไม่ตอบ	**รวม**
	ระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก	3	0	3	0	0	0	6
	สาเหตุของผู้ประกอบการ	**66**	**9**	**27**	**6**	**18**	**0**	**126**
	ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ	63	9	21	6	12	0	111
	ไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลของสินค้า	3	0	6	0	6	0	15
	เหตุผลอื่นฯ	**24**	**21**	**30**	**9**	**48**	**3**	**135**
	ผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ไม่ชัดเจน	0	0	0	0	0	0	0
	การมีผลบังคับใช้ของผลฯ ที่ต้องปฏิบัติตาม	0	0	0	0	0	0	0
	อื่นๆ (ไม่ประสงค์ใช้บริการ, ทราบพิกัดของสินค้าอยู่แล้ว, นำเข้าสินค้าซ้ำๆ)	24	21	30	9	48	3	135
	ไม่ตอบ	0	0	0	0	0	0	0
	รวม	**171**	**93**	**114**	**36**	**138**	**3**	**555**

Ref. code: 25595303031107VRN

4.3.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ในตอนที่ 2 ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ถามคำถามเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า โดยเป็นรายละเอียดที่นำมาจากประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ทั้งนี้ จากตารางที่ 4.14 จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ จำนวน 363 คน ซึ่งคิดเป็นอัตรา 78.57 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการฯ ปานกลางเท่านั้น โดยสอดคล้องกับคะแนนเฉลี่ยที่ผู้ประกอบการทั้งหมดสามารถตอบได้ คือ 7.12 คะแนน คิดเป็น 54.795 ของข้อคำถามทั้งหมด

ตารางที่ 4.14 สรุปคะแนนของข้อคำถามในตอนที่ 2 เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า

คะแนน (จำนวนข้อที่ตอบถูก)	**จำนวน**	**ร้อยละ**
น้อย (0-4 คะแนน)	48	10.39
ปานกลาง (5-9 คะแนน)	363	78.57
สูง (10-13 คะแนน)	51	11.04
รวม	**462**	**100.00**
คะแนนเฉลี่ย	**7.1233766**	**54.795**

ตารางที่ 4.15 ตารางสรุปคะแนนในแต่ละข้อคำถาม โดยเรียงลำดับจากจากอันดับคะแนนสูงสุดไปหาน้อยที่สุด

ข้อคำถาม (เรียงตามอันดับที่มีผู้ประกอบการตอบถูกมากที่สุด)	**จำนวนที่ตอบถูก**	**ร้อยละ**	**อันดับ**
1. การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีจุดประสงค์เพื่อ	438	94.81	1
5. ผู้นำเข้าจำเป็นต้องเตรียมข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่ต้องการสอบถามให้ครบถ้วน จึงจะสามารถยื่นคำร้องขอรับการบริการฯ ได้ ใช่หรือไม่	426	92.21	2

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ข้อคำถาม (เรียงตามอันดับที่มีผู้ประกอบการตอบถูกมากที่สุด)	จำนวนที่ตอบถูก	ร้อยละ	อันดับ
12. หากผู้ยื่นคำร้องไม่พอใจผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิร้องขอให้มีการทบทวนผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้หรือไม่	393	85.06	3
11. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรสามารถถูกยกเลิกได้นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผล หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือสมบูรณ์	390	84.42	4
6. ท่านไม่สามารถยื่นคำร้องขอรับบริการฯ ได้ หากสินค้าของท่านเป็นสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล	303	65.58	5
7. ท่านสามารถยื่นคำร้องขอรับบริการฯ ได้ด้วยวิธีใดบ้าง	255	55.19	6
9. เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำท่านำเข้า ไม่จำเป็นที่จะต้องถือปฏิบัติตามผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าได้	237	51.30	7
3. ผู้นำเข้าสามารถสอบถามสินค้าได้จำนวนกี่รายการต่อหนึ่งคำร้อง	186	40.26	8
13. กรมศุลกากรจะนำข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ได้มีหนังสือแจ้งผลแล้วนั้น ไปเผยแพร่ที่ใดบ้าง	183	39.61	9
4. การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีค่าธรรมเนียมหรือไม่ จำนวนเท่าใด	171	37.01	10
10. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสามารถนำไปใช้ได้กับสินค้าที่สอบถามเป็นระยะเวลากี่ปี	168	36.36	11
8. เจ้าหน้าที่ศุลกากรสามารถยกคำร้องพร้อมมีหนังสือแจ้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำร้องทราบได้ ในกรณีใดบ้าง	84	18.18	12
2. ผู้นำเข้าสามารถยื่นคำร้องขอรับบริการได้ในกรณีใดบ้าง	57	12.34	13

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.16 ตารางสรุปคะแนนของข้อคำถามที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการในเรื่องของประโยชน์และสิทธิ์ที่ผู้ประกอบการได้รับจากการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า

ข้อ (เรียงตามอันดับ)	จำนวนที่ตอบถูก	ร้อยละ	อันดับ
ข้อคำถามที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ที่ผู้ประกอบการจะได้รับ			
9. เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำท่านำเข้า ไม่จำเป็นที่จะต้องถือปฏิบัติตามผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าได้	237	51.30	7
10. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสามารถนำไปใช้ได้กับสินค้าที่สอบถามเป็นระยะเวลากี่ปี	168	36.36	11
ข้อคำถามที่แสดงถึงความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ์ที่ผู้ประกอบการจะได้รับ			
3. ผู้นำเข้าสามารถสอบถามสินค้าได้จำนวนกี่รายการต่อหนึ่งคำร้อง	186	40.26	8
4. การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีค่าธรรมเนียมหรือไม่ จำนวนเท่าใด	171	37.01	10
2. ผู้นำเข้าสามารถยื่นคำร้องขอรับบริการได้ในกรณีใดบ้าง	57	12.34	13

จากตารางที่ 4.15 พบว่าข้อคำถามที่ผู้ประกอบการสามารถตอบคำถามได้เกินกว่าร้อยละ 60 นั้น (อันดับที่ 1-5) จะเป็นข้อคำถามความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการให้บริการฯ เท่านั้น ซึ่งเป็นความรู้ชุดที่ใช้ได้กับการสอบถามพิกัดฯ แบบทั่วไปและขั้นตอนการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของใบขนฯ ที่มีปัญหาได้เช่นกัน อย่างไรก็ดี ในข้อคำถามที่ใช้ทดสอบความรู้ความเข้าใจในประโยชน์และสิทธิ์ที่ผู้ประกอบการจะได้รับจากการให้บริการฯ (ตารางที่ 4.16) จะเห็นได้ว่ามีผู้ประกอบการสามารถตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุดเพียง 237 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 และข้อคำถามที่มีผู้ประกอบการตอบได้น้อยที่สุดเพียง 57 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่ผู้ประกอบการตอบได้น้อยที่สุดในบรรดาข้อคำถามทั้งหมด 13 ข้อ ด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ข้อคำถามที่ผู้ประกอบการตอบได้ถูกต้องในอันดับที่ 7-13 นั้น เป็นข้อคำถามเฉพาะเกี่ยวกับการให้บริการฯ จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ไม่ทราบรายละเอียดของการให้บริการฯ โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับจากการให้บริการฯ

Ref. code: 25595303031107VRN

4.3.3 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ในตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนย่อย ดังนี้

ตอนที่ 3 (1) ข้อใดบ้างที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรค ที่ทำให้ผู้ประกอบการไม่เลือก/ขอรับการบริการ จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยเรียงลำดับข้อจำกัดหรืออุปสรรคจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด (1-3)

ตอนที่ 3 (2) กระบวนการหรือขั้นตอนใดที่ท่านเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรค และควรมีการแก้ไขอย่างไร และ

ตอนที่ 3 (3) ความคิดเห็นต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยเป็นข้อคำถามที่ให้ผู้ประกอบการตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่

ตารางที่ 4.17 สรุปคะแนนข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่เป็นสาเหตุทำให้ผู้ประกอบการไม่เลือกขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า โดยสรุปตามอันดับที่ผู้ประกอบการเลือก

	อันดับที่ผู้ประกอบการเลือก	**จำนวน**	**คิดเป็นร้อยละ**	**คิดเป็นอันดับที่**
1. การเตรียมข้อมูลรายละเอียดของสินค้า	อันดับ 1	129	32.58	2
	อันดับ 2	57	18.45	4
	อันดับ 3	54	20.00	3
	รวม (1)	**240**	**24.62**	**2**
2. ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า	อันดับ 1	174	43.94	1
	อันดับ 2	60	19.42	2
	อันดับ 3	18	6.67	5
	รวม (2)	**252**	**25.85**	**1**
3. ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการฯ	อันดับ 1	27	6.82	4
	อันดับ 2	60	19.42	2
	อันดับ 3	69	25.56	1
	รวม (3)	**156**	**16.00**	**4**

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

	อันดับที่ผู้ประกอบการเลือก	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นอันดับที่
4. ระยะเวลาในการดำเนินการแล้วเสร็จ	อันดับ 1	48	12.12	3
	อันดับ 2	78	25.24	1
	อันดับ 3	69	25.56	1
	รวม (4)	**195**	**20.00**	**3**
5. การมีผลบังคับใช้ของผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตาม	อันดับ 1	9	2.27	5
	อันดับ 2	33	10.68	5
	อันดับ 3	27	10.00	4
	รวม (5)	**69**	**7.08**	**5**
6. การให้บริการของเจ้าหน้าที่	อันดับ 1	3	0.76	7
	อันดับ 2	6	1.94	7
	อันดับ 3	15	5.56	7
	รวม (6)	**24**	**2.46**	**7**
7. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่	อันดับ 1	6	1.52	6
	อันดับ 2	15	4.85	6
	อันดับ 3	18	6.67	5
	รวม (7)	**39**	**4.00**	**6**
	อันดับ 1	396	100.00	
	อันดับ 2	309	100.00	
	อันดับ 3	270	100.00	
รวม (อันดับ 1-3)		**975**	**100.00**	

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.18 ช่องทางที่ผู้ประกอบการเห็นว่าควรนำไปใช้สำหรับระบบการให้บริการ

รายละเอียด		จำนวน	ร้อยละ	คิดเป็นอันดับที่
ช่องทางที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเหมาะสม *	ออนไลน์	108	42.86	1
	หน่วยงานศุลกากร	51	20.24	2
	ทั้งสอง	51	20.24	2
	ไม่เลือกเลย	42	16.67	
	รวม	**252**	**100.00**	

* หมายเหตุ ผู้ประกอบการจะตอบข้อนี้ ในกรณีที่เลือกว่า ระบบการให้บริการฯ เป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคเท่านั้น

ตารางที่ 4.19 สรุปอันดับรายละเอียดการให้บริการฯ ที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคมากที่สุด

รายละเอียด	อันดับ	ร้อยละ
2. ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า	**1**	**23.81**
1. การเตรียมข้อมูลรายละเอียดของสินค้า	**2**	**20.02**
4. ระยะเวลาในการดำเนินการแล้วเสร็จ	**3**	**13.31**
3. ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการฯ	**4**	**9.74**
5. การมีผลบังคับใช้ของผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าที่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตาม	**5**	**4.33**
7. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่	**6**	**2.38**
6. การให้บริการของเจ้าหน้าที่	**7**	**1.30**
8. ไม่ตอบ		**25.11**
รวม		**100.00**

จากตารางที่ 4.17 – ตารางที่ 4.19 แสดงผลคะแนนของตอนที่ 3 (1) โดยให้ผู้ประกอบการเลือกข้อจำกัดหรืออุปสรรค ที่ทำให้ไม่เลือกรับการบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยเรียงลำดับข้อจำกัดหรืออุปสรรคจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด (1-3) พบว่า ผู้ประกอบการเห็นว่า <u>อันดับที่หนึ่ง</u> ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.81 โดยร้อยละ 42.86 ของผู้ประกอบการที่ตอบในข้อนี้เห็นว่าควรพัฒนาการ

Ref. code: 25595303031107VRN

ให้บริการฯ ผ่านระบบออนไลน์มากที่สุด <u>อันดับที่สอง</u> คือ การเตรียมข้อมูลรายละเอียดของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 20.02 และ<u>อันดับที่สาม</u> คือ ระยะเวลาในการดำเนินการแล้วเสร็จ คิดเป็น 13.31 โดยประเด็นของค่าธรรมเนียมนั้น มีผู้ประกอบการร้อยละ 9.74 เท่านั้นที่เห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคของการให้บริการฯ

ตารางที่ 4.20 ตารางสรุปกระบวนการหรือขั้นตอนที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคและควรมีแนวทางแก้ไขอย่างไร

กระบวนการ/ การแก้ไข	**เลือก**		**ไม่เลือก**		**รวม**		**หมายเหตุ**
	จำนวน	**ร้อยละ**	**จำนวน**	**ร้อยละ**	**จำนวน**	**ร้อยละ**	
1. การยื่นคำร้อง							
ควรเพิ่มช่องทางการยื่นคำร้อง	177	38.31	285	61.69	462	100.00	เพิ่มช่องทาง: ระบบออนไลน์ (อินเตอร์เน็ตเว็ปไซต์ e-mail)
ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ	198	42.86	264	57.14	462	100.00	
ยกเลิกขั้นตอน	15	3.25	447	96.75	462	100.00	
รวม	**390**	**28.14**	**996**	**71.86**	**1386**	**100.00**	
2. การเตรียมข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดของสินค้า เพื่อให้เพียงพอแก่การนำไปใช้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่							
ควรเพิ่มช่องทางการยื่นข้อมูล	150	32.47	312	67.53	462	100.00	เพิ่มช่องทาง: ระบบออนไลน์ (อินเตอร์เน็ตเว็ปไซต์ e-mail), เจ้าหน้าที่ ณ ท่าตรวจปล่อย
ปรับลดรายละเอียดข้อมูลของสินค้า	180	38.96	282	61.04	462	100.00	
ยกเลิกขั้นตอน	21	4.55	441	95.45	462	100.00	
รวม	**351**	**25.32**	**1035**	**74.68**	**1386**	**100.00**	

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

กระบวนการ/ การแก้ไข	เลือก		ไม่เลือก		รวม		หมายเหตุ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
3. การตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดของสินค้าของเจ้าหน้าที่							
ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ	249	53.90	213	46.10	462	100.00	
ยกเลิกขั้นตอน	21	4.55	441	95.45	462	100.00	
รวม	**270**	**29.22**	**654**	**70.78**	**924**	**100.00**	
4. การจ่ายค่าธรรมเนียม							
ควรเพิ่มช่องทางการจ่ายค่าธรรมเนียม	126	27.27	336	72.73	462	100.00	
ยกเลิกค่าธรรมเนียม	63	13.64	399	86.36	462	100.00	
ปรับลดค่าธรรมเนียมเหลือ	87	18.83	375	81.17	462	100.00	500 - 1,000 บาท
รวม	**276**	**19.91**	**1110**	**80.09**	**1386**	**100.00**	
5. การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ (ภายหลังที่ได้รับรายละเอียดสินค้าเพียงพอ)							
ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ	186	40.26	276	59.74	462	100.00	
หานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสินค้าแต่ละประเภทมาเป็นที่ปรึกษา	90	19.48	372	80.52	462	100.00	
รวม	**276**	**29.87**	**648**	**70.13**	**924**	**100.00**	

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

กระบวนการ/ การแก้ไข	เลือก		ไม่เลือก		รวม		หมายเหตุ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
6. การแจ้งผลการพิจารณา							
ควรเพิ่มช่องทางการแจ้งผลฯ	114	24.68	348	75.32	462	100.00	เพิ่มช่องทาง: ระบบออนไลน์ (อินเตอร์เน็ตเว็ปไซต์ e-mail), sms
ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ	156	33.77	306	66.23	462	100.00	
ยกเลิกขั้นตอน	6	1.30	456	98.70	462	100.00	
รวม	**276**	**19.91**	**1110**	**80.09**	**1386**	**100.00**	
7. การขอให้ทบทวนผลการพิจารณา							
ควรเพิ่มช่องทางการยื่นคำขอ	129	27.92	333	72.08	462	100.00	
ควรเพิ่มระยะเวลาที่ผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอให้ทบทวน	87	18.83	375	81.17	462	100.00	
หานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสินค้าแต่ละประเภทมาเป็นที่ปรึกษา	87	18.83	375	81.17	462	100.00	
ยกเลิกขั้นตอน	6	1.30	456	98.70	462	100.00	
รวม	**309**	**16.72**	**1,539**	**83.28**	**1,848**	**100.00**	
รวมทั้งหมด	**2,148**	**23.25**	**7,092**	**76.75**	**9,240**	**100.00**	

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.21 สรุปแนวทางการแก้ไขของกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการเห็นว่าควรปรับปรุง

การแก้ไข/ กระบวนการ	เลือก		ไม่เลือก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ	**789**	**42.69**	**1,059**	**57.31**	**1,848**	**100.00**
3. การตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดของสินค้าของเจ้าหน้าที่	249	53.90	213	46.10	462	100.00
1. การยื่นคำร้อง	198	42.86	264	57.14	462	100.00
5. การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ (ภายหลังที่ได้รับรายละเอียดสินค้าเพียงพอ)	186	40.26	276	59.74	462	100.00
6. การแจ้งผลการพิจารณา	156	33.77	306	66.23	462	100.00
การปรับลดรายละเอียดข้อมูลของสินค้า	**180**	**38.96**	**282**	**61.04**	**462**	**100.00**
2. การเตรียมข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดของสินค้า เพื่อให้เพียงพอแก่การนำไปใช้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่	180	38.96	282	61.04	462	100.00
การเพิ่มช่องทางการดำเนินการ	**696**	**30.13**	**1,614**	**69.87**	**2,310**	**100.00**
1. การยื่นคำร้อง	177	38.31	285	61.69	462	100.00
2. การเตรียมข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดของสินค้า เพื่อให้เพียงพอแก่การนำไปใช้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่	150	32.47	312	67.53	462	100.00
7. การขอให้ทบทวนผลการพิจารณา	129	27.92	333	72.08	462	100.00
4. การจ่ายค่าธรรมเนียม	126	27.27	336	72.73	462	100.00
6. การแจ้งผลการพิจารณา	114	24.68	348	75.32	462	100.00

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การแก้ไข/ กระบวนการ	เลือก		ไม่เลือก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสินค้าแต่ละประเภทมาเป็นที่ปรึกษา	**177**	**19.16**	**747**	**80.84**	**924**	**100.00**
5. การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ (ภายหลังที่ได้รับรายละเอียดสินค้าเพียงพอ)	90	19.48	372	80.52	462	100.00
7. การขอให้ทบทวนผลการพิจารณา	87	18.83	375	81.17	462	100.00
การปรับลดค่าธรรมเนียม	**87**	**18.83**	**375**	**81.17**	**462**	**100.00**
4. ปรับลดค่าธรรมเนียมลงเหลือ 500-1,000 บาท	87	18.83	375	81.17	462	100.00
ควรเพิ่มระยะเวลาที่ผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอให้ทบทวน	**87**	**18.83**	**375**	**81.17**	**462**	**100.00**
7. การขอให้ทบทวนผลการพิจารณา	87	18.83	375	81.17	462	100.00
ยกเลิกขั้นตอน	**132**	**4.76**	**2,640**	**95.24**	**2,772**	**100.00**
4. การจ่ายค่าธรรมเนียม	63	13.64	399	86.36	462	100.00
2. การเตรียมข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดของสินค้า เพื่อให้เพียงพอแก่การนำไปใช้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่	21	4.55	441	95.45	462	100.00
3. การตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดของสินค้าของเจ้าหน้าที่	21	4.55	441	95.45	462	100.00
1. การยื่นคำร้อง	15	3.25	447	96.75	462	100.00
6. การแจ้งผลการพิจารณา	6	1.30	456	98.70	462	100.00
7. การขอให้ทบทวนผลการพิจารณา	6	1.30	456	98.70	462	100.00

Ref. code: 25595303031107VRN

จากตารางที่ 4.20 – ตารางที่ 4.21 แสดงผลคะแนนในตอนที่ 3 (2) โดยให้ผู้ประกอบการเลือกกระบวนการหรือขั้นตอนที่เห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรค และควรมีการแก้ไขอย่างไร พบว่า กระบวนการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ (ภายหลังที่ได้รับรายละเอียดสินค้าเพียงพอ) เป็นขั้นตอนที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรคมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.87 ทั้งนี้ ความคิดเห็นต่อแนวทางแก้ไข ผู้ประกอบการเลือกแนวทางการปรับลดระยะเวลาการดำเนินการมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.69 โดยเห็นว่าควรปรับลดระยะเวลาการตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดของสินค้ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.90 ทั้งนี้ช่องทางที่ผู้ประกอบการต้องการให้สำนักพิกัดฯ เพิ่มคือ ช่องทางระบบออนไลน์ และเจ้าหน้าที่ประจำท่าตรวจปล่อย และอัตราค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเหมาะสม คือ อัตราระหว่าง 500 – 1,000 บาท

จากตารางที่ 4.19 แสดงผลคะแนนในตอนที่ 3 (3) ความคิดเห็นต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า พบว่า 3 อันดับแรกที่ผู้ประกอบการเห็นด้วนมากที่สุดคือ 1) ผู้นำเข้าได้รับประโยชน์ 2) กระบวนการในการให้บริการมีความเป็นธรรมโปร่งใส และ 3) การให้บริการฯ เป็นมาตรการที่ช่วยในการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ โดยมีสัดส่วนคะแนนคิดเป็นร้อยละ 93.51 91.56 และ 90.91 (ตามลำดับ)

ในทางกลับกัน 3 อันดับแรกที่ผู้ประกอบการไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ 1) ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการฯ 2) ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณา และ 3) ระยะเวลาที่ผู้นำเข้าสามารถนำผลการพิจารณาพิกัดฯ ล่วงหน้าไปใช้ได้ โดยมีสัดส่วนคะแนนคิดเป็นร้อยละ 41.56 33.12 และ 24.68 (ตามลำดับ)

ตารางที่ 4.22 สรุปความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ข้อคำถาม	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1) ผู้นำเข้าได้รับประโยชน์จากการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า	432	93.51	30	6.49	462	100.00
8) กระบวนการในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีความเป็นธรรม โปร่งใส	423	91.56	39	8.44	462	100.00

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ข้อคำถาม	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2) การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นมาตรการที่ช่วยอำนวยให้เกิด ความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ	420	90.91	42	9.09	462	100.00
10) การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีประสิทธิภาพ	405	87.66	57	12.34	462	100.00
7) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี	399	86.36	63	13.64	462	100.00
3) ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีความชัดเจน ครอบคลุม	384	83.12	78	16.88	462	100.00
6) ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีความสะดวก เหมาะสม	369	79.87	93	20.13	462	100.00
9) ระยะเวลาที่ผู้นำเข้าสามารถนำผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าไปใช้ได้ มีความเหมาะสม	348	75.32	114	24.68	462	100.00
4) ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร มีความเหมาะสม	309	66.88	153	33.12	462	100.00
5) ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีความเหมาะสม	270	58.44	192	41.56	462	100.00
รวม	**3,759**	**81.36**	**861**	**18.64**	**4,620**	**100.00**

Ref. code: 25595303031107VRN

4.4 การอภิปรายผลการวิจัย

4.4.1 สรุปผลการวิจัย ตามประเด็นที่ต้องการศึกษา

หลังจากที่ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร สัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริการสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร และทำแบบสอบถามของผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร จนได้ผลการศึกษาซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น ผู้วิจัยจะขอสรุปผลในประเด็นที่ต้องการศึกษาดังต่อไปนี้

1. การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร มีสภาพ อุปสรรค และปัญหาในการดำเนินการใดบ้าง อย่างไร

2. สาเหตุในการเลือกไม่เข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าและความคิดเห็นของของผู้ประกอบการ ที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรในปัจจุบัน

3. ความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ต่อแนวทางการพัฒนาการให้บริการการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ประเด็นการศึกษาที่หนึ่ง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร มีสภาพ อุปสรรค และปัญหาในการดำเนินการใดบ้าง อย่างไร

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร และผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ของส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร ทำให้สามารถสรุปได้ดังนี้ว่า ประสิทธิภาพในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร อันหมายความถึง ระยะเวลาในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ระบบการให้บริการฯ รวมถึงความถูกต้องและคุณภาพการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการคือ 1) ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่ได้รับจากผู้ประกอบการ 2) ภาระงานของเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 และ 3) สมรรถนะของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการฯ ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนี้สามารถสรุปเป็นปัญหาทางตรงและปัญหาทางอ้อมที่ส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดฯ ดังนี้

Ref. code: 25595303031107VRN

ปัญหาทางตรง สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประการคือ ปัญหาในการได้มาซึ่งข้อมูลรายละเอียดสินค้าจากผู้ประกอบการ และปัญหาปริมาณงานค้างและภาระงานของเจ้าหน้าที่พิจารณา ซึ่งทั้งสองปัญหานี้ส่งผลโดยตรงต่อระยะเวลาดำเนินการและประสิทธิภาพในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่

ปัญหาในการได้มาซึ่งข้อมูลรายละเอียดของสินค้าจากผู้ประกอบการนั้นเกิดจากการที่ผู้ประกอบการไม่เข้าใจและไม่ได้ศึกษารายละเอียดในการให้บริการฯ ว่าจะต้องเตรียมข้อมูลอย่างไรเพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วนเพียงพอต่อการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าโดยส่วนใหญ่เสียเวลาดำเนินการไปในขั้นตอนของการยื่นคำร้องและการตรวจสอบข้อมูลของผู้ยื่นคำร้อง อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่จะต้องประสานข้อมูลรายละเอียดของสินค้ากับผู้ประกอบการจนกว่าเจ้าหน้าที่จะได้ข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอในการดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่พิจารณาส่วนใหญ่เห็นว่าการประสานและอธิบายรายละเอียดข้อมูลสินค้าด้วยการพูดคุยด้วยการเห็นหน้าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อสารและการเข้าใจผิดจากสื่อสารผ่านคนกลาง ประกอบกับจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการในการหาข้อมูล ด้วยเหตุผลของข้อมูลรายละเอียดของสินค้านี้เอง จึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาด้านข้อมูลเป็นข้อจำกัดให้การให้บริการฯ เนื่องด้วยผู้ประกอบการยังจำเป็นที่จะต้องยื่นคำร้องด้วยตนเองและยังเป็นข้อจำกัดต่อระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่อีกด้วย นอกจากนั้นความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลจะส่งผลต่อการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ การได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน อาจทำให้เจ้าหน้าที่ต้องเสียเวลาในการตรวจสอบและค้นคว้าข้อมูลซ้ำหรืออาจทำให้เจ้าหน้าที่พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ไม่ถูกต้องอันส่งผลอัตราภาษีได้

ปริมาณงานค้างและภาระงานของเจ้าหน้าที่พิจารณาเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ส่งผลต่อการให้บริการฯ ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลาการดำเนินการและคุณภาพในการจำแนกประเภทพิกัดฯ เนื่องจากการจำแนกประเภทพิกัดฯ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น เจ้าหน้าที่จำเป็นที่จะต้องมีระยะเวลาในการพิจารณาไตร่ตรองข้อมูลสินค้าให้เป็นไปอย่างครบถ้วนรอบด้านมากที่สุด เพื่อให้ผลการพิจารณาฯ มีความถูกต้อง แม้ว่าในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการฯ ยังสามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการฯ จำเป็นที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าให้มาเป็นอันดับต้น แต่เจ้าหน้าที่ก็มีภาระงานอื่น ๆ ที่มีความเร่งด่วนบังคับอยู่เช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น การให้ความเห็นด้านพิกัดศุลกากรของสินค้าในกรณีที่หน่วยงานภายนอก อย่างเช่น หน่วยสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สอบถามมาเป็นการเร่งด่วน หรือการที่จะต้องให้ความเห็นด้านพิกัดฯ ต่อศาลต่าง ๆ ซึ่งแน่นอนว่าการที่เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากแต่มีเวลาจำกัดย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพิจารณาฯ ได้ อีกทั้ง ความต้องการของผู้ประกอบการในการ

Ref. code: 25595303031107VRN

เข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้นด้วยอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ที่มีจำกัด ในขณะที่เจ้าหน้าที่มีภาระงานที่มาก จึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ปัญหาด้านปริมาณงานและภาระงานของเจ้าหน้าที่นั้น เป็นข้อจำกัดและอุปสรรคที่สำคัญในการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่

ปัญหาทางอ้อม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาในด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร แบ่งออกเป็น ปัญหาในการคัดสรรเจ้าหน้าที่ ปัญหาในการบริหารจัดการความรู้ และปัญหาด้านความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) เนื่องจากลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ซึ่งมีหน้าที่หลักในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า มีลักษณะที่เป็นวิชาการจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะไม่ว่าจะเป็นความรู้เฉพาะในสินค้าและความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่จำเป็นจะต้องใช้เวลาในการศึกษาและสั่งสมประสบการณ์ อย่างไรก็ดี ปัญหาหนึ่งที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรกำลังประสบคือ เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรโดยส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรระดับปฏิบัติการที่เป็นข้าราชการแรกเข้าจบปริญญาจากหลากหลายสาขาวิชา และด้วยการหมุนเวียนตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรภายในกรมศุลกากรทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่เดิมถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ให้ นอกจากหัวหน้าฝ่ายและผู้อำนวยการส่วน ส่งผลให้ในการสอนงานและถ่ายทอดความรู้จะต้องทำควบคู่ไปกับการทำงานจริงซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดมากที่สุด

ด้วยปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ได้กล่าวไปนั้น ต่างส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ในด้านระยะเวลาดำเนินการและคุณภาพในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ สินค้าทั้งสิ้น ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 4.1 ที่ผู้วิจัยได้สรุปเป็นความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการฯ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาที่ได้กล่าวไปจึงจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้พัฒนาการให้บริการฯ ของสำนักพิกัดฯ ได้

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาพที่ 4.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อประสิทธิภาพในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ, สรุปจากผู้วิจัย

ประเด็นการศึกษาที่สอง สาเหตุในการเลือกไม่เข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า และความคิดเห็นของของผู้ประกอบการ ที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรในปัจจุบัน

จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการ (ตารางที่ 4.11) สามารถสรุป*เหตุผลที่ผู้ประกอบการไม่เข้ารับบริการฯ* 3 อันดับแรก ได้ดังนี้

<u>อันดับที่หนึ่ง</u> สาเหตุจากการให้บริการฯ ของสำนักพิกัดฯ อันได้แก่ การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก ระยะเวลาดำเนินการนาน ค่าธรรมเนียมราคาสูง ระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก ซึ่งมีผู้ประกอบการเลือกจำนวนรวม 150 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 27.03 โดยมีกลุ่มผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าและมีการเข้าไปสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ มากกว่าปีละ 12 ครั้งเป็นกลุ่มที่เลือกมากที่สุด ทั้งนี้การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก เป็นเหตุผลที่ผู้ประกอบการเลือกมากเป็นจำนวน 1 ใน 3 ของผู้ที่เลือกสาเหตุของการให้บริการของสำนักพิกัดฯ ทั้งหมด

<u>อันดับที่สอง</u> สาเหตุจากผู้ประกอบการไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ นี้ โดยมีผู้ประกอบการเลือกทั้งหมด 144 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.95 โดยกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าสินค้าและมีการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ไม่เกินปีละ 1 ครั้ง มีสัดส่วนที่ไม่ทราบข้อมูลการให้บริการฯ มากที่สุด อย่างไรก็ดี จำนวนการครั้งในการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ ที่สำนักพิกัดฯ มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลการให้บริการฯ มากกว่าจำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า โดยตัวเลขของกลุ่มผู้ประกอบการที่มีจำนวนครั้งในการเข้ามาสอบถามพิกัดฯ มากกว่าจะมีแนวโน้มการรับรู้ที่มากกว่า (ตารางที่ 4.12 และ 4.13)

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>อันดับที่สาม</u> สาเหตุของผู้ประกอบการเอง อันเนื่องมาจากไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำและไม่ประสงค์ที่จะเปิดเผยข้อมูลของสินค้า ซึ่งมีผู้ประกอบการเลือกเหตุผลรวมจำนวน 126 ครั้ง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.70 โดยผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าไม่เกินปีละ 1 ครั้งเป็นกลุ่มที่เลือกเหตุผลนี้มากที่สุด (ตารางที่ 4.12) โดยเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับสาเหตุหลักมาจากการที่ผู้ประกอบการไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 90 ของผู้ที่เลือกเหตุผลของผู้ประกอบการเอง ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการให้เหตุผลในส่วนนี้ของผู้ประกอบการเมื่อคิดรวมตามประเภทที่กล่าวไปข้างต้นนั้น มีสัดส่วนของคะแนนที่ได้ใกล้เคียงกัน โดยมีสัดส่วนของแต่ละประเภท ประมาณ 1 ใน 4 ของคะแนนทั้งหมด

สิ่งใดที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัด/อุปสรรคในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการ (ตารางที่ 4.19) สามารถสรุปเหตุผล 3 อันดับแรกที่ผู้ประกอบการเป็นว่าเป็นข้อจำกัด/อุปสรรคของการให้บริการฯ มีรายละเอียดดังนี้

<u>อันดับที่หนึ่ง</u> ระบบการให้บริการฯ คิดเป็นร้อยละ 23.81 โดยผู้ประกอบการที่เลือกตอบข้อนี้ร้อยละ 42.86 ให้ความเห็นว่า ช่องทางระบบออนไลน์เป็นช่องทางที่เหมาะสมที่สุด (ตารางที่ 4.15)

<u>อันดับที่สอง</u> การเตรียมรายละเอียดข้อมูลของสินค้า คิดเป็นร้อยละ 20.02

<u>อันดับที่สาม</u> คือระยะเวลาในการดำเนินการแล้วเสร็จ คิดเป็นร้อยละ 13.31

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่ามีผู้ประกอบการเลือก ค่าธรรมเนียมในการให้บริการฯ เพียงร้อยละ 9.74 เท่านั้น โดยข้อมูลนี้จะสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักพิกัดฯ ที่ให้ความเห็นว่า ค่าธรรมเนียมในการให้บริการฯ นั้น ไม่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ อย่างไรก็ดีผู้ประกอบการมีความเห็นว่าการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่เป็นข้อจำกัด/อุปสรรคในการให้บริการฯ น้อยที่สุด มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.30 จากผลนี้อาจอนุมานได้ว่า ผู้ประกอบการมีมุมมองที่ดีต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องการสำรวจความพึงพอใจผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกรมศุลกากร[70]

กระบวนการหรือขั้นตอนในการให้บริการฯ ใดที่ผู้ประกอบการเห็นว่าเป็นข้อจำกัด/อุปสรรค และควรมีการแก้ไขอย่างไร จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการ (ตารางที่ 4.20) สามารถสรุปเหตุผล 3 อันดับแรกของกระบวนการ/ขั้นตอนที่ผู้ประกอบการเป็นว่าเป็นข้อจำกัด/อุปสรรคของการให้บริการฯ มีรายละเอียดดังนี้

---

[70] อ้างในงานวิจัยเรื่อง ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร โดย ดร. ฉัตรพล มณีกูล

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>อันดับที่หนึ่ง</u> กระบวนการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ (ภายหลังที่ได้รับรายละเอียดสินค้าเพียงพอ) มีผู้ประกอบการเลือกกระบวนการนี้คิดเป็นสัดส่วนทั้งสิ้น 29.87 โดยร้อยละ 40.26 ผู้ประกอบการทั้งหมดเห็นว่าควรแก้ไขด้วยการปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ และร้อยละ 19.48 เห็นว่าควรหานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสินค้าแต่ละประเภทมาเป็นที่ปรึกษา

<u>อันดับที่สอง</u> กระบวนการตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดสินค้าของเจ้าหน้าที่ มีผู้ประกอบการเลือกกระบวนการนี้คิดเป็นสัดส่วนทั้งสิ้น 29.22 โดยร้อยละ 53.90 ของผู้ประกอบการทั้งหมดเห็นว่าควรแก้ไขโดยการปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ และร้อยละ 4.55 ของผู้ประกอบการทั้งหมดเห็นว่าควรยกเลิกขั้นตอนนี้

<u>อันดับที่สาม</u> กระบวนการยื่นคำร้อง มีผู้ประกอบการ มีผู้ประกอบการเลือกกระบวนการนี้คิดเป็นสัดส่วนทั้งสิ้น 28.14 โดยร้อยละ 42.86 ของผู้ประกอบการทั้งหมดเห็นว่าควรแก้ไขโดยการปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ ร้อยละ 38.31 เห็นว่าควรเพิ่มช่องทางการยื่นคำร้อง เช่น ทางระบบออนไลน์ เป็นต้น และมีเพียงร้อยละ 3.25 ที่เห็นว่าควรยกเลิกขั้นตอนนี้

ทั้งนี้ จากการตอบแบบสอบถามของ*ผู้ประกอบการว่าเห็นด้วยหรือไม่กับข้อความที่เกี่ยวกับการให้บริการฯ ของสำนักพิกัดฯ* (ตารางที่ 4.22) สามารถสรุปสิ่งที่ผู้ประกอบการไม่เห็นด้วยมากที่สุด 3 อันดับแรก มีรายละเอียดดังนี้

<u>อันดับที่หนึ่ง</u> ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีความเหมาะสม โดยมีผู้ประกอบการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 41.56 ที่ไม่เห็นด้วย

<u>อันดับที่สอง</u> ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร มีความเหมาะสม โดยมีผู้ประกอบการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.12 ที่ไม่เห็นด้วย และอันดับที่สาม ระยะเวลาที่ผู้นำเข้าสามารถนำผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าไปใช้ได้ มีความเหมาะสม โดยมีผู้ประกอบการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.68 ที่ไม่เห็นด้วย

ประเด็นการศึกษาที่สาม ความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ต่อแนวทางการพัฒนาการให้บริการการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ในส่วนความคิดเห็นของผู้ประกอบการ เมื่อนำผลจากแบบสอบถามมาจัดเรียงอันดับตาม*วิธีการแก้ไขที่ผู้ประกอบการต้องการ* (ตารางที่ 4.21) มากที่สุด 3 อันดับมีดังนี้

<u>อันดับที่หนึ่ง</u> ผู้ประกอบการต้องการให้มีการปรับลดระยะเวลาดำเนินการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42.69 โดยเห็นว่าควรปรับระยะเวลาในการตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดสินค้าของเจ้าหน้าที่มากทีสุด คิดเป็นสัดส่วน 53.90

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>อันดับที่สอง</u> การแก้ไขด้วยวิธีการปรับลดรายละเอียดข้อมูลของสินค้าในขั้นตอนของการเตรียมข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดของสินค้าให้เพียงพอแก่การนำไปใช้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของเจ้าหน้าที่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.96

<u>อันดับที่สาม</u> การแก้ไขด้วยการเพิ่มช่องทางการดำเนินการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.13 โดยเห็นว่าควรเพิ่มช่องทางในการยื่นคำร้อง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 38.31

อย่างไรก็ดี ความคิดเห็นในการเพิ่มช่องทางการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ผู้ประกอบการและสำนักพิกัดฯ มีความเห็นไปในทางเดียวกัน โดยเห็นว่า ควรเพิ่มช่องทางของระบบออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น ผ่านทางเว็ปไซต์กรมศุลกากร อินเตอร์เน็ต และE-mail รวมถึง หน่วยงานศุลกากรใดก็ได้ หรือหน่วยงานที่เป็นท่าตรวจปล่อยสินค้า ในส่วนของอัตราค่าธรรมเนียมนั้น ผู้ประกอบการเห็นว่าอัตราที่เหมาะสมที่สุด คือ 500-1,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ดร.ฉัตรพล มณีกูล เรื่อง ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร ว่าอัตราค่าธรรมเนียมที่ผู้ประกอบการยินดีจ่ายในการวินิจฉัยภาษีล่วงหน้ามากที่สุดคือ 500 บาท และรองลงมา คือ 1,000 บาท ซึ่งเป็นความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

ในส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการฯ เห็นว่าแนวทางในการพัฒนาให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น คือ 1) มุ่งหาแนวทางในการให้บริการที่มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น การลดระยะเวลาในการดำเนินการให้เหลือเพียง 30 วันทำการในทุกกรณี และหาแนวทางในการยื่นคำร้องและเอกสารผ่านทางเว็ปไซต์ เป็นต้น และ 2) การบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล โดยมีแนวทางในการลดภาระงานของเจ้าหน้าที่โดยการแบ่งแยกเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการฯ ออกจากหน้าที่ความรับผิดชอบอื่นๆ ซึ่งอาจใช้การขอเพิ่มอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่หรือการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่เพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการฯ เป็นการเฉพาะ นอกจากนั้นจะใช้การบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กร (KM) และการอบรมทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อสร้างเสริมความรู้ของเจ้าหน้าที่ให้มีความทันสมัย รวมถึงความพยายามในการสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมานาน เพื่อรักษาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความชำนาญไว้ในองค์กร นอกจากนั้น แนวทางในการพัฒนาเพื่อให้มีผู้ประกอบการมาขอรับบริการฯ มากขึ้นนั้น สำนักพิกัดอัตราศุลกากรจำเป็นที่จะต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์การให้บริการฯ รวมถึงการประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าควบคู่กันไป โดยการใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เช่นการสร้างคลิปวิดีโอประชาสัมพันธ์ที่สามารถส่งตรงหาผู้ประกอบการได้โดยง่าย อย่างไรก็ดี ทั้งผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า ก่อนที่จะให้ความสำคัญในการพัฒนาการให้บริการฯ ดังที่ได้กล่าวไปนั้น สำนักพิกัดฯ จำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาปริมาณงานค้างสะสมอย่างเร่งด่วน

Ref. code: 25595303031107VRN

จากความคิดเห็นของผู้ประกอบการและผู้ให้บริการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการฯ ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ พัฒนาให้การบริการฯ มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยลดระยะเวลาดำเนินการและการเพิ่มช่องทางการให้บริการฯ ผ่านระบบออนไลน์ ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาในประเด็นนี้ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขด้านข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเป็นสำคัญ โดยจะต้องเป็นแนวทางที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลได้ ในส่วนของการลดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการฯ นั้น หากพิจารณาจากเหตุผลและสภาวะปริมาณงานของเจ้าหน้าที่ที่มีมาก อาจทำให้สามารถกล่าวได้ว่า สำนักพิกัดฯ ยังไม่มีแนวทางในการลดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้ อย่างไรก็ดี การลดอัตราค่าธรรมเนียมสามารถเกิดขึ้นได้เมื่อสำนักพิกัดฯ สามารถแก้ไขปัญหางานค้างสะสมได้แล้ว และผู้ประกอบการมีความต้องการในการขอรับบริการฯ ที่มากขึ้น ในส่วนของการปรับลดข้อมูลของสินค้า อาจกล่าวได้ว่าไม่สามารถทำได้เนื่องจากเงื่อนไขข้อมูลของสินค้าถูกกำหนดด้วยวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ตามความตกลงขององค์การศุลกากรโลก (WCO)

ดังนั้น แนวทางในการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในเรื่องรายละเอียดข้อมูลของสินค้า อันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการฯ จึงเป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สำนักพิกัดฯ จะต้องให้ความสำคัญ อีกทั้งอาจจะช่วยสร้างความเข้าใจในเรื่องค่าธรรมเนียมและข้อมูลรายละเอียดของสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของการให้บริการฯ ความจำเป็นของข้อมูล เพื่อให้ผู้ประกอบการเกดทัศนคติและความร่วมมือที่ดีในการขอรับบริการฯ ซึ่งจะเห็นได้จากผลการวัดความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการฯ นั้น ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่ที่ไม่เข้ารับบริการฯ ยังมีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการฯ ในระดับปานกลางเท่านั้น โดยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงประโยชน์และสิทธิที่ตนเองจะได้รับจากการให้บริการฯ จึงอาจกล่าวได้ว่า หากสำนักพิกัดฯ มีการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการเกี่ยวกับการให้บริการฯ มากขึ้น จะส่งผลดีต่อความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าและความต้องการในการขอรับบริการฯ ที่มากขึ้น

อย่างไรก็ดี หากสำนักพิกัดฯ ต้องการให้ผู้ประกอบการมาขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น กลุ่มผู้ประกอบการที่สำนักพิกัดฯ ควรให้ความสำคัญก่อน คือ กลุ่มผู้ประกอบการที่มีการนำเข้ามากกว่าปีละ 12 ครั้ง และกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าไม่เกิน ปีละ 1 ครั้ง เนื่องจากผู้ประกอบการทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีจำนวนครั้งในการเข้ามาสอบถามที่สำนักฯ พิกัดมากที่สุด 2 อันดับแรก ทั้งนี้ประเด็นที่สำนักพิกัดฯ ควรมุ่งเน้นนั่นคือ การประชาสัมพันธ์ประโยชน์ของการให้บริการฯ สำหรับผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าสินค้าน้อยและเห็นว่าการขอรับบริการฯ อาจไม่มีความจำเป็น และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้า

Ref. code: 25595303031107VRN

สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าสินค้ามาก แต่การให้บริการฯ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจสำหรับผู้ประกอบการกลุ่มนี้

ตารางที่ 4.23 สรุป 3 อันดับของสาเหตุและความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

เหตุผลในการไม่เข้ารับ			
อันดับ	**รายละเอียด**	**ร้อยละ**	**หมายเหตุ**
1	การให้บริการของสำนักพิกัด	27.03	การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก (51), ระยะเวลาการดำเนินการนาน (48), ค่าธรรมเนียมราคาสูง (45), ระบบการให้บริการไม่สะดวก (6)
2	ผู้ประกอบการไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ	25.95	
3	เหตุผลของผู้ประกอบการ	22.70	ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ (111), ไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลของสินค้า (15)
ข้อจำกัด/อุปสรรคของการให้บริการ			
อันดับ	**รายละเอียด**	**ร้อยละ**	**หมายเหตุ**
1	ระบบการให้บริการฯ	23.81	ช่องทางที่เหมาะสม: ระบบออนไลน์ (108), หน่วยงานศุลกากรใดก็ได้ (51), ทั้งสองข้อ (51)
2	การเตรียมรายละเอียดข้อมูลของสินค้า	20.02	
3	ระยะเวลาในการดำเนินการแล้วเสร็จ	13.31	

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

กระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการที่เป็นอุปสรรค			
อันดับ	**รายละเอียด**	**ร้อยละ**	**แก้ไขโดย**
1	การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ (ภายหลังที่ได้รับรายละเอียดสินค้าเพียงพอ)	29.87	การปรับลดระยะเวลาดำเนินการ (40.26), หานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะมาเป็นที่ปรึกษา (18.83)
2	การตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดสินค้าของเจ้าหน้าที่	29.22	การปรับลดระยะเวลาดำเนินการ (53.90), ยกเลิกขั้นตอน (4.55)
3	การยื่นคำร้อง	28.14	การปรับลดระยะเวลาดำเนินการ (42.86), เพิ่มช่องทางการยื่นคำร้อง (38.31), ยกเลิกขั้นตอน (3.25)
รายละเอียดการให้บริการที่ผู้ประกอบการไม่เห็นด้วย			
อันดับ	**รายละเอียด**	**ร้อยละ**	**หมายเหตุ**
1	ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการฯ มีความเหมาะสม	41.56	อัตรา 2,000 บาท
2	ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ มีความเหมาะสม	33.12	ระยะเวลา 30 และ 60 วันทำการ (แล้วแต่กรณีที่ผู้ประกอบการยื่นคำร้อง)
3	ระยะเวลาที่ผู้นำเข้าสามารถนำผลการพิจารณาฯ ไปใช้ได้ มีความเหมาะสม	24.68	ระยะเวลา 2 ปี

Ref. code: 25595303031107VRN

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

วิธีการแก้ไข			
อันดับ	**รายละเอียด**	**ร้อยละ**	**ขั้นตอน**
1	การปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ	42.69	การตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดข้อมูลสินค้าของเจ้าหน้าที่ (53.90)
2	การปรับลดรายละเอียดข้อมูลของสินค้า	38.96	การเตรียมข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดของสินค้าเพื่อให้เพียงพอในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ (38.96)
3	การเพิ่มช่องทางการดำเนินการ	30.13	การยื่นคำร้อง (38.31)

Ref. code: 25595303031107VRN

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ มีจุดประสงค์สำคัญในการเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ซึ่งเป็นการดำเนินการของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรให้แก่ผู้ประกอบการที่ต้องการทราบพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าและนำผลการพิจารณาฯ ไปใช้ประกอบการนำเข้าสินค้านั้น ๆ เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของพิกัดอัตราศุลกากรให้แก่เจ้าหน้าที่ศุลกากรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อที่จะหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการฯ ดังกล่าว ตามแนวทางการประเมินผลนโยบายโดยใช้กรอบแนวคิดเชิงระบบนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการฯ ซึ่งถือเป็นปัจจัยนำเข้าของการให้บริการฯ 5 ปัจจัย เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยเมื่อได้ผลการวิจัยแล้วสามารถอภิปรายผลตามประเด็นของแต่ละปัจจัย ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลการวิจัยกับปัจจัยในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ปัจจัยที่หนึ่ง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า[1]

กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีความรัดกุม และเหมาะสมกับสภาพการณ์ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรในปัจจุบัน หากแต่ยังขาดการประชาสัมพันธ์และการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการ จากผลการศึกษา จะเห็นได้ว่า กฎหมายและประกาศที่เกี่ยวข้องนั้นได้กำหนดสาระสำคัญในการให้บริการฯ ไว้ 4 ประการ คือ 1) ช่องทางในการให้บริการฯ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องยื่นคำร้องด้วยตนเองที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร เพื่อให้เจ้าหน้าที่พิจารณาสามารถตรวจสอบข้อมูลรายละเอียด

---

[1] อันประกอบด้วยพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า รวมถึงพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

Ref. code: 25595303031107VRN

ของสินค้าได้ 2) ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าจากผู้ประกอบการ ต้องมีรายละเอียดที่เพียงพอต่อการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่เท่านั้น เจ้าหน้าที่จึงจะดำเนินการรับเรื่องและพิจารณาประเภทพิกัดฯ ของสินค้า 3) ระยะเวลาในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ อยู่ในช่วงระหว่าง 30 และ 60 วันทำการ แล้วแต่กรณีที่ผู้ประกอบการยื่นคำร้อง โดยจะเริ่มนับวันดำเนินการหลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลของสินค้าเพียงพอและดำเนินการรับเรื่อง และ 4) ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการมีอัตรา 2,000 บาทต่อหนึ่งคำร้องหนึ่งชนิดสินค้า เป็นเครื่องมือในการกรองผู้ประกอบการที่ต้องการใช้ผลการพิจารณาฯ จริง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เพิ่มปริมาณงานที่ไม่จำเป็นแก่เจ้าหน้าที่ที่มีภาระงานสะสมมากอยู่แล้ว

ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการนั้น เห็นว่าสาระสำคัญที่กล่าวไปนั้นมีความเหมาะสมและมีความรัดกุมในด้านเนื้อหาเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าเจ้าหน้าที่จะมีระยะเวลาดำเนินการที่จำกัดแต่รายละเอียดการให้บริการฯ ได้มีการกำหนดเงื่อนไขไว้ชัดเจนว่า เจ้าหน้าที่จะรับดำเนินการเมื่อผู้ประกอบการได้ให้ข้อมูลที่เพียงพอแล้วเท่านั้น ในทางกลับกัน ผู้ประกอบการที่ได้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่าสาระสำคัญทั้ง 4 ประการนี้ ยังคงเป็นปัจจัยในการไม่ขอรับบริการฯ และมีความต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มช่องทางการให้บริการฯ การลดรายละเอียดข้อมูลของสินค้า การลดระยะเวลาดำเนินการของเจ้าหน้าที่ และการลดอัตราค่าธรรมเนียมให้อยู่ในช่วง 500 – 1,000 บาท นอกจากนั้นผลจากการตอบแบบสอบถามและการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการที่มีต่อการให้บริการฯ ทำให้เห็นได้ว่า ผู้ประกอบการร้อยละ 40 ของผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ ประกอบกับผู้ประกอบการทั้งหมดมีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการฯ ในระดับปานกลาง สามารถตอบคำถามได้ถูกต้องโดยเฉลี่ยเพียง ร้อยละ 54.795 เท่านั้น และโดยเฉลี่ยผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบคำถามที่เกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ของผู้ประกอบการที่จะได้รับจากการบริการฯ ได้ อีกทั้งผลจากการตอบแบบสอบถามทำให้เห็นว่าผู้ประกอบการที่เข้ามาสอบถามที่สำนักพิกัดฯ บ่อยครั้งกว่ามีแนวโน้มที่จะทราบว่ามีการให้บริการฯ มากกว่าผู้ที่ไม่ได้มาสอบถาม จึงทำให้อนุมานได้ว่า การประชาสัมพันธ์การให้บริการฯ และการสร้างความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดที่เกี่ยวข้องของสำนักพิกัดฯ ยังไม่เพียงพอและมีขอบเขตที่จำกัด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าข้อมูลการประชาสัมพันธ์ยังเข้าถึงเฉพาะกลุ่มที่มีการติดต่อกับสำนักพิกัดฯ เป็นส่วนใหญ่เท่านั้น

ปัจจัยที่สอง ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีความเหมาะสมต่อเงื่อนไขในการให้บริการฯ และสภาพการณ์ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร หากแต่ยังเป็นระบบที่ไม่เอื้อต่อความสะดวกของผู้ประกอบการ ด้วยการให้บริการฯ กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องเข้ามาดำเนินการยื่นคำร้องและเอกสารต่างๆ ด้วยตนเองหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจที่สำนักพิกัดฯ

Ref. code: 25595303031107VRN

เท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติ เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการฯ จะพยายามใช้การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์หรือระบบออนไลน์เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ามาที่สำนักพิกัดฯ เฉพาะในขั้นตอนที่จำเป็นเท่านั้น โดยผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามเห็นว่าการให้บริการฯ ระบบออนไลน์และการที่ผู้ประกอบการจะสามารถยื่นเอกสารหรือดำเนินการที่หน่วยงานศุลกากรใดก็ได้ เป็นช่องทางที่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากเงื่อนไขของการตรวจสอบและประสานข้อมูลรายละเอียดของสินค้าให้มีความเพียงพอต่อการพิจารณาฯ ของเจ้าหน้าที่ รวมถึงเงื่อนไขในการนับวันดำเนินการ จึงทำให้การใช้ช่องทางระบบออนไลน์ที่ต้องมีการพัฒนาระบบให้รัดกุมและสามารถตรวจสอบเอกสารได้ถูกต้องจำเป็นต้องใช้งบประมาณสูง ในขณะที่ความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการในปัจจุบันยังอาจไม่คุ้มค่าประกอบกับการดำเนินการผ่านหน่วยงานศุลกากรใดก็ได้ อาจทำให้เกิดปัญหาในการตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของสินค้า ปัญหาในความล่าช้าของการส่งเอกสาร ซึ่งจะส่งผลต่อการเริ่มนับวันดำเนินการ อย่างไรก็ดี สำนักพิกัดฯ ยังคงให้ความสำคัญในการหาแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการให้บริการฯ มีความรวดเร็วและสะดวกต่อผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยที่สาม ทรัพยากรของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

ข้อจำกัดเรื่องปริมาณงานและภาระงานที่มีมากเมื่อเปรียบเทียบกับอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ที่มีน้อย ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการฯ ทั้งในเรื่องของระยะเวลาดำเนินการและคุณภาพในการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่[2] ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ไม่ได้มีหน้าที่ความรับผิดชอบงานจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเพียงหน้าที่เดียวเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่ความรับผิดชอบอื่น ๆ ด้วย ซึ่งเมื่อดูจากปริมาณงานเปรียบอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่พิจารณา (ตารางที่ 4.4) จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่มีภาระงานสูงมาก โดยในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีผลต่ออัตราภาษีและไม่ได้มีลักษณะในการพิจารณาอนุญาตที่ตายตัว ความยากง่ายในการพิจารณาแต่ละสินค้านั้นขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของสินค้าด้วยเช่นกัน ทำให้เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องใช้ความรอบคอบและใช้ระยะเวลาในการพิจารณา เพื่อให้ผลการพิจารณาฯ มีความถูกต้องที่สุด อย่างไรก็ดี แม้ว่าการให้บริการฯ ที่ผ่านมาของเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยเจ้าหน้าที่ต้องบริหารจัดการงานด้วยการจัดลำดับความสำคัญของงาน แต่ด้วยปริมาณงานค้างและภาระงานของเจ้าหน้าที่ที่มีมาก อาจส่งผลให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้มีประสิทธิภาพน้อยลง ซึ่งไม่เพียงแต่จะกระทบต่อการให้บริการฯ อย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อภาระงานอื่นๆ ของเจ้าหน้าที่ที่มีความสำคัญอีกเช่นกัน อีกทั้งความต้องการของผู้ประกอบการในการขอรับบริการฯ มีแนวโน้มที่

---

[2] เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า คือ เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ซึ่งมีตำแหน่งนักวิชาการศุลกากร ระดับปฏิบัติการและชำนาญการ

Ref. code: 25595303031107VRN

สูงขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาการให้บริการฯ ด้วยการลดระยะเวลาดำเนินการของเจ้าหน้าที่ฯ สำนักพิกัดอัตราศุลกากรจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญและเร่งแก้ไขปัญหาปริมาณงานค้างและภาระงานของเจ้าหน้าที่เป็นการเร่งด่วน

ปัจจัยที่สี่ สมรรถนะผู้ให้บริการ

ความรู้ความสามารถเฉพาะ ทั้งในด้านความรู้ที่เกี่ยวกับสินค้าและความรู้ในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ มีผลต่อการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นระยะเวลาการดำเนินการและความชัดเจนถูกต้องของผลในการพิจารณาฯ อย่างไรก็ดีสามารถสร้างเสริมความรู้ทั้งสองด้านจากการฝึกอบอบรมและการบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กร

เมื่อพิจารณาโครงสร้างสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ตามแผนผังที่ 2.1 เจ้าหน้าที่ประจำสำนักพิกัดอัตราศุลกากรเป็นข้าราชการในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรทั้งหมด โดยจากประกาศกรมศุลกากร เรื่อง รับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ ประกาศ ณ วันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2558[3] (มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง[4] ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสาขาวิชาทางการบริหารและสังคมศาสตร์ มีเพียงสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์เท่านั้นที่เป็นสาขาวิชาในด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะงานของนักวิชาการศุลกากร ซึ่งเป็นตำแหน่งงานสายหลักของกรมศุลกากรที่มีขอบเขตที่กว้างและหลากหลาย จึงอาจกล่าวได้ว่า การคัดเลือกนักวิชาการศุลกากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักพิกัดฯ ในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าโดยเฉพาะจึงเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ดี ในการสร้างเสริมสมรรถนะให้แก่เจ้าหน้าที่ การจัดอบรมและการบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กรจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะช่วยสร้างเสริมความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะให้แก่เจ้าหน้าที่พิจารณา และช่วยให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ที่ทันต่อความก้าวทางเทคโนโลยีของสินค้าได้มากที่สุด

ปัจจัยที่ห้า ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้รับบริการ

ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติของผู้รับบริการจะมีผลต่อความร่วมมือในการให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้า ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการให้บริการฯ ทั้งระยะเวลาการดำเนินการและ

---

[3] ดูภาคผนวก ช

[4] ได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาการบัญชี หรือสาขาวิชาบริหารธุรกิจ หรือสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ หรือสาขาวิชานิติศาสตร์ หรือสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หรือสาขาวิชารัฐศาสตร์ หรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ หรือสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ และเป็นผู้ขึ้นทะเบียนสอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป ของ ก.พ. แล้ว

Ref. code: 25595303031107VRN

ความถูกต้องในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้า อย่างไรก็ดี ผลการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการที่ต้องการให้ลดรายละเอียดข้อมูลของสินค้านั้น แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ประกอบการยังขาดความเข้าใจว่าในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ จำเป็นที่จะต้องมีข้อมูลอย่างไร โดยจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ทำให้เห็นได้ว่า เมื่อผู้ประกอบการได้มีการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลที่ผู้ประกอบการจำเป็นต้องจัดหานั้นมีลักษณะเช่นไร และเมื่อผู้ประกอบการรู้ว่าประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับจากผลการพิจารณาเป็นอย่างไร ผู้ประกอบการจะให้ความร่วมมือมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ดี ผลการทำแบบสอบถามยังแสดงเห็นอีกเช่นกันว่า ผู้ประกอบการที่ไม่เคยเข้ารับบริการโดยส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์และสิทธิที่ตนจะได้รับ ดังนั้น การสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการจะทำให้ทัศนคติที่มีต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่เปลี่ยนไป ซึ่งจะส่งผลเป็นความร่วมมือในการให้ข้อมูล อันจะส่งผลดีอย่างยิ่งต่อการให้บริการฯ และความสัมพันธ์ระหว่างสำนักพิกัดฯ และผู้ประกอบการ อีกทั้ง เมื่อผู้ประกอบการทราบและเข้าใจถึงประโยชน์ของการให้บริการฯ ก็จะมีแนวโน้มในการเข้ามาขอรับบริการฯ ที่เพิ่มมากขึ้น

5.2 สรุปผลการวิจัยกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าในการสร้าง “ชุมชนเครือข่ายความรู้”

สำนักพิกัดอัตราศุลกากรกับองค์กรภาครัฐที่เป็นส่วนผสมของโครงสร้างองค์กรขนาดเล็กตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ แต่มีการปฏิบัติราชการแบบรวมศูนย์และมีลักษณะเป็นองค์กรปิดตามแนวคิดระบบราชการ

แม้ว่าการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ประกอบการที่ต้องการนำเข้าสินค้า แต่ความต้องการในการขอรับบริการฯ กลับมีจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับการมาสอบถามพิกัดฯ แบบทั่วไป ที่ไม่ได้รับผลฯ ที่มีผลบังคับใช้และสามารถใช้ประกอบพิธีการนำเข้าสินค้า ด้วยโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายในกรมศุลกากรที่เป็นศูนย์กลางด้านพิกัดอัตราศุลกากร จนกลายเป็นปัญหาภาระงานปริมาณงานค้างสะสมและของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1-4 ทำให้กล่าวได้ว่า การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 นั้นเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้สำนักพิกัดอัตราศุลกากรสามารถให้บริการฯ และสามารถดำเนินภารกิจอื่น ๆ ไปได้

Ref. code: 25595303031107VRN

ในการศึกษาเรื่อง “การปรับบทบาทและการเปลี่ยนแปลงองค์กรของกรมศุลกากร” ฐาปกรณ์ กันเกตุ[5] ได้อธิบายไว้ว่า การปรับปรุงโครงสร้างของกรมศุลกากรตามการแบ่งส่วนราชการตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2551 มีเป้าหมายให้กรมศุลกากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว มุ่งเน้นการให้บริการแบบครบวงจร (One Stop Service) และให้กรมศุลกากรมีโครงสร้างองค์กรขนาดเล็กเพื่อให้สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแบ่งส่วนราชการดังกล่าวได้กำหนดโครงสร้างและหน้าที่ให้สำนักพิกัดอัตราศุลกากร เป็นหน่วยงานส่วนกลาง ด้านงานวิชาการ[6] ซึ่งเป็นลักษณะองค์กรตามแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ต้องการให้โครงสร้างองค์กรของรัฐมีขนาดกะทัดรัด แบนราบ เป็นอิสระและเป็นการกระจายอำนาจให้กับหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่มากขึ้น โดยการปรับโครงสร้างดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่ออัตรากำลังของเจ้าหน้าที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในทางปฏิบัติ

การปรับโครงสร้างดังกล่าว ส่งผลให้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรหายไป เพราะเจ้าหน้าที่จะต้องมีความรู้ความสามารถที่รอบด้านในแนวกว้างแทน อย่างไรก็ดีการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่มีผลต่ออัตราภาษีและจำเป็นต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ประกอบกับหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ซึ่งเป็นหน่วยงานตรวจปล่อยสินค้าที่ให้ต้องปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วตามการอำนวยความสะดวกทางการค้า ทำให้เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร เจ้าหน้าที่จะส่งเรื่องเหล่านั้นเข้าสู่กระบวนการของสำนักพิกัดฯ เพื่อให้สำนักพิกัดฯ เป็นผู้วินิจฉัยตัดสินแทน อันทำให้เกิดเป็นปริมาณงานค้างสะสมและเป็นอีกภาระงานหนึ่งที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรต้องดำเนินการ ในขณะที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีอัตรากำลังจำกัด

นอกจากการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่วินิจฉัยตัดสินปัญหาด้านพิกัดฯ ที่ส่งมาจากหน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่แล้ว การเป็นหน่วยงานเดียวที่เป็นผู้ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า แสดงให้เห็นว่าสำนักพิกัดอัตราศุลกากรเป็นองค์กรที่ปฏิบัติราชการแบบรวมศูนย์อำนาจประกอบกับขั้นตอนการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่ต้องผ่านสายการบังคับบัญชาทำให้การให้บริการฯ อาจเกิดความล่าช้า ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการบางส่วนที่

---

[5] ฐาปกรณ์ กันเกตุ, “การปรับบทบาทและการเปลี่ยนแปลงองค์การของกรมศุลกากร,” (ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555), 62.

[6] ซึ่งมีหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ การกำหนดแผนงาน ติดตามประเมินผล ร่างกฎหมาย กำหนดการใช้กฎหมาย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

Ref. code: 25595303031107VRN

ต้องการความสะดวกและรวดเร็วได้ อันเป็นประเด็นที่ระบบราชการของ Max Weber ถูกโจมตี[7] อีกทั้งยังมีลักษณะเป็นองค์กรที่ค่อนข้างปิด ไม่เน้นการประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้จากการไม่รับทราบข้อมูลการให้บริการหรือข้อมูลเกี่ยวกับประโยชน์และสิทธิที่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบการ รวมถึงความไม่เข้าใจสาเหตุและความจำเป็นในการให้ข้อมูลรายละเอียดเชิงลึกของสินค้า ทำให้เกิดเป็นความไม่เข้าใจและไม่ไว้ใจซึ่งกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการได้ โดยเหตุผลสำคัญมาจากข้อมูลรายละเอียดของสินค้ามีผลต่อการจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่มีอัตราภาษีมาเกี่ยวข้อง ลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับลักษณะของระบบราชการที่มีแนวโน้มในการปกปิดความรู้ในความสลับซับซ้อนของกลไกระบบราชการไม่ให้คนภายนอกได้รู้ เพื่อเป็นการสร้างเสริมอำนาจของตัวระบบราชการเอง โดยในที่นี้อาจเปรียบเทียบได้กับขั้นตอนในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่มีความซับซ้อน

ด้วยข้อจำกัดในการเป็นองค์กรภาครัฐและเป็นการให้บริการที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของรัฐ ประกอบกับปัญหาปริมาณงานค้างและภาระงานภายในองค์กร ทำให้กล่าวได้ว่าสำนักพิกัดอัตราศุลกากรไม่สามารถพัฒนาการให้บริการฯ ในแนวทางที่สอดคล้องต่อความต้องการของผู้ประกอบการได้ทุกประการและภายในระยะเวลาอันสั้น อย่างไรก็ดี สำนักพิกัดฯ สามารถใช้ความเข้าใจในการสร้างความร่วมมือและความไว้วางใจของผู้ประกอบการ รวมถึงแก้ปัญหาภายในองค์กรและพัฒนาทรัพยากร เพื่อช่วยให้การบริการฯ สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และยังเป็นการวางแนวทางที่จะพัฒนาการบริการฯ ให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องต่อความต้องการของผู้ประกอบการได้ต่อไป

แนวทางการพัฒนาโดยการสร้าง “ชุมชนเครือข่ายความรู้” ตามแนวทางการบริหารการปกครองและการบริหารราชการใหม่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลรายละเอียดของสินค้าและองค์ความรู้ที่ทันสมัย

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าจากผู้ประกอบการและความรู้เฉพาะเกี่ยวกับสินค้าของเจ้าหน้าที่เป็นปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญในการให้บริการฯ โดยหากผู้ประกอบการสามารถยื่นข้อมูลรายละเอียดสินค้าที่เพียงพอและถูกต้อง รวมถึงเจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสินค้านั้น จะช่วยลดระยะเวลาในการประสานข้อมูล ระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ รวมถึงจะช่วยให้ผลการพิจารณาฯ มีความถูกต้องชัดเจน อย่างไรก็ดี จากผลการศึกษาก็จะเห็นได้ว่าการได้มาซึ่งข้อมูลจากผู้ประกอบการยังคงเป็นปัญหาของการให้บริการฯ โดยสาเหตุ

---

[7] อัมพร ธำรงลักษณ์, *การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21* (ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553), 2.

Ref. code: 25595303031107VRN

สำคัญมาจากความไม่เข้าใจและไม่ศึกษาข้อมูลของผู้ประกอบการ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่ไม่เพียงพอของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

อย่างไรก็ดี การได้มาซึ่งข้อมูลรายละเอียดที่เพียงพอและถูกต้องนั้นจะต้องเกิดจากความร่วมมือและไว้ใจระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ อันหมายถึง ผู้ประกอบการจะต้องมีความซื่อตรงในการให้ข้อมูลสินค้าที่ครบถ้วน และต้องมีความไว้ใจว่าเจ้าหน้าที่ดำเนินการพิจารณาอย่างเป็นธรรมด้วยเช่นกัน เนื่องจากข้อมูลรายละเอียดของสินค้าส่งผลต่อพิกัดศุลกากรของสินค้าที่มีอัตราภาษีที่หลากหลาย โดยในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่ายังประสบปัญหาในเรื่องการให้ข้อมูลว่าเมื่อผู้ประกอบการบางรายทราบเงื่อนไขของการพิจารณาพิกัดฯ ว่าการให้หรือไม่ให้ข้อมูลใดบ้างที่เจ้าหน้าที่จะจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่มีอัตราภาษีต่ำหรือสูง ผู้ประกอบการบางรายจะยื่นเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ตนเท่านั้น ทำให้ในบางกรณีเจ้าหน้าที่จะไม่ชี้แจงรายละเอียดในการพิจารณาทั้งหมดแก่ผู้ประกอบการและต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูลและศึกษาข้อมูลของสินค้านั้น ๆ เพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลจากผู้ประกอบการ ในทางกลับกันการสอบถามข้อมูลรายละเอียดของสินค้าในเชิงลึกของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการไม่อธิบายรายละเอียดเชิงเทคนิคในการพิจารณาฯ เนื่องจากเป็นรายละเอียดที่ซับซ้อน ก็จะทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้องการให้บริการฯ หรือเจ้าหน้าที่ต้องการหาข้อมูลที่จะสามารถจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าเข้าในอัตราภาษีที่สูง

ทั้งนี้ ในมุมมองของ Rhodes[8] มองว่า การบริหารรัฐกิจต้องเรียนรู้ศิลปะในการสร้างเครือข่ายและเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายด้วย ไม่ใช่การหลีกหนีหรืออยู่เหนือระบบเครือข่าย รวมถึงควรใช้กลไกของตลาดในการบริหารจัดการสาธารณะบางอย่างอันมีระบบราชการเป็นอุปสรรค โดยเห็นว่า “การบริหารการปกครอง” เป็นกระบวนการการเข้ามาเกี่ยวข้องของผู้แสดงทั้งหลาย และเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนในการทำงานต้องใช้กลไกหลากหลายแบบในการชี้นำ กำกับควบคุมและจัดการ ซึ่งอาจจะเป็นกลไกเดิมในการสั่งการตามสายการบังคับบัญชา ควบคู่กับกลไกการจัดการเครือข่าย เพื่อส่งมอบการบริการสาธารณะในทางอ้อมให้เกิดประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้าไม่เป็นข้อจำกัดในการให้บริการฯ และเป็นปัจจัยที่สร้างเสริมประสิทธิภาพในการให้บริการฯ นั้น สำนักพิกัดฯ จำเป็นที่จะต้องปรับลักษณะการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นไปในลักษณะของการสร้าง “ชุมชนเครือข่ายความรู้” (ภาพที่ 5.1) ระหว่างสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ผู้ประกอบการ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นซึ่งเป็นผู้แสดงที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานที่ออกกฎหมายควบคุมการนำเข้าหรือส่งสินค้าออกจากราชอาณาจักรไทย เป็นต้น โดยมุ่งเน้นการสื่อสาร การประสานแลกเปลี่ยนข้อมูล และการมีส่วนร่วม

---

[8] Rhodes อ้างถึงใน เรื่องเดียวกัน, 27-28.

Ref. code: 25595303031107VRN

ของผู้ประกอบการและหน่วยงานอื่น ๆ เกี่ยวข้องให้มากขึ้น เพื่อให้ชุมชนเครือข่ายความรู้นี้ เป็นเสมือนพื้นที่ที่สำนักพิกัดฯ ใช้ในการสื่อสารข้อมูลการให้บริการฯ การดำเนินการต่าง ๆ เป็นพื้นที่ที่ให้ผู้ประกอบการได้เข้ามาเสนอชี้แจงข้อมูลและให้ข้อมูลทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมไปถึงให้เป็นพื้นที่สำหรับหน่วยงานที่ออกกฎหมายควบคุมการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าได้เข้ามาอธิบายหลักเกณฑ์ลักษณะของสินค้าที่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุม เป็นต้น

การสร้างชุมชนเครือข่ายความรู้นี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักคิดของการบริหารราชการใหม่ที่มองประชาชนเป็นพลเมือง ใช้ชุมชนเป็นโครงสร้างที่ไกล่เกลี่ยหรือประสาน และใช้การสนทนาที่นักบริหารและพลเมืองมีส่วนร่วมและเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ การสร้างชุมชนเครือข่ายควรมีลักษณะที่ตั้งอยู่บนความห่วงใย ความเชื่อใจ และการทำงานร่วมกันที่ถูกยึดกันไว้ด้วยระบบที่แข็งแรงและมีประสิทธิภาพในการสื่อสารและแก้ไขความขัดแย้ง ซึ่ง Joseph Gray และ Linda Chapin ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องชุมชนและประชาสังคมไว้ว่า “ประชาชนจะไม่ได้สิ่งที่พวกเขาต้องการเสมอไป แต่การรวมพวกเขาเข้ามาอยู่ในกระบวนการด้วยนั้นจะทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารรัฐกิจและสาธารณะ ซึ่งการเชื่อมโยงนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างพลเมืองและนักบริหาร”

อย่างไรก็ดี สำนักพิกัดฯ ต้องไม่มองว่าผู้ประกอบการเป็นเพียงผู้มาขอรับบริการฯ หรือเพียงลูกค้าเท่านั้น หากแต่เป็นอีกความร่วมมือที่จะช่วยสร้างศักยภาพในการให้บริการฯ ของสำนักพิกัดฯ โดยนอกจากสามารถแก้ไขการยื่นข้อมูลรายละเอียดของที่พร้อมต่อการพิจารณาฯ ของเจ้าหน้าที่มากขึ้น ผู้ประกอบการยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับสินค้าที่ทันสมัยให้แก่เจ้าหน้าที่ได้เช่นกัน เนื่องจากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิตจะเป็นผู้คิดค้นเทคโนโลยีที่ทันสมัยและล้ำหน้า หากสำนักพิกัดสามารถสร้างชุมชนแห่งความรู้ ผู้ประกอบการเหล่านี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีที่จะเจ้าหน้าที่ของสำนักพิกัดฯ สามารถเข้าไปศึกษาเรียนรู้ได้ นอกจากผู้ประกอบการแล้ว หน่วยงานอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานภาครัฐที่มีความรู้เฉพาะจะเป็นอีกความร่วมมือหนึ่งที่จะสร้างให้การดำเนินการของสำนักพิกัดฯ มีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น ยกตัวอย่างหน่วยงานที่ควบคุมและให้การอนุญาตในการนำเข้าส่งออกสินค้าที่ต้องได้รับการควบคุม ซึ่งจะใช้พิกัดศุลกากรเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบควบคุมในขั้นตอนของการนำเข้าส่งออกสินค้า เช่น กรมอุตสาหกรรมทหารซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านอาวุธยุทธภัณฑ์ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ดูแลควบคุมอนุญาตในการนำเข้าสินค้าไม่ว่าจะเป็น ของเล่น เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อเข้ามาขายหรือบริโภคภายในประเทศ โดยหน่วยงานภาครัฐเหล่านี้จะสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะขอบเขตของสินค้าที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกฎหมายต่าง ๆ และการดำเนินการขออนุญาตนำเข้าส่งออกสินค้านั้น ๆ อีกทั้ง สำนักพิกัดฯ จะสามารถแลกเปลี่ยนมุมมองในการนำพิกัดศุลกากรมาใช้ในการควบคุมสินค้าเหล่านี้ เพื่อให้การควบคุมเป็นไปได้อย่าง

Ref. code: 25595303031107VRN

ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย ในส่วนของสำนักพิกัดฯ นั้นจะสามารถใช้ชุมชนนี้เป็นพื้นที่นี้ในการประชาสัมพันธ์และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการฯ รวมถึงสามารถใช้เป็นพื้นที่เพื่อดำเนินการในภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องได้อีกด้วย

ภาพที่ 5.1 ชุมชนเครือข่ายความรู้, สรุปจากผู้วิจัย

หากชุมชนเครือข่ายความรู้นี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่จะเป็นการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาการดำเนินการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสำนักพิกัดฯ ได้ดีด้วยเช่นกัน ซึ่งอาจเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาปริมาณงานค้างสะสมของสำนักพิกัดฯ ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนให้ภาคีเครือข่ายนี้ให้สามารถปฏิบัติและประสบความสำเร็จได้นั้น สำนักพิกัดฯ จะต้องดำเนินการตามเงื่อนไขที่ อัมพร ธำรงลักษณ์[9] ได้ กล่าวสรุปไว้ อันประกอบด้วย 1) ระบบความสามารถรับผิดชอบได้ที่เน้นความไว้เนื้อเชื่อใจ 2) ความเป็นมืออาชีพ 3) ทักษะในการประสานความร่วมมือ และ 4) การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนอื่นในสังคม โดยการสร้างชุมชนนี้จะเป็นแนวทางที่ช่วยให้การให้บริการฯ ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลของการ

[9] เรื่องเดียวกัน, 31.

Ref. code: 25595303031107VRN

บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม สำนักพิกัดฯ สามารถนำ PMQA มาใช้ในการประเมินองค์กรทั้งก่อนและภายหลังการนำแนวทางชุมชนเครือข่ายความรู้มาปรับใช้ เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาองค์กรในเรื่องต่าง ๆ เป็นไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องได้

5.3 "ภาคีเครือข่ายความรู้": รูปแบบองค์กรความร่วมมือตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) กับข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ

"ภาคีเครือข่ายความรู้": รูปแบบองค์กรความร่วมมือตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน

"ภาคีเครือข่ายความรู้" เป็นรูปแบบหนึ่งของการสร้างความร่วมมือระหว่างหลายองค์กร ภายใต้ความสัมพันธ์ในเชิงภาคีหุ้นส่วน (Multi-Organizational Partnership) ตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ที่ผู้วิจัยต้องการให้มีการพัฒนาต่อยอดจากการสร้าง "ชุมชนเครือข่ายความรู้" ตามแนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไปก่อนหน้านี้ โดยผู้วิจัยเห็นว่าเป็นแนวคิดในการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสังคมที่ประกอบด้วยหลายภาคส่วน รวมถึงด้วยการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงการดำเนินกิจการขององค์กรภาครัฐในระดับโครงสร้างหรือระดับนโยบายนั้นต้องใช้ระยะเวลาและมีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องมากมาย ดั่งเช่นข้อจำกัดด้านโครงสร้างองค์กรและภารกิจงานของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร อีกทั้งในการสร้างองค์กรของความร่วมมือตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาเพื่อสร้างให้เกิดเป็นความไว้วางใจและความยินยอมพร้อมใจในการทำงานร่วมกัน อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรความร่วมมือในรูปแบบนี้ประสบผลสำเร็จ จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างอย่างค่อยเป็นค่อยไป

"ภาคีเครือข่ายความรู้" จะเป็นองค์กรของความร่วมมือที่มีการจัดโครงสร้างการทำงานอย่างเป็นทางการแต่ไม่มีสถานะทางกฎหมาย มีลักษณะเป็นเครือข่ายประสานความร่วมมือที่ตั้งอยู่บนฐานของการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ในรูปแบบของ "ภาคีเครือข่าย" (Unincorporated Association) ซึ่งประกอบด้วยภาคีสมาชิกที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นสำนักพิกัดอัตราศุลกากร หน่วยงานศุลกากรที่ทำหน้าที่ในการตรวจปล่อยสินค้า ผู้ประกอบการหรือตัวแทนผู้ประกอบการที่เป็นสมาคมต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ หน่วยงานภาครัฐที่ออกกฎหมายควบคุมการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าใด ๆ ออกจากราชอาณาจักรไทย สถาบันอุดมศึกษาซึ่ง

Ref. code: 25595303031107VRN

นอกจากจะทำหน้าที่เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องจะยังเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเป็นกลางในภาคีความสัมพันธ์นี้ ทั้งนี้ เป้าหมายร่วมกันของภาคีเครือข่ายความรู้ คือ การพัฒนาให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของไทยไม่เป็นอุปสรรคทางการค้าและเป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกทางการค้าที่จะช่วยสร้างขีดความสามารถของภาคการค้าและภาคการลงทุนได้อย่างแท้จริง

นอกจากนั้น การสร้างชุมชนเครือข่ายความรู้ ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนในการสร้างภาคีเครือข่ายความรู้ได้ โดยเป็นขั้นตอนของการเจรจาหารือกันพร้อมหน้ากันทุกฝ่ายและขั้นตอนของการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นสองขั้นตอนเริ่มต้นที่ต้องทำควบคู่กันและมีความสำคัญในกระบวนการทำงานร่วมกัน หากไม่สามารถสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันในระหว่างภาคีผู้มีส่วนได้เสียแล้ว กระบวนการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันก็ไม่อาจประสบผลสำเร็จได้ในท้ายที่สุด ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า หากสำนักพิกัดสามารถสร้างชุมชนเครือข่ายความรู้ที่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่ายได้แล้ว การจะพัฒนาต่อยอดความสัมพันธ์ให้เป็น ภาคีเครือข่ายความรู้ได้นั้นอาจจะไม่ไกลเกินจริง

แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน กับข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ

แนวคิดจากการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสังคมที่ประกอบด้วยหลายภาคส่วนซึ่งมีความแตกต่างหลากหลาย สลับซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อนำมาปรับใช้สำหรับการพัฒนาการให้บริการหรือการดำเนินกิจการของหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบัน อันมีเส้นแบ่งขอบเขตการแสดงบทบาทหน้าที่ของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคสังคมไม่ชัดเจนเหมือนในอดีต ประกอบกับด้วยการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงการดำเนินกิจการขององค์กรภาครัฐในระดับโครงสร้างหรือระดับนโยบายนั้นต้องใช้ระยะเวลาและมีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องมากมาย

การนำแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันมาปรับใช้เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานที่ตั้งอยู่บนฐานของความไว้วางใจ การร่วมมือประสานงาน และการปรับตัวเข้าหากันแทนที่การสั่งการหรือการแข่งขัน ของตัวแสดงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยบทบาทซึ่งกันและกัน อัน จะนำมาซึ่งประโยชน์สาธารณะสูงสุดนั้น เป็นผลจากฐานคิดว่าไม่มีตัวแสดงใดในภาคส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ที่จะมีขีดความสามารถ

Ref. code: 25595303031107VRN

เพียงพอในการจัดการกับปัญหาทางสังคมหนึ่ง ๆ ได้ด้วยตัวเองฝ่ายเดียว[10] โดยข้อแตกต่างของการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันที่ผู้วิจัยเห็นว่าสำคัญท่ามกลางแนวคิดการทำงานร่วมกันอื่น ๆ คือเป้าหมายของการทำงานร่วมกันที่จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสาธารณะเท่านั้น มิใช่พื้นที่การทำงานสำหรับการเจรจาต่อรองเพื่อจัดการผลประโยชน์ของตัวแสดงที่เกี่ยวข้อง[11]

ด้วยลักษณะของแนวคิดเรื่อง "ความร่วมมือ" (Collaboration) ที่เป็นส่วนสำคัญของประชาธิปไตย[12] อันหมายถึง การเจรจาต่อรอง การมีส่วนร่วม การทำงานร่วมกัน การไหลเวียนของข้อมูลที่เป็นอิสระและไม่จำกัด นวัตกรรม ข้อตกลงที่อยู่บนพื้นฐานของการประนีประนอมและความเข้าใจร่วมกัน การกระจายและการจัดสรรปันส่วนใหม่ของอำนาจและทรัพยากรที่เป็นธรรมมากขึ้น[13] ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมอบความเป็นพลเมืองให้แก่ประชาชนด้วยการสร้างความร่วมมือบนพื้นฐานของความจริงใจ ไม่ใช่การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในฐานะของความเป็นลูกค้าแต่เพียงอย่างเดียว หากหน่วยงานภาครัฐสามารถนำมาปรับใช้ได้มากขึ้นเท่าใด ก็จะทำให้การบริหารกิจการภาครัฐของไทยนั้นไปสู่เป้าหมายของการบริหารงานอย่างเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยมองว่า เงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความร่วมมือตามแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันประสบความสำเร็จได้นั้นคือ การปรับมุมมองของภาครัฐและประชาชนที่มีต่อบทบาทของตัวเอง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นจะต้องยอมรับบทบาทของผู้นำที่ต้องทำงานเพื่อให้พลเมืองมีชีวิตที่ดีขึ้น ไม่ใช่เพราะเจ้าหน้าที่รัฐมีอำนาจหรือมีฐานะที่สูงกว่า แต่เพราะเป็นพันธะหน้าที่ที่มีต่อพลเมืองซึ่งเป็นผู้เห็นด้วยที่จะถูกปกครองหรือดูแล (Governed) ในเงื่อนไขที่ชีวิตของพวกเขา

---

[10] วสันต์ เหลืองประภัสร์ และคณะ, *การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน,* (รายงานวิจัย เสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555), 55.

[11] เรื่องเดียวกัน, 424.

[12] Eran Vigoda, "From Responsiveness to Collaboration: Governance, Citizens, and the Next Generation of Public Administration," in *Democratic Governance*, ed. Mark Bevir, vol. 4, Public Governance (London: SAGE Publications, 2007), 131-153.

[13] "The nature of collaboration which means negotiation, participation, cooperation, free and unlimited flow of information, innovation, agreements based on compromises and mutual understanding, and a more equitable distribution and redistribution of power and resources."

Ref. code: 25595303031107VRN

มีการพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง[14] ทั้งนี้ให้เน้นคุณค่าของการทำงานร่วมกันอย่างแท้จริงระหว่างพลเมืองและภาครัฐ ที่ทั้งคู่ต่างอยู่ในฐานะที่เท่าเทียมกันไม่มีใครเป็นเจ้านายหรือคนรับใช้ อันแสดงถึงความไว้วางใจและเปิดรับต่อหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย อันจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดของสังคม

นอกจากนี้ การนำแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันมาปรับใช้ในการบริหารกิจการภาครัฐถือเป็นการลงทุนที่ประหยัด เนื่องจากเป็นการลงทุนในพฤติกรรมของประชาชน ทำให้ใช้ต้นทุนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความพยายามในการปฏิรูปหรือการเปลี่ยนแปลงด้วยแนวคิดอื่น[15] ที่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรมากกว่า อีกทั้งในความเห็นของผู้วิจัย แนวคิดเรื่องความร่วมมือนี้จะทำให้รัฐสามารถเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นที่รัฐไม่สามารถหาได้ด้วยตนเองจากภาคส่วนความร่วมมืออื่น ๆ ได้มากยิ่งขึ้นในการนำมาใช้ในการบริหารกิจการภาครัฐหรือการแก้ไขปัญหาสาธารณะ ดังเช่นกรณีของการเข้าถึงข้อมูลด้านความรู้ในนวัตกรรมของสินค้าใหม่ ๆ จากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ผลิตของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อนำมาใช้ประโยชน์สำหรับการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

ทั้งนี้ แม้แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองร่วมกันอาจดูคล้ายเป็นแนวคิดที่เป็นอุดมคติที่ต้องใช้ระยะเวลาและดูเหมือนอาจทำให้สำเร็จได้ยาก แต่ผู้วิจัยมองว่ารัฐไม่ได้เสียประโยชน์อะไรจากการนำแนวคิดนี้เข้ามาปรับใช้ หากแต่ภาครัฐเริ่มเปลี่ยนมุมมอง เริ่มเป็นผู้ริเริ่มในการสร้างความร่วมมือ เริ่มนำแนวคิดของความร่วมมือเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐอย่างค่อยเป็นค่อยไป ให้ความคิดค่อยๆ แทรกซึมเข้าไปในระบบ เพื่อทำให้ภาพ ความคิด หรือความรู้สึกของการแบ่งแยกการเป็นพวกเขาพวกเราค่อยๆ จางหายไป แล้วเกิดเป็นภาพ ความคิด หรือความรู้สึกของความเป็น “เรา” ร่วมกัน รัฐก็จะมีทรัพยากรและกำลังที่เพิ่มมากขึ้นในการขับเคลื่อนและผลักดัน “เรา” ให้สามารถทำหน้าที่และแสดงบทบาทเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกันอันเป็นการสร้างประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาสังคมและประเทศร่วมกันต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับประเด็นการวิจัยต่อไป

ด้วยการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งมีขอบเขตการศึกษาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 จนถึงเดือนธันวาคม 2559

---

[14] Ibid, 135.

[15] Ibid, 146.

Ref. code: 25595303031107VRN

ผ่านการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร (ผู้เชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร และผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างอัตราศุลกากร) รวมถึงสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1-4 จำนวน 7 ท่าน) และการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป จากสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร จากการทดสอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 462 คน

จากบริบทการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า ยังคงมีประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไปได้ดังนี้ 1) ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่เคยเข้ารับการบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เพื่อให้ได้ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่รอบด้าน 2) การศึกษาวิจัยการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ภายหลังจากที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรได้แก้ไขปัญหางานค้างสะสมแล้วเสร็จ และ 3) การศึกษาวิจัยการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ภายใต้การบังคับใช้พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560

Ref. code: 25595303031107VRN

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

กรมศุลกากร. *ระบบงานศุลกากรและความร่วมมือระหว่างประเทศทางด้านศุลกากร*. รวบรวมโดย โสภี ศิริ, ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2544.

จุมพล หนิมพานิช. *การประเมินผลนโยบาย: หลักการ แนวคิด และการประยุกต์ใช้*. พิมพ์ครั้งที่ 1 นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. *การบริหารรัฐกิจเปรียบเทียบ: การบริหารจัดการในโลกยุคหลังสงครามเย็น*. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

ทศพร ศิริสัมพันธ์. *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท วิชั่น พริ้นท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด, 2549.

พิทยา บวรวัฒนา. *รัฐประศาสนศาสตร์: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา (ค.ศ. 1887 - ค.ศ.1970).* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

พิทยา บวรวัฒนา. *ทางเลือกสาธารณะ. รัฐประศาสนศาสตร์: ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา (ค.ศ. 1887 - ค.ศ.1970).* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

มาโนช รอดสม. *ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร*. พิมพ์ครั้งที่ 5. ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2558.

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. *สาธารณบริหารศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

สมบัติ ธำรงธัญวงศ์. *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ*. พิมพ์ครั้งที่ 27. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เสมาธรรม, 2557.

อัมพร ธำรงลักษณ์. *การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21*. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

บทความวารสาร

นุชนารถ สินสุวรรณสาร. “พิกัดศุลกากรฮาร์โมไนซ์ 2017.” *จุลสารกรมศุลกากร* ปีที่ 24, ฉบับที่ 10 (2559): 14-17.

Ref. code: 25595303031107VRN

วิทยานิพนธ์

ฐาปกรณ์ กันเกตุ. “การปรับบทบาทและการเปลี่ยนแปลงองค์การของกรมศุลกากร.” ภาคนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาบริหารรัฐกิจ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

องค์การศุลกากรโลก. *คำวินิจฉัยพิกัดศุลกากรขององค์การศุลกากรโลกตามมติการประชุมคณะกรรมการพิกัดระบบฮาร์โมไนซ์ (Harmonized System Committee: HSC) ครั้งที่ 56 (COMPENDIUM OF CLASSIFICATION OPINION (HSC 56TH SESSION).* แปลโดยส่วนพิกัดอัตราศุลกากรระหว่างประเทศ สำนักพิกัดอัตราศุลกากร. http://www.customs.go.th/cont_strc_download.php?lang=th&top_menu=menu_homepage&current_id=14232a32414b505f4c464a4f, (สืบค้นเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2559).

สิทธิกร นิพภยะ. *การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติศุลกากร เพื่ออนุวัติการตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า องค์การการค้าโลก.* โครงการวิเคราะห์และติดตามร่างกฎหมาย. ThaiLawWatch. สถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ). 2556. http://tdri.or.th/wp-content/uploads/2014/02/TradeFacilitation.pdf, (สืบค้นเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2559).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐ ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)* (กรุงเทพฯ : บริษัท พรีเมียร์ โปร จำกัด), 2552. http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER1/DRAWER022/GENERAL/DATA0001/00001028.PDF (สืบค้นวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชโย. ดร. *หลักธรรมาภิบาล*, 202.29.87.101/articles/2555/DhammaBhiban.pdf (สืบค้นวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556- พ.ศ. 2561)* (กรุงเทพฯ: บริษัท วิชั่น พริ้นท์ แอนด์ มีเดีย), 2556. http://www.opdc.go.th/uploads/files/2556/yutasadtext.pdf (สืบค้นวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

Ref. code: 25595303031107VRN

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.*“หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี.”* สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=5&content_id=2442 (สืบค้นวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2560).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. *“การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ.”* สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=4&content_id=153 (สืบค้นวันที่ 17 มกราคม 2560).

ศูนย์นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาระบบราชการไทย. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. *“สหอภิบาล: การบริหารจัดการร่วมกัน (Collaborative Governance)”*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. www.opdc.go.th/psic/file/collab_gov.pdf (สืบค้นวันที่ 30 พฤษภาคม 2560).

เอกสารอื่น ๆ

ฉัตรพล มณีกูล. “ความต้องการของผู้ประกอบการที่มีต่อการบริการให้คำวินิจฉัยภาษีล่วงหน้าของกรมศุลกากร.” โครงการวิจัยสาขาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจเสนอต่อ วิทยาลัยราชพฤกษ์, 2555.

พระราชบัญญัติศุลกากร 2469, มาตรา 99, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 43 (13 สิงหาคม 2469): 272.

พระราชบัญญัติศุลกากร 2469, มาตรา 27, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 43 (13 สิงหาคม 2469): 272.

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) 2482, มาตรา 16, *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 56 (13 ตุลาคม 2482): 1168.

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พุทธศักราช 2530, มาตรา 7, *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ* เล่มที่ 104 ตอนที่ 276 (31 ธันวาคม 2530): 1.

วสันต์ เหลืองประภัสร์ และคณะ. *การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน.* (รายงานวิจัย เสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ), 2555.

Ref. code: 25595303031107VRN

Books and Book Articles

Eran Vigoda. “From Responsiveness to Collaboration: Governance, Citizens, and the Next Generation of Public Administration.” In *Democratic Governance*, edited by Mark Bevir. Vol. 4, Public Governance. London: SAGE Publications, 2007.

Electronic Media

Jane S. Shaw, *Public Choice Theory*, The Concise Encyclopedia of Economics, http://www.econlib.org/library/Encl/PublicChoiceTheory.html (accessed 30, July 2016).

William F. Shughart II, *Public Choice*, The Concise Encyclopedia of Economics, http://www.econlib.org/library/Enc/PublicChoice.html (accessed 30, July 2016).

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาคผนวก

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาคผนวก ก

ประกาศกรมศุลกากร ที่ 39/2558 เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ที่ กค ๐๕๑๘/ว ๒๒๒๗ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่ง เพื่อโปรดทราบ

(นายนิติ วิทย์เต็ม)
ผู้อำนวยการส่วนเลขานุการกรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนา

ประกาศกรมศุลกากร
ที่ ๓๙ /๒๕๕๘
เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมินค่าภาษีและการเสียภาษีสำหรับผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าที่นำเข้าเป็นการล่วงหน้าได้ตามมาตรฐานสากล อันเป็นการสนับสนุนการค้าระหว่างประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และมาตรา ๑๓/๑ มาตรา ๑๓/๒ และมาตรา ๑๓/๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ อธิบดีกรมศุลกากรจึงให้ยกเลิกประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๓/๒๕๕๓ เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เสียทั้งสิ้นและให้ใช้ความตามประกาศนี้แทน

ข้อ ๑ การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เป็นการให้บริการแก่ผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร ตามที่ได้ร้องขอ

ข้อ ๒ การยื่นคำร้อง

๒.๑ ผู้ที่มีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า สามารถยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าได้ ๒ กรณี ดังนี้

๒.๑.๑ กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยมีเอกสารอย่างใดอย่างหนึ่งที่แสดงว่าจะมีการนำของเข้า คือ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) หนังสือสัญญาซื้อขาย (Sale Contract) บัญชีราคาสินค้า (Invoice) เลตเตอร์ออฟเครดิต (Letter of Credit) หรือบัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ต้องยื่นคำร้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วันทำการก่อนที่จะมีการนำเข้ามาในราชอาณาจักร

๒.๑.๒ กรณีมีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยไม่มีเอกสารตามข้อ ๒.๑.๑

๒.๒ การยื่นคำร้องตาม ๒.๑ ต้องยื่นตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) ที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร และมีหลักเกณฑ์เงื่อนไขดังต่อไปนี้

/๒.๒.๑ คำร้อง...

๒.๒.๑ คำร้อง ๑ ฉบับใช้สำหรับสินค้า ๑ ชนิด หากมีจำนวนสินค้ามากกว่า ๑ ชนิด ให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

๒.๒.๒ การยื่นคำร้องต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรโดยสรุปเป็นภาษาไทยโดยระบุรายละเอียดในช่องคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๑) การบันทึกรายละเอียดของสินค้าให้เป็นไปตามประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากรว่าด้วยเรื่องการบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) พร้อมแนบเอกสารประกอบอื่นๆ และรับรองความถูกต้องของเอกสารทุกฉบับ เช่น

- ชื่อ/ชื่อทางการค้า/ยี่ห้อ/รุ่น
- คุณลักษณะเฉพาะของสินค้า
- ส่วนผสม
- สูตรการผลิต
- โครงสร้างทางเคมี
- กรรมวิธีการผลิต
- ลักษณะการทำงาน
- การใช้ประโยชน์
- ลักษณะการบรรจุหีบห่อ
- ตัวอย่าง
- ภาพถ่าย
- แคตตาล็อค
- ผลวิเคราะห์
- ข้อมูลประเภทพิกัดเกี่ยวกับของที่เหมือนกัน/คล้ายกัน ที่เคยมีการจำแนกประเภท พิกัดไว้
- รายละเอียดอื่น ๆ

๒.๒.๓ กรณีที่ผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถมายื่นคำร้องได้ด้วยตนเอง ให้ทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นยื่นแทนตน และหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวให้ใช้ได้เฉพาะการร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรแต่ละครั้งเท่านั้น

๒.๓ กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจพบในภายหลัง กรมศุลกากรจะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ทั้งนี้ให้การยกเลิกมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

/ข้อ ๓ การ...

Ref. code: 25595303031107VRN

ข้อ ๓ การรับคำร้อง

ในการยื่นคำร้องเจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้มีหน้าที่จะพิจารณารายละเอียดของสินค้าที่ระบุ และตรวจสอบความครบถ้วนของคำร้องพร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบตามข้อ ๒ โดยดำเนินการดังนี้

๓.๑ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะตรวจสอบว่าผู้ยื่นคำร้องได้ยื่นคำร้องพร้อมด้วยข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเบื้องต้นตาม ๒.๒ แล้ว เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะประทับตรารับคำร้อง วันเดือนปี พร้อมลงนามกำกับ

๓.๒ เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรได้พิจารณาว่าเอกสารที่รับไว้ตาม ๓.๑ ครบถ้วน และมีรายละเอียดเบื้องต้นของสินค้าเพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบผลภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้ พร้อมออกใบสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียม เมื่อผู้ยื่นคำร้องได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้ว และได้นำหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณา

๓.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรเห็นว่าเอกสารที่รับไว้ตาม ๓.๑ ไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมลงนามกำกับ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้

๓.๔ กรณีผู้ยื่นคำร้องต้องยื่นเอกสาร และ/หรือข้อมูลรายละเอียดที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรแจ้งตามที่ปรากฏในบันทึกข้อ ๓.๓ ให้ผู้ยื่นคำร้องส่งเอกสารดังกล่าวมายังสำนักพิกัดอัตราศุลกากรภายใน ๑๕ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลายื่นเอกสารเพิ่มเติม และ/หรือข้อมูลรายละเอียดสินค้าเพิ่มเติมออกไปโดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อสำนักพิกัดอัตราศุลกากร เมื่อผู้ยื่นคำร้องยื่นเอกสารเพิ่มเติมครบถ้วนและมีรายละเอียดเบื้องต้นของสินค้าเพียงพอที่จะรับดำเนินการวินิจฉัยประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบผลทางโทรศัพท์หรือทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ยื่นคำร้องได้แจ้งไว้ พร้อมออกใบสั่งเก็บเงินทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมศุลกากร ให้ผู้ยื่นคำร้องไปชำระค่าธรรมเนียม เมื่อผู้ยื่นคำร้องได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้วและได้นำหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียมมาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากร เจ้าหน้าศุลกากรจะลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณา

๓.๕ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม ๓.๔ หากผู้ยื่นคำร้องไม่ยื่นเอกสารเพิ่มเติม และ/หรือให้ข้อมูลรายละเอียดสินค้าเพิ่มเติมไม่ครบถ้วนหรือไม่เพียงพอ ให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์ที่จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะบันทึกการดำเนินการและทำการส่งคืนเอกสารให้ผู้ยื่นคำร้องต่อไป

๓.๖ เมื่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรลงทะเบียนรับคำร้องไว้พิจารณาแล้วตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณี ในระหว่างการพิจารณาอาจแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมหากเห็นว่ายังขาดข้อมูลรายละเอียดที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร โดยจะแจ้งเหตุผลความจำเป็นให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

/ข้อ ๔ การ...

Ref. code: 25595303031107VRN

ข้อ ๔ การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร

เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะพิจารณาตรวจสอบข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่สอบถาม พร้อมเอกสารและหลักฐานประกอบและดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ กรณีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอที่จะสามารถจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณาตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณีสำหรับคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๒.๑ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องไว้พิจารณาตาม ๓.๒ หรือ ๓.๔ แล้วแต่กรณีสำหรับคำร้องที่ยื่นตามข้อ ๒.๒ และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) ทั้งนี้ การนับเวลาดำเนินการดังกล่าวจะไม่นับรวมระยะเวลาที่รอข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อ ๔.๒

๔.๒ กรณีข้อมูลรายละเอียดยังไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ หากไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หรือข้อมูลรายละเอียดที่ได้รับเพิ่มเติมยังไม่เพียงพอที่จะจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะแจ้งผู้ยื่นคำร้องส่งรายละเอียดเพิ่มเติมภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และหากยังไม่ได้รับข้อมูลอีกให้ถือว่าผู้ยื่นคำร้องไม่ประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องและมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

หากผู้ยื่นคำร้องไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายในเวลาที่กำหนด ผู้ยื่นคำร้องอาจขอขยายเวลาการให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมได้ โดยให้มีหนังสือแจ้งเหตุผลความจำเป็นและกำหนดเวลาที่แน่นอนต่อสำนักพิกัดอัตราศุลกากร เมื่อพ้นกำหนดการขอขยายเวลา เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะยกคำร้องและมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลของการยกคำร้องให้ผู้ยื่นคำร้องทราบตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๓)

๔.๓ กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่สามารถจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้เมื่อมีข้อมูลรายละเอียดเพียงพอ เจ้าหน้าที่ศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งพร้อมเหตุผลและระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ยื่นคำร้องทราบเป็นหนังสือลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๔)

ข้อ ๕ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

หนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๒) มีผลต่อกระบวนการทางศุลกากร ดังนี้

๕.๑ ใช้อ้างอิงในการสำแดงประเภทพิกัดอัตราศุลกากรในใบขนสินค้าสำหรับสินค้าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

๕.๒ เจ้าหน้าที่ศุลกากรถือปฏิบัติตามหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

๕.๓ ใช้บังคับภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับการนำเข้าสินค้าที่สอบถาม

๕.๔ ใช้เฉพาะรายผู้ยื่นคำร้อง สำหรับของที่เหมือนกันทุกประการกับของที่ได้มีการยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าไว้เท่านั้น

/ข้อ ๖ การ...

Ref. code: 25595303031107VRN

ข้อ ๖ การยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

๖.๑ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นอันยกเลิกนับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

๖.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะสิ้นผลในกรณีดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรอันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลง นับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ

๖.๒.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร เป็นต้น อันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงและให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ออกใหม่ภายหลังแทน ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๕) โดยนับเวลาการใช้บังคับต่อเนื่องจากหนังสือแจ้งผลฉบับเดิม ทั้งนี้ มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

๖.๓ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เฉพาะกรณีที่มีประกาศกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ให้อัตราอากรเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ วันที่นำของเข้า

ข้อ ๗ การทบทวน

๗.๑ ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีสิทธิร้องขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้ ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๖) ภายใน ๑๕ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขของข้อมูลรายละเอียดสินค้าเดิม

๗.๒ การพิจารณาทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ประทับตรารับเรื่อง และจะแจ้งผลการทบทวนตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ (แบบที่ ๗)

๗.๓ ผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้ถือเป็นที่สุด และให้ใช้บังคับภายในกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าฉบับเดิมที่ขอทบทวน

ข้อ ๘ การเผยแพร่ข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ภายหลังที่กรมศุลกากรได้มีหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือหนังสือแจ้งผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า แล้วแต่กรณี กรมศุลกากรจะนำข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าดังกล่าวเผยแพร่ต่อสาธารณะ

/ข้อ ๙ ค่าธรรมเนียม...

Ref. code: 25595303031107VRN

ข้อ ๙ ค่าธรรมเนียมในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ผู้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จะต้องชำระค่าธรรมเนียมในการขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๐ ในระหว่างที่กฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมในการขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ายังไม่ประกาศใช้บังคับ กรมศุลกากรจะให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าโดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๑ ให้ประกาศนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ลงชื่อ) สมชัย สัจจพงษ์
(นายสมชัย สัจจพงษ์)
อธิบดีกรมศุลกากร

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวนุชนารถ สินสุวรรณสาร)
นักวิชาการศุลกากรชำนาญการพิเศษ

Ref. code: 25595303031107VRN

แบบที่ ๑
แนบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘

แบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เลขรับที่..... / วันที่ เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า
เรียน ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

๑. ชื่อผู้ยื่นคำร้อง..... บริษัท/ห้าง/ร้าน..... ที่อยู่..... ..... เลขประจำตัวประชาชน/เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของบริษัท/ห้าง/ร้าน ..... โทรศัพท์.....โทรสาร..... E-mail address.....	๒. ข้อมูลของสินค้า ชื่อ/ ชื่อทางการค้า / ยี่ห้อ/รุ่น..... .... ราคาต่อหน่วย..... ประเทศกำเนิด..... ท่า / ที่นำเข้า..... วันที่คาดว่าจะนำเข้า.....

๓. คำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรโดยสรุปเป็นภาษาไทย (เช่น คุณลักษณะเฉพาะของสินค้า, ส่วนผสม, สูตรการผลิต, โครงสร้างทางเคมี, กรรมวิธีการผลิต, ลักษณะการทำงาน, การใช้ประโยชน์, ลักษณะการบรรจุหีบห่อ เป็นต้น)

หมายเหตุ: หากต้องการเพิ่มเติมคำอธิบายรายละเอียดของสินค้า ใช้ใบแนบต่อท้ายได้

๔. เอกสารที่แสดงว่าจะมีการนำเข้าสินค้า ☐ ใบสั่งซื้อ (Purchase Order) ☐ สัญญาซื้อขาย (Sale Contract) ☐ บัญชีราคาสินค้า (Invoice) ☐ เลตเตอร์ ออฟ เครดิต (Letter of credit) ☐ บัญชีราคาสินค้าล่วงหน้า (Proforma Invoice) ☐ อื่นๆ.....	๕. ตัวอย่าง/เอกสารเกี่ยวกับสินค้า ☐ ตัวอย่าง ☐ ภาพถ่าย ☐ แคตตาล็อค ☐ ผลวิเคราะห์ ☐ กรรมวิธีการผลิต ☐ ลักษณะการทำงานหรือใช้งาน ☐ อื่นๆ.....
๖. ข้อมูลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของที่เหมือนกัน/คล้ายกันที่เคยมีการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรไว้	๗. ประเภทพิกัดศุลกากรที่คาดว่าจะจัดเข้า/ความเห็น

๘. การอุทธรณ์/อยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร/อยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล ในเรื่องที่เกี่ยวกับสินค้าที่ยื่นคำร้องขอจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร
☐ มี (โปรดระบุ) ☐ ไม่มี

๙. การรับตัวอย่างคืน (กรณีส่งตัวอย่าง) ☐ ขอรับคืน ☐ ไม่ขอรับคืน

๑๐. หมายเหตุ: ผู้ยื่นคำร้องยินยอมให้กรมศุลกากรนำข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าขึ้นเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๑๑. ลายมือชื่อของผู้ยื่นคำร้อง (พร้อมตราประทับ - ถ้ามี)

โปรดอ่านข้อมูลด้านหลังโดยละเอียด

Ref. code: 25595303031107VRN

คำอธิบายรายละเอียด

ช่องที่ ๑ ชื่อผู้ยื่นคำร้อง หมายถึง ผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร ในกรณีที่เป็นนิติบุคคลต้องเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล หรือเป็นผู้รับมอบอำนาจ หากเป็นผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยเรื่องตัวแทน

ช่องที่ ๓ ให้อธิบายรายละเอียดและข้อมูลที่จำเป็นของสินค้าโดยสรุปเพื่อประโยชน์ในการบ่งชี้การจัดประเภทพิกัดอัตราศุลกากร เช่นคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า, ส่วนผสม, สูตรการผลิต, โครงสร้างทางเคมี, กรรมวิธีการผลิต, ลักษณะการทำงาน, การใช้ประโยชน์, ลักษณะการบรรจุหีบห่อ สิ่งบ่งชี้อื่น ๆ (ใช้ใบแนบต่อท้ายได้)

ช่องที่ ๕ ให้แนบตัวอย่าง ภาพถ่าย แคตตาล็อค ผลการวิเคราะห์ กรรมวิธีการผลิต ลักษณะการทำงานหรือการใช้งานอื่น ๆ ข้อมูลทางเทคนิค ผลวิเคราะห์การทดลองหรือเอกสารอื่นๆที่จำเป็น (ถ้ามี) เพื่อช่วยให้การจัดประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าเป็นไปโดยถูกต้อง

ช่องที่ ๖ ให้แจ้งข้อมูลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของที่เหมือนกัน/คล้ายกัน ที่เคยมีการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรไว้ (ถ้าทราบ)

ช่องที่ ๗ ให้แจ้งประเภทพิกัดศุลกากรที่คาดว่าจะจัดเข้า/ความเห็น (ถ้าทราบ)

ช่องที่ ๘ หากท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับการอุทธรณ์/อยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร/อยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลในเรื่องที่เกี่ยวกับสินค้าที่ยื่นคำร้องขอจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าตามคำร้องนี้ โปรดระบุ

ช่องที่ ๙ ให้ระบุว่าต้องการรับตัวอย่างคืนหรือไม่

- กรณีขอรับคืน ให้รับได้ภายหลังจากยื่นคำร้องไปแล้วอย่างน้อย ๑๕ วัน
- กรณีไม่ขอรับคืน/หรือไม่มารับคืน หากกรมศุลกากรต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการใด ๆ ผู้ยื่นคำร้องต้อง เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการนั้น

ช่องที่ ๑๑ ลายมือชื่อของผู้ยื่นคำร้อง (พร้อมตราประทับ-ถ้ามี) หมายถึง ลายมือชื่อของผู้ที่ต้องการทราบประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าก่อนที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร ในกรณีที่เป็นนิติบุคคลต้องเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล หรือเป็นผู้รับมอบอำนาจ (เหมือนช่องที่ ๑) พร้อมพิมพ์ชื่อตัวบรรจงกำกับ

หมายเหตุ

๑. คำร้องขอจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ๑ ฉบับใช้สำหรับสินค้า ๑ ชนิดสินค้าหากมีจำนวนสินค้า มากกว่า ๑ ชนิดให้แยกคำร้องตามจำนวนสินค้าที่ต้องการสอบถาม

๒. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นอันยกเลิกนับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลหากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์

๓. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะสิ้นผลในกรณีดังต่อไปนี้

๓.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรอันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้

๓.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไข เพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติมหรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร เป็นต้น อันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลง และให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ออกใหม่ภายหลังแทน แต่ทั้งนี้มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้า และชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

๓.๓ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เฉพาะกรณีที่มีประกาศกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ให้อัตราอากรเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ วันนำเข้า

๔. ผู้ยื่นคำร้องต้องชำระค่าธรรมเนียมตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

Ref. code: 25595303031107VRN

แบบที่ ๒
แนบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘

ที่ กค

กรมศุลกากร
ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย
กทม. ๑๐๑๑๐

วันที่.....

เรื่อง แจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า
เรียน (ผู้ยื่นคำร้อง).....
อ้างถึง แบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เลขที่รับ...../.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง (ผู้ยื่นคำร้อง).....ได้ยื่นแบบคำร้องขอให้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า นั้น

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้พิจารณาข้อมูลรายละเอียดของสินค้าดังกล่าวแล้ว ขอแจ้งให้ทราบ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ประเภทพิกัด	อัตราอากร
รายละเอียดของสินค้า		
เหตุผลในการจำแนกประเภทพิกัด		

อนึ่ง ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้านี้ ให้ใช้กับสินค้าที่นำเข้า ซึ่งมีรายละเอียดของสินค้า ตามที่ระบุไว้ในหนังสือแจ้งนี้ เท่านั้น โดยให้มีผลใช้บังคับภายในกำหนดเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่ออกหนังสือ หรือจนกว่าจะมีการยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)
ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

ชื่อส่วนราชการ.....
โทร.....
ลำดับเรื่อง.....

Ref. code: 25595303031107VRN

หมายเหตุ

๑. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นอันยกเลิกนับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลหากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ หรือพบในภายหลังว่าสินค้าชนิดเดียวกันนี้อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล

๒. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจะสิ้นผลในกรณีดังต่อไปนี้

๒.๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรอันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลบังคับใช้

๒.๒ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าถูกเพิกถอน ถูกบอกเลิก ถูกเรียกกลับ หรือมีการแก้ไขเพราะเหตุว่าได้รับข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่ เช่น คำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร เป็นต้น อันมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลง และให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ออกใหม่ภายหลังแทน โดยนับเวลาบังคับใช้ต่อเนื่องจากหนังสือแจ้งผลฉบับเดิม แต่ทั้งนี้มิให้มีผลย้อนหลังสำหรับสินค้าที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาที่ได้มีการนำเข้าและชำระค่าภาษีอากรครบถ้วนแล้ว

๒.๓ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เฉพาะกรณีที่มีประกาศกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงอัตราอากร ให้อัตราอากรเป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง ณ วันนำเข้า

Ref. code: 25595303031107VRN

แบบที่ ๓
แนบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘

ที่ กค

กรมศุลกากร
ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย
กทม. ๑๐๑๑๐

วันที่.....

เรื่อง ยกคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เรียน (ผู้ยื่นคำร้อง).....

อ้างถึง ๑. แบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เลขที่รับ...../.....
๒. หนังสือแจ้งให้ยื่นเอกสารเพิ่มเติมที่.....
๓. หนังสือเตือนให้ยื่นเอกสารเพิ่มเติมที่.....

ตามที่ (ผู้ยื่นคำร้อง)..... ได้ยื่นคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับสินค้า.....นั้น ปรากฏว่า

☐ ๑. ข้อมูลรายละเอียดไม่เพียงพอแก่การพิจารณา พร้อมทั้งได้มีหนังสือให้ท่านยื่นเอกสารเพิ่มเติมและหนังสือแจ้งเตือนอีกครั้งตามอ้างถึง แต่

☐ พ้นระยะเวลาที่กำหนด

☐ ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมไม่เพียงพอแก่การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร

โดยมีรายละเอียดดังนี้.....

.....

☐ ๒. ตรวจพบว่าสินค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล

โดยมีรายละเอียดดังนี้.....

.....

กรมศุลกากร จึงขอยกคำร้องดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)
ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

ชื่อส่วนราชการ.....
โทร.....

แบบที่ ๔
แนบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘

ที่ กค

กรมศุลกากร
ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย
กทม. ๑๐๑๑๐

วันที่.....

เรื่อง แจ้งผลการดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า
เรียน (ผู้ยื่นคำร้อง).....
อ้างถึง แบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เลขที่รับ...../.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง (ผู้ยื่นคำร้อง)..... ได้ยื่นแบบคำร้องขอให้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า นั้น

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้พิจารณาข้อมูลรายละเอียดของสินค้าดังกล่าวแล้ว ขอเรียนว่ายังไม่สามารถแจ้งผลการพิจารณาได้ ด้วยเหตุผลดังนี้

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ทั้งนี้ คาดว่าจะสามารถแจ้งผลการพิจารณาได้ภายใน วันที่ .....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)
ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

ชื่อส่วนราชการ.....
โทร.....
ลำดับเรื่อง.....

Ref. code: 25595303031107VRN

แบบที่ ๕
แนบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘

ที่ กค

กรมศุลกากร
ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย
กทม. ๑๐๑๑๐

วันที่.....

เรื่อง ยกเลิกคำวินิจฉัยเดิมและให้ใช้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าใหม่แทน

เรียน (ผู้ยื่นคำร้อง).....

อ้างถึง ๑. แบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เลขที่รับ...../.....
๒. หนังสือแจ้งหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ที่ กค.....

ตามที่ท่านได้ยื่นแบบคำร้องขอให้จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า สำหรับสินค้า..... ซึ่ง สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ได้พิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสำหรับสินค้าดังกล่าว ให้จัดเข้าในประเภทพิกัด..... อัตราอากร.....รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

โดยเหตุที่ สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร พบว่า

☐ มีข้อมูลอื่นเพิ่มเติม หรือปรากฏข้อมูลใหม่
โดยมีรายละเอียดดังนี้.....
.....

☐ มีคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความร่วมมือทางศุลกากร
โดยมีรายละเอียดดังนี้.....
.....

ซึ่งมีผลให้การจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร จึงขอยกเลิกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ที่ กค ..... (อ้างถึง ๒) โดยให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเดิมสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วันที่ออกหนังสือฉบับนี้ และให้สินค้าดังกล่าวจัดเข้าประเภทพิกัด.....อัตราอากร.....โดยมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือฉบับนี้ถึงวันที่.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)
ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

ชื่อส่วนราชการ.....
โทร.....

Ref. code: 25595303031107VRN

แบบที่ ๖

แนบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘

แบบคำร้องขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เลขรับที่..... / วันที่

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

อ้างถึง หนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เลขที่ กค..... วันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง (ผู้ยื่นคำร้อง).....

ที่อยู่.....เลขประจำตัวประชาชน/เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของ

บริษัท/ห้าง/ร้าน.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

E-mail address..... ได้รับหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า นั้น

(ผู้ยื่นคำร้อง).....ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าสินค้า.....

ควรจัดเข้าพิกัดประเภทที่.....อัตราอากร.....โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสินค้าดังกล่าวด้วย

จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ผู้ยื่นคำร้อง (พร้อมตราประทับ-ถ้ามี)

Ref. code: 25595303031107VRN

แบบที่ ๗

แนบท้ายประกาศกรมฯ ที่ ๓๙/๒๕๕๘

ที่ กค

กรมศุลกากร
ถนนสุนทรโกษา เขตคลองเตย
กทม. ๑๐๑๑๐

วันที่.....

เรื่อง แจ้งผลการทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

เรียน (ผู้ยื่นคำร้อง).....

อ้างถึง แบบคำร้องขอให้ทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เลขที่รับ...../.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง (ผู้ยื่นคำร้อง)..... ได้ยื่นแบบคำร้องขอให้ทบทวนการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า นั้น

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร ได้พิจารณาเหตุผลพร้อมข้อมูลรายละเอียดของสินค้าดังกล่าวแล้ว ขอแจ้งให้ทราบ ดังนี้

ชื่อสินค้า	ประเภทพิกัด	อัตราอากร
รายละเอียดของสินค้า		
เหตุผลในการจำแนกประเภทพิกัด		

อนึ่ง การทบทวนการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้านี้ ให้ใช้กับสินค้าที่นำเข้าซึ่งมีรายละเอียดของสินค้าตามที่ระบุไว้ในหนังสือแจ้งนี้ เท่านั้น โดยให้มีผลใช้บังคับภายในกำหนด ๒ ปี นับแต่วันที่..... หรือจนกว่าจะมีการยกเลิก/การสิ้นผล/การเปลี่ยนแปลง และให้ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเลขที่ กค.....วันที่.....สิ้นสุดลง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)
ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมศุลกากร

ชื่อส่วนราชการ.....
โทร.....
ลำดับเรื่อง.....

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาคผนวก ข

ประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ที่ 2/2558 เรื่อง บันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) ตาม ประกาศศุลกากรที่ 39/2558

ประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

ที่ ๒ /๒๕๕๘

เรื่อง การบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๓๙/๒๕๕๘

ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๓๙/๒๕๕๘ เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ลงวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้การยื่นคำร้องขอจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้าล่วงหน้า ต้องมีคำอธิบายรายละเอียดของสินค้าที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดโดยสรุปเป็นภาษาไทย โดยระบุรายละเอียดในช่องคำอธิบายรายการสินค้าตามแบบแนบท้ายประกาศกรมศุลกากร (แบบที่ ๑) โดยการบันทึกรายละเอียดสินค้าให้เป็นไปตามประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ว่าด้วยเรื่องการบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) นั้น

สำนักพิกัดอัตราศุลกากร จึงขอประกาศแจ้งรายละเอียดการบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

อนึ่ง การบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้นสำหรับการจัดทำคำอธิบายรายละเอียดของสินค้า สำนักพิกัดอัตราศุลกากรอาจมีความจำเป็นต้องขอข้อมูลรายละเอียดสินค้าเพิ่มเติมจากที่ระบุในการบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) แนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายชุติวัฒน์ วรรธนผล)

ผู้อำนวยการสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

การบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist)

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๑-๓๙
๑	ชื่อสินค้า พร้อมทั้งระบุ Code ให้ชัดเจน
๒	ลักษณะทางกายภาพของสินค้าขณะนำเข้า และรูปถ่าย
๓	ลักษณะและขนาดบรรจุภัณฑ์ของสินค้า หรือรูปถ่าย
๔	ประโยชน์และขั้นตอนการใช้งานของสินค้าโดยละเอียด
๕	องค์ประกอบทางเคมี/ ส่วนผสม/ ส่วนประกอบ ๑๐๐% ของสินค้า (ระบุ CAS No.)
๖	คุณสมบัติ/ หน้าที่/ โครงสร้าง ทางเคมีขององค์ประกอบในสินค้า
๗	กระบวนการผลิตสินค้าเบื้องต้น
๘	อื่น ๆ เช่น ฉลาก Catalog MSDS ใบอนุญาตหรือใบขึ้นทะเบียนต่าง ๆ เป็นต้น

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๔๐
๑	กรณีเป็นยางธรรมชาติ ลักษณะขณะนำเข้าเป็นอย่างไร เช่น น้ำยาง, แผ่น, ก้อน ฯลฯ
๒	กรณีเป็นยางสังเคราะห์
	๒.๑ เป็นยางสังเคราะห์ชนิดใด
	๒.๒ ลักษณะขณะนำเข้าเป็นเช่นไร (น้ำยาง, แผ่น, ก้อน ฯลฯ)
	๒.๓ มีส่วนผสมใดบ้าง ในอัตราส่วนร้อยละเท่าไร
	๒.๔ เป็นยางชนิดวัลแคไนซ์หรืออันวัลแคไนซ์
	๒.๕ การนำไปใช้งานประเภทใด

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๔๑-๔๓
๑	เป็นหนังของสัตว์จำพวกใด
๒	นำเข้าในสภาพใด เช่น เป็นผืนทั้งตัว, เป็นแผ่นหรือส่วนใดของสัตว์ หรือไม่
๓	มีการตกแต่งหลังการฟอกหรือไม่
๔	ผ่านกรรมวิธีใด (หมักเกลือ, ตากแห้ง, หรือฟอกมาแล้วในขั้นใด)
๕	มีลักษณะการฟอกเป็นการฟอกแบบใด
๖	ขณะนำเข้ามีขนติดมากับหนังหรือไม่

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๔๗-๔๙
๑	กรณีเป็นเยื่อ (ตอนที่ ๔๗)
	๑.๑ เป็นเยื่อของไม้ชนิดใด
	๑.๒ กรรมวิธีการผลิตเยื่อ (เช่น เยื่อเชิงกล, เคมี ฯลฯ)
	๑.๓ ผ่านการฟอกหรือไม่
	๑.๔ เป็นเศษกระดาษจากกระดาษชนิดใด
๒	กรณีเป็นกระดาษ (ตอนที่ ๔๘)
	๒.๑ กรณีเป็นกระดาษไม่เคลือบ
	๒.๑.๑ ลักษณะทางกายภาพขณะนำเข้ามีขนาดหน้ากว้างเท่าไร/ นำเข้าเป็นม้วนหรือแผ่น
	๒.๑.๒ ผลิตจากเยื่อชนิดใด (เคมี, เชิงกล)/ อัตราส่วนร้อยละเท่าไร
	๒.๑.๓ เป็นเยื่อที่ฟอกแล้วหรือไม่
	๒.๑.๔ มีความหนา, น้ำหนัก g/m^2 เท่าไร
	๒.๑.๕ มีการใส่สีหรือไม่
	๒.๑.๖ มีเถ้าร้อยละเท่าไร
	๒.๑.๗ มีค่าความขาวสว่างเท่าไร
	๒.๑.๘ มีแรงดันทะลุเท่าไร
	๒.๑.๙ นำไปใช้งานประเภทใด
	๒.๒ กรณีเป็นกระดาษเคลือบ
	๒.๒.๑ ลักษณะทางกายภาพขณะนำเข้ามีขนาดหน้ากว้างเท่าไร/ นำเข้าเป็นม้วนหรือแผ่น
	๒.๒.๒ มีการเคลือบผิวด้วยสารชนิดใด
	๒.๒.๓ ผลิตจากเยื่อชนิดใด (เคมี, เชิงกล)/ อัตราส่วนร้อยละเท่าไร
	๒.๒.๔ เป็นเยื่อที่ฟอกแล้วหรือไม่
	๒.๒.๕ ก่อนการเคลือบผิวมีความหนา, น้ำหนัก g/m^2 เท่าไร
	๒.๒.๖ ก่อนการเคลือบผิวมีเถ้าร้อยละเท่าไร
	๒.๒.๗ ก่อนการเคลือบผิวมีค่าความขาวสว่างเท่าไร
	๒.๒.๘ นำไปใช้งานประเภทใด

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๕๐-๖๐
๑	ลักษณะทางกายภาพของสินค้า (เช่น เส้นใย, เส้นด้าย, ผ้าผืน)
๒	ส่วนผสม (ประกอบด้วยเส้นใยสิ่งทอชนิดใดบ้าง ในอัตราส่วนร้อยละเท่าไร)
๓	กรณีเป็นเส้นด้าย
	๓.๑ น้ำหนัก, ขนาด/ หลอด, cone, hang
	๓.๒ เบอร์เส้นด้าย
	๓.๓ ผ่านกระบวนการฟอกย้อม/ พิมพ์ลาย/ เคลือบด้วยยาง, พลาสติก ฯลฯ หรือไม่
	๓.๔ ทนแรงดึงได้เท่าไร (กรณีเป็นเส้นด้ายทนแรงดึงสูง)
	๓.๕ มีการตีเกลียวหรือไม่/ กี่รอบต่อเมตร
	๓.๖ กรณีเป็นเส้นใยเดี่ยวมีภาคตัดขวางเท่าไร
	๓.๗ น้ำหนัก/ ความยาวเท่าไร
๔	กรณีเป็นผ้าผืน
	๔.๑ ผ่านกระบวนการการฟอกย้อม/ พิมพ์ลาย/ เคลือบด้วยยาง, พลาสติก ฯลฯ
	๔.๒ เป็นผ้าทอ/ ผ้าถัก/ ผ้าไม่ทอ/ สักหลาด/ แวดดิ้ง
	๔.๓ กรณีเป็นผ้าทอมีการทอเป็นแบบทอลายขัด/ ทอลายสอง/ อื่นๆ
	๔.๔ กรณีเป็นผ้าถักมีการถักเป็นแบบ Wefknit หรือ Warpknit
	๔.๕ น้ำหนัก g/m^2 / หน้ากว้างเท่าไร
๕	ประโยชน์การใช้งาน

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๖๘-๖๙
๑	ลักษณะทางกายภาพขณะนำเข้ามีรูปทรงอย่างไร (เป็นแผ่น ท่อน ฯลฯ)
๒	ขนาดของหิน ความกว้าง ยาว หนา เท่าไหร่
๓	มีส่วนผสม ประกอบด้วยอะไร ปริมาณร้อยละเท่าใด
๔	มีการเผาหลังการขึ้นรูปหรือไม่
๕	หากมีการเผา อุณหภูมิที่ใช้ในการเผาอยู่ที่เท่าใด
๖	กรรมวิธีการผลิตสินค้าเป็นอย่างไร
๗	การนำไปใช้ประโยชน์ ใช้ทำอะไร

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๗๐
๑	ลักษณะทางกายภาพเป็นเช่นไร
๒	มีส่วนผสม องค์ประกอบ ปริมาณร้อยละเท่าใด
๓	เป็นแก้วประเภทใด เช่น โบฮีเมียนกลาส คราวน์กลาส เลดคริสตัลกลาส ฯลฯ
๔	มีคุณลักษณะเฉพาะหรือไม่ เช่น ชั้นผิวสำหรับดูดกลืนแสง ฯลฯ
๕	การนำไปใช้ประโยชน์ ใช้ทำอะไร

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๗๑
๑	ไข่มุกธรรมชาติหรือไข่มุกเลี้ยง และรัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติ
	๑.๑ ชนิดของของ (ไข่มุกธรรมชาติ, ไข่มุกเลี้ยง, ชนิดของรัตนชาติ ฯลฯ)
	๑.๒ ลักษณะขณะนำเข้า (ตกแต่งแล้ว, ยังไม่ได้ตกแต่ง)
๒	โลหะมีค่า และโลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า
	๒.๑ ชนิดของโลหะมีค่า (ทอง, เงิน, แพลทินัม)
	๒.๒ องค์ประกอบทางเคมี
	๒.๓ ลักษณะทางกายภาพขณะนำเข้า (ผง, เม็ด, ก้อน ฯลฯ)
	๒.๔ กรรมวิธีการผลิต
	๒.๕ ลักษณะการนำไปใช้ประโยชน์
๓	เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณ เครื่องทองและเครื่องเงิน ของเทียม เหรียญกษาปณ์
	๓.๑ ลักษณะทางกายภาพขณะนำเข้า
	๓.๒ ชนิดของของ (ทอง, เงิน, แพลทินัม, ไข่มุก, ของเทียม ฯลฯ)
	๓.๓ ลักษณะการนำไปใช้ประโยชน์

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๗๒-๘๓
๑	กรณีเป็นวัตถุดิบ (เม็ด, แผ่นรีด, ท่อนและเส้น, ลวด ฯลฯ)
	๑.๑ ลักษณะทางกายภาพขณะนำเข้า
	๑.๒ ขนาด (ความกว้าง ยาว หนา หรือ เส้นผ่านศูนย์กลางเท่าไร)
	๑.๓ องค์ประกอบทางเคมี
	๑.๔ กรรมวิธีการผลิต (รีดร้อน, รีดเย็น, ชุบ, เคลือบ ฯลฯ)
๒	กรณีเป็นของสำเร็จรูป
	๒.๑ ชนิดของโลหะ (เหล็ก, ทองแดง, อะลูมิเนียม ฯลฯ)
	๒.๒ การนำไปใช้ประโยชน์
	๒.๒ ลักษณะทางกายภาพขณะนำเข้า
	๒.๓ ขนาด (ความกว้าง ยาว หนา หรือ เส้นผ่านศูนย์กลางเท่าไร)
	๒.๔ กรรมวิธีการผลิต (การหล่อ, การเชื่อมตะเข็บ ฯลฯ)

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๘๔
๑	กรณีนำเข้าเครื่องจักรครบชุดสมบูรณ์
	๑.๑ ชนิด องค์ประกอบ และหน้าที่ของเครื่องจักร
	๑.๒ ชนิดและขนาดของต้นกำลังที่ใช้ขับเคลื่อนเครื่องจักร
	๑.๓ ขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักร
๒	กรณีนำเข้าเครื่องจักรไม่ครบชุดสมบูรณ์
	๒.๑ ชนิด องค์ประกอบ และหน้าที่ของเครื่องจักร
	๒.๒ ชนิด องค์ประกอบ ที่ไม่ได้นำเข้าและหน้าที่ขององค์ประกอบนั้น ๆ
	๒.๓ ชนิดและขนาดของต้นกำลังที่ใช้ขับเคลื่อนเครื่องจักร
	๒.๔ ขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักร
๓	กรณีนำเข้าส่วนประกอบของเครื่องจักร
	๓.๑ หน้าที่ของส่วนประกอบในเครื่องจักร
	๓.๒ องค์ประกอบอื่น ๆ และหน้าที่ของเครื่องจักร
	๓.๓ ชนิดและขนาดของต้นกำลังที่ใช้ขับเคลื่อนเครื่องจักร
	๓.๔ ขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักร

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๘๕
๑	ชื่อสินค้า
๒	ยี่ห้อ
๓	รุ่น หรือ Model
๔	Part Number
๕	รายละเอียดสินค้าโดยทั่วไป เช่น ขนาด รูปร่าง ชนิดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต
๖	องค์ประกอบและโครงสร้างของสินค้า เช่น ประกอบด้วยอุปกรณ์ ชิ้นส่วนใด มีอุปกรณ์ทำความร้อน มีมอเตอร์ไฟฟ้า หรือไม่ เป็นต้น
๗	ประโยชน์การใช้งานหลัก การใช้งานรอง ใช้เฉพาะกับระบบ หรือเครื่องจักรใด หรือเป็นส่วนประกอบของเครื่องจักรใด
๘	ใช้ในบ้านเรือน ทางธุรกิจ ทางอุตสาหกรรม หรือกิจการใด
๙	กระบวนการการทำงานทางเทคนิคของสินค้า
๑๐	แผนผังวงจรไฟฟ้า (electrical circuit diagram) หรือ แบบแสดงการทำงานทางไฟฟ้า (electrical schematic diagram)
๑๑	ชนิดของไฟฟ้าที่ใช้ เช่น กระแสตรง กระแสสลับ ขนาดแรงดัน ขนาดกำลังทางไฟฟ้า ปริมาณกระแสไฟที่ใช้ เป็นต้น
๑๒	ลักษณะการนำเข้า เช่น เป็นของสมบูรณ์ใช้งานได้ทันที แยกชิ้นส่วนเพื่อนำเข้ามาประกอบ นำเข้ากับสินค้าอื่นบรรจุในหีบห่อเดียวกันเป็นชุด เป็นต้น
๑๓	แคตตาล็อกสินค้า
๑๔	รูปถ่ายสินค้าจริง
๑๕	คู่มือการใช้งาน
๑๖	ตัวอย่างของจริง (ถ้ามี)

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๘๗-๘๙
๑	ชื่อสินค้า
๒	ยี่ห้อ
๓	รุ่น หรือ Model
๔	รายละเอียดสินค้าโดยทั่วไป เช่น ชนิด ขนาด รูปร่าง จำนวนบรรทุก น้ำหนักบรรทุก จำนวนตันกรอส (กรณียานน้ำ) เป็นต้น
๕	ชนิดของเครื่องยนต์ ขนาดของเครื่องยนต์ เช่น ซี.ซี. กำลังม้า กิโลวัตต์ เป็นต้น)
๖	ประโยชน์การใช้งานของยานพาหนะ เช่น ใช้บรรทุกบุคคล ใช้บรรทุกสินค้า ใช้ลากยานอื่น ใช้เป็นรถดับเพลิง ใช้เป็นรถพยาบาล ใช้ในกิจการพิเศษอื่นใดโดยเฉพาะ เป็นเรือประมง เป็นเรือโดยสาร เป็นต้น
๗	ลักษณะการนำเข้า เช่น เป็นของสมบูรณ์ใช้งานได้ทันที แยกชิ้นส่วนเพื่อนำเข้ามาประกอบ เป็นต้น

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับ	รายละเอียดของสินค้าพิกัด ๙๐
๑	ชื่อสินค้า
๒	ยี่ห้อ
๓	รุ่น หรือ Model
๔	Part Number
๕	รายละเอียดสินค้าโดยทั่วไป เช่น ขนาด รูปร่าง ชนิดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต
๖	องค์ประกอบและโครงสร้างของสินค้า เช่น ประกอบด้วยอุปกรณ์ ชิ้นส่วนใด มีอุปกรณ์ทำความร้อน มีมอเตอร์ไฟฟ้า หรือไม่ เป็นต้น
๗	ประโยชน์การใช้งานหลัก การใช้งานรอง ใช้ร่วมกับเครื่องจักรใด ใช้ในการตรวจวัดอะไร หรือเป็นส่วนประกอบของอุปกรณ์ใด
๘	กระบวนการการทำงานทางเทคนิคของเครื่อง
๙	แผนผังวงจรไฟฟ้า (electrical circuit diagram) หรือ แบบแสดงการทำงานทางไฟฟ้า (electrical schematic diagram)
๑๐	ชนิดของไฟฟ้าที่ใช้ เช่น กระแสตรง กระแสสลับ ขนาดแรงดัน ขนาดกำลังทางไฟฟ้า ปริมาณกระแสไฟที่ใช้ เป็นต้น
๑๑	ลักษณะการนำเข้า เช่น เป็นของสมบูรณ์ใช้งานได้ทันที แยกชิ้นส่วนเพื่อนำเข้ามาประกอบ นำเข้ากับสินค้าอื่นบรรจุในหีบห่อเดียวกันเป็นชุด เป็นต้น
๑๒	แคตตาล็อกสินค้า
๑๓	รูปถ่ายสินค้าจริง
๑๔	คู่มือการใช้งาน
๑๕	ตัวอย่างของจริง (ถ้ามี)

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาคผนวก ค

คู่มือสำหรับประชาชน : การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

คู่มือสำหรับประชาชน : การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (กรณีมีเอกสารที่แสดงว่าจะมีการนำของเข้า)

หน่วยงานที่ให้บริการ : สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กระทรวงการคลัง

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต

1. ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2558 เรื่อง การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า
2. ประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่ 2/2558 เรื่องการบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558

หมายเหตุ

กรณีในระหว่างการพิจารณาอาจต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม หากเห็นว่ายังขาดข้อมูลรายละเอียดที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรโดยจะแจ้งเหตุผลความจำเป็นให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2558 ข้อ 3.6

หมายเหตุ

ค่าธรรมเนียมคู่มือสำหรับประชาชนแผ่นละ 40 บาท

หมายเหตุ

** ขั้นตอนการดำเนินงานตามคู่มือจะเริ่มนับระยะเวลาตั้งแต่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคู่มือประชาชนเรียบร้อยแล้ว

ช่องทางการให้บริการ

สถานที่ให้บริการ (*หมายเหตุ*: (1. *กรมศุลกากรจะไม่รับคำร้องที่มีคำอธิบายรายละเอียดสินค้าที่จำเป็นไม่เพียงพอ รวมทั้งคำร้องที่มีเอกสารประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน* 2. *กรมศุลกากรจะไม่พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากรหรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากมีการตรวจสอบพบในภายหลัง กรมศุลกากรจะยกคำร้องดังกล่าว หรือยกเลิกผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า โดยการยกเลิกจะมีผลตั้งแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า)) *ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร* 1 - 4 *สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร อาคาร* 120 *ปี ชั้น* 13 *เลขที่* 1 *ถนนสุนทรโกษา แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร* 10110/*ติดต่อด้วยตนเอง ณ หน่วยงาน*	***ระยะเวลาเปิดให้บริการ*** *เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์* (*ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด*) *ตั้งแต่เวลา* 08:30 - 16:30 *น.* (*มีพักเที่ยง*)

ขั้นตอน ระยะเวลา และส่วนงานที่รับผิดชอบ

ระยะเวลาในการดำเนินการรวม : 37 วันทำการ

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา	ส่วนที่รับผิดชอบ
1)	**การตรวจสอบเอกสาร** - เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารและรายละเอียดที่จำเป็นของสินค้าที่พอเพียงต่อการจำแนกประเภทพิกัดฯ (*หมายเหตุ*: (- *ผู้มีความประสงค์จะขอให้จำแนกประเภทพิกัด*	1 วันทำการ	สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

ลำดับ	ขั้นตอน	ระยะเวลา	ส่วนที่รับผิดชอบ
	อัตราศุลกากรล่วงหน้ายื่นคำร้อง ณ สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร))		
2)	**การพิจารณา** - กรณีข้อมูลของสินค้าไม่เพียงพอจะแจ้งกลับทางอีเมล์ - กรณีข้อมูลของสินค้าครบถ้วนและเพียงพอต่อการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ จะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องมาชำระเงินค่าธรรมเนียม - เจ้าหน้าที่พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ - ออกหนังสือแจ้งผลการพิจารณา (*หมายเหตุ*: -)	36 วันทำการ	สำนักพิกัดอัตราศุลกากร

รายการเอกสาร หลักฐานประกอบ

ลำดับ	ชื่อเอกสาร จำนวน และรายละเอียดเพิ่มเติม (ถ้ามี)	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร
1)	**บัตรประจำตัวประชาชน** **ฉบับจริง** 0 ฉบับ **สำเนา** 1 ฉบับ **หมายเหตุ** -	กรมการปกครอง
2)	**หนังสือรับรองนิติบุคคล** **ฉบับจริง** 0 ฉบับ **สำเนา** 1 ฉบับ **หมายเหตุ** (- เอกสารทุกฉบับต้องประทับตราบริษัทและลงลายมือชื่อรับรองโดยผู้มีอำนาจกระทำการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี))	กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
3)	**หนังสือมอบอำนาจ** **ฉบับจริง** 0 ฉบับ **สำเนา** 1 ฉบับ **หมายเหตุ** (- เอกสารทุกฉบับต้องประทับตราบริษัทและลงลายมือชื่อรับรองโดยผู้มีอำนาจกระทำการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี))	-
4)	**เอกสารแสดงรายละเอียดของสินค้า องค์ประกอบที่เกี่ยวกับการนำไปใช้ประโยชน์หรือหน้าที่การทำงาน** **ฉบับจริง** 1 ฉบับ **สำเนา** 0 ฉบับ **หมายเหตุ** (- ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 เรื่อง การให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า - ประกาศสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่ 2/2558 เรื่อง การบันทึกรายละเอียดสินค้า (Checklist) - เอกสารทุกฉบับต้องประทับตราบริษัทและลงลายมือชื่อรับรองโดยผู้มีอำนาจกระทำการหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี))	-

ค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายละเอียดค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียม (บาท / ร้อยละ)
1)	**คิดเป็นรายฉบับๆ ละ 1 รายการ** (*หมายเหตุ*: -)	**ค่าธรรมเนียม** 2,000 บาท

ช่องทางการร้องเรียน แนะนำบริการ

ลำดับ	ช่องทางการร้องเรียน / แนะนำบริการ
1)	ระฆังศุลกากรของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ได้แก่ ผอ.ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 1 (นางชุณลัคน์ พยุงศักดิ์) โทร. 0 2667 7782 ผอ.ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 2 (นางสาวไพริน พวงภู่) โทร. 0 2667 7210 ผอ.ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 3 (นายธงชัย สุมโนทยาน) โทร. 0 2667 6405 ผอ.ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร 4 (นางสาวมณีรัตน์ ทรัพย์อนันต์ชัย) โทร. 0 2667 7477 (*หมายเหตุ*: -)

ลำดับ	ช่องทางการร้องเรียน / แนะนำบริการ
2)	โทรศัพท์สายด่วนศุลกากร 1332 ในวันและเวลาราชการ (*หมายเหตุ*: -)
3)	โทรสารหมายเลข 0 2671 5250 (*หมายเหตุ*: -)
4)	ไปรษณีย์โดยทำเป็นหนังสือส่งมาที่ กลุ่มคุ้มครองและส่งเสริมจริยธรรม กรมศุลกากร ถนนสุนทรโกษา แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 (*หมายเหตุ*: -)
5)	จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) ที่ ctc@customs.go.th (*หมายเหตุ*: -)
6)	สื่อสารมวลชน (*หมายเหตุ*: (*กรณีที่หัวหน้ากลุ่มคุ้มครองจริยธรรมของกรมศุลกากรเห็นควรรับเป็นเรื่องร้องเรียน*))
7)	ติดต่อด้วยตนเองในวันและเวลาราชการ ณ กลุ่มคุ้มครองจริยธรรม กรมศุลกากร ถนนสุนทรโกษา แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร (*หมายเหตุ*: -)
8)	ศูนย์บริการประชาชนในสังกัดกระทรวงการคลัง (*หมายเหตุ*: -)
9)	ศูนย์บริการศุลกากร (โทร. 1164) หรือหน่วยงานภาครัฐอื่น (*หมายเหตุ*: -)
10)	ศูนย์บริการประชาชน สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (*หมายเหตุ*: (*เลขที่* 1 *ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม.* 10300 / *สายด่วน* 1111 / www.1111.go.th / *ตู้ ปณ.*1111 *เลขที่* 1 *ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม.* 10300))

แบบฟอร์ม ตัวอย่างและคู่มือการกรอก

ลำดับ	ชื่อแบบฟอร์ม
1)	ตามเอกสารแนบท้ายประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2588 เรื่องการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (*หมายเหตุ*: (http://www.customs.go.th *พิกัดศุลกากร* > *การสอบถามพิกัดศุลกากรล่วงหน้า*))

หมายเหตุ

กรณีในระหว่างการพิจารณาอาจต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม หากเห็นว่ายังขาดข้อมูลรายละเอียดที่จำเป็นในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร โดยจะแจ้งเหตุผลความจำเป็นให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 ลงวันที่ 3 มีนาคม 2558 ข้อ 3.6

เอกสารฉบับนี้ดาวน์โหลดจากเว็บไซต์ศูนย์รวมข้อมูลการติดต่อราชการ
www.info.go.th
วันที่คู่มือมีผลบังคับใช้: 25/07/2558

ภาคผนวก ง กฎกระทรวง

เรื่อง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า พ.ศ.2558

Ref. code: 25595303031107VRN

กฎกระทรวง

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียม
สำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า
พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ และมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดราคาของของนำเข้า	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๒) การกำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท
(๓) การตีความพิกัดอัตราศุลกากร	ฉบับละ	๒,๐๐๐	บาท

ข้อ ๒ การเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า ให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดราคาของของนำเข้า ให้เสียค่าธรรมเนียมตามจำนวนธุรกรรมการค้า โดยหนึ่งธุรกรรมการค้าให้ใช้คำร้องขอหนึ่งฉบับ

(๒) การกำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร ให้เสียค่าธรรมเนียมตามชนิดของและตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ โดยของหนึ่งชนิดที่ขอให้พิจารณาตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศฉบับใดให้ใช้คำร้องขอหนึ่งฉบับ

(๓) การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ให้เสียค่าธรรมเนียมตามชนิดของ โดยของหนึ่งชนิดให้ใช้คำร้องขอหนึ่งฉบับ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
อภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

Ref. code: 25595303031107VRN

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๓/๒ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๕๗ บัญญัติให้ผู้ร้องขอให้อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดราคาของของนำเข้า กำหนดถิ่นกำเนิดของของที่จะนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือตีความพิกัดอัตราศุลกากร เป็นการล่วงหน้า ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง และโดยที่มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๐) พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาคผนวก จ
สรุปบทสัมภาษณ์

1

สัมภาษณ์เชิงลึกความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากรและเจ้าหน้าที่ประจำสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ผู้บริหารสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

ลำดับที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านวินิจฉัยพิกัดศุลกากร สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ ด้วยข้อกำหนดเรื่องระยะเวลาในการดำเนินการ อาจจะถือเป็นข้อจำกัดได้ เนื่องจากปัญหาด้านกำลังคนที่มีจำนวนไม่เพียงพอ เมื่อเทียบกับปริมาณงานที่เจ้าหน้าที่มีหน้าที่รับผิดชอบ รวมถึงงานค้างสะสม และปริมาณงานที่มีเข้าใหม่ ทำให้ต้องมีการบริหารจัดการงานที่ดี เช่น การลำดับความสำคัญของงาน เพื่อให้สามารถดำเนินการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าให้ได้ภายในระยะเวลาตามที่กำหนด

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร

   ตอบ ค่าธรรมเนียมเป็นปัจจัยที่ช่วยกรองผู้ประกอบการที่มีความต้องการสอบถามพิกัดฯ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจและการนำเข้าจริงๆ ให้มายื่นขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า เนื่องจากก่อนที่จะมีการให้บริการจำแนกพิกัดฯ ล่วงหน้า ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที 39/2558 ซึ่งเป็นการให้บริการที่มีค่าธรรมเนียมนั้น สำนักพิกัดอัตราศุลกากรได้ดำเนินโครงการนำร่องการให้บริการฯ ดังกล่าว (ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 13/2553) ที่เป็นการให้บริการที่ไม่มีค่าธรรมเนียม ทำให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำร้องเพื่อขอรับบริการฯ ได้ ทุกกรณี อันส่งผลให้เกิดปริมาณคำร้องจำนวนมาก ที่ผู้ยื่นคำร้องไม่ได้ต้องการนำผลฯ ไปใช้เพื่อการนำเข้าหรือต้องการทราบผลฯ เพื่อนำข้อมูลไปใช้จริงๆ จึงไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลสำหรับการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถจำแนกประเภทพิกัดฯ และกลายเป็นอีกหนึ่งสาเหตุของปริมาณงานค้างสะสมของสำนักพิกัดฯ

   ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ จากการให้บริการฯ ที่ผ่านมา ค่าธรรมเนียม บาท นั้น ไม่มีผลสำหรับบริษัท 2,000 ขนาดใหญ่ แต่อาจมีผลได้ในส่วนของบริษัทที่มีขนาดเล็ก อย่างไรก็ดี เมื่อเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการจะได้รับจากการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า นั้น ถือว่า

Ref. code: 25595303031107VRN

คุ้มค่า ไม่ว่าจะเป็น ประโยชน์ในการนำพิกัดฯ ไปใช้ในการคำนวนต้นทุน สำหรับการวางแผนธุรกิจ ประโยชน์ในการดำเนินพิธีการทางศุลกากรที่ผู้นำเข้าสามารถมั่นใจได้ว่าจะไม่มีปัญหาด้านพิกัดอัตราศุลกากรในการนำเข้า ตั้งแต่ขั้นตอนพิธีการนำเข้า จนกระทั่งขั้นตอนการตรวจสอบภายหลังของกรมศุลกากร โดยสามารถใช้ผลการจำแนกฯ ในการนำเข้าได้เป็นระยะเวลาถึง ปี 2

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีประสิทธิภาพเพียงพอในระดับหนึ่ง เนื่องจากยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและด้านกำลังคน อย่างไรก็ดีในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่พยายามที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้นำเข้าที่ยื่นคำร้อง ให้สามารถประสานและติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบผ่านทางอีเมล์ได้ ในขั้นตอนของการประสานงานด้านข้อมูลของสินค้า ทั้งนี้ สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีความต้องการให้ในอนาคต ผู้นำเข้าสามารถยื่นคำร้องผ่านระบบออนไลน์ได้ เช่น ผ่านทางเว็ปไซต์

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าระกอบการหรือไม่ มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ป เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพียงใด และภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีจำนวนไม่เพียงพอ เนื่องจากในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรมีภาระงานสูงมาก อันส่งผลอย่างแน่นอนต่อระยะเวลาการดำเนินการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่ เพราะเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องบริหารจัดการเวลาของตนให้สามารถสะสางงานในความรับผิดชอบได้ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเพียงหน้าที่เดียว เจ้าหน้าที่จะสามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น ทั้งนี้จนถึงปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า ยังสามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือไม่ อย่างไร ด้านใดบ้าง

ตอบ การที่เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะและมีความรู้ในการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรด้วย จะทำให้การจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน จำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกอบรมนานขึ้น

ในส่วนของความรู้ด้านใดบ้างนั้น เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรควรจะมีความรู้เฉพาะตามพิกัดศุลกากรที่ส่วนงานของตนรับผิดชอบ โดยแต่ละส่วนงานนั้นจะมีความเฉพาะด้านที่หลากหลายแตกต่างกันไป เนื่องจากพิกัดศุลกากรจะมีความหลากหลายไปตามลักษณะของสินค้าที่มีอยู่ในตลาดการค้า ตั้งแต่สินค้า เกษตร ไปจนถึงสินค้าที่มีเทคโนโลยีสูง

Ref. code: 25595303031107VRN

high technllogy)) ซึ่งสินค้ามีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในบางสาขา หากเจ้าหน้าที่เรียนจบเฉพาะในด้านนั้นๆ หรือด้านที่ใกล้เคียงกัน จะยิ่งส่งผลดีในการการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์เคมี วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร สำหรับสินค้าประเภทเคมี อาหาร และการเกษตรต่างๆ ความรู้ด้านวิศวกรรม ไม่ว่าจะเป็นด้านไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกล สำหรับสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า ของใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องจักร ความรู้ด้านสิ่งทอ สำหรับสินค้าประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย เป็นต้น ทั้งนี้ อาจมีสินค้าบางกลุ่มที่อาจหาเจ้าหน้าที่ที่จบเฉพาะด้านได้ยาก เช่น เหล็ก อลูมิเนียม ทองแดง เป็นต้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในพิกัดฯ ของสินค้าเหล่านี้จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้เอง

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ (ไม่ได้ปฏิบัติงานในการประสานงานกับผู้ประกอบการที่เข้ารับบริการฯ โดยตรง)

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีความจำเป็น เนื่องจากหากผู้ประกอบการไม่เข้าใจพื้นฐานในการให้บริการฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายละเอียดในประกาศกรมศุลกากร ที่ 39/เช่น เงื่อนไขในการ 2558 นับวันดำเนินการ รายละเอียดการยื่นเอกสาร รายละเอียดของสินค้าที่ผู้ประกอบการจะต้องยื่นตาม checklistฯลฯ ก็จะส่งผลอย่างยิ่งต่อระยะเวลาในการดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่จะต้องใช้เวลาในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการมากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเอกสารเพียงพอ ครบถ้วนและเป็นไปตามเงื่อนไขที่สำนักได้ประกาศไว้

ในส่วนของความรู้ความเข้าในพื้นฐานด้านการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการ อาจไม่จำเป็นมาก แต่หากผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้ก็จะส่งผลดีในการให้ข้อมูลของสินค้าที่จะทำให้ระยะเวลาการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รวดเร็วขึ้น

ทั้งนี้ แม้ผู้ประกอบการไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร แต่ผู้ประกอบการสามารถศึกษารายละเอียดในการเข้ารับบริการฯ ได้จากประกาศกรมศุลกากร ที่ 39/ก็จะช่วยให้ผู้ 2558ประกอบการสามารถเตรียมเอกสารและข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นในการขอรับบริการฯ ได้อย่างถูกต้อง อันจะส่งผลให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการให้ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

Ref. code: 25595303031107VRN

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ กรมศุลกากรและสำนักพิกัดอัตราศุลกากรให้ความสำคัญในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยมุ่งหาแนวทางที่จะทำให้การบริการฯ มีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น เช่น การเพิ่มช่องทางการยื่นคำร้องให้มากขึ้น โดยหาแนวทางพัฒนาการยื่นคำร้องและเอกสารผ่านทางเว็ปไซต์ เป็นต้น ซึ่งจะต้องพัฒนาให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำร้องและเอกสารได้อย่างสะดวก และเจ้าหน้าที่จะสามารถตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและข้อมูลต่างๆ ได้สะดวกเช่นกัน รวมไปถึง การเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ผลการจำแนกพิกัดฯ ล่วงหน้า เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเป็นแนวทางในการนำเข้าสินค้าของตนเองต่อไปได้

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ ในเรื่องของอัตรากำลัง ผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรได้มีการปรึกษาหารือกับอธิบดีเพื่อแก้ปัญหาด้านอัตรากำลังของสำนักพิกัดฯ โดยมีแนวทางของการแบ่งแยกเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าออกจากหน้าที่ความรับผิดชอบอื่นๆ โดยอาจเป็นการเพิ่มอัตรากำลังหรือการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าโดยเฉพาะ

ในส่วนของการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ สำนักพิกัดอัตราศุลกากรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมภายนอกหรือภายในประเทศ การฝึกอบรมภายนอกประเทศนั้นจะเป็นไปในแนวทางการฝึกอบรมกับเจ้าหน้าที่ศุลกากรของประเทศอื่นๆ เช่น เจ้าหน้าที่ศุลกากรประเทศญี่ปุ่น และเกาหลี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของเราได้รับความรู้หรือมุมมองในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของศุลกากรประเทศอื่นๆ ที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เห็นว่าเรามีแนวทางหรือมีมุมมองในการพิจารณาสินค้าที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

สำหรับการฝึกอบรมภายในประเทศนั้น สำนักพิกัดฯ จะให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมในลักษณะ เป็นหลัก on the job trainingโดยในกรณีที่มีสินค้าที่มีวิวัฒนาการหรือเทคโนโลยีที่ซับซ้อนมาก อาจมีการประสานกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่มีความรู้เฉพาะในด้านนั้นๆ มาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ อย่างไรก็ดี เนื่องจากในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าจำเป็นที่จะต้องใช้ความรู้ที่มีลักษณะบูรณาการ และมีเงื่อนไขเฉพาะ ส่งผลให้อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาที่จะมาทำการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่สำหรับการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้านั้นๆ จะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์ท่านนั้นๆ จะต้องศึกษาเงื่อนไขวิธีการจำแนกประเภทพิกัดฯ ที่ระบุไว้ใน Explanatory Note(EN) ซึ่งถือเป็นเครื่องมือหลักของเจ้าหน้าที่สำหรับการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ และประสานกับความรู้เฉพาะเพื่อให้สามารถ

Ref. code: 25595303031107VRN

ถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรได้ ด้วยข้อจำกัดนี้อาจทำให้ไม่สามารถหาอาจารย์ที่มีเวลาในการศึกษาทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อที่จะมาถ่ายทอดความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ได้บ่อยครั้ง

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้การบริการฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอบ เพื่อให้สามารถพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สำนักพิกัดฯ จะต้องแก้ไขปัญหาเรื่องการบริหารจัดการคน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอัตรากำลัง ความรู้ความสามารถเฉพาะของเจ้าหน้าที่ และการฝึกอบรม

ในประเด็นของการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมาขอรับบริการฯ ให้มากขึ้นนั้น ด้วยปัจจุบันสำนักพิกัดฯ ยังคงมีปัญหาด้านภาระงาน ปริมาณงานสะสม และอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอ ทำให้อาจกล่าวได้ว่า สำนักพิกัดฯ จำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เรียบร้อยก่อน เพื่อให้สำนักพิกัดฯ มีความพร้อมและศักยภาพที่จะรองรับความต้องการของผู้ประกอบการได้ แล้วจึงจะหาแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบหันมาเข้ารับบริการฯ ที่มากขึ้น

อย่างไรก็ดี สำนักพิกัดฯ มีแนวทางที่จะพัฒนาการให้บริการฯ ให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น จาก 30-15 วันทำการ เป็น 60-วันทำการในอนาคตต่อไป 30

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างอัตราอากร สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ ด้วยการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เกี่ยวข้องและมีผลโดยตรงต่อการจัดเก็บภาษีนำเข้า ประกอบกับ การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรนั้นไม่ได้เป็นการพิจารณาอนุญาตที่มีลักษณะตายตัว ความยากง่ายในการพิจารณาฯ นั้นจะแตกต่างกันไปตามเงื่อนไขของสินค้า บางสินค้าอาจใช้เวลาไม่นานเนื่องจากลักษณะสินค้าไม่มีความซับซ้อน แต่บางสินค้าที่มีความซับซ้อน เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการพิจารณา การใช้ดุลยพินิจ รวมไปถึงการขั้นตอนในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ผลการพิจารณานั้น มีความถูกต้องมากที่สุด ดังนั้น หากพิจารณาเงื่อนไขในการพิจารณาและการมีผลต่อการจัดเก็บภาษีนั้น ถือว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีความเหมาะสมสอดคล้อง
   ทั้งนี้ ในกรณีสินค้าที่มีความยุ่งยากมาก ระยะเวลาที่จำกัด อาจเป็นปัญหาได้

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร

   ตอบ ในส่วนของค่าธรรมเนียมนั้น จำนวนที่เรียกเก็บเป็นค่ากลางที่เฉลี่ยขึ้นมา ซึ่งเมื่อพิจารณากับผลประโยชน์ที่ผู้ประกอบการจะได้รับนั้น ถือว่าสมเหตุสมผล เนื่องจากผลของการพิจารณาฯ นี้ จะรับประกันได้ว่าผู้ประกอบการจะไม่มีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพิกัดอัตราศุลกากรในการดำเนินการทางศุลกากรกับสินค้านั้นๆ ทั้งในระหว่างการผ่านพิธีการขณะนำเข้า รวมไปจนถึงการตรวจสอบหลังการนำเข้า
   เช่นเดียวกัน ความยากง่ายในการพิจารณาสินค้าจะแตกต่างกันไปตามลักษณะและเงื่อนไขของสินค้า ซึ่งโดยมาก สินค้าที่ผู้ประกอบการมาขอรับการพิจารณาพิกัดฯ ล่วงหน้านั้น จะเป็นสินค้าที่ค่อนข้างมีปัญหาในการจำแนกประเภทพิกัดฯ เนื่องจากสินค้ามีความซับซ้อน ไม่มีลักษณะชัดเจนว่าจะเป็นพิกัดฯ ใด ดังนั้น เจ้าหน้าที่ในกระบวนการการพิจารณาฯ นั้นจะต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาสินค้าแต่ละชิ้น เพื่อให้สามารถจำแนกประเภทพิกัดที่ถูกต้องมากที่สุด ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับกระบวนการขั้นตอนในการพิจารณาฯ นั้น ถือได้ว่าค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บนั้น มีราคาไม่สูง

   โดยค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บ จะเป็นรายได้ของรัฐที่กรมศุลกากรจัดเก็บให้ โดยมิได้เก็บเป็นรายได้ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรหรือรายได้ของกรมศุลกากรโดยเฉพาะ

Ref. code: 25595303031107VRN

ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกลุ่มของผู้ประกอบการรายย่อย ที่ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้านั้นๆ หลายครั้ง หรือนำเข้าจำนวนไม่มาก อาจมองได้ว่า ค่าธรรมเนียมมีราคาสูง

แต่ในกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ หรือมีการนำเข้าบ่อย จำนวนมาก ค่าธรรมเนียมในอัตราบาทนั้น จะไม่มีผล 2,000

เพราะผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้านี้ จะเป็นสิ่งที่รับประกันพิกัดอัตราศุลกากรในการนำเข้าให้กับผู้นำเข้าได้ หากไม่มีการตรวจพบข้อเท็จจริงของสินค้า) ในภายหลัง ว่ามีลักษณะไม่ตรงกับที่แจ้งไว้กับสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ระบบในปัจจุบันถือว่ามีประสิทธิภาพเพียงพอ

การพัฒนาระบบในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการยื่นคำร้องผ่านหน่วยงานศุลกากรใดก็ได้ หรือการยื่นคำร้องผ่านทางเว็ปไซต์นั้น จำเป็นที่จะต้องศึกษาหาวิธีการที่จะทำให้ได้ข้อมูลของเอกสารที่ถูกต้อง และเป็นช่องทางที่สะดวกทั้งแก่ผู้ยื่นคำร้องและเจ้าหน้าที่ เนื่องด้วยข้อมูลและรายละเอียดของสินค้าเป็นสิ่งที่สำคัญในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ รวมถึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการเริ่มนับเวลาดำเนินการ ดังนั้น หากจะพัฒนาต่อไป ต้องคำนึงถึงประเด็นของการตรวจสอบข้อมูลของสินค้าเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ การยื่นคำร้องต่อหน่วยงานศุลกากรใดก็ได้ จะต้องเตรียมป้องกันการส่งเอกสารเข้ามาที่สำนักพิกัดฯ ช้า รวมถึงความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลที่จำเป็น ซึ่งอาจส่งผลต่อการนับระยะเวลาดำเนินการ

ในส่วนของการยื่นผ่านเว็ปไซต์หรืออินเตอร์เน็ตนั้น หากพิจารณาจากสภาวะการณ์ในปัจจุบัน การดำเนินการผ่านเว็ปไซต์หรืออินเตอร์เน็ต อาจจะยังไม่คุ้มค่า เนื่องจากจะต้องใช้งบประมาณมาก ประกอบกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ยังไม่ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้นำเข้ามากนัก

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการหรือไม่ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพียงใด และภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ในประเด็นนี้ อยากให้พิจารณาทั้งในมุมของปริมาณงานและคุณภาพของงาน ไม่ควรที่จะมองในแง่ของปริมาณงานแต่เพียงอย่างเดียว

Ref. code: 25595303031107VRN

แน่นอนว่า โดยในมุมปริมาณนั้น เมื่อพิจารณาจำนวนเจ้าหน้าที่และปริมาณงานที่รับผิดชอบ ถือว่าเจ้าหน้าที่มีภาระงานมาก ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพงานด้วย

อย่างไรก็ดี ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริการจัดการทรัพยากรบุคคลของภาครัฐ ที่ยังไม่มีความชัดเจน เช่น ประเด็นของความก้าวหน้าในสายอาชีพ ประเด็น put " "right job the right man in theประเด็นความปลอดภัยมั่นคงในการปฏิบัติหน้าที่ว่าเมื่อได้ทำหน้าที่อย่างถูกต้อง รัดกุมแล้วนั้น จะไม่ได้รับความผิดในอนาคต เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลของภาครัฐนั้น เป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ที่จะรับผิดชอบงานนี้ จำเป็นต้องมีความรู้เฉพาะ หรือมีความเชี่ยวชาญ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการบรรจุใหม่ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนให้มีความเชี่ยวชาญ

นอกจากนั้น การพัฒนาโครงสร้างของหน่วยงานหรือการพัฒนาระบบการทำงานให้เหมือนกับประเทศอื่น เช่น ประเทศญี่ปุ่นที่ให้ผู้นำเข้าขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดล่วงหน้าเป็นหลัก และให้หน่วยงานตรวจปล่อยเป็นผู้ดำเนินการให้บริการเอง โดยหน่วยงานพิกัดฯ ที่อยู่ส่วนกลางจะทำหน้าที่ได้การควบคุมตรวจสอบให้ผลการพิจารณาของหน่วยงานตรวจปล่อยทั้งประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกันนั้น อาจทำได้ยาก เนื่องจากวิธีการทำงานไม่เหมือนกัน ระบบราชการของไทยมีลักษณะไม่คล่องตัวที่จะสามารถปรับเปลี่ยนได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับประเทศไทยยังพึ่งพารายได้จากภาษีเป็นหลัก ประเด็นอัตราอากรของภาษีนำเข้าจึงเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่อาจทำให้ผู้ประกอบการไม่เชื่อมั่นในผลการพิจารณา จนกลายเป็นความเห็นที่ไม่ตรงกันระหว่างผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ และต้องดำเนินการเพื่อขอให้มีการทบทวนหรืออุทธรณ์ผลการพิจารณานั้น ซึ่งต่อไปหากมีการลดโครงสร้างอัตราอากรให้มีอัตราที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น ก็จะช่วยให้ปัญหาเหล่านี้ลดลง และเกิดการยอมรับจากผู้ประกอบการได้มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม เราก็พยายามพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น ลดความเทอะทะขององค์กร พยายามพัฒนาให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีคุณภาพในรูปแบบองค์กรของเราเอง

ทั้งนี้ ประเด็นการบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน เป็นประเด็นที่หน่วยงานวิชาการจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ข้อมูลเหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญ เครื่องมือกลางที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้ และยังเป็นเครื่องมือที่นำมาช่วยในการบริหารทรัพยากรบุคคล รวมถึงเป็นเครื่องมือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ต่อไปได้ เช่นการนำข้อมูลไปกับการวิเคราะห์ความเสี่ยงต่างๆ เป็นต้น

อีกทั้ง ควรแยกหน่วยงานการพิจารณาประเภทพิกัดฯ ที่พิจารณาพิกัดฯ ใบขนสินค้าที่มีปัญหาระหว่างการนำเข้า กับหน่วยงานพิจารณาประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าออกจากกัน

Ref. code: 25595303031107VRN

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือไม่ อย่างไร ด้านใดบ้าง

ตอบ ความรู้ความสามารถเฉพาะเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากประเด็นในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร เป็นเรื่องของเทคนิคเฉพาะ

หากเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้เฉพาะ จำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาความรู้ในสาขาวิชานั้นๆ ซึ่งจะแตกต่างจากกรณีที่เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้มาก่อนแล้ว จะไม่จำเป็นที่จะต้องศึกษาความรู้ในสาขาวิชานั้นๆ อีก เพียงแต่ใช้ระยะเวลาในการศึกษาสินค้านั้นๆ เลย

การมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะของเจ้าหน้าที่จึงเป็นเหมือนต้นทุนที่จะเริ่มต้นของเจ้าหน้าที่ที่แตกต่างกัน หากมีต้นทุนน้อย ก็จำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษามากกว่า

ซึ่งประเด็นนี้ก็จะเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลของภาครัฐในการสรรหาบุคลากรเข้าในองค์กร

อย่างไรก็ดี หากเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่มีพื้นฐานเฉพาะ การฝึกอบรมรวมถึงการบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กร (KM)จึงเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการประสานกับสถาบันอุดมศึกษาให้เข้ามาอบรมความรู้พื้นฐานต่างๆ การจัดทำห้องสมุดของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ที่รวบรวมเครื่องมือ ความรู้เกี่ยวกับสินค้าแต่ละประเภท ไม่ว่าจะเป็นสารานุกรม หนังสือ วิดีโอที่แสดงขั้นตอนการทำงานหรือขั้นตอนการผลิตของสินค้าต่างๆ เป็นต้น

สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งที่ภาครัฐจำเป็นจะต้องลงทุน

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ประเด็นของการสร้างความเข้าใจให้กับผู้มารับบริการ หากผู้มารับบริการเห็นว่า เรามีการดำเนินงานช้า เราจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจว่าเพราะเหตุใดถึงเป็นเช่นนั้น และหากเป็นขั้นตอนที่ผู้ประกอบการจะช่วยให้ขั้นตอนเหล่านั้นเร็วขึ้นได้ ผู้ประกอบการจำต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง เพื่อให้ขั้นตอนนั้นๆ เร็วขึ้น

เช่น เรื่องการให้รายละเอียดข้อมูลของสินค้า เป็นต้น

ในมุมของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่นั้น ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาควรเข้ามาช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยปรึกษาหารือ ระหว่างเจ้าหน้าที่ด้วยกัน หรือระหว่างผู้บังคับบัญชา การสร้างบรรยากาศในการทำงานให้มีความสุข ลดความเคร่งเครียด ทั้งนี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างทัศนคติหรือความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ และยังเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การปรฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Ref. code: 25595303031107VRN

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ส่งผล เพราะถ้าผู้ประกอบการมีความเข้าใจ จะยินดีที่จะนำมาใช้บริการมากขึ้น

การประชาสัมพันธ์การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล้วงหน้า หรือการสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐาน โดยอาจจะนำเทคโนโลยี หรือสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เข้ามาช่วย เช่น การทำคลิปประชาสัมพันธ์ โดยส่งต่อไปยังหน่วยงานที่มีการประสานงานกับผู้ประกอบการ เช่น พันธมิตรศุลกากร (Customs Alliance)เป็นต้น หรือส่งตรงไปยังผู้ประกอบการ

ทั้งนี้ ที่ผ่านมาเนื่องจากเป็นองค์กรภาครัฐที่ไม่ได้ดำเนินการเพื่อหวังผลกำไร จึงอาจจะไม่ได้มุ่งเน้นในเรื่องของการประชาสัมพันธ์มากนัก อย่างไรก็ดี ด้วยโลกที่เปลี่ยนไป องค์กรภาครัฐควรปรับตัวเข้าหาภาคเอกชน ภาคประชาชนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ความเข้าใจที่ดี การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ การนำวิธีการของภาคเอกชนเข้ามาใช้มากขึ้น โดยเฉพาะสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ควรมีการปรับเปลี่ยนการทำงานให้มีลักษณะที่เปิดมากขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของเรามากขึ้น อันจะส่งผลต่อการสร้างภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีของผู้ประกอบการที่มีต่อสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมากขึ้น

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ เบื้องต้น สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมุ่งเน้นให้มีการสะสางงานค้างสะสม เพื่อให้ภาระงานหมดไป และเพื่อเตรียมตัวรับพระราชบัญญัติศุลกากรฉบับใหม่ที่มีการลดระยะเวลาการดำเนินงานให้น้อยลง การสร้างเครื่องมือให้แก่ผู้ประกอบการด้วยการรวบรวมผลการพิจารณาสินค้าต่างๆ และเผยแพร่ผ่านทาง Applicationในอินเตอร์เน็ต เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถค้นหาข้อมูลเบื้องต้นได้

อีกทั้ง สำนักพิกัดอัตราศุลกากร ได้ส่งเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในโครงการพันธมิตรศุลกากร ซึ่งเป็นโครงการที่กรมศุลกากรจัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ดีของผู้ประกอบการในการดำเนินกิจการกับกรมศุลกากร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วยประชาสัมพันธ์การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าให้แก่ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ เมื่อสำนักพิกัดฯ สามารถดำเนินการสะสางงานค้างสะสมได้แล้วนั้น จึงจะสามารถมุ่งไปพัฒนาการให้บริการฯ ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างเต็มที่ต่อไป

Ref. code: 25595303031107VRN

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ ในเรื่องการบริหารทรัพยากรบุคคลนั้น เห็นว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารทรัพยากรบุคคลของกรมศุลกากร ควรมีความชัดเจน ในเรื่องของการคัดสรรบุคลากร การสร้างแรงจูงใจ การสร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ ของเจ้าหน้าที่ที่มา (career path) ปฏิบัติงานในสำนักพิกัดฯ ที่เป็นสำนักวิชาการและจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ

เพราะในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ของสำนักพิกัด เป็นข้าราชการแรกบรรจุที่ไม่มีประสบการณ์ และไม่ได้จบในสาขาวิชาเฉพาะ รวมถึง เจ้าหน้าที่สำนักพิกัดฯ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักฯ มานาน ไม่ได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้นภายในสำนักฯ ทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านพิกัดฯ จำเป็นต้องออกไปทำงานหน่วยงานข้างนอกเพื่อให้ได้ตำแหน่งที่สูงขึ้น

การบริหารจัดการความรู้ภายในองค์กร (KM)โดยการจัดตั้งห้องสมุดของสำนักฯ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้เข้ามาหาความรู้

การจัดการฝึกอบรม การดูงาน ในเรื่องของความรู้พื้นฐานของสินค้าประเภทต่างๆ เช่น สิ่งทอ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า จากองค์กรภายนอก ไม่ว่าจะเป็นบริษัท หรือสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสร้างเสริมความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ อีกทั้งยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการมากขึ้น

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้ยิ่งขึ้นการบริการฯ มีประสิทธิภาพมาก

ตอบ การประชาสัมพันธ์การให้บริการฯ ให้ผู้ประกอบการเห็นถึงประโยชน์ที่ผู้นำเข้าจะได้รับ จากผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯล่วงหน้า การชี้แจงขั้นตอน รายละเอียดข้อมูลที่ผู้นำเข้าจะต้องเตรียม ต่างๆ เป็นต้น

เนื่องจากปัจจุบันยังไม่ไได้มีการประชาสัมพันธ์ นอกจากประกาศกรมศุลกากรที่ 39/ 2558

อย่างไรก็ดี การประชาสัมพันธ์จะต้องใช้วิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ และสามารถเข้าใจข้อมูลได้ง่าย

Ref. code: 25595303031107VRN

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร ที่มีหน้าที่ในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร ล่วงหน้า

ลำดับที่ 1 และ 2 เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 1.1 และ 1.2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ อุปสรรคในการดำเนินการ คือ จำนวนเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอ ทำให้การบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า ล่าช้า

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ การเก็บค่าธรรมเนียม มีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการอย่างแน่นอน เนื่องจาก

   หากเป็นผู้ประกอบการรายย่อยที่มีการนำเข้าน้อย การจ่ายค่าธรรมเนียมก็ถือเป็นต้นทุนส่วนหนึ่งในการนำเข้า ซึ่งทางผู้ประกอบการอาจจะเปลี่ยนจากการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า มาเป็นการสอบถามพิกัดฯ แบบทั่วไป ที่ห้องสอบถามพิกัดฯ ของสำนักพิกัดฯ แทน เพื่อไม่ให้ต้องมีค่าใช้จ่าย

   แต่หากเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ ส่วนมากจะมีการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า เพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการตีความพิกัดฯ ที่ต่างกันของเจ้าหน้าที่ศุลกากรและผู้ประกอบการในขณะที่มีการนำเข้า

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ ระบบการให้บริการฯ ในส่วนของเจ้าหน้าที่พิจารณา ถือว่าเพียงพอ เพราะถ้ามีการยื่นคำร้องขอรับบริการในแบบต่างๆ โดยไม่มีการมาพบเจ้าหน้าที่โดยตรง ข้อมูลของสินค้าอาจจะมีความคลาดเคลื่อน หรือผิดพลาด ทำให้ผลการพิจารณาพิกัดฯ เกิดความผิดพลาดได้

Ref. code: 25595303031107VRN

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร ล่วงหน้า มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการหรือไม่ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพียงใด และภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของ เจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ จำนวนเจ้าหน้าที่ในปัจจุบัน ถือว่าไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการที่มา ยื่นคำร้องขอรับบริการ เนื่องจากผู้ประกอบการที่มาสอบถามส่วนใหญ่ กำลังจะมีการนำเข้า สินค้ามาแล้ว ในขณะที่เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาไม่ได้มีหน้าที่ความรับผิดชอบเพียงแค่การ ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเท่านั้น โดยในแต่ละวันนอกเหนือไปจากการ พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ งาน ใบขนสินค้าที่มีปัญหาประเภทพิกัดฯ ทั้งใบขนฯ วางประกัน และใบขนสงวนสิทธิ์ การตอบ คำถามเกี่ยวกับพิกัดฯ ของสินค้าในห้องสอบถามพิกัดฯ ทั่วไป การประชุมกับหน่วยงาน ภายนอก การตอบคำถามเกี่ยวกับพิกัดฯ ของสินค้าแก่ผู้ประกอบการทางโทรศัพท์ ฯลฯ

ทั้งนี้ ในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าแต่ละชนิดนั้นต้องใช้เวลาและสมาธิใน การทำงาน เมื่อเจ้าหน้าที่ต้องทำงานหลายอย่างในเวลาเดียวกัน เจ้าหน้าที่ไม่สามารถสะสาง งานทั้งหมดได้ ทำให้เจ้าหน้าที่มีงานสะสมมาก

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือไม่ อย่างไร ด้านใดบ้าง

ตอบ เมื่อนักวิชาการศุลกากรได้รับคัดเลือกให้เข้ามาทำงานในกรมศุลกากร จะต้องได้รับการ อบรมเกี่ยวกับการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ มาแล้ว โดยส่วนตัวจึงมองว่า เจ้าหน้าที่ทุก คนจะมีความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าและมีความสามารถในการ จำแนกพิกัดฯ ได้ ประกอบกับการจำแนกประเภทพิกัดฯ มีหลักการที่แน่นอนชัดเจน และมี ตัวช่วยในการพิจารณา ไม่ว่าจะเป็นผลการพิจารณาเดิม คำวินิจฉัยขององค์การศุลกากรโลก Explanatory Note(EN)

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็น อย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ส่วนใหญ่จะให้ความร่วมมือ แต่ยังมีอุปสรรคอยู่มาก โดยเฉพาะประเด็นของ รายละเอียด ข้อมูลของสินค้า ยกตัวอย่าง การให้เอกสารเกี่ยวกับรายละเอียดของสินค้า ข้อเท็จจริงในการใช้งานของสินค้า เพราะผู้ประกอบการจะแจ้งว่าผู้ผลิตไม่ให้รายละเอียด เนื่องจากเป็นความลับทางการค้า เจ้าหน้าที่จึงไม่มีรายละเอียดของสินค้าที่เพียงพอ ส่งผลให้ ไม่สามารถพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้านั้นๆ ได้

Ref. code: 25595303031107VRN

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ จำเป็น เนื่องจากผู้ประกอบการบางรายมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกรมศุลกากรอยู่แล้ว ทำให้การขอรายละเอียดของสินค้าเป็นไปได้ยาก ประกอบกับผู้ประกอบการไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดฯ ทำให้ผู้ประกอบการคิดว่าเจ้าหน้าที่ไม่ยอมที่จะปฏิบัติหน้าที่ จึงพยายามหาประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลของสินค้าว่าไม่เพียงพอ เพื่อที่จะไม่ต้องรับคำร้องของผู้ประกอบการ

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่ทราบ

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ เพิ่มเจ้าหน้าที่ที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ งานใบขนสินค้า ประเภทวางประกันและสงวนสิทธิ์ ที่มีปัญหาพิกัดฯ

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้การบริการฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอบ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเห็นถึงข้อดีของการให้บริการฯ

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับที่ 3 *เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 2.1* ระดับปฏิบัติการ *สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2560*

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ ไม่มีปัญหาจากตัวระเบียบหรือข้อกฎหมาย แต่จะประสบปัญหาที่เกิดจากผู้ประกอบการไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อกำหนดในการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า เช่น การกรอกข้อมูลรายละเอียดลักษณะของสินค้าในเอกสารสำหรับยื่นคำร้อง แม้ว่าในประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 จะมีการระบุไว้แล้วก็ตาม

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ เห็นด้วยกับการเก็บค่าธรรมเนียมและเห็นว่าควรเพิ่มอัตราค่าธรรมเนียมให้สูงขึ้น

   เพราะการเก็บค่าธรรมเนียมเป็นเครื่องมือที่กรองผู้ประกอบการที่ต้องการสอบถามและนำผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ไปใช้ประโยชน์จริงๆ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากอัตราค่าธรรมเนียมในปัจจุบันและผลที่ผู้ประกอบการจะได้รับนั้น ถือว่าคุ้มค่า

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ ระบบที่ใช้ในปัจจุบัน ถือว่ามีประสิทธิภาพเหมาะสมดีอยู่แล้ว

   แต่ควรมีการพัฒนาให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำร้องทางระบบออนไลน์ได้ เพื่อประหยัดเวลาและสะดวก ทั้งต่อผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่

   โดยเห็นว่า แม้จะมีประเด็นในการตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลของสินค้า แต่การตรวจสอบทางออนไลน์ ก็ไม่มีความแตกต่างจากการตรวจสอบเมื่อผู้ประกอบการมายื่นข้อมูลด้วยตัวเอง

Ref. code: 25595303031107VRN

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการหรือไม่ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพียงใด และภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยไป เพราะเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบงาน และภาระงานอื่นๆ ด้วย

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือไม่ อย่างไร ด้านใดบ้าง

ตอบ เห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรควรมีความรู้เฉพาะหรือจบการศึกษามาจากสาขาวิชานั้นๆ เช่น ผู้ที่รับผิดชอบสินค้าประเภท เครื่องจักร สารเคมี เป็นต้น

มิเช่นนั้น หากเป็นเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้จบจากสาขาวิชาเฉพาะ จำเป็นต้องมีการอบรมความรู้พื้นฐานในความรู้ด้านนั้นๆ

ประกอบกับในประเด็นของหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของสินค้า เจ้าหน้าที่ทุกคนควรได้รับการอบรม เนื่องจากเป็นหลักเกณฑ์และวิธีการทางเทคนิค มีความเฉพาะตัว

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการ

หากเป็นผู้ประกอบการที่ต้องการจะได้ผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ เพื่อนำไปใช้นั้น จะให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี หรือมีความพยายามในการหาข้อมูลมาให้ได้เพียงพอ

แต่หากเป็นคนที่ต้องการสอบถามเฉยๆ ยังไม่ได้มีแผนหรือเป้าหมายที่จะนำผลไปใช้ ก็จะมีปัญหาเวลาที่เจ้าหน้าที่ขอรายละเอียดข้อมูลของสินค้า ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่ได้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการพิจารณา ก็จำเป็นที่จะต้องปิดเรื่องที่ผู้ประกอบการได้ยื่นคำร้องไว้

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีผลอย่างมาก เพราะผู้ประกอบการที่ต้องการได้ผลการพิจารณาฯ และมีการศึกษาประกาศกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ ก็จะมีความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลต่างๆ

Ref. code: 25595303031107VRN

บางผู้ประกอบการ ที่ประสงค์จะได้ผลการพิจารณาฯ เพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้ศึกษาประกาศว่าจะต้องเตรียมเอกสารหรือข้อมูลใดบ้าง ก็จะไม่พอใจและไม่เข้าใจการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่ทราบ

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ ควรมีการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณา ควรเป็นการอบรมเพื่อทบทวนความเข้าใจให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และจัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

การจัดการอบรม เกี่ยวกับความรู้เฉพาะของสินค้า แต่ละประเภท โดยจะเป็นการอบรมจากเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้า หรือจะเป็นจากสถาบันอุดมศึกษาก็ได้

การจัดทำการบริหารจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (KM)โดยในหนึ่งสัปดาห์ เจ้าหน้าที่ภายในส่วนเดียวกัน ควรมีการพูดคุยปรึกษาหารือ เพื่อช่วยกันหาแนวทางในการพิจารณา เพื่อให้การพิจารณาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและทำให้การปฏิบัติงานภายในส่วนเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้การบริการฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอบ ควรทำสื่อประชาสัมพันธ์ การสร้างความเข้าใจ เกี่ยวกับการให้บริการฯ โดยเฉพาะการสร้างความเข้าใจในการให้ข้อมูลสินค้าของผู้ขอรับบริการ เนื่องจากข้อมูลเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด รวมไปถึงการเพิ่มช่องทางการดาวน์โหลดเอกสารสำหรับการยื่นคำร้องที่เป็นไฟล์ word เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถพิมพ์คำร้องได้ เนื่องจากในปัจจุบันไฟล์เอกสารจะเป็นไฟล์ pdf เท่านั้น

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับที่ 4 *เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 3.1* ระดับปฏิบัติการ *สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560*

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ เรื่องการกำหนดระยะเวลาในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าไม่เป็นปัญหา หากผู้ประกอบการสามารถให้ข้อมูลที่เพียงพอ
   ทั้งนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ความไม่พร้อมในเรื่องข้อมูลของผู้ประกอบการ ประกอบกับผู้ประสานงานหรือยื่นเอกสารของผู้ประกอบการไม่สามารถให้ข้อมูลของสินค้าได้ ทำให้ต้องเสียเวลาในการขอข้อมูลจนกว่าจะได้ข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ ควรมีค่าธรรมเนียมเพราะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการและยังเป็นรายได้ให้แก่รัฐ โดยผู้ประกอบการก็มีความพร้อมและเห็นว่าคุ้มค่า เนื่องจากเป็นการอำนวยความสะดวกในการดำเนินพิธีการศุลกากรมากขึ้น ไม่เสียเวลา ไม่เกิดปัญหาด้านพิกัดอัตราศุลกากร มีความชัดเจนด้านพิกัดฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการที่มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ เพียงพอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่จะใช้การประสานตรวจสอบข้อมูลให้กับผู้ประกอบการผ่านทาง e-เบื้องต้นอยู่แล้ว เป็นการอำนวยความสะดวก mailให้ผู้ประกอบการไม่ต้องเข้ามายื่นเอกสารหลายครั้ง เมื่อข้อมูลเป็นที่พอใจ เจ้าหน้าที่จึงค่อยให้ผู้ประกอบการเข้ามายื่นเอกสารที่สำนักพิกัดฯ ด้วยตนเอง

   ทั้งนี้ ไม่เห็นด้วยกับการยื่นคำร้องทางระบบออนไลน์ เนื่องจากการให้รายละเอียดข้อมูลของสินค้ามีความสำคัญ การสื่อสารผ่านทางระบบออนไลน์เพียงอย่างเดียว อาจทำให้เกิดความ

Ref. code: 25595303031107VRN

เข้าใจในตัวสินค้าที่คลาดเคลื่อนได้ ดังนั้นการยื่นคำร้องด้วยตนเอง มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกว่า

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการหรือไม่ ยิ่งใดเจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพี ยิ่งและภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่เพียงพอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้ทำหน้าที่ให้บริการพิจารณาประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าเพียงอย่างเดียว เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากทำให้ต้องบริหารจัดการเวลาให้สามารถให้บริการฯ ได้ตามกำหนด

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือไม่ อย่างไร ด้านใดบ้าง

ตอบ ในมุมของการทำหน้าที่จำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร การมีความรู้ความชำนาญเฉพาะ จะช่วยในเรื่องของระยะเวลาในการดำเนินการที่รวดเร็วขึ้น เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานของสินค้านั้นๆ อยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลมากเท่ากับเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้เฉพาะมาก่อน และทำให้การพิจารณาสามารถทำได้ชัดเจนมากกว่า มีมุมมองที่หลากหลายและครอบคลุมมากกว่า โดยเฉพาะสินค้าที่มีความเป็นวิทยาศาสตร์มากๆ เช่น สินค้าเคมี เครื่องจักร อิเล็กทรอนิกส์

ควรจัดให้มีการอบรมแก่เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะ หรือแม้แต่การจัดการอบรมให้เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่จำแนกประเภทพิกัดอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ

เห็นว่า ควรเป็นการอบรมโดยสถาบันอุดมศึกษา หรือหน่วยงานที่เป็นกลาง เพื่อให้ได้ความรู้ที่เป็นกลาง มุมมองที่กว้างและครอบคลุมกว่า เพราะแต่ละสถาบันก็จะมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ เนื่องจากการอบรมจากบริษัทหรือผู้ประกอบการ อาจไม่ได้ความรู้หรือเทคนิคทั้งหมด ด้วยสาเหตุว่าข้อมูลสำคัญเป็นความลับทางธุรกิจ

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ประสบปัญหาในการขอข้อมูลของสินค้า เนื่องจากโดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะให้ผู้ประสานงานที่ไม่ได้เป็นช่างเทคนิคหรือวิศวกร หรือเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในตัวของสินค้า มาเป็นผู้ประสานงาน ทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสาร และเสียเวลา ซึ่งหากได้ประสานงานกับช่างเทคนิคหรือวิศวกรโดยตรง จะเข้าใจได้ง่ายกว่า

Ref. code: 25595303031107VRN

ดังนั้น หากผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจการให้บริการฯ มากขึ้น จะช่วยให้การประสานงานหรือการให้ความร่วมมือต่างๆ เป็นไปอย่างราบรื่นมากขึ้น

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการให้ข้อมูล เพราะเมื่อผู้ประกอบการเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ต้องการข้อมูลอย่างไรแล้ว การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ก็จะง่ายขึ้น

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ความรู้ความเข้าใจในการบริการฯ โดยเฉพาะการให้ข้อมูลของสินค้าช่วยให้การดำเนินการของเจ้าหน้าที่เป็นไปได้อย่างรวดเร็วและราบรื่นมากขึ้น ทั้งนี้ ความรู้ความเข้าใจในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ของผู้ประกอบการมีทั้งข้อดีและข้อเสีย เนื่องจากในผู้ประกอบการบางรายที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรมากๆ ก็จะพยายามให้ข้อมูลในทิศทางของพิกัดศุลกากรที่ผู้ประกอบการต้องการให้ถูกจัดเข้า เช่น เมื่อรู้ว่าการให้ข้อมูลทั้งหมดอาจทำให้สินค้าถูกจำแนกเข้าในประเภทพิกัดฯ ที่มีอัตราอากรสูงได้ ผู้ประกอบการจึงให้ข้อมูลแค่บางส่วน เพื่อให้สินค้าถูกจัดในประเภทพิกัดฯ ที่มีอัตราอากรต่ำ

ดังนั้นนอกจากข้อมูลที่ผู้ประกอบการให้มานั้น เจ้าหน้าที่จำเป็นที่จะต้องค้นหาและตรวจสอบข้อเท็จจริงของสินค้า เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปอย่างถูกต้องมากที่สุด

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่ทราบ

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ เห็นว่าควรมีการอบรมความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ

Ref. code: 25595303031107VRN

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้การบริการฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอบ ควรมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการฯ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะประชาสัมพันธ์ในขั้นตอนการให้บริการที่ชัดเจนเข้าใจง่ายในเว็ปไซต์

หรือจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่ให้ข้อมูลหรือตอบคำถามในการเตรียมข้อมูลต่างๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะ ก่อนที่จะเข้ามายื่นเรื่องต่อเจ้าหน้าที่

อีกทั้ง ต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการเข้าใจว่า การให้บริการฯ นี้เป็นการให้บริการฯ ให้แก่ผู้ประกอบการก่อนที่จะมีการนำเข้าสินค้าเท่านั้น

ทั้งนี้ ประเด็นที่เร่งด่วนที่สุด เพื่อให้เกิดการพัฒนาการให้บริการต่อไปได้ คือ การสะสางงานค้างสะสมที่เป็นใบขนฯ ก่อน เนื่องจากปริมาณความต้องการเข้ารับบริการของผู้ประกอบการมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อย ดังนั้น หากไม่มีการสะสางงานค้างสะสม และเจ้าหน้าที่ยังมีจำนวนจำกัด อาจส่งผลให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนดได้

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับที่ 5 *เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 3.2* ระดับปฏิบัติการ *สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560*

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ เงื่อนไขในการให้บริการที่สำคัญคือ การให้ข้อมูลรายละเอียดสินค้าของผู้ประกอบการ ซึ่งจำส่งผลต่อความรวดเร็วในการพิจารณา รวมไปถึงความถูกต้องในการพิจารณา ด้วยเช่นกัน

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ ควรมีค่าธรรมเนียมและเห็นว่าอัตราในปัจจุบันมีความเหมาะสม เพราะเป็นการกรองผู้ประกอบการที่ต้องการใช้ผลการพิจารณาฯ จริงๆ

   และเมื่อผู้ประกอบการตั้งใจและต้องการใช้ผล โดยส่วนใหญ่ก็จะเต็มใจในการจ่ายค่าธรรมเนียม

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ เห็นว่าควรปรับการให้บริการ โดยหน่วยงานตรวจปล่อยสินค้าเป็นผู้ให้บริการโดยตรง หากผู้ประกอบการจะนำเข้าสินค้าที่ท่าใด ก็ให้ผู้ประกอบการสามารถยื่นขอรับบริการได้ที่ท่านั้นๆ ทั้งนี้ สำนักพิกัดฯ จะรับผิดชอบแต่ในส่วนงานใบขนฯ และงานอุทธรณ์ ที่เกิดข้อโต้แย้งด้านพิกัดอัตราศุลกากรระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการแล้ว

   ในส่วนของการยื่นคำร้องทางระบบออนไลน์ เห็นว่า จะมีปัญหาในเรื่องการให้ข้อมูลรายละเอียดของสินค้า

Ref. code: 25595303031107VRN

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการหรือไม่ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพียงใด และภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ในปัจจุบันยังสามารถรองรับความต้องการได้ แต่แนวโน้มการขอรับบริการที่เพิ่มสูงขึ้นอาจจะเป็นปัญหามากกว่านี้ได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าแต่เพียงอย่างเดียว

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจำเป็นไม่ อย่างไร ด้านใดบ้างที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือ

ตอบ ขึ้นอยู่กับประเภทพิกัดที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ทั้งนี้การมีความรู้เฉพาะมาก่อนแล้วจะช่วยในเรื่องของระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณา ที่ไม่ต้องเสียเวลาในการเรียนรู้ศึกษามากเท่ากับเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้มาก่อนเลย

ควรมีการอบรมด้านวิชาการ การดูงานตามบริษัทต่างๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้มีความรู้เฉพาะ เพื่อให้ช่วยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้มากขึ้น

เนื่องจากพื้นฐานความรู้ของเจ้าหน้าที่แต่ละคนไม่เท่ากัน การได้รับการอบรมหรือดูงานพร้อมกัน ก็จะมีส่วนทำให้เจ้าหน้าที่สามารถสอบถามหรือพูดคุยกันได้มากขึ้น

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการที่มีปัญหาจะเป็นปัญหาในการประสานขอข้อมูลเนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลเท่าที่อยากให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบางรายจะให้ข้อมูลของสินค้าตามประเภทพิกัดศุลกากรที่ผู้ประกอบการต้องการ

ดังนั้น เจ้าหน้าที่ก็จำเป็นที่จะต้องหาข้อเท็จจริงของสินค้าเองด้วย นอกเหนือจากข้อมูลที่ผู้ประกอบการให้มา

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ เนื่องจากข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็นในการให้บริการฯ การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการ นอกจากจะช่วยให้มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการแล้ว จะทำให้ผู้ประกอบการเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ต้องการข้อมูลอะไร อย่างใดซึ่งจะช่วยให้การให้บริการเป็นไปอย่างราบรื่นมากขึ้น ไม่เช่นนั้นแล้ว เจ้าหน้าที่จะไม่ได้ข้อมูลที่จำเป็น

Ref. code: 25595303031107VRN

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่ทราบ

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ ควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการจำแนกประเภทพิกัดฯ เมื่อแรกเข้าสำนักฯ ให้เหมือนกันหมดทุกคน

และเจ้าหน้าที่ทุกคนควรรับผิดชอบทั้งงานใบขนฯ และการพิจารณาประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าได้ ป้องกันปัญหาการส่งต่องาน เมื่อมีคำสั่งหมุนเวียนหรือย้ายเจ้าหน้าที่ ซึ่งหากจำกัดเจ้าหน้าที่ให้ทำหน้าที่เฉพาะการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดล่วงหน้าเพียงอย่างเดียว อาจทำให้การส่งต่องานมีปัญหาได้

3 ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร)มีการแบ่งเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยเฉพาะ ฝ่ายละ รับผิดชอบงานคนนี้จะ 4 คน โดยเจ้าหน้าที่ 2 (ให้บริการเป็นหลัก โดยยังต้องทำหน้าที่อื่นๆ ด้วยเช่นกัน

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้ทธิภาพมากยิ่งขึ้นการบริการฯ มีประสิ

ตอบ หน่วยงานศุลกากรที่เป็นหน่วยงานตรวจปล่อย ท่านำเข้า) ควรช่วยประชาสัมพันธ์การ) ให้บริการด้วยเช่นกัน เพราะผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้านั้น จะช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้านั้นๆ ด้วยเช่นกัน

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับที่ 6 *เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 4.1* ระดับชำนาญการ *สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560*

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ ระเบียบมีการระบุหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด เงื่อนไข ที่ชัดเจนแล้ว

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ ค่าธรรมเนียมมีอัตราน้อยเกินไป เพราะกว่าที่จะได้ผลฯ มานั้น ต้องใช้ระยะเวลามากในการสื่อสารเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอในการพิจารณาได้ เนื่องจากของในประเภทพิกัดฯ ที่ สพศ 4.รับผิดชอบนั้น ค่อนข้างเป็นเรื่องที่ต้องใช้ข้อมูลเทคนิคเชิงลึก ประกอบกับผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่เมื่อมาขอรับบริการฯ นั้นจะไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการฯ ใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ได้ศึกษาระเบียบหรือประกาศมาก่อนเลยจึงไม่รู้ว่าจะต้องให้ข้อมูลใดๆ บ้าง ดังนั้นในการประสานงานเพื่อให้ได้ข้อมูลมานั้น จึงเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ระยะเวลามาก

   โดยเฉพาะคนที่ทำหน้าที่ในการนำเอกสารมายื่น ส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเอกสารของบริษัท ทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารว่าเจ้าหน้าที่ต้องการข้อมูลอย่างไร เมื่อประสานข้อมูลหลายครั้งมากๆ ทำให้เกิดผู้ประกอบการเกิดความไม่พอใจได้

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ เนื่องจากการพิจารณาประเภทพิกัดฯ ของสินค้า มีเงื่อนไขคือข้อมูลรายละเอียดของสินค้าเป็นสำคัญ ประกอบกับสินค้าที่ผู้ประกอบการเลือกขอรับบริการฯ นั้น จะเป็นสินค้าที่มีความซับซ้อน และสามารถจัดเข้าได้หลายประเภทพิกัดฯ ไม่ได้เป็นสินค้าที่สามารถจัดประเภทพิกัดฯ ได้โดยง่าย จึงเห็นว่าการให้ยื่นเอกสารด้วยตนเองนั้น เป็นวิธีการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพแล้ว เพราะแม้เป็นการยื่นด้วยตนเอง ยังประสบปัญหาในการสื่อสารเรื่อง

Ref. code: 25595303031107VRN

ข้อมูลของสินค้า สินค้าโดยส่วนใหญ่จำเป็นต้องให้เจ้าหน้าที่ทางเทคนิคหรือวิศวกรของบริษัทเป็นผู้ให้ข้อมูล อย่างเช่น เครื่องมือทางการแพทย์ อุปกรณ์ประกอบทางไฟฟ้า เป็นต้น

ดังนั้นการให้ข้อมูลทางโทรศัพท์หรือทางออนไลน์ อาจส่งผลต่อความเข้าใจในสินค้าที่คลาดเคลื่อนได้ ซึ่งจะกระทบโดยตรงต่อความถูกต้องในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ได้

หากต้องการให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็ว ในขั้นตอนของการให้ข้อมูล เห็นว่าผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ทางเทคนิค และตัวแทนออกของหรือคนที่จะทำหน้าที่ในการประสานงาน ต้องมาให้ข้อมูลพร้อมกันทีเดียว

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการหรือไม่ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพียงใด และภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ไม่เพียงพอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีภาระงานมาก ไม่ได้ทำเพียงแค่ให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า ส่งผลโดยตรงในเรื่องของระยะเวลาดำเนินการ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ต้องบริหารจัดการเวลาให้สามารถสะสางงานที่อยู่ในความรับผิดชอบได้

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือไม่ อย่างไร ด้านใดบ้าง

ตอบ การมีความรู้ความสามารถเฉพาะจะทำให้ช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินการได้ ถึงแม้เจ้าหน้าที่จะไม่มีความรู้ความสามารถเฉพาะเลย ก็สามารถจำแนกประเภทพิกัดฯ ได้ เพียงแต่อาจจะต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาสินค้ามากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เฉพาะมา

ทั้งนี้ ของในบางประเภทพิกัดฯ ที่มีความเฉพาะทางเทคนิค ควรมีการอบรมให้ความรู้เฉพาะแก่เจ้าหน้าที่ อย่างเช่น สวิตซ์ไฟ รีเลย์ เป็นต้น โดยเห็นว่าควรเป็นการอบรมจากบริษัทผู้ผลิต เพราะจะมีความรู้เฉพาะ ทั้งนี้แล้วแต่ประเภทของของ เช่น สินค้าที่เป็นเครื่องมือแพทย์ ผู้ให้การอบรมแก่เจ้าหน้าที่อาจจะต้องเป็นแพทย์ที่ใช้งาน

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ประมาณ 40% ของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ จะมีปัญหาในเรื่องของการให้ข้อมูลของสินค้า โดยผู้ประกอบการจะเข้าใจว่าข้อมูลที่ให้มานั้นเพียงพอแล้ว หรือผู้ประกอบการมีข้อมูลอยู่เท่านั้น ซึ่งไม่ได้เป็นข้อมูลที่เจ้าหน้าที่จะนำไปใช้ในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ได้

Ref. code: 25595303031107VRN

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ถ้าผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจว่าเจ้าหน้าที่ต้องการข้อมูลอย่างไร จะช่วยให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ราบรื่นมากขึ้น เนื่องจากข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ขอนั้น เป็นข้อมูลที่จำเป็นจะต้องใช้จริงๆ ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของสินค้า การบรรจุหีบห่อของสินค้าขณะนำเข้า เป็นต้น

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ เห็นว่า ควรมีการขึ้นค่าธรรมเนียม

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ

มีข้อเสนอในการเพิ่ม ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรจาก ส่วน 4งานให้กลายเป็น ส่วน 6 งานเพื่อให้ขอบเขตประเภทพิกัดศุลกากรที่แต่ละส่วนงานรับผิดชอบแคบลง ทำให้เจ้าหน้าที่จะมีความเชี่ยวชาญในพิกัดฯ ที่รับผิดชอบได้มากขึ้น และจะมีอัตรากำลังที่เพิ่มมากขึ้นประกอบกับเพื่อให้สามารถแยกเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้า และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานใบขนฯ ออกจากกันได้

เนื่องจากปริมาณงานใบขนฯ ในปัจจบัน ยังมีปริมาณงานรับเข้าใกล้เคียงกับปริมาณงานที่เจ้าหน้าที่สามารถสะสางออกได้ในแต่ละเดือน ทำให้ยอดปริมาณงานโดยรวมยังคงมีมาก

ดังนั้น สำนักพิกัดฯ จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหางานค้างสะสมของสำนักฯ ก่อน

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้การบริการฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอบ การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ในประเด็นของเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ เป็นสำนักวิชาการที่จำเป็นต้อง เนื่องจากสำนักพิกัดฯ (career path) ใช้ความเชี่ยวชาญชำนาญของเจ้าหน้าที่ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักเป็นระยะเวลานาน แต่ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งภายในสำนัก ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญ

Ref. code: 25595303031107VRN

เหล่านั้น ต้องย้ายสำนัก เพื่อให้ได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้สำนักพิกัดฯ ไม่สามารถรักษาเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญได้

อีกทั้ง ยังขาดในประเด็นของการสร้าง ภายในองค์กร หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ของ km เจ้าหน้าที่เดิมให้กับเจ้าหน้าที่ใหม่ ทำให้เจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ ที่เข้ามาปฏิบัติงานแทนที่ learning by doing ต้องเรียนรู้งานไปด้วยการ เจ้าหน้าที่เดิม

นอกจากนั้น เพื่อให้ผู้ประกอบการมาขอรับบริการมากขึ้นนั้น สำนักพิกัดฯ ต้องมีการประชาสัมพันธ์การให้บริการมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเตรียมตัวของผู้ประกอบการ ยกตัวอย่างเช่น การมีสื่อประชาสัมพันธ์การกรอกแบบฟอร์มข้อมูลต่างๆ การยกตัวอย่างข้อมูลรายละเอียดของสินค้าแต่ละประเภทว่าจะต้องกรอกข้อมูลอย่างไร พร้อมภาพประกอบ โดยอาจจะเป็นตัวอย่างเอกสารที่กรอกข้อมูลแล้วซึ่งผู้ประกอบการต้องยื่น ลงในเว็ปไซต์ที่ผู้ประกอบการสามารถโหลดได้ เพื่อช่วยในการกรอกข้อมูลของผู้ประกอบการ

Ref. code: 25595303031107VRN

ลำดับที่ 7 *เจ้าหน้าที่ประจำส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากรที่ 4.1* ระดับปฏิบัติการ *สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560*

คำตอบสัมภาษณ์

1) ในฐานะที่ท่านเป็นหนึ่งในผู้บริหารของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 39/2558 กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและวิธีการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการร้องขอให้พิจารณาเป็นการล่วงหน้า จำนวน 2,000 บาท และพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ท่านมีข้อจำกัด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการให้บริการใดบ้าง อย่างไร

   ตอบ เห็นว่าระยะเวลาเหมาะสมแล้ว ถ้ามีข้อมูลครบ เพราะเจ้าหน้าที่จะรับพิจารณาเมื่อมีข้อมูลครบ
   ปัญหาที่พบบ่อย คือ ไม่ได้ข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ต้องการ ก็จะเสียเวลาในการประสานขอข้อมูล แต่อย่างไรก็ดี โดยส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องการได้รับผลการพิจารณา ผู้ประกอบการจะหาข้อมูลมาให้เพียงพอแก่การพิจารณาของเจ้าหน้าที่ให้ได้

2) ท่านมีความเห็นต่อการเก็บค่าธรรมเนียมในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอย่างไร ท่านคิดว่าการเก็บค่าธรรมเนียมมีผลต่อการตัดสินใจในการขอรับบริการของผู้ประกอบการหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ คิดว่าค่าธรรมเนียมไม่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการ เพราะผลการพิจารณานี้เปรียบเสมือนใบรับประกันให้แก่ผู้ประกอบการได้ว่าจะไม่มีปัญหาด้านพิกัดอัตราศุลกากรเมื่อมีการนำเข้าสินค้านั้นๆ ประกอบกับเมื่อพิจารณาจากการใช้กำลังคนและทรัพยากร การเสียค่าธรรมเนียมในอัตรา บาท ถือว่าคุ้มค่ามากสำหรับผู้ประกอบการ 2,000

3) ท่านคิดว่าระบบการให้บริการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ อย่างไร

   ตอบ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับสภาพการทำงานในปัจจุบันและเงื่อนไขของการตรวจสอบข้อมูล เห็นว่าเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดแล้ว

   เพราะหากใช้วิธีการยื่นคำร้องผ่านอินเตอร์เน็ต สำนักพิกัดฯ จะต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล ประกอบกับการขอข้อมูลที่ไม่ได้มีการพูดคุยโดยตรง จะทำให้การประสานข้อมูลมีความลำบากมากยิ่งขึ้น เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลไม่สามารถรู้ได้ว่า จะต้องให้ข้อมูลอย่างไร

4) ท่านคิดว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีจำนวนเพียงพอต่อความต้องการขอรับบริการฯ ของผู้ประกอบการหรือไม่ เจ้าหน้าที่มีภาระงานมากน้อยเพียงใด และภาระงานต่างๆ ส่งผลต่อการให้บริการฯ ของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

ตอบ เห็นว่ามีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้มีภาระงานเพียงอย่างเดียว ซึ่งมีระยะเวลาการดำเนินการที่เร่งรัดเช่นเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถใช้เวลาในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ท่านคิดว่า เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะหรือไม่ อย่างไร ด้านใดบ้าง

ตอบ คิดว่าค่อนข้างจำเป็น เนื่องจากการมีความรู้เฉพาะจะช่วยให้สามารถพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ได้เร็วขึ้นและมีความผิดพลาดน้อยลง ทั้งนี้ การไม่มีความรู้เฉพาะก็สามารถพิจารณาได้เช่นเดียวกัน เพียงแต่จะต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาและพิจารณามากกว่า

ในการอบรมความรู้เฉพาะให้แก่เจ้าหน้าที่ เห็นว่า ควรมีการอบรม เนื่องจากหากไม่มีความรู้เฉพาะ อาจมีมุมมองที่ไม่เหมือนกัน การมีมุมมองในของหรือสินค้าที่เหมือนกันจะช่วยให้เจ้าหน้าที่พิจารณาพิกัดฯ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เห็นว่า ควรเป็นการอบรมที่ควบคู่กันระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีความรู้เฉพาะและบริษัทเอกชน มีข้อดีในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยหน่วยงานของรัฐที่มีความรู้เฉพาะจะสามารถให้ความรู้เฉพาะพร้อมกับความรู้ด้านกฎหมาย ซึ่งจะช่วยในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

6) ในการติดต่อประสานงานกับผู้ประกอบการ ท่านได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดีหรือไม่ ท่านพบปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไร

ตอบ ขึ้นอยู่กับขั้นตอนในการให้บริการ หากเป็นขั้นตอนของการตรวจเอกสาร อาจจะไม่ได้รับความร่วมมือที่ดีในการให้ข้อมูล แต่หากเข้าสู่กระบวนการพิจารณาที่ผู้ประกอบการได้จ่ายค่าธรรมเนียมแล้วนั้น ผู้ประกอบการจะค่อนข้างให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะว่าผู้ประกอบการต้องการได้รับผลฯ และการจ่ายค่าธรรมเนียมเรียบร้อยแสดงถึงความผูกพันว่าสำนักพิกัดฯ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ

อย่างไรก็ดี ความร่วมมือของผู้ประกอบการขึ้นอยู่กับนโยบายของบริษัทด้วย ยกตัวอย่างเช่น หากผู้ประกอบการต้องการสอบถามประเภทพิกัฯ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการนำเข้าสินค้าจริงๆ และเป็นสินค้าที่มีปัญหาในการจำแนกประเภทพิกัดฯ ผู้ประกอบการจะค่อนข้างให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

Ref. code: 25595303031107VRN

แต่หากเป็นการสอบถามพิกัดฯ ของบริษัทที่ต้องการเก็บเป็นข้อมูลในการอ้างอิงเท่านั้น ก็อาจจไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร เนื่องจากข้อมูลที่เจ้าหน้าที่จะต้องใช้นั้น จะเป็นข้อมูลทางเทคนิคเชิงลึก และอาจจะเป็นผู้ผลิตสินค้าเท่านั้นที่ทราบข้อมูลได้

7) ท่านคิดว่า ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการให้บริการฯ และวิธีการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรของผู้ประกอบการที่ขอรับบริการฯ มีความจำเป็นหรือส่งผลต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ทัศนะคติและความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเป็นสิ่งสำคัญ เพราะถ้าผู้ประกอบการเข้าใจในขั้นตอนจะสามารถดำเนินการได้อย่างสะดวกและเป็นการสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ด้วยเช่นกัน เพราะหากผู้ประกอบการไม่เข้าใจ จะเกิดเป็นคำถามเสมอว่า ทำไมต้องทำ ทำไมจะต้องขอข้อมูล ด้วยความไม่เข้าใจนี้จะทำให้ผู้ประกอบการไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งจะเสียเวลาในการดำเนินการเป็นอย่างมาก

8) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ อย่างไร

ตอบ เห็นว่ามีแนวทางในการปรับระยะเวลาการดำเนินการให้เหลือเพียง วันทำการ 30 (วันทำการ 60 ทั้งหมด (ไม่มี

9) สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีแนวทางในการจัดการด้านบุคคลากรของเจ้าหน้าที่อย่างไรบ้าง เพื่อให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ส่วนมาตรฐานพิกัดอัตราศุลกากร การฝึกอบรมความรู้และทักษะเฉพาะด้านต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ ฯลฯ

ตอบ เห็นว่า ควรมีการแบ่งแยกกระบวนงานของเจ้าหน้าที่โดยแบ่งการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าแยกออกมาเลยเหมือนในต่างประเทศ ที่มีการแยกส่วนงานจำแนก) (ประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าออกมาเฉพาะ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้น และเจ้าหน้าที่สามารถมองงานในด้านเดียวไป

นอกจากการฝึกอบรม การศึกษาหาความรู้ และการพัฒนาทักษะของเจ้าหน้าที่แล้วนั้น เจ้าหน้าที่ควรสร้างบรรยากาศในการทำงาน ด้วยการปรึกษาหารือ เพื่อให้มีแนวทางในการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของสินค้าเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งหมด ซึ่งจะทำให้ช่วยลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในภายหลังได้

ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากปริมาณการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าในปัจจุบันมีแนวโน้มที่สูงขึ้น จากเทคโนโลยีในโลกปัจจุบันที่ทำให้สินค้ามีความสลับซับซ้อนมากขึ้น อันส่งผลต่อการจำแนกพิกัดฯ ของสินค้าให้มีความยากขึ้น จากการดำเนินการส่งเสริมภายในกรมศุลกากร และจากนโยบายการส่งเสริมการค้าระหว่าง

Ref. code: 25595303031107VRN

ประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจต่างๆ การเตรียมพร้อมด้านการเพิ่มอัตรากำลังคนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

10) ท่านมีข้อเสนอแนะหรือประเด็นใดบ้างที่ต้องการให้มีการพัฒนาหรือปรับปรุง เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้ารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้การบริการฯ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตอบ ในการทำให้การให้บริการฯ มีประสิทธิภาพมากขึ้น การให้บริการฯ จะต้องมีขั้นตอนที่ชัดเจนและเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณา จำเป็นที่จะต้องเข้มงวดในการทำตามขั้นตอน เช่น ในกรณีที่สินค้ายังไม่มีความแน่ชัดว่าเป็นของในความรับผิดชอบของส่วนใด ควรที่จะมีขั้นตอนย่อยออกมารองรับว่า ขั้นตอนในการยื่นเอกสาร จะต้องยื่นที่ส่วนใดก่อน และใครจะเป็นผู้พิจารณา เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องของมุมมองของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ตรงกัน

และควรที่จะมีคนทำหน้าที่ตัดสินใจว่า สินค้าที่มีความไม่ชัดเจนว่าจะเป็นสินค้าในประเภทพิกัดฯ ใดนั้น ควรจะให้ใครเป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณา เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในเรื่องการรับเอกสาร จะไม่มีประสบการณ์หรือไม่สามารถพิจารณาแยกได้

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามผู้ประกอบการ

1/7

แบบสอบถาม
ผู้ประกอบการที่ต้องการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากร
และเข้ามาติดต่อที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากรด้วยตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ใช้เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "แนวทางการพัฒนาการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร" โดยแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย x ลงในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความ หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านลงไปในช่องว่าง

1. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย
2. อายุ .....
3. สินค้าที่ต้องการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากร .....
4. จำนวนเฉลี่ยในการนำเข้าสินค้า (ที่ท่านมาสอบถามพิกัดฯ) ของท่าน .

   ☐ ≤ ปีละ 1 ครั้ง ☐ ≤ 6 เดือน/ครั้ง (1.5 – 2 ครั้ง/ปี)

   ☐ ≤ 3 เดือน/ครั้ง (2.5 – 4 ครั้ง/ปี) ☐ ≤ 1 เดือน/ครั้ง (4.5 – 12 ครั้ง/ปี)

   ☐ มากกว่า 12 ครั้ง/ปี
5. จำนวนครั้งที่ท่านเคยเข้ามาสอบถามพิกัดอัตราศุลกากร

   ☐ ≤ ปีละ 1 ครั้ง ☐ ≤ 6 เดือน/ครั้ง (1.5 – 2 ครั้ง/ปี)

   ☐ ≤ 3 เดือน/ครั้ง (2.5 – 4 ครั้ง/ปี) ☐ ≤ 1 เดือน/ครั้ง (4.5 – 12 ครั้ง/ปี)

   ☐ มากกว่า 12 ครั้ง/ปี
6. ท่านทราบหรือไม่ว่า สำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

   ☐ ไม่ทราบ

   ☐ ทราบ ผ่านทางช่องทางใด

   ☐ เว็ปไซต์กรมศุลกากร

   ☐ บอร์ดประกาศหน้าสำนักพิกัดอัตราศุลกากร

*ผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

Ref. code: 25595303031107VRN

☐ แผ่นพับประชาสัมพันธ์

☐ อื่นๆ โปรดระบุ .....

7. ท่านเคยขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าหรือไม่ .

☐ <u>ไม่เคย</u> เนื่องจาก

☐ ไม่ทราบว่ามีการให้บริการฯ นี้

☐ ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ

☐ ค่าธรรมเนียมราคาสูง

☐ ระยะเวลาการดำเนินการ นาน

☐ การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก

☐ ไม่ประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลของสินค้า

☐ ระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก

☐ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าไม่น่าเชื่อถือ

☐ การมีผลบังคับใช้ของผลการจำแนกฯ ที่ท่านต้องปฏิบัติตาม

☐ อื่นๆ โปรดระบุ .....

☐ <u>เคย</u> โปรดระบุจำนวนคำร้องที่ท่านเคยขอรับบริการ .....

- ท่านประสงค์ที่จะกลับมารับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าอีกหรือไม่

☐ <u>ประสงค์</u> เนื่องจาก

☐ ท่านได้รับความสะดวกในการดำเนินพิธีการนำเข้าสินค้า

☐ ท่านสามารถคำนวณต้นทุนการนำเข้าสินค้าได้อย่างแน่นอน

☐ ท่านได้รับประโยชน์ที่คุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่าธรรมเนียม

☐ ระยะเวลาการดำเนินการรวดเร็ว

☐ ระบบการให้บริการฯ สะดวก

☐ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีความเป็นธรรม โปร่งใส

☐ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณามีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือ

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

☐ <u>ไม่ประสงค์</u> เนื่องจาก

☐ ไม่ได้มีการนำเข้าสินค้าเป็นประจำ

☐ ค่าธรรมเนียมราคาสูง

☐ ระยะเวลาการดำเนินการ นาน

☐ การเตรียมรายละเอียดสินค้ายุ่งยาก

☐ ระบบการให้บริการฯ ไม่สะดวก

*ผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

☐ ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าไม่น่าเชื่อถือ

☐ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาไม่มีประสิทธิภาพ ไม่น่าเชื่อถือ

☐ การมีผลบังคับใช้ของผลการจำแนกฯ ที่ท่านต้องปฏิบัติตาม

☐ อื่นๆ โปรดระบุ .....

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

<u>คำชี้แจง</u> โปรดเขียนเครื่องหมาย x ลงในช่องสี่เหลี่ยมหน้าข้อความ ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีจุดประสงค์เพื่อ

   ☐ การอำนวยความสะดวกทางการค้า

   ☐ เพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาล

2. ผู้นำเข้าสามารถยื่นคำร้องขอรับบริการได้ในกรณีใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า1 ข้อ)

   ☐ กรณีที่ผู้ยื่นคำร้อง มีเอกสารประกอบยืนยันการนำเข้าสินค้า

   ☐ กรณีที่ผู้ยื่นคำร้อง ไม่มีเอกสารประกอบยืนยันการนำเข้าสินค้า

   ☐ ไม่มีการกำหนด

3. ผู้นำเข้าสามารถสอบถามสินค้าได้จำนวนกี่รายการต่อหนึ่งคำร้อง

   ☐ 1 รายการ ☐ 2 รายการ ☐ 3 รายการ ☐ ไม่จำกัด

4. การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีค่าธรรมเนียมหรือไม่

   ☐ ไม่มี ☐ มี จำนวน.....บาท

5. ผู้นำเข้าจำเป็นต้องเตรียมข้อมูลรายละเอียดของสินค้าที่ต้องการสอบถามให้ครบถ้วน จึงจะสามารถยื่นคำร้องขอรับการบริการฯ ได้ ใช่หรือไม่

   ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

6. ท่านไม่สามารถยื่นคำร้องขอรับบริการฯ ได้ หากสินค้าของท่านเป็นสินค้าชนิดเดียวกันกับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการอุทธรณ์ประเภทพิกัดอัตราศุลกากร หรืออยู่ในระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานภายในกรมศุลกากร หรืออยู่ในกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล

   ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

7. ท่านสามารถยื่นคำร้องขอรับบริการฯ ได้ด้วยวิธีใดบ้าง

   ☐ ยื่นแบบคำร้องด้วยตนเองที่ที่ทำการของกรมศุลกากรที่ใดก็ได้

   ☐ ยื่นแบบคำร้องด้วยตนเองที่สำนักพิกัดอัตราศุลกากร กรมศุลกากร เท่านั้น

   ☐ ยื่นแบบคำร้องผ่านทางเว็ปไซต์กรมศุลกากร

*ผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

8. เจ้าหน้าที่ศุลกากรสามารถยกคำร้องพร้อมมีหนังสือแจ้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำร้องทราบได้ ในกรณีใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ผู้ยื่นคำร้องไม่ส่งข้อมูลเพิ่มเติมให้เจ้าหน้าที่ ภายในระยะเวลาที่กำหนด หลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้ง

☐ สินค้าที่ผู้นำเข้ายื่นคำร้อง เคยมีผลการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าไว้แล้ว

☐ ถูกทั้ง 2 ข้อ

9. เจ้าหน้าที่ศุลกากรประจำท่านำเข้า ไม่จำเป็นที่จะต้องถือปฏิบัติตามผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าได้

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

10. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าสามารถนำไปใช้ได้กับสินค้าที่สอบถามเป็นระยะเวลากี่ปี

☐ 1 ปี ☐ 2 ปี ☐ 3 ปี ☐ ตลอดไป

11. ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรสามารถถูกยกเลิกได้นับแต่วันที่ออกหนังสือแจ้งผล หากผู้ยื่นคำร้องให้ข้อมูลของสินค้าที่ไม่ถูกต้องหรือสมบูรณ์

☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

12. หากผู้ยื่นคำร้องไม่พอใจผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิร้องขอให้มีการทบทวนผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรได้หรือไม่

☐ ได้ ☐ ไม่ได้

13. กรมศุลกากรจะนำข้อมูลผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรที่ได้มีหนังสือแจ้งผลแล้วนั้นไปเผยแพร่ที่ใดบ้าง (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เว็ปไซต์กรมศุลกากร ☐ แผ่นพับประชาสัมพันธ์

☐ บอร์ดประกาศหน้าสำนักพิกัดอัตราศุลกากร ☐ ไม่เผยแพร่

*ผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

1. ข้อใดบ้างที่ท่านเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรค ที่ทำให้ท่านไม่เลือก/ขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า โดยเรียงลำดับข้อจำกัดหรืออุปสรรคจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด (1-3)

..... การเตรียมเอกสารข้อมูลรายละเอียดของสินค้า

..... ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า*** ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร โปรดระบุช่องทางที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

☐ ระบบออนไลน์

☐ หน่วยงานศุลกากรใดก็ได้

☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

(*** ระบบการให้บริการฯ ในที่นี้ หมายถึง ช่องทางและ/หรือวิธีการของการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ได้แก่ การยื่นคำร้องขอรับบริการของผู้ประกอบการ การติดต่อประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้ประกอบการ การชำระค่าธรรมเนียม การส่งเอกสารและข้อมูลต่างๆ การแจ้งผลพิจารณาแก่ผู้ประกอบการที่ยื่นคำร้อง การเผยแพร่ผลการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า การยื่นขอให้ทบทวนผลการพิจารณา การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า***)

..... ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการ

..... ระยะเวลาในการดำเนินการแล้วเสร็จ

..... การมีผลบังคับใช้ของผลการจำแนกฯ ที่ท่านต้องปฏิบัติตาม

..... การให้บริการของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

..... ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

2. กระบวนการหรือขั้นตอนใดที่ท่านเห็นว่าเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรค และควรมีการแก้ไขอย่างไร

☐ การยื่นคำร้อง

☐ ควรเพิ่มช่องทางการยื่นคำร้อง โปรดระบุช่องทาง.....

☐ ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ

☐ ยกเลิกขั้นตอน

☐ การเตรียมข้อมูล เอกสาร และรายละเอียดของสินค้า เพื่อให้เพียงพอแก่การนำไปใช้พิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่

☐ ควรเพิ่มช่องทางการยื่นข้อมูล โปรดระบุช่องทาง.....

☐ ปรับลดรายละเอียดข้อมูลของสินค้า

☐ ยกเลิกขั้นตอน

☐ การตรวจสอบเอกสารและรายละเอียดของสินค้าของเจ้าหน้าที่

☐ ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ ☐ ยกเลิกขั้นตอน

*ผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

☐ การจ่ายค่าธรรมเนียม

☐ ควรเพิ่มช่องทางการจ่ายค่าธรรมเนียม ☐ ยกเลิกค่าธรรมเนียม

☐ ปรับลดค่าธรรมเนียม เหลือ ..... บาท

☐ การพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดฯ ของเจ้าหน้าที่ (ภายหลังที่ได้รับรายละเอียดสินค้าเพียงพอ)

☐ ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ

☐ หานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสินค้าแต่ละประเภทมาเป็นที่ปรึกษา

☐ การแจ้งผลการพิจารณา

☐ ควรเพิ่มช่องทางการแจ้งผลฯ โปรดระบุช่องทาง.....

☐ ปรับลดระยะเวลาการดำเนินการ

☐ ยกเลิกขั้นตอน

☐ การขอให้ทบทวนผลการพิจารณา

☐ ควรเพิ่มช่องทางการยื่นคำขอ

☐ ควรเพิ่มระยะเวลาที่ผู้ประกอบการจะต้องยื่นคำขอให้ทบทวน

☐ หานักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสินค้าแต่ละประเภทมาเป็นที่ปรึกษา

☐ ยกเลิกขั้นตอน

3. โปรดเขียนเครื่องหมาย x ลงในช่องสี่เหลี่ยมที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1) ผู้นำเข้าได้รับประโยชน์จากการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

2) การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าเป็นมาตรการที่ช่วยอำนวยให้เกิดความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

3) ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีความชัดเจน ครอบคลุม

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

4) ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากร มีความเหมาะสม

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

5) ค่าธรรมเนียมในการขอรับบริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า มีความเหมาะสม

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

*ผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

Ref. code: 25595303031107VRN

6) ระบบการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากร มีความสะดวก เหมาะสม

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

7) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรมีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

8) กระบวนการในการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้ามีความเป็นธรรม โปร่งใส

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

9) ระยะเวลาที่ผู้นำเข้าสามารถนำผลการจำแนกประเภทพิกัดฯ ล่วงหน้าไปใช้ได้ มีความเหมาะสม

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

10) การให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้าของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรมีประสิทธิภาพ

☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการจำแนกประเภทพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า ของสำนักพิกัดอัตราศุลกากรต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

*ผู้ประกอบการที่เลือกการสอบถามพิกัดอัตราศุลกากรแบบทั่วไป

Ref. code: 25595303031107VRN

ภาคผนวก ช ประกาศกรมศุลกากร

ประกาศกรมศุลกากร
เรื่อง รับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการ
ในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
และตำแหน่งนายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน

.....

ด้วย กรมศุลกากร จะดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน และตำแหน่งนายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๔/ว ๑๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การสรรหาโดยการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ จึงประกาศรับสมัครสอบแข่งขันฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้ง และเงินเดือนที่จะได้รับ

๑.๑ ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ
- จำนวนตำแหน่งว่างครั้งแรก ๘๐ อัตรา
- อัตราเงินเดือน ๑๕,๐๐๐ บาท หรือตามที่ ก.พ.กำหนด

๑.๒ ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ
- จำนวนตำแหน่งว่างครั้งแรก ๑๒ อัตรา
- อัตราเงินเดือน ๑๕,๐๐๐ บาท หรือตามที่ ก.พ.กำหนด

๑.๓ ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ
- จำนวนตำแหน่งว่างครั้งแรก ๑๒ อัตรา
- อัตราเงินเดือน ๑๕,๐๐๐ บาท หรือตามที่ ก.พ.กำหนด

๑.๔ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
- จำนวนตำแหน่งว่างครั้งแรก ๓๕ อัตรา
- อัตราเงินเดือน ๑๑,๕๐๐ บาท หรือตามที่ ก.พ.กำหนด

๑.๕ ตำแหน่งนายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน
- จำนวนตำแหน่งว่างครั้งแรก ๑๒ อัตรา
- อัตราเงินเดือน ๑๑,๕๐๐ บาท หรือตามที่ ก.พ.กำหนด

๒. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติของแต่ละตำแหน่ง ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดของเอกสารแนบท้ายประกาศ ๑ - ๕

/๓. คุณสมบัติ...

๓. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบ

๓.๑ ผู้สมัครสอบต้องมีคุณสมบัติทั่วไป และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี นับถึงวันปิดรับสมัคร

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม

(๕) เป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

(๑๑) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตาม ข. (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) หรือ (๑๑) ก.พ.อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ แต่ถ้าเป็นกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๘) หรือ (๙) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว และในกรณีมีลักษณะต้องห้ามตาม (๑๐) ผู้นั้นต้องออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และต้องมิใช่เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะทุจริตต่อหน้าที่ สำหรับผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๑) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้ แต่จะมีสิทธิได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว

/สำหรับ...

Ref. code: 25595303031107VRN

สำหรับพระภิกษุหรือสามเณร ทางราชการไม่รับสมัครสอบและไม่อาจให้เข้าสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมสารบรรณ คณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ นว ๘๙/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๐๑ และตามความในข้อ ๕ ของคำสั่งมหาเถรสมาคม ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๘

๓.๒ ผู้สมัครสอบต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

๔. การรับสมัครสอบ

๔.๑ ผู้ประสงค์จะสมัครสอบ สมัครได้ทางอินเทอร์เน็ต **ตั้งแต่วันที่ ๙ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ไม่เว้นวันหยุดราชการ ตามขั้นตอนดังนี้**

(๑) เปิดเว็บไซต์ http://job.customs.go.th

(๒) กรอกข้อความให้ถูกต้องและครบถ้วน ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด ระบบจะกำหนดแบบฟอร์มการชำระเงินผ่านเคาน์เตอร์ บมจ. ธนาคารกรุงไทย ให้โดยอัตโนมัติ

(๓) พิมพ์แบบฟอร์มการชำระเงินลงในกระดาษขนาด A4 จำนวน ๑ แผ่น หรือหากไม่มีเครื่องพิมพ์ในขณะนั้น ให้ทำการบันทึกข้อมูลเก็บไว้ในรูปแบบ File ลงในสื่อบันทึกข้อมูล

ในกรณีไม่สามารถพิมพ์แบบฟอร์มการชำระเงินหรือบันทึกข้อมูลได้ ผู้สมัครสามารถเข้าไปพิมพ์แบบฟอร์มการชำระเงิน หรือบันทึกข้อมูลลงในสื่อบันทึกข้อมูลใหม่ได้อีก แต่จะไม่สามารถแก้ไขข้อมูลในการกรอกใบสมัครสอบในครั้งแรกที่สมบูรณ์แล้วได้

๔.๒ นำแบบฟอร์มการชำระเงินไปชำระเงิน**เฉพาะที่เคาน์เตอร์** บมจ. ธนาคารกรุงไทย ทุกสาขา ทั่วประเทศ **ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ - ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘** ภายในเวลาทำการของธนาคาร **การรับสมัครสอบจะมีผลสมบูรณ์ เมื่อชำระค่าธรรมเนียมในการสมัครสอบเรียบร้อยแล้ว**

๔.๓ ค่าธรรมเนียมในการสมัครสอบ จำนวน ๔๓๐ บาท ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ค่าธรรมเนียมสอบ จำนวน ๔๐๐ บาท

(๒) ค่าธรรมเนียมธนาคารและค่าบริการทางอินเทอร์เน็ต (Internet) จำนวน ๓๐ บาท

ค่าธรรมเนียมจะไม่จ่ายคืนให้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

๔.๔ **ผู้สมัครที่ชำระค่าธรรมเนียมสอบแล้ว จะได้รับเลขประจำตัวสอบ โดยจะกำหนดเลขประจำตัวสอบตามลำดับของการชำระค่าธรรมเนียมสอบ** โดยสามารถตรวจสอบและพิมพ์ใบสมัครที่มีเลขประจำตัวสอบหลังจากชำระค่าธรรมเนียมสอบแล้ว ๒ วันทำการทางอินเทอร์เน็ตที่เว็บไซต์ http://job.customs.go.th

๕. เงื่อนไขในการรับสมัครสอบ

๕.๑ ผู้สมัครสอบสมัครได้**เพียงครั้งเดียวเท่านั้น**

๕.๒ ผู้สมัครสอบสามารถเลือก**สมัครสอบได้เพียง ๑ ตำแหน่งเท่านั้น** เมื่อเลือกแล้วจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขตำแหน่งที่สมัครสอบไม่ได้ และให้เข้าสอบตามวัน เวลา ที่กำหนดในแต่ละตำแหน่ง

๕.๓ ผู้สมัครสอบต้องเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้มีสิทธิสมัครสอบ ในข้อ ๓.๒ โดยต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาและได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจอนุมัติของสถานศึกษานั้น **ภายในวันปิดรับสมัครสอบ คือวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘** ทั้งนี้ การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรขั้นปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตร ของสถานศึกษาใด จะถือตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษานั้นเป็นเกณฑ์

/๕.๔ การสมัครสอบ...

๕.๔ การสมัครสอบตามขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น ถือว่าผู้สมัครสอบเป็นผู้ลงลายมือชื่อและรับรองความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น หากผู้สมัครสอบจงใจกรอกข้อมูลอันเป็นเท็จ อาจมีความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗

๕.๕ ผู้สมัครสอบจะต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบและรับรองตนเองว่า เป็นผู้มีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครสอบ และต้องกรอกรายละเอียดต่างๆ ให้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามความเป็นจริง ในกรณีที่มีความผิดพลาดอันเกิดจากผู้สมัครสอบ หรือตรวจพบว่าเอกสารหลักฐาน ซึ่งผู้สมัครสอบนำมายื่นไม่ตรงหรือไม่เป็นไปตามประกาศรับสมัครสอบ กรมศุลกากร จะถือว่าผู้สมัครสอบเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครสอบครั้งนี้มาตั้งแต่ต้น และจะไม่คืนค่าธรรมเนียมในการสมัครสอบ

๖. การประกาศรายชื่อผู้สมัครสอบ กำหนดวัน เวลา สถานที่สอบ ระเบียบเกี่ยวกับการสอบ

กรมศุลกากร จะประกาศรายชื่อผู้สมัครสอบ กำหนดวัน เวลาและสถานที่สอบ ระเบียบและวิธีการสอบ **ในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘** ทางเว็บไซต์ http://job.customs.go.th

๗. หลักสูตรและวิธีสอบ

๗.๑ การสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน

การสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งของแต่ละตำแหน่ง รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้าย ๑ – ๕

ทั้งนี้ จะทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งก่อน ผู้ที่สอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งแล้ว จึงจะมีสิทธิเข้าสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๗.๒ การสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่ง คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน

๗.๒.๑ การทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย **เฉพาะตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ และตำแหน่งนายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน**

๑) ว่ายน้ำ แบ่งตามเกณฑ์ ดังนี้

- ชาย ๒๕ เมตร ไม่เกิน ๓๐ วินาที ถือว่าผ่าน
- หญิง ๒๕ เมตร ไม่เกิน ๔๐ วินาที ถือว่าผ่าน

ผู้ที่ผ่านการทดสอบว่ายน้ำ จึงจะมีสิทธิเข้ารับการทดสอบวิ่ง โดยการวิ่งมีเกณฑ์การทดสอบ ดังนี้

๒) วิ่ง แบ่งตามเกณฑ์ ดังนี้

- ชาย ๑,๐๐๐ เมตร ไม่เกิน ๕ นาที ๓๐ วินาที ถือว่าผ่าน
- หญิง ๘๐๐ เมตร ไม่เกิน ๕ นาที ถือว่าผ่าน

ผู้ที่ผ่านการทดสอบว่ายน้ำและวิ่ง จึงจะมีสิทธิเข้าสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) ต่อไป

/๗.๒.๒ การสอบ...

Ref. code: 25595303031107VRN

๗.๒.๒ การสอบสัมภาษณ์ คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน (ทุกตำแหน่ง)

ประเมินผู้เข้าสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่จากประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงานจากการสังเกตพฤติกรรมที่ปรากฏของผู้เข้าสอบและจากการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ อาจใช้วิธีการอื่นใดเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ที่อาจใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ ความสามารถ ประสบการณ์ ท่วงทีวาจา อุปนิสัย อารมณ์ ทัศนคติ จรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือน คุณธรรม จริยธรรม การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งสังคมและสิ่งแวดล้อม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปฏิภาณไหวพริบ และบุคลิกภาพอย่างอื่น เป็นต้น และรวมถึงสมรรถนะหลักสมรรถนะที่จำเป็นของตำแหน่ง

๘. หลักฐานที่ต้องยื่นในวันสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่ง (วันสอบสัมภาษณ์) เฉพาะผู้มีสิทธิสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่ง ดังนี้

๘.๑ ใบสมัครสอบที่พิมพ์จากอินเทอร์เน็ต โดยให้ติดรูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก และไม่สวมแว่นตาดำ ถ่ายไว้ไม่เกิน ๑ ปี (นับถึงวันปิดรับสมัคร) ขนาด ๑ x ๑.๕ นิ้ว และลงลายมือชื่อในใบสมัครสอบให้ครบถ้วน

๘.๒ สำเนาปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และสำเนาระเบียนแสดงผลการศึกษา (Transcript of Records) ที่แสดงว่าเป็นผู้มีคุณวุฒิการศึกษาตรงตามประกาศรับสมัคร โดยต้องสำเร็จการศึกษา และได้รับอนุมัติภายในวันปิดรับสมัคร จำนวนอย่างละ ๑ ฉบับ

ทั้งนี้ ผู้ที่จะถือว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรขั้นปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตรของสถานศึกษาใดนั้นจะถือตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่เกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษานั้น ๆ เป็นเกณฑ์ โดยจะต้องสำเร็จการศึกษาภายในวันปิดรับสมัคร คือ **วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘** ในกรณีที่ไม่สามารถนำหลักฐานการศึกษาดังกล่าวมายื่นพร้อมใบสมัครสอบได้ก็ให้นำหนังสือรับรองคุณวุฒิที่สถานศึกษาออกให้ โดยระบุสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาและวันที่ที่ได้รับอนุมัติปริญญาบัตรหรือประกาศนียบัตร ซึ่งจะต้องอยู่ภายในกำหนดวันปิดรับสมัครมายื่นแทน

๘.๓ บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีรูปถ่ายและเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลักระบุชัดเจน หรือใบอนุญาตขับรถที่มีรูปถ่าย และเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก หรือหนังสือเดินทาง (Passport) **ฉบับจริง พร้อมสำเนา จำนวน ๑ ฉบับ** หากไม่มีบัตรหรือเอกสารดังกล่าวแสดงตนในการเข้าสอบ ให้ใช้ใบรับคำขอมีบัตรใหม่ หรือเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชน (บ.ป.๒ หรือใบเหลือง) หรือใบแทนใบรับคำขอมีบัตรใหม่ หรือเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชน (บ.ป.๒ ก หรือใบชมพู) หรือใบขาวที่รับรองตัวบุคคล หรือบัตรประจำตัวข้าราชการกลาโหม หรือบัตรประจำตัวทหารกองประจำการ **ฉบับจริง พร้อมสำเนา จำนวน ๑ ฉบับ** ไปยื่นให้กับเจ้าหน้าที่แทน ทั้งนี้ หากเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก ไม่ตรงกับฐานข้อมูลการสมัครสอบ **จะไม่อนุญาตให้เข้าห้องสอบ**

๘.๔ สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ

๘.๕ หนังสือรับรองผลการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ดังนี้

๘.๕.๑ **ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ และตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ** ใช้หนังสือรับรองผลการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไป **ระดับปริญญาตรีขึ้นไป (ฉบับจริง) พร้อมสำเนา จำนวน ๑ ฉบับ** ในกรณีที่ยื่นหนังสือรับรองผลการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไปในระดับปริญญาโท ให้แนบสำเนาปริญญาบัตร ระดับปริญญาโท เพิ่มอีก ๑ ฉบับ

/๘.๕.๒ ตำแหน่ง...

Ref. code: 25595303031107VRN

๘.๕.๒ **ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน และตำแหน่งนายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน** ใช้หนังสือรับรองผลการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไป **ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ขึ้นไป (ฉบับจริง) พร้อมสำเนา จำนวน ๑ ฉบับ** ในกรณีที่ยื่นหนังสือรับรองผลการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไปในระดับปริญญาตรี หรือปริญญาโท ให้แนบสำเนาปริญญาบัตร ระดับปริญญาตรี หรือปริญญาโท เพิ่มอีก ๑ ฉบับ

๘.๖ ใบรับรองแพทย์ ซึ่งออกให้ไม่เกิน ๑ เดือน และแสดงว่าไม่เป็นโรคที่ต้องห้ามตาม กฎ ก.พ. ว่าด้วยโรค พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งได้แก่

- วัณโรคในระยะแพร่กระจายเชื้อ
- โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
- โรคติดยาเสพติดให้โทษ
- โรคพิษสุราเรื้อรัง
- โรคติดต่อร้ายแรงหรือโรคเรื้อรังที่ปรากฏอาการเด่นชัดหรือรุนแรงและเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามที่ ก.พ. กำหนด

๘.๗ สำเนาหลักฐานอื่นๆ ในกรณีหลักฐานและเอกสารสมัครสอบไม่ตรงกัน เช่น ใบสำคัญการสมรส ใบเปลี่ยนชื่อ-นามสกุล เป็นต้น จำนวนอย่างละ ๑ ฉบับ

ทั้งนี้ สำเนาเอกสารทุกฉบับให้ผู้สมัครสอบเขียนคำรับรองว่า **"สำเนาถูกต้อง" และ ลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี และระบุเลขประจำตัวสอบกำกับไว้ที่มุมบนด้านขวาของสำเนาหลักฐานและเอกสารทุกหน้า**

๙. เกณฑ์การตัดสิน

๙.๑ ผู้สมัครสอบจะต้องได้คะแนนในการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ จึงจะมีสิทธิสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่ง

๙.๒ ผู้ที่จะถือว่าเป็นผู้สอบแข่งขันได้ จะต้องเป็นผู้ที่สอบได้คะแนนในการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่งและสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่ง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

๑๐. การขึ้นบัญชีและการยกเลิกบัญชีผู้สอบแข่งขันได้

กรมศุลกากร จะประกาศการขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ โดยเรียงลำดับที่จากผู้ได้คะแนนรวมสูงสุดลงมาตามลำดับ ในกรณีที่มีผู้สอบได้คะแนนรวมเท่ากันให้ผู้สอบได้คะแนนการสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่งมากกว่าเป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า ถ้าได้คะแนนการสอบเพื่อวัดความเหมาะสมกับตำแหน่งเท่ากันให้ผู้ที่ได้รับเลขประจำตัวสอบก่อนเป็นผู้อยู่ในลำดับที่สูงกว่า

การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ จะขึ้นบัญชีไว้ไม่เกิน ๒ ปี นับตั้งแต่วันขึ้นบัญชี แต่ถ้ามีการสอบแข่งขันอย่างเดียวกันนี้อีก และได้ขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ใหม่แล้ว บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ครั้งนี้เป็นอันยกเลิก

๑๑. การบรรจุและแต่งตั้ง

ผู้สอบแข่งขันได้ จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ โดยได้รับอัตราเงินเดือนตามคุณวุฒิที่กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑

/๑๒. การรับโอน...

Ref. code: 25595303031107VRN

๑๒. การรับโอนผู้สอบแข่งขัน

กรมศุลกากร ไม่รับโอน ผู้สอบแข่งขันได้ที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐทุกประเภท ไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

กรมศุลกากร ดำเนินการสอบแข่งขันด้วยความโปร่งใส ยุติธรรมและเสมอภาคตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ดังนั้น หากมีผู้ใดแอบอ้างว่า สามารถช่วยเหลือให้ท่านผ่านการสอบเพื่อบรรจุเข้ารับราชการหรือมีพฤติการณ์ในทำนองเดียวกันนี้ โปรดอย่าได้หลงเชื่อ และโปรดแจ้งให้กรมศุลกากรทราบทางโทรศัพท์เลขหมาย ๐ ๒๖๖๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๕๐๘๗ – ๘๘, ๐ ๒๖๖๗ ๖๓๕๒ - ๕๓ หรือ ทางโทรสารเลขหมาย ๐ ๒๖๖๗ ๖๐๙๗

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ลงชื่อ) กุลิศ สมบัติศิริ
(นายกุลิศ สมบัติศิริ)
อธิบดีกรมศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN

เอกสารแนบท้าย ๑

รายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการของกรมศุลกากร
แนบท้ายประกาศกรมศุลกากร ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ตำแหน่งที่ ๑ ตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานศุลกากร ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย **โดยปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสามารถปฏิบัติงานเป็นผลัดหรือเป็นกะได้** โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ร่วมดำเนินการตรวจสอบข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวกับพิธีการการนำสินค้าเข้าและส่งสินค้าออก เพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล

(๒) การพิจารณาเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร พิกัดอัตราศุลกากร พิธีการและราคาศุลกากร ตรวจสอบพิกัดอัตราศุลกากร ราคาศุลกากร ถิ่นกำเนิดสินค้า การกำหนดราคาศุลกากร การประเมินอากร สิทธิตามอนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีความตกลงผูกพันกับประเทศไทยเพื่อให้สามารถดำเนินการเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

(๓) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเก็บเงินภาษีอากรและเงินค่าธรรมเนียมต่างๆ และการจัดเก็บอากรปากระวาง เพื่อให้การจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างถูกต้องตรงตามเป้าหมายที่กำหนด

(๔) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจปล่อยสินค้าที่นำเข้าและส่งออก การคืนค่าภาษีอากร ออกแบบแจ้งการประเมิน เพื่อให้การควบคุมกระบวนการตรวจปล่อยสินค้า การคืนภาษี การแจ้งผลการประเมินเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

(๕) ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจปล่อยของติดตัวผู้โดยสารขาเข้าและขาออก เพื่อให้การปฏิบัติพิธีการศุลกากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๖) ร่วมวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลสัญญาณภาพจากการตรวจสอบตู้สินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์ เพื่อควบคุมและตรวจสอบพิกัดอัตราศุลกากรให้สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) ร่วมตรวจคัดตรวจปล่อยของนำเข้า-ส่งออกทางไปรษณีย์ การควบคุมการบรรทุกและขนถ่ายสินค้า การควบคุมยานพาหนะและสินค้าขาเข้า-ออก และการควบคุมสินค้าผ่านแดนเพื่อป้องกันการลักลอบกระทำความผิดทางศุลกากร

(๘) ร่วมปฏิบัติงานในการควบคุมการเก็บของ การขนย้าย การนำของออกจากเขตที่กำหนดในคลังสินค้า คลังสินค้าทัณฑ์บน เขตปลอดอากร เขตอุตสาหกรรมส่งออก เขตพื้นที่พัฒนาร่วมเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกฎระเบียบทางที่ศุลกากรกำหนด

(๙) การตรวจสอบเอกสาร หลักฐานบัญชีเกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก ณ สถานประกอบการเพื่อให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ กฎระเบียบทางที่ศุลกากรกำหนด

/(๑๐) การสืบสวน...

Ref. code: 25595303031107VRN

(๑๐) การสืบสวน ประมวลหลักฐาน ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันผลประโยชน์ของประเทศและประชาชน

(๑๑) การดูแลเก็บรักษาและจำหน่ายของกลาง ของตกค้าง และการตรวจสอบสินค้าของตกค้างและของกลาง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามกฎระเบียบทางที่ศุลกากรกำหนด

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้

(๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

(๑) ให้คำแนะนำ ปรึกษาในเบื้องต้น แก่หน่วยงานราชการ เอกชน ข้าราชการ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร พิกัดอัตราศุลกากร พิธีการและราคาศุลกากร และแผนปฏิบัติที่เกี่ยวกับอนุสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติเกี่ยวกับพิธีการศุลกากรอย่างถูกต้อง

(๒) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร ตำรา คู่มือ สื่อ เอกสารเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานวิชาการศุลกากร

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาการบัญชี หรือสาขาวิชาบริหารธุรกิจ หรือสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ หรือสาขาวิชานิติศาสตร์ หรือสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ หรือสาขาวิชารัฐศาสตร์ หรือสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ หรือสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ และเป็นผู้ขึ้นทะเบียนสอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป ของ ก.พ. แล้ว

หลักสูตรและวิธีสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง โดยวิธีการสอบข้อเขียน คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ใช้เวลาสอบ ๓ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ (Structure, Vocabulary, Reading Comprehension, Conversation) ๘๐ คะแนน

- ความรู้เฉพาะตำแหน่ง (ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับศุลกากรและกฎหมายศุลกากร ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้งานและกฎหมายคอมพิวเตอร์ ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากร และความรู้เกี่ยวกับวินัย จรรยาบรรณ และจรรยาของข้าราชการ) ๑๒๐ คะแนน

Ref. code: 25595303031107VRN

เอกสารแนบท้าย ๒

รายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการของกรมศุลกากร
แนบท้ายประกาศกรมศุลกากร ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ตำแหน่งที่ ๒ ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานด้านการบริหารหรือการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย **โดยปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสามารถปฏิบัติงานเป็นผลัดหรือเป็นกะได้** โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ เพื่อประกอบการวางระบบการจัดทำมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ หรือของส่วนราชการ

(๒) ศึกษา รวบรวม ตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อประกอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล

(๓) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการกำหนดความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การวางแผนทางก้าวหน้าในอาชีพ การจัดหลักสูตรและการถ่ายทอดความรู้ การจัดสรรทุนการศึกษา และการดูแลนักเรียนทุนและบุคลากรภาครัฐในต่างประเทศ รวมถึงการวางแผนและเสนอแนะนโยบายหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการและแผนการจัดสรรทุนการศึกษาและการฝึกอบรม

(๔) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์งาน เพื่อประกอบการกำหนดตำแหน่งและการวางแผนอัตรากำลังของส่วนราชการ

(๕) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประกอบการวางหลักเกณฑ์การบริหารผลการปฏิบัติงาน และการบริหารค่าตอบแทน

(๖) ศึกษา รวบรวม ตรวจสอบข้อมูล ถ้อยคำ ข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการดำเนินการทางวินัย การรักษาวินัยและจรรยา

(๗) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพัฒนาระบบพิทักษ์คุณธรรม

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการสรรหาและเลือกสรร เพื่อบรรจุและแต่งตั้งผู้มีความรู้ความสามารถให้ดำรงตำแหน่ง

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

/๓. ด้านการ...

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ด้านการบริการ

(๑) ให้คำแนะนำ ชี้แจง ตอบปัญหาเบื้องต้นแก่หน่วยงานราชการ เอกชน ข้าราชการ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือประชาชนทั่วไป เกี่ยวกับการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อสร้างความเข้าใจและสนับสนุนงานตามภารกิจของหน่วยงาน

(๒) ให้บริการข้อมูล เกี่ยวกับการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อสนับสนุนภารกิจของบุคคลหรือหน่วยงานและใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ

(๓) ดำเนินการจัดสวัสดิการและการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาบริหารรัฐกิจ หรือสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาวิชารัฐศาสตร์ ทางบริหารรัฐกิจ/รัฐประศาสนศาสตร์ หรือสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง ทางการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ทางการบริหารงานบุคคล ทางการจัดการงานบุคคล ทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ ทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์การ และเป็นผู้ขึ้นทะเบียนสอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ระดับปริญญาตรี ขึ้นไปของ ก.พ. แล้ว

หลักสูตรและวิธีสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง โดยวิธีการสอบข้อเขียน คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ใช้เวลาสอบ ๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ (Structure, Vocabulary, Reading Comprehension, Conversation) ๘๐ คะแนน

- ความรู้เฉพาะตำแหน่ง (ความรู้เกี่ยวกับการบริหารและจัดการทรัพยากรบุคคล ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้งานและกฎหมายคอมพิวเตอร์ ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากร และความรู้เกี่ยวกับวินัย จรรยาบรรณและจรรยาของข้าราชการ) ๑๒๐ คะแนน

Ref. code: 25595303031107VRN

เอกสารแนบท้าย ๓

รายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการของกรมศุลกากร
แนบท้ายประกาศกรมศุลกากร ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ตำแหน่งที่ ๓ ตำแหน่งนิติกรปฏิบัติการ

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานในระดับต้น ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานด้านนิติการ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย **โดยปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสามารถปฏิบัติงานเป็นผลัดหรือเป็นกะได้** โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) เสนอความเห็นแก่ผู้บังคับบัญชาในการตอบข้อหารือหรือวินิจฉัยปัญหากฎหมายเกี่ยวกับระเบียบของทางราชการที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเป็นข้อมูลการสนับสนุนการพิจารณาของผู้บังคับบัญชา

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้ทันกับสถานการณ์และอำนวยความสะดวกในการทำงาน โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

(๓) ศึกษาข้อมูล รวบรวม แสวงหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย เสนอความเห็นในการดำเนินการเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ การร้องทุกข์ การพิทักษ์ระบบคุณธรรม รวมถึงการดำเนินการใด ๆ ตามกฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง

(๔) รวบรวมข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานตลอดจนข้อกฎหมายเสนอผู้บังคับบัญชาในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และคดีอื่น ๆ

๒. ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ ร่วมดำเนินการวางแผน การทำงานของหน่วยงานหรือโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

๓. ด้านการประสานงาน

(๑) ประสานงานทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกทีมงานหรือหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

(๒) ชี้แจงและให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ข้อเท็จจริง แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

/๔. ด้านการบริการ...

๔. ด้านการบริการ

ให้คำปรึกษาแนะนำด้านกฎหมายแก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจในข้อกฎหมายที่เป็นปัญหา และให้ความรู้ถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์กับการดำเนินงานของบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าว

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับปริญญาตรี หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชานิติศาสตร์ และเป็นผู้ขึ้นทะเบียนสอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป ของ ก.พ. แล้ว

หลักสูตรและวิธีสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง โดยวิธีการสอบข้อเขียน คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ใช้เวลาสอบ ๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ (Structure, Vocabulary, Reading Comprehension, ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย) ๖๐ คะแนน
- ความรู้เฉพาะตำแหน่ง (ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากร กฎหมายปกครอง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายล้มละลาย การพิทักษ์ทรัพย์ การฟื้นฟูกิจการ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้งานและกฎหมายคอมพิวเตอร์ ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากร และความรู้เกี่ยวกับวินัย จรรยาบรรณและจรรยาของข้าราชการ) ๑๔๐ คะแนน

Ref. code: 25595303031107VRN

เอกสารแนบท้าย ๔

รายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการของกรมศุลกากร
แนบท้ายประกาศกรมศุลกากร ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ตำแหน่งที่ ๔ ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ปฏิบัติงานด้านธุรการ สารบรรณ หรือบริการทั่วไป ตามแนวทาง แบบอย่าง ขั้นตอน และวิธีการ ที่ชัดเจนภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย **โดยปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสามารถปฏิบัติงานเป็นผลัดหรือเป็นกะได้** โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ปฏิบัติงานธุรการ งานสารบรรณ งานบริการทั่วไป เช่น การรับส่ง ลงทะเบียน ร่างหนังสือโต้ตอบจัดเตรียมการประชุม การบันทึกข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้งานต่าง ๆ ดำเนินไปได้โดยสะดวกราบรื่นและมีหลักฐานตรวจสอบได้

(๒) รวบรวมข้อมูล จัดเก็บข้อมูลสถิติ เอกสาร หลักฐานหนังสือ ตามระเบียบวิธีปฏิบัติเพื่อสะดวกต่อการค้นหา และเป็นหลักฐานทางราชการ

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ของสำนักงาน เพื่อให้มีอุปกรณ์ที่มีคุณภาพไว้ใช้งานและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

(๔) รวบรวมรายงานผลการปฏิบัติงานและข้อมูลต่าง ๆ นำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อนำไปใช้เสนอแนะและปรับปรุงการปฏิบัติงานต่อไป

๒. ด้านการบริการ

(๑) ติดต่อประสานงานกับบุคคลภายในหน่วยงานเดียวกันหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่น

(๒) ให้บริการข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อราชการเพื่อให้ได้รับข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

(๓) ผลิตเอกสารต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงานและปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกันในสาขาวิชาการบัญชี หรือสาขาวิชาการตลาด หรือสาขาวิชาการเลขานุการ หรือสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ หรือสาขาวิชาการเงินและการธนาคาร หรือสาขาวิชาธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ หรือสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ หรือสาขาวิชาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ หรือสาขาวิชาภาษาต่างประเทศธุรกิจ หรือสาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ หรือสาขาวิชาการจัดการทั่วไป หรือสาขาวิชาการจัดการสำนักงาน

/และเป็น...

และเป็นผู้ขึ้นทะเบียนสอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ขึ้นไป ของ ก.พ. แล้ว

หลักสูตรและวิธีสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง โดยวิธีการสอบข้อเขียน คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ใช้เวลาสอบ ๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ (Structure, Vocabulary, Conversation) ๔๐ คะแนน
- ความรู้เฉพาะตำแหน่ง (ความรู้เกี่ยวกับระเบียบงานสารบรรณ และการเขียนหนังสือราชการ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้งานและกฎหมายคอมพิวเตอร์ ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากร และความรู้เกี่ยวกับวินัย จรรยาบรรณและจรรยาของข้าราชการ) ๑๖๐ คะแนน

Ref. code: 25595303031107VRN

เอกสารแนบท้าย ๕

รายละเอียดเกี่ยวกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการของกรมศุลกากร
แนบท้ายประกาศกรมศุลกากร ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ตำแหน่งที่ ๕ ตำแหน่งนายช่างเครื่องกลปฏิบัติงาน

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น ปฏิบัติงานด้านช่างเครื่องกล ตามแนวทาง แบบอย่าง ขั้นตอน และวิธีการที่ชัดเจน ภายใต้การกำกับแนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย **โดยปฏิบัติงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสามารถปฏิบัติงานเป็นผลัดหรือเป็นกะได้** โดยมีลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านการปฏิบัติการ

(๑) ดำเนินการตรวจสอบ บำรุงรักษา ซ่อมแก้ไข ปรับปรุง เครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ อุปกรณ์ และงานด้านเครื่องกล เพื่อให้พร้อมใช้อยู่เสมอ

(๒) ดำเนินการออกแบบ เขียนแบบเครื่องกล การผลิตชิ้นส่วนเครื่องมือและอุปกรณ์ ติดตั้ง ทดลอง ทดสอบ สอบเทียบเครื่องมือ ประมาณราคา เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และงานด้านเครื่องกล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการใช้งาน

(๓) สำรวจ รวบรวมข้อมูล จัดทำสถิติ ประวัติการบำรุงรักษา การซ่อมเครื่องจักรกล เครื่องมือกล ยานพาหนะ และงานด้านเครื่องกล เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงงาน

๒. ด้านการบริการ

(๑) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

(๒) ให้คำแนะนำและบริการแก่ผู้มาติดต่อราชการ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจในการทำงาน

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือคุณวุฒิอย่างอื่นที่เทียบได้ในระดับเดียวกัน ในสาขาวิชาเครื่องกล หรือสาขาวิชาเทคนิคการผลิต หรือสาขาวิชาเทคนิคโลหะ หรือสาขาวิชาเขียนแบบเครื่องกล หรือสาขาวิชาช่างกลการเกษตร และเป็นผู้ขึ้นทะเบียนสอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ขึ้นไป ของ ก.พ. แล้ว

/หลักสูตร...

Ref. code: 25595303031107VRN

หลักสูตรและวิธีสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง โดยวิธีการสอบข้อเขียน คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน ใช้เวลาสอบ ๒ ชั่วโมง ประกอบด้วย

- ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ (Structure, Vocabulary, Conversation) ๒๐ คะแนน
- ความรู้เฉพาะตำแหน่ง (ความรู้ทางด้านการซ่อม การบำรุงรักษาเครื่องจักรกลและยานพาหนะ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้งานและกฎหมายคอมพิวเตอร์ ความรู้อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานศุลกากร และความรู้เกี่ยวกับวินัย จรรยาบรรณ และจรรยาของข้าราชการ) ๑๘๐ คะแนน

Ref. code: 25595303031107VRN

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวบุษย์มาพร เกตน์อัครวินท์
วันเดือนปีเกิด	2 พฤษภาคม 2528
ตำแหน่ง	นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ กรมศุลกากร

Ref. code: 25595303031107VRN